Michel Zevaco

Michel Zevaco

Pardaillan

Vol. 3 – Fausta

CUPRINS:

Prolog 2
Capitolul 1
Violetta 11
Capitolul 2
Piaţa Grčve 23
Capitolul 3
Pardaillan 45
Capitolul 4
Călăul 60
Capitolul 5
Casa din insula Cité 70
Capitolul 6
Buna hangiţă 86
Capitolul 7
Orgia 103
Capitolul 8
Dubla vânătoare 119
Capitolul 9
Iertarea păcatelor 125
Capitolul 10
Tatăl 134
Capitolul 11
Învoiala 145
Capitolul 12
Fausta 152
Capitolul 13
Regina-mamă 173
Capitolul 14
Sixtus al V-lea 188

Capitolul 15
Saďzuma 193
Capitolul 16
Vedenia lui Jacques Clément 218
Capitolul 17
Vedenia lui Jacques Clément (urmare) 231
Capitolul 18
Moara de pe colina Saint-Roch 241
Capitolul 19
Morarul 251
Capitolul 20
Atacul morii 273
Capitolul 21
Mânăstirea din Montmartre 286
Capitolul 22
Inima Faustei 292
Capitolul 23
Spectrul 298
Capitolul 24
Sora Filomena 312
Capitolul 25
Dragoste tomnatică 318
Capitolul 26
Ograda mânăstirii 326
Capitolul 27
Îndrăgostiţii 333
Capitolul 28
Consiliu de război 345
Capitolul 29
Fecioara războinică 354
Capitolul 30
Violetta 359
Capitolul 31
Surorile Fourcaud 365
Capitolul 32
Taina lui Belgodčre 375

Capitolul 33
Femeia-cavaler 390
Capitolul 34
Cei doi taţi 409
Capitolul 35
Epopeea 422
Capitolul 36
Belgodčre 451
Capitolul 37
Claude 460
Capitolul 38
Tribunalul secret 476
Capitolul 39
Căsătoria Violettei 487
Capitolul 40
Căsătoria Violettei (urmare) 500
Capitolul 41
Căsătoria Violettei (sfârşit) 516
Capitolul 42
Eroismul lui Pardaillan 527
Capitolul 43
Consiliu de familie 538
Capitolul 44
Tigrul îndrăgostit 553
Capitolul 45
Revanşa lui Bussi-Leclerc 570
Capitolul 46
Monologul lui Pardaillan 586
Capitolul 47
Bastilia 589
Capitolul 48
În care Pardaillan vizitează Bastilia 605
Capitolul 49
Hanul „La Teascul de Fier” 634
Capitolul 50

În care Pardaillan descoperă că hangiţa e mai frumoasă decât pare 650
Capitolul 51
Palatul Faustei 658

Prolog.

Decor: o noapte înmiresmată de primăvară, misterioasă şi pură, piaţa din faţa catedralei Notre-Dame. La un capăt, catedrala ghemuită în umbră ca un sfinx sprijinit pe labele din faţă, iar la celălalt capăt, un palat seniorial cu faţada severă. În balconul gotic, sub mângâierea luminii astrale, o apariţie albă, fermecătoare şi graţioasă.

Fremătând de fericire ea urmăreşte cu privirea, în întunericul albăstrui, pe un gentilom elegant şi semeţ, care se îndepărtează.

Tânăra este Léonore, singurul copil al baronului de Montaigues care, din tragica zi a Sfântului Bartolomeu, când bătrânul hughenot fusese torturat – scoţându-i-se amândoi ochii – o înconjură cu nesfârşite dovezi de dragoste. Iar seniorul, căruia îi sunt adresate sărutările şi pătimaşele semne de adio, este elegantul şi nobilul duce Jean de Kervilliers.

Iubitul ei! După ce el se face nevăzut ea se întoarce în cameră, încet şi cu părere de rău, acolo unde întâlnirile lor nocturne se scurgeau tot atât de repede ca şi clipele amăgitoare ale unui vis orbitor şi unde, acum un ceas, încolăcită de gâtul lui Jean, ea şoptise cea mai emoţionantă şi de temut dintre mărturisiri… Va fi mamă!

Cum s-a mai cutremurat ea atunci! Ştia că pentru baronul Montaigues, acest tată pe care-l adoră, nu putea exista un sfârşit mai ruşinos şi mai sfâşietor.

De la primul cuvânt, Kervilliers se albise la faţă… de fericire fără îndoială, căci a prins-o strâns într-o îmbrăţişare înflăcărată şi a bâiguit asigurări hotărâte şi liniştitoare:

bătrânul nu va afla nimic. Greşeala va fi reparată la timp şi nimeni nu va şti de ea. Mâine, el, Jean, va vorbi! Mâine, ea va deveni logodnica lui şi în puţine zile îi va fi soţie!

Deodată, un pocnet! Un geam al balconului fusese spart, iar pe covor se rostogoli o piatră învelită în hârtie. Léonore încremenise la început de uimire şi de spaimă.

Hârtia o fascina şi o atrăgea. Un bilet? Se apleacă, o ridică, şovăie şi… o despătureşte. Îi soarbe conţinutul dintr-o privire. Şi atunci păli. Inima i se strânse şi un geamăt de sfâşietoare disperare îi izbucni de pe buze. Ce citise oare? …

Iată: „Monseniorul episcop, prinţul Farnese, care va oficia mâine slujba de Paşte la Notre-Dame, este singurul care vă poate spune de ce Jean, duce de Kervilliers, nu vă va lua niciodată de soţie… niciodată!”

Cine aruncase piatra? Un gelos din dragoste? Un duşman al familiei? Ce importanţă are? Şi în timp ce fiinţa aceea, oricare ar fi ea, ascultă şi priveşte, iar fiica lui Montaigues se zbate luptând cu deznădejdea, ducele de Kervilliers se întoarce acasă, cade în genunchi în faţa unui portret al Léonorei şi hohoteşte:

— Ce-a spus? Că va fi mamă? Am auzit bine? E pierdută! Oh, pierdută! Dar eu? … Mizerabil ce sunt! De ce oare n-am fugit atunci când această iubire mi-a muşcat inima? Ce să fac? … Să fug! Să fug ca un laş…

La vremea slujbei celei mari din duminica Paştelui 1573, Léonore intră în catedrală, al cărui prag, ea, fiică de hughenot, nu-l trecuse niciodată.

Trăise ceasul chinurilor de neuitat. Prin minte i-au trecut mii de presupuneri înnebunitoare. Să fie oare Jean căsătorit cu altcineva? Episcopul îi va răspunde la această întrebare!

În biserică se opreşte, gata să leşine, de-abia ştiind ce face. Acolo, în fund, în strălucirea lumânărilor, în odăjdii aurite, prinţul Farnese, emisarul papei, intona Kyria Eleison, rugăciunea de la începutul slujbei.

Léonore înaintează. Cu eforturi tăcute, ea îşi deschide drum. Dar când ajunge lângă altar, se simte fără puteri. Cel mult zece paşi o mai despart de prinţul-episcop. Cu faţa spre tabernacol, acesta oficiază, cu o înfăţişare pătrunsă de o solemnă măreţie…

Acum, Léonore este cuprinsă de teamă. O înspăimântă apropierea de înfiorătoarea realitate. Se agaţă de visul ei de dragoste, vrea să se mai amăgească câteva clipe… Deodată sună clopotul care anunţă binecuvântarea!

Monseniorul Farnese a luat în mână potirul şi, strălucind de splendoare, se întoarce. Un puternic fior o străbate pe Léonore din cap până în picioare. Episcopul acesta… Scânteierea aceea a ochilor! Această minunată frumuseţe! … Îi sunt toate cunoscute! …

Episcopul acesta… Nu, vedenia este prea fără noimă! Trebuie să fie sigură, să vadă de aproape! Cu privirea pierdută, mişcându-se cu iuţeală, ea trece grilajul, se avântă… şi atunci! Clătinându-se, urcă treptele altarului! Mâinile sale încleştate se abat pe umerii episcopului înlemnit şi un strigăt jalnic sfâşie tăcerea:

— Dumnezeule atotputernic! Jean! Iubitul meu, tu eşti!

Şi Léonore, neînsufleţită, cade de-a curmezişul treptelor, la picioarele episcopului încremenit, alb ca marmura.

Se dezlănţuie o furtună de ţipete. E un sacrilegiu! Toţi se apropie grăbiţi, se reped asupra Léonorei şi pun mâna pe ea.

Şi în timp ce ea e târâtă, ridicată şi aruncată în fundul unei temniţe, prinţul Farnese, episcopul, ibovnicul, e sfâşiat de propria-i conştiinţă, care-i urlă:

— Afurisitule! Blestematule! Sunt blestemat pe veci!

În piaţa Grčve, în dimineaţa ceţoasă de noiembrie, în jurul unei schele din bârne groase, se tălăzuieşte un val de oameni. Lângă stâlpul cel mare din mijloc şade un uriaş tăcut: meşterul Claude… călăul! Acel sinistru schelet de stâlpi este spânzurătoarea! Iar mulţimea, adunată din cele patru zări ale Parisului, se afla acolo s-o vadă murind pe

Léonore, condamnată pentru minciună drăcească şi defăimare eretică a episcopului.

În ziua când Léonore a fost arestată la Notre-Dame, baronul de Montaigues s-a sinucis cu o lovitură de pumnal în inimă. În ce priveşte pe acuzată, ea a răspuns tuturor întrebărilor doar cu o privire lipsită de viaţă.

Sună de ora nouă. Clopotul bate. Se aude un De Profundis: se apropie cortegiul. Trec pe rând călugării, confreriile, penitenţii care îşi murmură rugăciunile, medicul-jurat, garda, şeful poliţiei...

Apoi, sprijinită de doi preoţi, cu părul despletit, în picioarele goale, cu capul căzut pe un umăr – Léonore!

În urma ei, înconjurat de inchizitorii care-l supraveghează, posomorât, îmbătrânit, descompus, păşind treaz într-un vis funebru, el, iubitul! Ordin neînduplecat venit de la Roma, de la Sfântul-Scaun: trebuie ca prezenţa şi nepăsarea lui să dovedească lumii că eretica a minţit, învinuind un episcop chiar la picioarele tronului lui Dumnezeu!

Deodată, totul se opreşte într-o tăcere înfiorătoare. Şeful poliţiei face semnul fatal!

Călăul se apropie. Mâna lui grea cade pe umărul gol al condamnatei. Clipa e cumplită.

În acest moment suprem, Léonore are un spasm care o smulge din strânsoarea monstruoasă. Şi, unul după celălalt, două ţipete scurte, ascuţite explodează de pe buzele ei încleştate! ...

Femeia aceasta sortită morţii se zbate în durerile facerii, acolo, sub funia spânzurătorii!

Călăul dă înapoi! Medicul-jurat se repede, în timp ce un freamăt furtunos măturã piaţa Grčve! Iar când, în cele din urmă, medicul se ridică, lângă Léonore, prăbuşită fără puteri, nemişcată, leşinată, oamenii zăresc o fiinţă micuţă care scânceşte.

— O fată! E o fată! strigă o femeie.

Mulţimea, înconjurând nou-născuta atât de plăpândă, atât de singură, este cuprinsă un moment de şovăială. Apoi,

deodată, mila învinge, izbucneşte şi răbufneşte. Se aud rugăminţi, ameninţări, se cere îndurare şi iertare pentru mamă! Şeful poliţiei şovăie… Apoi, convins de marea compătimire a poporului, dă un ordin: condamnatei i se cruţă viaţa. Léonore, leşinată, este ridicată pe o targă, iar copilul…

Copilul rămâne pe loc! O condamnată n-are dreptul să-şi alăpteze fiica în închisoare! Fiinţa nevinovată este lăsată în voia milei publice. Timp de o oră ea rămase pe locul unde fusese născută: sub spânzurătoare! Sărmană micuţă aşteptând mila unei mame!

Dar Farnese! Jean de Kervilliers! Tatăl. E acolo, gâfâind, cu părul scăldat în sudori, sorbind din ochi acea carne din carnea lui, încovoiat, înlănţuit de înfricoşătoarea supunere în faţa unor înfricoşătoare ordine superioare. Vrea să ridice copilul, să plece cu el… dar nu se cuvine! Nu poate! Dar cum! Mama a fost graţiată… şi acum fiica ei să moară acolo! Nu, oh, nu… căci iată, în sfârşit, vine cineva! … Un om se apropie de ea, se apleacă, îngenunche cu un zâmbet înecat în lacrimi… Şi cu o grijă plină de gingăşie şi duioşie, acel cineva o înveleşte în faldurile mantiei sale pe micuţa părăsită. Apoi, în timp ce episcopul zdrobit, sprijinit de inchizitor, izbucneşte în plânsete şi întinde braţele, omul se îndepărtează încet, luând cu el pe fiica prinţului Farnese…

Iar acel om… este chiar călăul! …

Capitolul 1

Violetta.

În dimineaţa de 12 mai 1588, şase gentilomi urcau grăbiţi înălţimile de la Chaillot. Ajunşi în vârf, şeful lor se opri. Palid de disperare, el se întoarse cu faţa spre Parisul pe care-l privi îndelung. Un hohot înăbuşit îi sfâşie gâtlejul. Apoi se încordă şi urlă aceste cuvinte furate de vânt:

— Oraş nerecunoscător! Oraş necinstit, pe care te-am iubit mai mult decât pe propria mea soţie! Cutremură-te, căci nu mă voi mai întoarce între zidurile tale decât călcând pe ruine!

În clipa aceea apărură doi călăreţi: unul părea să fie trecut de treizeci de ani, minunat de puternic, cu un chip cutezător şi zeflemitor, glacial şi genial, dintre acelea care fac o impresie de neuitat. Celălalt, de vreo optsprezece ani, zvelt, graţios, de o frumuseţe încântătoare.

Cei cinci devotaţi care-l înconjurau pe fugar, văzându-i pe cei doi necunoscuţi oprindu-se, căutară să-l ducă de acolo. Dar el, ridicând braţele spre cer, strigă:

— Nenorocire! Toţi mă părăsesc. Cine oare va mai voi să aibă milă de mine?

— Eu! răspunse o voce răsunătoare.

Fugarul văzu cum cel mai tânăr dintre cei doi străini se apropie… Atunci fu cuprins de o spaimă bruscă:

— Tu! Tu! Charles! Ai ieşit oare din mormânt, frate, ca să mă copleşeşti cu învinuirile tale?

— Vă înşelaţi, răspunse necunoscutul. Nu sunt eu acela pe care remuşcările vi-l aduc în faţa ochilor, nu sunt Carol al IX-lea. Sunt fiul lui, Charles, duce de Angoulęme.

— Ah, răcni fugarul, tu eşti copilul Mariei Touchet ţi al lui Carol! Tu eţti bastardul d’Angoulęme! Ce vii să-i ceri lui Henric al III-lea, regele Franţei?

— Am să vă spun. Vin de la Orléans ca să vă vorbesc deschis! Acum opt zile, sire, am devenit major. În ziua aceea, mama m-a dus în camera ei şi a dezvelit un portret, pe care până atunci îl văzusem întotdeauna acoperit cu un văl. L-am recunoscut pe Carol al IX-lea.

Apoi, mama a îngenuncheat şi mi-a povestit cum a murit acela pe care l-a adorat. Am aflat astfel înfiorătoarea agonie a tatălui meu! După aceea am plecat să-i arunc adevărul în faţă ducelui de Guise: „Trădător şi rebel, ce i-ai făcut regelui tău?” M-am dus şi i-am strigat Caterinei de Medicis: „Mamă blestemată! Mamă fără suflet, ce-ai făcut cu fiul tău?” L-am căutat apoi pe Henri de Valois, rege al Franţei, ca să-i strig întrebarea: „Ce-ai făcut cu fratele tău? …”

La această ultimă imputare, regele tresări atât de puternic, încât calul făcu un salt înapoi, apoi el se prăbuşi

ghemuindu-se, zguduit de un tremur mortal.

În momentul acela, strigăte furioase izbucniră din piepturile celor cinci gentilomi. Toţi îşi traseră spadele… Dar, atunci, însoţitorul ducelui d’Angoulęme sări în mijlocul grupului înfuriat, trase din teacă o spadă lungă şi, foarte calm, le spuse:

— Domnilor, este o chestiune de familie. Lăsaţi-i pe unchi şi pe nepot să se explice între ei, sau, dacă nu, am să cred că faceţi parte din familie. În acest caz, voi fi obligat să cred că şi eu fac de asemenea parte din ea!

Spadele erau gata să se încrucişeze, când regele făcu un semn poruncitor. Gentilomii se opriră:

— Ne vom mai întâlni noi! … Numai dacă domnul nu-şi ascunde numele! strigară ei.

— Domnilor, răspunse dispreţuitor străinul, sunt cavalerul de Pardaillan!

Cavalerul nu păru să observe efectul uluitor produs de numele său şi se retrase mai la o parte, ca şi cum această scenă violentă ar fi încetat să-l mai intereseze. Începu să privească atent o trupă de călăreţi, care, ieşind din Paris, se apropiau de Chaillot – fără prea multă grabă de altfel.

Ducele d’Angoulęme rămăsese nemişcat. Întunecat, adevărată întruchipare a omului mustrat de cuget, Henric al III-lea se întoarse spre el:

— Tinere, îi zise el, în nenorocirea în care mă aflu, numai o întâlnire cu dumneata îmi mai lipsea pe drumul surghiunului meu. Roagă-te cerului ca în ziua când mă voi urca din nou pe tron, să pot uita că m-ai umilit atunci când m-am aflat în mizerie.

— În ziua aceea mă veţi vedea suind treptele tronului şi smulgându-vă mantia regală! Până atunci nu pot nici măcar să vă urăsc: nu aveţi parte decât de mila mea! Parisul vă izgoneşte. Nu mai sunteţi decât o fantomă a regelui, obsedată de fantoma victimei. Mergeţi, aşadar, sire, căci iată, au început să vă urmărească… Priviţi… Până ce veţi redeveni rege al Franţei, fiul lui Carol al IX-lea vă iartă!

Henric al III-lea, alb de mânie, voi să bolborosească câteva cuvinte, care se topiră într-un plânset. Dar oamenii rămaşi credincioşi lui, zărind grosul călăreţilor care ieşeau din Paris, apucară frâul calului şi-l traseră după ei.

Charles d'Angoulęme rămase locului îngândurat, cu ochii aţintiţi asupra Parisului. Ce se petrecea în sufletul lui? De ce tânărul nu-l urmărea oare cu o ultimă privire de ură pe regele pe care-l sfidase atât de mult acum câteva clipe?

Puţin câte puţin, treptat, ultimele rămăşiţe ale violentelor simţăminte care îl zguduiseră se şterseră de pe chipul său, care, deodată, fu luminat de un zâmbet plin de duioşie.

Cu o voce extaziată, murmură:

— Paris! … Da, vin să caut aici răzbunarea… dar şi dragostea! … Paris! Aici te voi regăsi pe tine, scumpă necunoscută, care mi-ai răpit inima: Violetta, gingaşă floare violetă a dragostei…

În momentul acela, cavalerul de Pardaillan se apropie de el şi îl bătu uşor pe umăr. Cu o mişcare largă el îmbrăţişă panorama Parisului şi privindu-l pe fiul lui Carol al IX-lea în ochi, îi zise:

— Un tron de cucerit, monseniore! …

Charles d'Angoulęme tresări ca un visător smuls din visele sale cele mai frumoase şi bâigui:

— Pardaillan! Pardaillan! Despre ce vorbeşti?

— Îţi spun numai că Henric de Valois nu mai este rege al Franţei şi că Henri de Guise nu este decât regele Parisului, iar Henric de Navarre îşi şi aruncă pe aici privirile sale de şoim în căutarea pradei. Asta înseamnă trei hoţomani pentru o singură coroană… şi că această coroană aşezată pe capul domniei-tale mi-ar putea folosi foarte bine la plata datoriei mele de recunoştinţă faţă de mama domniei-tale.

Acestea spuse, Pardaillan apucă pe o potecă care înconjura Parisul şi străbătea cătunele Houle şi Monceaux, pentru a se opri în satul Montmartre.

— Violetta! murmură tânărul. De ce nu-ţi pot oferi, într-adevăr, un tron?

Apoi, emoţionat şi orbit de strălucirea celor ce le întrezărea în viitor, Charles d’Angoulęme se grăbi pe urmele însoţitorului său, în momentul când grosul călăreţilor ieşiţi din Paris urca înălţimea Chaillot. Cel care se afla în fruntea urmăritorilor era un om de treizeci şi opt de ani, falnic, ca statură şi îmbrăcăminte, cu un chip frumos, cu o ţinută mândră, cu un aer mohorât şi fruntea brăzdată de cicatricea unei răni vechi: era Henri de Lorraine, duce de Guise.

— Domnilor, rosti el oprindu-se, regele e acum departe. Trebuie să renunţăm la speranţa de a-l mai readuce în mijlocul supuşilor săi…

— Spuneţi un singur cuvânt, zise un gentilom de lângă el, daţi-mi zece cai buni şi vi-l aduc înapoi, viu sau mort!

— Maurevert, ai înnebunit oare? îl întrebă ducele pe acelaşi ton. Să-l lăsăm să fugă! Ei, drăcie, dar ce-i cu apariţia asta din fundul iadului?

Într-adevăr, în momentul acela, apăruse pe vârful colinei o trăsură lungă şi grea, pe jumătate distrusă, prăfuită şi trasă de un cal scheletic.

Pe lângă calul pe jumătate leşinat, mergea cu un pas de strigoi, o ţigancă cu o mască roşie, purtându-şi cu o ciudată nobleţe costumul bălţat, pe care cobora părul ei de un blond minunat.

— Cine eşti? întrebă ducele de Guise, împingându-şi calul spre ea.

Ţiganca se opri, dar nu scoase nici un cuvânt.

— Pe Dumnezeul meu! exclamă ducele. Cred că ţiganca asta îşi bate joc…

Dar nu-şi isprăvi vorba, căci în aceeaşi clipă, din interiorul acelui lucru fără asemănare, care era trăsura, se auzi o melodie. Un glas de o neasemuită puritate cânta încet. Ducele de Guise păli dintr-odată, vrăjit, ascultând pe jumătate aplecat, fermecat:

— Ah, vocea asta! E vocea ei! E ea! …

În momentul acela, un om sări din trăsură şi se prosternă într-o atitudine de respect exagerat şi zeflemitor.

— Ţiganul Belgodčre! murmură Henri de Guise.

Căutând să ascundă cât de puternic era zguduit, i se adresă acestuia:

— Spune-mi, ţigane, cine este femeia mascată, mai tăcută ca noaptea şi mai misterioasă ca mormântul? …

— Iertaţi-o, monseniore! Este Sadźuma, o biată nebună pe care am găsit-o într-o zi, pe când ieşea din închisoare. Nebunia ei stă în faptul că-şi ţine faţa totdeauna acoperită, ca să nu i se poată vedea obrazul de care se ruşinează… Iar eu, monseniore, de unde să vin? De la capătul lumii! Unde mă duc? La Paris, centrul omenirii! Cine sunt? Belgodčre, primul ţi ultimul cu acest nume, scamator, jongler, înghiţitor de săbii şi priceput în orice meserie. Doriţi un spectacol?

— Ajunge, ţigane! Spune-mi, nu te-ai aflat acum trei luni la Orléans?

— Acolo am fost, monseniore! răspunse Belgodčre, ascunzând un zâmbet. M-am găsit acolo cu întreaga mea trupă, deci şi cu minunea minunilor, cântăreaţa Violetta, care-i farmecă până şi pe prinţi! Monseniorul o poate vedea! Violetta, Violetta mia! Ah, iat-o! …

În faţa trăsurii apăru atunci o tânără de cincisprezece ani, tremurând toată.

— Iată-mă, maestre… iată-mă! …

Un murmur de admiraţie străbătu rândurile celor cincizeci de călăreţi. Ducele rămase şi el uluit.

„Da, e ea!” îşi spuse el în sinea lui. „Încerc aceeaşi emoţie ca şi atunci când am văzut-o prima dată. Pe toţi sfinţii! Ce am de sunt atât de tulburat? … Fata asta de ţigan va fi a mea, aşa vreau!”

Fata de ţigan era într-adevăr o minune.

Văzându-i pe străini aţintind asupra ei ochii lor scânteietori, ea îşi plecă capul. Atunci privirea ei o întâlni pe aceea a lui de Guise şi un fior de groază o zgudui. Păşi înapoi, se ascunse după perdelele de piele şi alergă spre o

femeie care, întinsă pe o saltea, cu capul lângă o ferestruică deschisă chiar deasupra duşumelei, palidă ca o moartă, respira cu greu.

— Mamă! Mamă! murmură Violetta. Omul de la Orléans! E aici! Ah, mi-e frică! Nenorocirea îmi dă târcoale.

Cuvântul de mamă părea nepotrivit, adresat de această fată delicată femeii aceleia cu trăsături grosolane, fie ele chiar pline de bunătate şi puţin subţiate de oftică.

— Sărmană copilă! gemu ea… Curând… n-am să mai fiu… Facă cerul să întâlneşti un om care să te salveze… Speră, Violetta! … Tânărul acela… care n-a îndrăznit să-ţi vorbească niciodată… cred că am citit în sufletul lui… că te iubeşte! …

— Violetta! Violetta! urlă după ea ţiganul. Stai, că pun eu mâna pe tine! …

— Lasă copila în pace, porunci ducele de Guise, plecându-se spre Belgodčre. Şi ascultă-mă! … Ia punga asta, ea conţine zece ducaţi de aur. Te mai aşteaptă încă zece ca ea, mă auzi, dacă împlineşti întocmai ceea ce va veni să-ţi ceară cineva în numele meu.

Belgodčre se plecă până la pământ. Când se ridică, îl văzu pe duce reluându-şi în trap întins, în fruntea călăreţilor săi, drumul spre Paris. Atunci se ridică în picioare, aruncă o privire piezişă spre trăsura în care dispăruse Violetta şi răcni:

— Iată, răzbunarea e în mâna mea!

Capitolul 2

Piaţa Grčve.

În fundul unei săli încăpătoare, decorată cu minunate tapiserii, cu mobile somptuoase, într-un fotoliu de abanos bogat sculptat, stătea o femeie în umbra unui baldachin de mătase brodată cu aur. Era o fiinţă de o frumuseţe miraculoasă, strălucitoare şi fatală. S-ar fi spus o sfântă în extaz, sau poate o sclipitoare magiciană, dacă nu chiar o fastuoasă curtezană orientală.

Intră un bărbat cu un costum bogat şi sever de cavaler, totul din catifea neagră, cu chipul palid, împietrit treptat de o durere care nu iartă niciodată. Se opri în faţa splendidei necunoscute şi îndoi un genunchi.

Ea nu păru mirată de acest omagiu regal sau religios şi întinse braţul spre o fereastră larg deschisă. Gentilomul se ridică.

Atunci, necunoscuta vorbi. Şi nici un cuvânt n-ar putea reda forţa acelui glas.

— Cardinale, spuse ea, v-am poruncit ceva.

Cavalerul se înfioră şi, umil, ca şi cum în vorbele acelea n-ar fi fost nimic neobişnuit, uimitor, fabulos, el răspunse femeii:

— Mă supun sanctităţii-voastre…

— Cardinale, continuă ea fără o tresărire, ai rostit un cuvânt primejdios. Nu uita că, dacă la Roma sunt aceea ce ai spus, moştenitoarea suveranităţii pontificale a Jeannei, apărătoare a marii tradiţii, aici, la Paris, nu sunt decât urmaşa Lucreţiei Borgia: prinţesa Fausta.

Gentilomul pe care ea îl numea cu titlul de cardinal, cu toate că nu purta veşminte bisericeşti şi era înarmat cu o spadă, bărbatul acela care părea plin de mândria vechilor stirpe, se prosternă într-o atitudine de supunere. Apoi, deznădăjduit, păşi spre fereastră şi, îngheţat de o tainică groază, se aplecă, privind de sus piaţa…

Era a doua zi după ziua Baricadelor. Iar Parisul, care-şi izgonise regele, Parisul încă mânios, Parisul ce mai fumega de împuşcăturile din ajun ale archebuzelor, sărbătorea florile de violete şi trandafiri, fiindcă dintotdeauna Parisului i-au plăcut răzmeriţele şi florile, zarva şi zâmbetul străzilor sale. Însorită, zgomotoasă, piaţa Grčve, în dimineaţa aceea strălucitoare a marelui târg anual din mai, prezenta o indescriptibilă mişcare de linii şi de culori, un talmeş-balmeş de plimbăreţe împopoţonate şi de cerşetori în zdrenţe.

Cardinalul, care domina cu privirea această feerie a veseliei, era fără îndoială cufundat în evocarea trecutului său întunecat, căci gâfâia retrăind unele amintiri înfricoşătoare. Dar, deodată, sub ochii lui, la cele două extremităţi ale pieţei, atenţia îi fu atrasă de o dublă mişcare a mulţimii.

La dreapta se vedea o droagă neînchipuit de hodorogită, pe care imaginaţia obosită a unei Callot ar fi dat-o drept caleaşcă a cetelor lui de puşlamale: era vehiculul lui Belgodčre care, în pasul ţovăitor al mârţoagei sale istovite, îşi făcea intrarea în piaţa Grčve. La stânga se afla un grup de tineri seniori cu pieptare de bivol, încinşi cu spade de luptă. Iar în mijlocul lor, întrecându-i cu un cap, mai măreţ şi mai posomorât decât în ajun pe platoul de la Chaillot, îngândurat şi neasemuit de puternic, omul cu cicatricea, ducele Henri de Guise, regele Parisului!

Temutul căpitan de oşti părea că nu vede nimic în jurul lui, nici respectul amestecat cu groază, care făcea să se plece capetele la trecerea lui, nici neliniştea care agita mulţimea. N-o vedea decât pe ţiganca Saďzuma, care, cu o mână pe frâul calului, înainta încet, ca o enigmă vie. Şi, lângă ea, Belgodčre, care ţipa cât îl ţinea gura.

De la înălţimea ferestrei, cardinalul îl văzu pe de Guise îndreptându-se spre Belgodčre. Fără a-şi părăsi locul de observaţie, se întoarse spre fotoliul de abanos şi anunţă:

— Au sosit! …

Misterioasa necunoscută, numită prinţesa Fausta, se ridică şi se apropie cu un mers de zeiţă.

— Violetta, Violetta! strigă atunci Belgodčre, zărindu-l pe ducele de Guise venind spre el.

Copila, ca o rază luminoasă a zorilor, apăru în faţa trăsurii, cu părul îmbelşugat, blond, răspândit pe umerii ei de nea, timidă, temătoare, speriată.

Prinţesa Fausta săgetă apariţia, atât de fermecătoare şi pură a Violettei, cu o privire în care mocnea flacăra unui pârjol.

— Henri, murmură ea, Henri de Guise, tu-mi aparţii! Vei fi rege pentru că eu vreau să fiu regină! Stăpână a Franţei şi a Italiei, voi nimici tot ceea ce te va împiedica să mă iubeşti… pe mine, numai pe mine! Piară Catherine de Clčves, soţia ta! Piară şi această Violetta, pe care o adori!

Apoi, cu un glas tăios, devenit deodată metalic şi aspru:

— Cardinale, a sosit clipa faptelor… Priveşte-l pe omul acesta pe umerii căruia se sprijină atât de mari speranţe. Crezi că se gândeşte la tronul pe care-l va avea datorită nouă? De trei luni, de când la Orléans a dat cu ochii de această fiică de ţigan, al cărei chip nu-l mai părăseşte, de Guise şovăie: ne scapă din mâini şi dacă nu-i voi smulge din inimă până şi rădăcina acestei pasiuni, va fi pierdut pentru noi.

Cardinalul o privi pe adorabila copilă şi şopti:

— Sărmană nevinovată!

— Mila este adesea o crimă şi întotdeauna o slăbiciune, rosti prinţesa Fausta, glacială. Coboară, cardinale şi fă astfel ca ţiganul Belgodčre să o aducă pe micuţă în palatul meu din insula Cité…

Cardinalul ştia, fără îndoială, ce sentinţă înfricoşătoare se ascundea în spatele acestei porunci, căci se plecă şi bâigui:

— Loviţi deci, dacă moartea acestei fiinţe nefericite vă este necesară! Dar scutiţi-mă pe mine de josnica sarcină de a v-o preda!

— Cardinale, continuă ea cu o răceală cutremurătoare, îl vei anunţa pe meşterul Claude.

— Călăul! gâfâi cardinalul. Nu mă condamnaţi la oribila tortură de a-l revedea pe omul care mi-a sfâşiat sufletul, furându-mi şi lăsând-o să moară pe…

— Tăcere, cardinale Farnese! …

Tonul prinţesei răsună de această dată atât de tunător, încât omul se clătină, respirând greu, uluit, înfrânt. Atunci ea, calmată şi deodată liniştită, spuse:

— Deci, astă-seară la zece. Du-te, cardinale, acţionează şi predă-i ducelui de Guise această scrisoare.

Gentilomul luă plicul şi apoi, încă mai posomorât, ieşi şi coborî, urlând în străfundul inimii sale: „Ah! Blestemul mă urmăreşte fără încetare, întruna! …”

În piaţa Grčve, prin mulţimea adunată în jur, cu chipul din nou împietrit, el se îndreptă spre Belgodčre. În faţa trăsurii aştepta Violetta, fremătând. În clipa aceea, ducele de Guise se aplecă spre mişel şi şopti:

— Peste puţin, un gentilom îţi va preda ordinele mele. Să le împlineşti dacă nu vrei să-ţi frâng oasele!

— Sunt gata, monseniore. Porunciţi!

— Atunci, iată ducaţii pentru tine… şi fata pentru mine! Şi acum cere-i să cânte, ca să existe un pretext pentru prezenţa mea aici.

— Într-o clipă! Violetta! Violetta!

Tânăra tresări, smulsă din visul ei fermecător. De departe, din fundul pieţei, înainta un tânăr senior, cu ochii aţintiţi asupra ei. Privirile lor se căutau, se încrucişau. Tânărul gentilom, strălucitor de tinereţe şi de dragoste, era fiul regelui Carol al IX-lea, ducele d‘Angoulęme.

— Violetta! se răsti Belgodčre.

Un ţipăt îngrozitor îl întrerupse… Un urlet de agonie sau de spaimă răzbătea din rulotă.

— Mama! Moare mama!

Femeia în agonie, aceea pe care Violetta o numea mamă, îşi ţinea cu mâinile încleştate chipul lipit de ferestruică, ca vrăjită de o apariţie înspăimântătoare.

— Mamă! Mamă! hohoti Violetta.

— Monseniore, striga afară Belgodčre, puţintică răbdare şi v-o aduc înapoi pe cântăreaţă. În aşteptare, faimoasa Saďzuma vă va ghici viitorul!

Saďzuma rămase nemişcată. Ochii ei scăpărători se pironiseră, pe sub mască, asupra cardinalului Farnese.

Cardinalul o mai văzuse undeva pe această femeie… Şi amândoi se priveau.

Femeia care trăgea să moară îndreptă spre Violetta, pe care Belgodčre o certa ţi o înjura, un chip pătruns de o

nemărginită milă:
— Violetta, am să mor. Trebuie să ştii… că eu nu sunt mama ta…
— Oh, suspină tânăra fată zdrobită, eşti ameţită de boală. Revino-ţi în fire, mamă!
— Nu sunt mama ta! … Iar tatăl tău, Violetta, crezi c-a fost meşterul Claude? Ei bine, meşterul Claude nu e tatăl tău! Nu ştiu unde este mama ta… Dar tatăl tău, Violetta? … Tatăl tău, vrei să-l cunoşti? … Vrei să-l vezi? … Ei bine, priveşte-l…
Muribunda încercă într-o teribilă zvârcolire să-l arate pe omul asupra căruia îşi aţintise privirea…
— Doamne. Dumnezeule şi toţi sfinţii, gângăvi Violetta înnebunită de durere, fie-vă milă de mama!
În clipa aceea, în mijlocul sfâşietoarei scene, răsună o înjurătură sălbatică şi apăru Belgodčre, înfuriat la culme. Se aruncă asupra fetei, o apucă de umeri şi, cu o mişcare mânioasă, o ridică în picioare.
— Afară! urlă el. La treabă, cântăreaţo! …
— Priveşte şi adu-ţi aminte! strigă muribunda.
— Pe tot iadul! strigă ţiganul. Acum se mai amestecă şi Simonne! Aşteaptă, tu, numai puţin!
Şi pe loc se repezi asupra aceleia pe care o numea Simonne – asupra femeii în agonie! O răsturnă pe culcuş şi îşi propti una din labele sale uriaşe peste gură, iar cealaltă în beregată…
Simonne se zbătu câteva clipe… Deodată, oftă scurt şi rămase înţepenită, în timp ce braţul ei descărnat, întins spre fereastră, părea să-l mai arate încă pe omul acela din mulţime… Trimisul Faustei! Prinţul Farnese! Iubitul Léonorei de Montaigues! … Tatăl Violettei!
Copila, îmbrâncită cu brutalitate, căzuse. Nu văzuse nimic din hâda tragedie. Când se ridică, ticălosul, în picioare, întunecat şi uimit de crima sa, mormăi:
— Am strâns cam prea tare, poate! Şi apoi, eu n-am omorât pe nimeni! Moartea venise singură să dea târcoale,

n-am făcut decât s-o ajut…

Prima privire a Violettei a fost spre Simonne, care zăcea galbenă ca ceara.

— Moartă! gemu ea. Mama e moartă! …

— Dar eu îţi spun că doarme, rânji batjocoritor Belgodčre. Afară, cântăreaţo! Afară, la treabă!

Violetta se prăbuşi în genunchi şi începu să hohotească.

— O, sărmana, sărmana mea mamă Simonne, ai dispărut deci! Ai părăsit-o pe mica ta Violetta! Mamă, nu mă vei mai lua, deci, niciodată în braţe?

În clipa aceea, la intrarea în căruţa cu coviltir, apăru ţiganca Saďzuma ţi, părând că nu-l vede pe Belgodčre, nici pe Violetta ţi nici cadavrul, se duse să se aşeze în spate. Fu scuturată apoi de un lung fior şi murmură:

— De ce m-a privit omul acela? Dar eu de ce l-am privit? În fundul cărui iad am mai simţit eu arsura acelor ochi negri? Oh, dacă aş putea să sfâşii vălul negru care-mi apasă minţile!

Într-un gest de nebunie, îşi strânse fruntea în menghina celor două palme, apoi, ca şi cum masca o sufoca, ea o desfăcu şi îi ieşi la iveală chipul! Ciudată, cu trăsăturile încremenite, cu ochii lipsiţi de viaţă, în care ardea flacăra unei nemăsurate deznădejdi, faţa aceea îşi păstra o frumuseţe amestecată cu ceva tragic, misterios, nesfârşit de plăcut şi de surprinzător…

Violetta hohotea încet, cu buzele lipite de mâna îngheţată a aceleia pe care o numise mamă. Belgodčre se învârtea în sus ţi în jos, mestecându-ţi înjurăturile înfundate, înmărmurit de propria sa şovăire. Deodată, apucă chitara cu care Violetta se acompania de obicei şi se răsti:

— Destul! Dacă plângi atâta, n-ai să mai poţi cânta. Hai, cântăreaţo, eşti aşteptată! Seniori, duci şi prinţi, nobilă societate, bună recoltă!

Violetta se ridică şi, revoltată, strigă:

— Să cânt! Să cânt când mama mea, moartă, mai e încă aici! Oh, mai bine ucide-mă.

— Ascultă-mă, cântăreaţo! N-am să te ucid… fiindcă eşti aşteptată… de prinţi, de duci, îţi spun! Dar alege: or iei chitara şi-ţi faci auzit frumosul tău glas, ori mă apuc s-o biciuiesc pe… maică-ta! …

Între timp, banditul puse mâna pe un bici pentru câini… Violetta scoase un ţipăt de spaimă. Aruncă în jurul ei o privire îndureratăşi disperată… iar ochii i se opriră asupra moartei! Tânăra alergă spre ţigancă, îi apucă mâinile şi se rugă cu un glas sugrumat:

— Doamnă! Doamnă! Apăraţi-o, ocrotiţi-o, aduceţi-vă aminte cum v-a îngrijit! Oh, nici nu mă ascultă! Veţi lăsa să fie lovită o moartă? Mama…

— Cine vorbeşte aici de mamă? răspunse ţiganca cu privirea pierdută. Oare există mame? Există oare copii? …

— Îndurare, doamnă! Omul acesta vă dă ascultare şi se teme de dumneavoastră! Un cuvânt! Un singur cuvânt!

— Atenţie, urlă Belgodčre. Hotărăşte-te!

— Oh, strigă Violetta, frângându-şi mâinile, n-ai inimă, ţigancă!

— N-am inimă! îşi spuse înfundat Saďzuma. S-a dus, inima mea! A rămas acolo, în biserica aceea imensă. Tânăro, fii atentă la episcopul hoţ de inimi! …

— Nebună nenorocită! suspină copila. Nu vrei să faci nimic pentru mama! Ei bine, ascultă la rândul tău! Eu, fiica, te blestem! Auzi? Fii blestemată de mine! …

Saďzuma izbucni în râs. Ţi, încetiţor, îţi puse la loc pe obraz masca roşie. Violetta se întoarse spre ţigan în clipa când acesta abătu biciul… Ea îi sări în faţă şi lovitura căzu pe umerii ei…

— Îndurare, Belgodčre! Mă supun! Mă duc să cânt! …

— Ei, aşa da! exclamă nepăsător ticălosul, care-i întinse fetei chitara.

Ea se urni încet, cu o mişcare vădind adânca ei deznădejde şi, cu faţa în lacrimi, murmură:

— Să cânt! … Lângă trupul mamei mele! O. Sărmană mamă, iartă-mi această nelegiuire! … Trebuie să mă supun!

…
Se aplecă repede, sărută moarta pe frunte şi se repezi afară. Belgodčre, aruncându-i o privire de satisfacţie ticăloasă, scrâşni printre dinţi:
— Du-te, fiică de călău! De Guise aşteaptă! Mâine vei fi pângărită! Nimeni altul, ci numai eu voi putea duce ştirea tatălui tău! …
Apoi coborî treptele şubrede ale scăriţei, urlând:
— Monseniori, a venit cântăreaţa! Loc, ţăranilor! Loc vestitei cântăreţe Violetta! Şi dumneata, domnule Picouic! Şi dumneata, domnule Croasse! Ce bandă de târâie-brâu!
Doi uriaţi care completau trupa lui Belgodčre începură să împartă poporului de rând ghionţi şi lovituri, astfel că în scurt timp se formă un cerc mare, în mijlocul căruia biata fată îşi acorda chitara, pe care se prelingeau lacrimi tăcute.
La doi paşi de micuţa cântăreaţă stătea un grup de gentilomi, favoriţii lui de Guise, iar în faţa lor, ducele, palid, agitat, cu privirea aţintită asupra copilei pe care o făcea să se cutremure… La stânga lui, prinţul Farnese, întunecat şi mut, alături de căruţa de care se sprijinea, ducele Charles d’Angoulęme, mai zguduit, mai agitat chiar decât Henri de Guise… Iar acolo sus, în palat, pe jumătate ascunsă de perdele, prinţesa Fausta.
Violetta nu vedea nimic. Sufletul ei rămăsese lângă moartă. Ochii îi stăteau aplecaţi asupra chitarei, iar degetele fine începură să zboare pe coarde. Un refren de o mare gingăşie răsună în aerul îmbălsămat de marfa negustorilor de flori. Glasul ei intonă un naiv cântec trist de dragoste… dar, frântă de un suspin, se opri de la prima strofă. Ducele de Guise înainta grăbit.
— Plângi? întrebă el cu glasul schimbat.
Cântăreaţa îndreptă spre el o privire înecată în durere.
— Dumneavoastră? bâigui ea înspăimântată. Daţi-mi pace! …
— Plângi? întrebă din nou ducele, gâfâind. Dacă ai vrea… n-ai mai plânge niciodată… Căci ai fi cea mai sărbătorită,

cea mai răsfăţată din tot Parisul. Ascultă-mă, continuă el cu o înflăcărare mai insistentă… nu fugi astfel… Pentru Dumnezeu, trebuie să ştii că te iubesc! Trebuie…

În momentul acela, pe când Charles d'Angoulęme, livid, cu mâna pe garda spadei, înainta, fremătând de mânie, în piaţa Grčve răsună o zgomotoasă fanfară de trompete. Îndată, din mijlocul mulţimii izbucniră strigăte mânioase şi poporul se apropie din nou, îmbulzindu-se.

— Guarzii regelui! Elveţienii lui Crillon! La moarte! În apă cu ei! …

Guarzii erau aceiaşi care în ajun au încercat să îndepărteze baricadele ridicate de popor.

Ducele de Guise se avântă, înjurând de zor. Gentilomii îl urmară, cu spada pe jumătate trasă. Mulţimea, la vederea duşmanilor din ajun, urla de furie. Într-o clipă, piaţa, atât de liniştită şi veselă, se umplu de ţipete şi de îmbrânceala burghezilor care fugeau să se înarmeze.

— La arme! Moarte vânduţilor lui Irod! …

— În apă cu guarzii! În apă cu Crillon! …

Şi astfel, prima întâlnire dintre Charles şi Violetta avu loc în zăngănitul armelor şi în clipa când puteau reîncepe împuşcăturile archebuzelor…

Văzând că de Guise s-a repezit asupra lui Crillon, Charles şi-a împins la loc sabia în teacă şi s-a oprit lângă copilă. Se aflau faţă în faţă, sub puterea unei vrăji de neînvins în zgomotul turbat al furtunii ce se dezlănţuia.

— Te rog din suflet, şopti el, nu te teme de nimic, Plângeai… oare din cauza acelui gentilom neruşinat?

— Nu, nu, răspunse ea îngrozită. Plângeam… ştiţi…, pentru că mama a murit! E acolo… singură de tot! Şi nimeni nu se apleacă asupra trupului ei pentru a-şi face pomana unei rugăciuni…

— Mama dumitale e acolo… moartă? exclamă Charles pălind de milă precum pălise de dragoste. Şi pe tine, sărmană copilă, te obligau să cânţi! … Asta-i îngrozitor!

— Nu, nu! strigă ea, aruncând o privire speriată spre Belgodčre, care le dădea târcoale, înjurând. Cântam… ca să am cu ce cumpăra flori pentru mama…

Charles luă între ale sale o mână a Violettei, care tresări la această atingere. O duse până la căruţă, o urcă în ea, intrând şi el acolo. Atunci, zări corpul Simonnei întins pe culcuş şi se înclină descoperindu-se.

— Fie! Veghează-ţi mama, îi zise el cu o expresie de nemăsurată milă. Cât despre coşciugul ei, eu voi cumpăra florile, dacă îmi îngădui…

Violetta ridică spre el o privire plină de recunoştinţă…

— Nu este nici locul, nici momentul să-ţi vorbesc, rosti atunci Charles d'Angoulęme. Dar, din această clipă nu trebuie să te mai temi de nimic… Este cu neputinţă să mai rămâi la aceşti ţigani. Mâine dimineaţă voi veni să-i vorbesc stăpânului acestei trăsuri…

— Care e gata să vă asculte, monseniore şi să vă răspundă, se auzi lângă Charles un glas zeflemitor.

Tânărul duce îl măsură pe ticălosul din faţa sa.

— Unde aş putea să-ţi vorbesc, meştere? întrebă el.

— Foarte aproape de aici, în strada Tisseranderie, la „Hanul Speranţei".

— De acord. Aşteaptă-mă acolo mâine dimineaţă.

Charles d'Angoulęme aruncă o ultimă privire Violettei, care, prosternată, îşi acoperea faţa cu palmele.

„Şi acum, răzbunarea!" murmură el. „O, tată, priveşte ce va face fiul tău!"

Ieţi, îndreptându-se direct spre ducele de Guise! … Belgodčre rânjea satisfăcut, cu braţele încrucişate.

„Vino mâine, da, am să te aştept bine pregătit, nerodule! … Mâine! Unde va fi Violetta mâine?"

Dădu din umeri şi coborî mormăind:

— Trebuie totuşi să chem să ridice cadavrul. Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Chiar azi ai să pleci, Simonne. Călătorie sprâncenată! …

Voia tocmai să coboare, când în josul scărilor văzu în faţa sa un om îmbrăcat în catifea neagră al cărui chip semăna cu cel al unui mort.

— Tu eşti Belgodčre, întrebă el, stăpânul acestei trăsuri?

„Iată o figură demonică”, gândi ţiganul, care se înfiora fără să vrea.

— Da, gentilomule, răspunse el cu glas tare, sunt acela pe care l-aţi numit.

— Deci tu eşti stăpânul acestei tinere cântăreţe… Violetta…? continuă el rar.

Belgodčre tresări şi se înclină adânc.

„Am ghicit!” îşi spuse el. „Este gentilomul pe care trebuia să mi-l trimită ducele de Guise, ca să-mi transmită ordinele sale! Ah! Ah! Acum îl am în mână pe Claude! Acum ai să auzi de mine şi ai să ai ştiri şi despre fiică-ta.”

Se ridică, îşi aranjă mantia şi zise deodată:

— Aştept ceea ce aveţi să-mi spuneţi…

— Sunt trimis de un personaj important. Copila aceasta… Violetta… zise gentilomul înfundat.

— Violetta şi cu mine suntem la dispoziţia celui ce v-a trimis, spuse Belgodčre. Care-i porunca?

— Ascultă: în insula Cité există o casă dărăpănată, aproape o ruină. Poarta e de fier, cu un ciocan de bronz. Acolo va trebui s-o aduci pe fată astă-seară la ora nouă.

— Astă-seară! La ora nouă! Vom fi acolo, pe toţi dracii!

Gentilomul în negru rămase o clipă cufundat într-o adâncă visare. Apoi, tresărind:

— Femeia aceea cu mască roşie… care se afla aici acum nu demult… spune-mi, cine este? …

— O ţigancă din tribul meu. O cheamă Saďzuma!

Cel pe care ţiganul îl denumise o figură demonică se ridică. Păru uşurat de o oarecare spaimă tainică. Făcu un semn de rămas bun ţiganului şi apoi, scoţând din pieptar scrisoarea pe care Fausta i-o încredinţase pentru ducele de Guise. Farnese se strecură prin mulţime şi dispăru în tăcere.

Capitolul 3
Pardaillan.

Pe când în această scurtă şi sinistră convorbire între Belgodčre ţi prinţul Farnese se hotăra astfel soarta Violettei, Charles d’Angoulęme alerga spre ducele de Guise.

Fiul regelui Carol al IX-lea era răscolit de o mânie turbată. Când de Guise îi vorbise fetei în şoaptă, el simţi cum inima i se umplea de un sentiment pe care nu l-a mai avut: ura din dragoste, cea mai necruţătoare ură. Cu pumnii strânşi se aruncă în rândurile dese ale mulţimii tăcute, atentă la mişcările şi cuvintele lui de Guise, eroul, idolul ei!

Deodată se simţi apucat de braţ. Se întoarse repede:

— Cavalerul de Pardaillan! exclamă el bucuros.

— Da, ajung la timp pentru a te împiedica să săvârşeşti o nebunie! zis Pardaillan. Încotro alergi atât de grăbit? Să-l ataci pe monseniorul duce? Ce dracu, prea eşti nesăbuit… Avem în faţă o armată de partizani ai lui de Guise! N-a existat decât un singur om pe lume în stare să ţină piept la zece mii de burghezi, care ard de dorinţa de a masacra tot ce le vine în cale. Omul acela e mort, prinţe. Era tatăl meu…

Căutând să-l ameţească pe Charles cu vorba, Pardaillan încerca să-l tragă afară din mijlocul mulţimii.

— Pardaillan, strigă tânărul duce cu un ton adânc disperat, vreau să-i vorbesc acestui om…

— Ei, pe Pilat! La urma urmei, viaţa e frumoasă! Nu vreau să mă las ucis, eu! Cel puţin nu înainte de a-i spune părerea mea acelui onorabil domn Maurevert! Haide, vino, ce Dumnezeu! …

— Du-te, Pardaillan! murmură Charles, cu lacrimi de ură. Du-te, eu alerg la de Guise.

Cavalerul aruncă tânărului o privire în care se citea o dragoste de frate mai mare.

— Vrei cu tot dinadinsul! zise el, apucând una din mâinile lui Charles.

— Îl urăsc pe de Guise! Nenorocire lui, căci îmi stă în cale!

— Dragoste! Dragoste! Nebunie şi nefericire, mormăi cavalerul. Să încercăm să-l scăpăm pe acest tânăr înnebunit! Haide deci, adăugă el cu glas tare, din moment ce ţii atât de mult! Dar, pe Dumnezeul meu, discuţia va fi nostimă! Giboulée, vechea şi draga mea spadă, ai cuvântul!

Pardaillan se ridică în vârful picioarelor, îmbrăţişă cu o scurtă privire atotcuprinzătoare enorma mulţime care-i înconjura şi porni! Îşi deschise drumul, lovind cu coatele. În câteva clipe, cavalerul şi tânărul sau prieten ajunseră în rândul întâi şi îl văzură atunci pe ducele de Guise, regele Parisului, care, sfidător şi palid, stătea în faţa lui Crillon şi urla nişte cuvinte care se pierdeau în furioasele aclamaţii ale mulţimii.

Momentul era tragic… Iată ce se petrecuse: Crillon – acela pe care Carol al IX-lea, la asediul de la Saint-Jean-d'Angely îl supranumise viteazul – Crillon, viteaz şi credincios până la moarte, aflase că Henric al III-lea fugise din Paris şi, atunci, a părăsit şi el Primăria, unde era cantonat cu o mie de guarzi şi două mii de mercenari elveţieni, pentru a-l ajunge din urmă pe rege!

De Guise tocmai sosise în grabă! Cu un singur semn, el puse stăpânire pe mulţimea ce-l idolatriza şi o făcu să tacă. Apoi, se îndreptă spre Crillon. Bătrânul comandant, îndesat, cu faţa însângerată, îşi opri trupa şi cu un gest scurt. Îl salută pe duce.

— Văd cu plăcere, rosti de Guise pe un ton muşcător, că Louis de Crillon îi conduce pe guarzi la majestatea-sa. Aşadar, vă îndreptaţi spre Luvru?

— Vă înşelaţi! Mă duc acolo unde e regele! izbucni Crillon.

— Fiţi atent, căpitane! se răsti el la omul cu cicatricea. Aţi şi săvârşit o gravă nechibzuinţă părăsind clădirea Primăriei!

— Şi dumneavoastră vreţi să mă obligaţi s-o mai fac şi pe a doua, întorcându-mă acolo! Regele se află în afara Parisului, domnule duce. Voi ieşi, deci şi eu din Paris! Drumul nu-i liber?

— Este liber pentru toţi adevăraţii devotaţi, exclamă de Guise. Iar regele…

— Trăiască regele! domnule, urlă Crillon. Fiţi şi dumneavoastră atent, monseniore. Feriţi-vă de trădare! Am fost decoraţi amândoi cu ordinul Sfântului Spirit. Primindu-l, am jurat credinţă regelui, marele nostru stăpân! Cum vă respectaţi jurământul?

Un bubuit de tunet mătură piaţa dezlănţuită, agitată de furioase tălăzuiri omeneşti.

De Guise, înfricoşător de palid, împărţea în jurul lui ordine scurte. Gentilomii se repeziră din toate punctele unde erau răspândite trupele Ligii.

Crillon ridică spada… Şi tocmai acela a fost momentul când ducele d’Angoulęme ţi cavalerul de Pardaillan ajunseră în primul rând al mulţimii zgomotoase.

De Guise, idolul Parisului, de Guise făcu atunci cu mâna un gest foarte larg şi impunător. Iar mulţimea se linişti, ascultă, lacomă să-l audă, să-l admire şi mai mult.

În clipa aceea, colonelul elveţienilor, care până atunci stătuse în spatele lui Crillon, ieşi repede în faţa ducelui şi declară cu glas tare:

— Nici eu, nici elveţienii mei nu vom ieşi din Paris!

— Colonele, răcni Crillon, înapoi în front! Sau, pe sângele lui Cristos, va trebui să lupţi cu mine până ce unul din nou doi va fi doborât!

— Monseniore, răspunse colonelul, mă predau Ligii! Elveţieni! Ieşiţi din front! …

Atunci izbucni un glas tânăr, răsunător, vibrant:

— Trădătorule! Te predai unui alt trădător!

Colonelul urlă o înjurătură plină de mânie. De Guise, cu chipul răvăşit de furie, trase pe jumătate spada şi-l căută pe îndrăzneţul care-l pălmuia cu jignitorul cuvânt de trădător!

Văzu atunci pe un tânăr sărind în mijlocul cercului liber, împingându-l înapoi pe colonelul elveţienilor, cu un gest de suprem dispreţ, după care se înfipse în faţa lui.

— Henri de Lorraine, duce de Guise! mai adăugă încă tânărul, eşti ucigaşul tatălui meu şi de două ori trădător! Eu, Charles d'Angoulęme, fiul lui Carol al IX-lea, rege al Franţei, te declar trădător şi te provoc la un duel turnir la ora, ziua şi locul ce-ţi vor fi pe plac! …

Pe moment, douăzeci de gentilomi se repeziră asupra lui Charles, cu pumnalele ridicate. Dar de Guise îi opri cu un semn. Gâfâia. Gura-i spumega. Căuta o insultă, înainte de a face semnul pe care să-l dea pe tânăr pe mâna haitei.

— Fiu al lui Carol, răspunse el în sfârşit, primesc provocarea ta. Dar, deoarece laşitatea este ereditară în familia ta şi pentru că ai putea încerca să fugi, am să te păzesc cu grijă, până în ziua când eu, Omul cu cicatricea…

— Nu vă numiţi Omul cu cicatricea, monseniore! strigă un tânăr care, la rândul său, ieşi în faţă, calm, cu zâmbetul ironic, cu ochii scăpărători de isteţime şi de satisfacţie.

Era Pardaillan! Judecase situaţia dintr-o singură privire. Înţelesese că de Guise va da un ordin de arestare.

„Să-l salvăm pe micul nostru pui de lup!" mormăi el. Se îndreptă spre ducele de Guise, căruia cu un glas biciuitor, îi aruncă aceste cuvinte:

— Iertare, dar dumneavoastră nu vă numiţi „Omul cu cicatricea"?

— Care ţi-e numele? Numele dumitale? răcni de Guise. Cine eşti?

— Nu interesează numele meu, ci al dumneavoastră, monseniore! Acum şaisprezece ani în curtea unui palat de pe strada Béthisy…

— Strada Béthisy! murmură de Guise, ai cărui ochi ieşiţi din orbite îl priviră cu groază pe Pardaillan. Ah, dacă eşti cel pe care-l cred… nenorocire ţie! Continuă! …

— Continui! Deci, îndată după ce l-aţi asasinat pe Coligny, în momentul când aţi pus piciorul pe faţa însângerată a cadavrului, palma aceasta pe care o priviţi, monseniore…

Şi Pardaillan îşi deschise larg palma…

— Ei bine, palma aceasta v-a plesnit peste obraz şi de atunci vă numiţi Pălmuitul! … Nu altfel.

— Tu eşti? răcni de Guise. Săriţi! Săriţi! Arestaţi-i pe amândoi! Luaţi-i! Vii! Am nevoie de ei vii! …

Îndată se dezlănţui un vacarm îngrozitor. Digurile oceanului popular s-au rupt. Crillon fu împins până lângă guarzii lui, târât ca de un val uriaş. Colonelul elveţienilor, apucă primul, cu o mână grea, umărul ducelui d’Angoulęme. În aceeaţi clipă se prăbuşi ca un pietroi. Pardaillan îşi trăsese spada şi cu o lovitură de mâner îi zdrobise ţeasta.

— De Guise! De Guise! striga Charles, nu uita că ai primit provocarea mea! …

— La moarte! La moarte! urla mulţimea.

— Vii! Îi vreau vii! răcnea de Guise.

În clipa în care, cu o lovitură de mâner, cavalerul îl doborâse pe colonelul elveţienilor la picioarele lui de Guise, îl apucă pe Charles, puiul lui de lup şi, strângându-l în braţe, începu să facă salturi în direcţia lui Crillon, spre trupa guarzilor nemişcaţi şi palizi ca ceara. Ţinea spada de lamă şi se servea de mâner ca de o măciucă. Îşi croi drum până la trupa lui Crillon, printre gentilomii lui de Guise, repeziţi asupra lui.

Pardaillan se ridică în vârful picioarelor şi duse foarte sus, cu braţul întins, spada îndreptată spre cer.

Atunci, cu un glas de bronz, chiar în clipa în care Crillon, pierdut, se vedea copleşit, guarzii erau gata să fugă şi de Guise izbucnea într-un urlet de triumf, Pardaillan strigă cu glas tunător:

— Trompeţi, cântaţi marşul regal! …

Electrizaţi, pătrunşi de entuziasmul marilor momente de cumpănă, soldaţii strigară într-un singur avânt:

— Trăiască regele! …

Ei porniră în marş, în timp ce fanfara regală răsuna şi domina groaznica învălmăşeală.

În faţă, cu spada ridicată, lângă Charles, pe care-l trăgea cu el, lângă Crillon, buimăcit, mut de admiraţie, cavalerul de Pardaillan păşea, năpustindu-se în mulţime, ducându-i pe soldaţi după el, tăind o trecere prin masa duşmanilor şi infernalele lor strigăte cerând moartea. Acum, în faţa trupei lui Crillon şi a răniţilor, care înaintau cu un pas hotărât şi regulat, cu halebardele încrucişate, mulţimile de orăşeni cedau, fugeau, unii alergând să-şi ia armele, iar alţii descărcându-şi pistoalele la întâmplare.

Pardaillan îşi pusese spada la loc în teacă şi mergea în frunte, cu un pas puternic, strigând:

— Loc regelui! Loc regelui! ...

În strigătul acela se simţea atâta ironie, încât cei ce-l auzeau nu ştiau despre ce rege vorbea cavalerul şi nici dacă privirea lui înflăcărată era cu adevărat în serviciul vreunui rege.

În momentul acela, o mie de soldaţi ai Ligii, comandaţi de Bussi-Leclerc, înarmaţi cu archebuze încărcate, au năvălit în pas alergător în piaţa Grčve, venind de la Bastilia.

— În sfârşit! exclamă ducele de Guise, triumfător.

Voia tocmai să iasă înaintea lui Bussi-Leclerc, dar, deodată, o mână se lăsă pe braţul său.

— Ce vrei? se răsti el cu glas aspru către cel ce-i tăiase avântul, un gentilom îmbrăcat în catifea neagră, tăcut şi înfiorător de liniştit.

— Citeşte aici, monseniore duce, zise gentilomul, care-i întinse un plic închis.

— Ei, domnule, zbieră de Guise. Ceva mai târziu…

— Va fi prea târziu! răspunse omul înveşmântat în negru. Scrisoarea e trimisă de prinţesa Fausta! …

Ducele, care se avântase, se opri brusc, tresărind adânc. Luă scrisoarea, desfăcu sigiliul şi… citi…! Efectul citirii fu fulgerător. Ducele se clătină… iar chipul i se făcu cenuşiu.

— Care-i porunca, monseniore? i se adresă Bussi-Leclerc.

— Porunca! bolborosi ducele dezorientat…

Aruncă asupra celor din jur o privire în care scăpără o nebunie ucigaşă şi apoi cu glas scăzut ordonă:

— La palat, domnilor! După mine, la palatul de Guise! …

Porni, urmat de gentilomii uimiţi, uitând de Bussi-Leclerc şi de cei o mie de soldaţi ai Ligii, de Crillon, de Pardaillan, de ducele d'Angoulęme ţi de totul de pe lume.

Pardaillan şi-a continuat marşul lui fulgerător, trăgându-i după el pe Crillon şi pe oamenii înarmaţi ai acestuia. Răzbătând prin mulţimile dezlănţuite ale partizanilor Ligii, care, neavând însă comandanţi, nu îndrăzneau să atace, trupa lui Crillon ajunse la Poarta Nouă, în momentul când din cele două palate Châtelet, din Temple şi din Arsenal porniră alergând spre piaţa Grčve companiile alarmate… Poarta fu trecută… şi atunci Crillon se aruncă în braţele lui Pardaillan.

— Plecaţi repede, ascultaţi ce vă spun! rosti cavalerul.

— Da! Dar în ce parte? Nu ştiu unde se află regele.

— L-am văzut ieri, fugind şi tare palid… tristă apariţie, fie vorba între noi, domnule Crillon! în orice caz, a luat drumul spre Chartres.

— Veniţi cu mine, domnule, exclamă Crillon, regele vă face colonel.

— Ei, domnule! răspunse liniştit Pardaillan, sunt deja mareşal! Mareşalul meu personal şi asta-i mare lucru. De ce să devin colonelul altora?

Crillon îşi scutură chica:

— Sunteţi un om tare. Dacă regele ar avea în serviciul lui zece oameni după chipul şi asemănarea dumitale, s-ar întoarce mâine pe tron! … Dar să mergem! Adio! Cum vă numiţi? …

— Cavalerul de Pardaillan! Adio, domnule de Crillon!

Viteazul Crillon, înmărmurit, se întoarse la trupele lui şi porni la drum, salutându-l o ultimă dată cu spada, pe omul a cărei cutezanţă îl uimise.

Pardaillan îl luă pe ducele d'Angoulęme de braţ şi, simplu, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic neobişnuit, îi spuse:

— Să ne întoarcem prin poarta Montmartre şi să ne odihnim golind o cană de vin înţepat la hanul Devinicre, la buna noastră prietenă Huguette Grégoire…

Să-i lăsăm pe Pardaillan şi pe ducele d'Angoulęme să se întoarcă la Paris şi să revenim o clipă la ducele de Guise, care a pornit-o în grabă spre palatul său.

În spatele înfăţişării lui de strălucit gentilom şi al ambiţiei fără margini care-i înfierbânta creierul, sub impulsul unei asemenea patimi misterioase pentru fiica aceea de ţigan, Henri de Lorraine, duce de Guise, rege al Parisului prin puterea ce-o deţinea, aproape rege al Franţei dacă privim nenumăratele pofte ale Ligii, omul acesta care-i făcea să tremure pe regi, purta în inima lui o suferinţă groaznică, un ulcer nimicitor: gelozia!

Guise citise scrisoarea prinţesei Fausta, pe care i-o adusese cardinalul Farnese. Ea conţinea următoarele rânduri: „Contele de Loignes nu face parte dintre aceia care au părăsit Parisul împreună cu Irod. Ducesa de Guise, pe care o credeţi în drum spre Lorrena şi pe care aţi condus-o personal acum două zile până la Lagny, s-a reîntors la Paris. Cineva vă aşteaptă la palat, pentru a vă explica această dublă întâmplare."

Capitolul 4

Călăul.

În seara aceleiaşi zile, sub seninul palid al amurgului, Parisul mai era încă zguduit de adânci zvârcoliri. Era între zi şi noapte. Treptat, zgomotele slăbeau şi din cer, împletite cu ultimele raze, cădeau primele umbre care vor învălui silueta schimbătoare şi agitată a bătrânului Paris. La ora aceasta nehotărâtă, patru oameni purtând o targă se apropiară de trăsura lui Belgodcre, rămasă în piaţa Grcve. Pe targă se afla un coşciug gol.

În căruţa cu coviltir era aprinsă o torţă de răşină. Lumina ei afumată arunca slabe reflexe roşii asupra trupului Simonnei, întins şi înţepenit în culcuşul lui. Violetta, îngenuncheată, prăbuşită, cu ochii aţintiţi pe chipul iubit al

celei pe care ea o numise mamă, nu mai plângea, căci îi secase izvorul lacrimilor. Lângă ea, în picioare, cu braţele încrucişate, cu buzele încleştate de ură satisfăcută, pândea Belgodčre.

Cei patru oameni intrară şi aşezară sicriul în dreptul moartei.

— Iacă! zise unul, am venit s-o ridicăm pe ţiganca asta eretică…

— Bineînţeles, adăugă un altul, nu există preot. N-a avut nevoie toată viaţa de preot, aşa că n-o să aibă nevoie nici pentru ultima ei plimbare.

Violetta, zguduită de un lung fior, se aruncă asupra Simonnei şi cu duioşie, cu cuvinte de-abia auzite, întrerupte de hohote, îi şoptea un ultim rămas bun… Brutal, Belgodčre o smulse din funebra îmbrăţişare.

Violetta se ridică, mai mult leşinată. Când îndrăzni să mai privească, Simonne se şi afla în sicriu! Atunci copila dădu un ţipăt puternic.

Simonne dispăruse pentru totdeauna, iar taina pe care voise s-o strige în agonia ei, secretul naşterii Violettei, fusese pironit şi el în coşciugul acela! …

— Vino, îi spuse atunci Belgodčre cu un glas ciudat. Cred că nu vrei s-o laşi pe mama ta să plece neînsoţită! Hai, îţi dau voie s-o însoţeşti…

Pentru prima dată, după mulţi ani, Violetta ridică spre Belgodčre o privire în care se citea o geană de recunoştinţă uimită.

Să-şi însoţească mama până la cimitir! Pentru sărmana copilă era o mângâiere…! Astfel, patrulele care cutreierau Parisul putură vedea acel sicriu sărăcăcios, plin de flori ca sicriul unei prinţese, trecând prin străzile ce se întunecau, urmat cu paşi rari de o fată care înainta plângând…

Belgodčre plecase din rulotă, spunându-le celor doi herculi, aşezaţi pe trepte:

— Duceţi trăsura înapoi la han, s-ar putea să nu mă întorc azi-noapte. În ce o priveşte pe Violetta, adăugă el mai

înfundat, ea nu se va întoarce niciodată! …

Se îndepărtă apoi cu paşi mari şi, din depărtare, începu s-o supravegheze pe Violetta, urmărind-o cu privirea aprinsă a singurului său ochi.

În momentul în care Violetta pornise în urma jalnicului coşciug, un om adăpostit sub streaşina unei case din piaţă o urmări cu o privire posomorâtă… „Victima e pe drum.”, murmură el atunci. „Trebuie să-l anunţ pe cel ce o va sacrifica! îngrozitoare treabă! Sărmană nefericită! Hâdul ţigan te duce cu forţa… şi acolo te aşteaptă Fausta, necruţătoarea Fausta! …”

Omul se înfioră ca pe o vreme foarte friguroasă. Părăsi ungherul de unde pândise plecarea lui Belgodčre ţi a Violettei ţi se înfundă în labirintul străzilor din insula Cité.

Lângă catedrală, pe la mijlocul străzii Calandre, pe un loc viran, se ridica o casă scundă, sfioasă, izolată printre locuinţele învecinate.

Ziua, bărbaţii se îndepărtau de această casă, mormăind un blestem, iar femeile păleau şi îşi făceau semnul crucii. În locuinţa aceea, într-o cameră rece, cu mobilă severă, cu pereţii golaşi, împodobiţi doar cu o cruce de abanos, într-un fotoliu încăpător, şedea cu fruntea în mâini un fel de colos gânditor, în timp ce o servitoare bătrână trebăluia în sus şi în jos cu paşi tăcuţi.

— Nu mâncaţi, aşadar, meştere Claude? întrebă femeia, oprindu-se.

Uriaşul făcu un gest de nepăsare şi osteneală.

— Încă sub impresia acelor înfricoşătoare amintiri ale fostei dumneavoastră meserii? întrebă ea din nou, după un răstimp.

— Nu, răspunse înăbuşit Claude, clătinând din cap.

— Ah, atunci înseamnă că vă gândiţi la copilă! …

— Neîntrerupt! suspină Claude, ca şi cum ar fi vorbit pentru sine. Momentele când nu sunt asediat de umbrele victimelor mele sunt, poate, cele mai îngrozitoare pentru mine, căci atunci în faţa ochilor mei se ridică chipul ei… Opt

ani, doamnă Gilberte! Opt ani s-au scurs de când a dispărut aşa cum se mistuie un vis frumos…

Meşterul Claude, care părea întruchiparea forţei animale, continuă cu o neobişnuită blândeţe:

— Se pare că n-am fost făcut pentru atâta fericire şi că sunt condamnat la o singurătate blestemată.

— Hai, meştere Claude, scutură-te de aceste amintiri!

— Cu câtă încântare alergam la Meudon! continuă Claude, fără să asculte. Draga mea Simonne mă întâmpina… Şi copilul? Ah, iat-o! Aleargă spre mine, îmi îmbrăţişează gâtul, se caţără pe umerii mei, râzând şi strigând ca o micuţă nebunatică: Mamă Simonne, iată-l pe tata! … Ah, ce vis frumos! …

Meşterul Claude îşi acoperi obrajii cu ambele mâini… Plângea încetişor, fără zgomot…

— Într-o dimineaţă… Înspăimântătoare zi! Era într-o joi, vremea era frumoasă… ajung la Meudon. Chem… nici un răspuns… Intru în grădină, Simonne nicăieri! Şi nici urmă de copil! Pătrund în casă… totul e răvăşit ca de o luptă… simt că înnebunesc… ies, strig… nimic, iarăşi nimic! … Îngrozitoare zi! Seara, cad fără cunoştinţă şi când îmi revin, văd o femeie care mă îngrijeşte… Copilul! Unde-i copilul meu? … Nimeni nu ştie! Tot ce se ştia printre vecini este că în ajun a fost văzută trecând o şatră de ţigani… Cum de n-am murit?

O bătaie în uşă răspândi lungi ecouri prin toată casa. Gilberte rămase nemişcată, încremenită de mirare…

— De opt ani n-a mai bătut nimeni la această uşă! bolborosi Claude. Cine poate fi, dacă nu nefericirea în trecere? …

O a doua bătaie şi mai puternică răsună surd. Meşterul Claude făcu un semn poruncitor servitoarei, care ieşi. Deodată, în uşă, apăru un bărbat cu capul acoperit de o glugă neagră… Claude se ridică şi cu un ton aspru, dar temător în acelaşi timp. Întrebă:

— Cine sunteţi? … Ce aveţi cu mine? …

Necunoscutul rămase o clipă mut, apoi, cu un glas coborât şi răguşit, rosti:

— Meştere, vin să-ţi cer un serviciu profesional.

Claude, zguduit de o tresărire, răspunse:

— Pe vremuri, când îmi exercitam trista mea meserie, numai judecătorul bisericesc şi şeful poliţiei mă puteau chema. Dumneavoastră nu sunteţi nici judecător bisericesc, nici şeful poliţiei… pentru că altfel aţi şti că de opt ani am fost înlocuit în funcţia mea…

Necunoscutul tăcu o clipă, apoi, cu glas aspru, rosti următoarele cuvinte:

— Pentru mine, pentru aceea căreia trebuie să-i dai ascultare, tu mai eşti călăul… priveşte!

Atunci, îşi scoase de sub mantie mâna dreaptă. La degetul mijlociu al acestei mâini se afla un inel lat, pe deasupra căruia era fixată o montură enormă de fier, pe care fuseseră gravate nişte semne misterioase. Claude privi în fugă acele semne. Şi atunci se clătină înfiorat!

— Acum te supui? … Întrebă necunoscutul.

— Mă supun, monseniore! …

— Bine. Vei veni la casa aşezată la capătul insulei, în spatele catedralei Notre-Dame. Execuţia va avea loc la zece… Ai să vii?

— Voi fi acolo, monseniore! … răspunse Claude într-un suspin ca un geamăt. Dar spuneţi celor ce v-au trimis să nu se mai bizuie de aci încolo pe mine… Execuţia aceasta va fi ultima!

— Ultima! exclamă omul. Fie! Acum am să-ţi arăt chipul, pe care păreai să-mi reproşezi că l-am ţinut ascuns.

Cu o mişcare bruscă dădu deoparte gluga şi chipul lui apăru, palid, de o paloare spectrală. Claude sări înapoi, gâfâitor şi murmură cu un glas de nedescris:

— Episcopul! … Prinţul Farnese! … Tatăl copilei! …

— Al copilei pe care mi-ai furat-o! răcni Farnese. Da, eu sunt! Eu, care te-am blestemat! Eu, care vin să te blestem din nou, pentru că nu ţi-a fost milă de nenorocirea mea!

Sau mai bine, nu! Nu te blestem. Vin la tine rugându-te…! Ascultă! Spune-mi adevărul! Fii om cel puţin o dată în viaţa ta!

Claude şovăi o clipă… apoi scutură din cap.

— Adevărul! urmă în sfârşit Claude. Vi l-am spus în ziua când aţi apărut, acum cincisprezece ani! Ea a murit! A murit la trei zile, după ce am cules-o de sub spânzurătoare…

Cardinalul-prinţ Farnese nu mai zise nimic. Îşi trase din nou gluga pe cap şi cu un oftat lugubru se îndreptă spre uşă. Claude îşi aruncă la repezeală o mantie pe umeri şi fugi după Farnese, pe care-l ajunse din urmă în momentul când acesta păşea în stradă.

— Nu mi-aţi spus pe cine trebuie să execut astă-seară!

— Nu ştiu! răspunse Farnese, trist şi glacial.

— E un bărbat? … E o femeie? …

— O femeie! … O fată tânără! …

Călăul îşi şterse sudoarea care-i inunda fruntea. Se îndreptă spre capătul insulei, către misterioasa casă a prinţesei Fausta, mormăind:

— Ultima execuţie… Ultima victimă! …

Capitolul 5

Casa din insula Cité.

Simonne fu îngropată în cel mai apropiat cimitir, adică al Inocenţilor. După ce coşciugul fu coborât în pământ, iar groparul începu să arunce pe el primele lopeţi de pământ, Belgodčre o apucă pe Violetta de mână şi o luă cu el. Fata îl urmă fără să se opună. Ea mergea fără să-şi dea seama de drumul pe care-l străbătea. Totuşi, în fundul inimii, lumina blândă a unei imagini alinătoare părea să-i şoptească că nu era singură pe lume.

Seniorul acela tânăr, cu privirea limpede, cu glasul dezmierdător… se va mai întoarce oare? Nu-i ştia nici numele.

Da, va reveni! Din moment ce a făgăduit! … Mâine dimineaţă îl va revedea. Până şi ultimele cuvinte ale

Simonnei, murmurând inimii ei o mângâiere, spuneau: „Omul acela tânăr… va fi salvatorul tău… căci te iubeşte! …”

Deodată îşi dădu seama că Belgodčre nu se îndrepta nici spre piaţa Grčve, nici spre strada Tisseranderie, unde se afla Hanul Speranţei.

— Dar unde mă duceţi? bâigui ea.

Ţiganul, fără să răspundă, strânse şi mai puternic mâna Violettei şi iuţi pasul. Înainta printre cele două şiruri de case ale unui pod şi, după trecerea fluviului, coti la stânga.

La răsărit, în spatele catedralei Notre-Dame şi al palatului arhiepiscopal, se ridicau una lângă alta două construcţii asemănătoare, ca două surori care se ţin de mână… dar două surori dintre care una era o fiinţă drăgălaşă, iar cealaltă un monstru de urâţenie.

Belgodčre, trăgând-o pe Violetta de mână, se îndreptă direct spre colosalul portal al construcţiei monstruoase.

— Unde suntem? bâigui Violetta, aruncând în jurul ei o privire deznădăjduită.

Belgodčre nu răspunse şi bătu în poartă cu ciocanul greu de bronz. Poarta se deschise fără zgomot. Violetta voi să sară înapoi, dar ţiganul o ţinea strâns. În clipa care urmă, ajunse într-un vast vestibul pardosit cu lespezi de piatră, cu pereţii înalţi şi goi, slab luminat, unde se aflau doi oameni mascaţi, cu pumnale fără teci la brâu.

— Iată micuţa pe care eu, Belgodčre, trebuia să v-o aduc. Am nimerit bine? întrebă ţiganul.

— Aici e! răspunse unul dintre cei doi paznici.

În aceeaşi clipă, omul mascat aruncă pe capul Violettei un sac de pânză neagră, pe care-l strânse pe gâtul ei cu un şiret. Fără un ţipăt, fără respiraţie, paralizată, Violetta se simţi ridicată, târâtă, dusă într-un loc necunoscut! … Celălalt uriaş mascat îi întinse lui Belgodčre o pungă rotofeie.

— Iată cei o sută de ducaţi pe care i-ai cerut… O clipă, prietene: dacă vrei să ţi se smulgă limba, sau să fii jupuit de

viu, atunci n-ai decât să spui cuiva o singură vorbă despre ceea ce ai făcut…

Ţiganul se înclină până la pământ, cu un zâmbet viclean şi, ieşind de-a-ndăratelea, dispăru în noapte.

La Notre-Dame sună de ora zece. Belgodčre dispăruse de mult. În momentul acela, meşterul Claude, apropiindu-se la rândul său de înfricoşătoarea clădire, bătu în poartă. Poarta se deschise din nou fără nici un zgomot. După victimă, acum sosea călăul! Fără îndoială că cei doi oameni mascaţi îl recunoscură, căci unul dintre ei, făcându-i semn să-l urmeze, porni înaintea lui înlăuntrul casei.

După ce străbătură vestibulul, casa aceea hâdă deveni un palat ca în basme: un şir de încăperi luxos ornamentate, care duceau la o sală imensă, în fundul căreia, sub un baldachin, se ridica un tron de aur – o minune a sculpturii.

În sala tronului se aflau douăsprezece candelabre de aur, purtând fiecare câte douăsprezece torţe de ceară trandafirie, nişte coloane de matostat şi de marmură, enorme vase de porfir, tapiserii de Arabia, şaizeci de fotolii cu spătare foarte înalte, purtând câte o tiară sculptată, toate cu câte un F brodat, sub care se încrucişau două chei simbolice, care păreau să-i păzească pe cei douăzeci şi patru de oameni înarmaţi, înveşmântaţi în oţel, tăcuţi, nemişcaţi, cu halebardele în mâini.

Călăul trecu printre aceste minuni fără o tresărire, urmându-şi ghidul mut. Ajunse astfel, din sală în sală, până la o odaie rece, umedă, cu pereţii din piatră cenuşie, fără nici o mobilă, doar de-a lungul pereţilor se vedeau lanţuri prinse în inele de fier.

Acolo stătea o femeie îmbrăcată în negru, cu capul acoperit de o mantilă de dantelă neagră. Faţa nu i se vedea, dar pe mâna ei strălucea un inel la fel cu cel al prinţului Farnese. Cu diferenţa că inelul cardinalului era de fier, în timp ce acel ce strălucea pe mâna femeii era din aur curat, iar literele de pe faţa monturii erau însemnate cu diamante, care sclipeau în penumbră.

Femeia aceea era Fausta!

Ajuns aici, Claude se cutremură şi căzu în genunchi murmurând:

— Suverana! …

Fausta i se adresă cu o uimitoare şi glacială solemnitate:

— Călăule! Noi, marea preoteasă a Ordinului căruia i-ai jurat supunere, am judecat şi condamnat la moarte o fiinţă omenească, a cărei viaţă era o ameninţare pentru sfintele planuri încredinţate nouă spre îndeplinire. Călăule! Ai primit să fii cel ce aduce la îndeplinire sentinţele secrete care aparţin numai justiţiei divine. Intră deci în camera de execuţie, unde condamnata aşteaptă şi împlineşte-ţi misiunea…

Claude ridică fruntea şi întinse mâinile spre Fausta.

— Ai să ne spui ceva! Îţi îngădui s-o faci… zise Fausta.

— Suverană, rosti Claude, scuturat de un tremur convulsiv, îndrăznesc să adresez o rugăminte strălucitei majestăţi, la picioarele căreia mă prostern…

— Vorbeşte, călăule. Ne aflăm pe lumea aceasta pentru a pedepsi, dar şi pentru a alina.

— Alinare! Da, de o alinare am nevoie… Vântul în zborul lui mi-aduce lacrimile şi blestemele celor pe care i-am ucis. În zadar le strig că n-am fost decât un instrument al justiţiei omeneşti! În zadar îl rog pe Dumnezeu atotputernicul să redea puţină linişte sufletului meu! Mă tem că voi muri fără această iertare supremă, ce mi-a fost făgăduită de trimisul domniei-voastre! De doi ani, de când v-am jurat credinţă, a trebuit să vin aici şi să practic de trei ori înfricoşătoarea mea funcţie, iar Sena n-a dezvăluit nimănui taina celor trei cadavre pe care i le-am aruncat! … Am cerşit milă la mai mult de o sută de preoţi, dar niciunul n-a vrut să facă deasupra capului meu acel semn mântuitor, care mi-ar fi redat liniştea! I-am refuzat trimisului domniei-voastre, Suverană, aurul pe care mi-l oferea… dar, când mi-a făgăduit sfânta dezlegare de păcate, am semnat pactul! De

trei ori am ascultat, Suverană! Acum nu mai pot, Suverană, fie-vă milă de mine!

— Ai făcut bine că ţi-ai deschis sufletul în faţa mea, rosti Fausta cu un accent de o blândeţe învăluitoare. Călăule, greaua încercare s-a terminat. Mergi mâine la Notre-Dame. După slujbă vei împărtăşi tot ce ai pe suflet unui prinţ al bisericii, înarmat de sanctitatea-sa, special pentru dumneata, cu depline puteri.

Apoi cu un glas de poruncă supremă:

— Acum, călăule, du-te! Mai ia şi această viaţă. Cu preţul acesta, mâine vei fi dezlegat de toate crimele tale şi eliberat de toate vedeniile…

Claude se ridică dintr-o săritură, cu faţa strălucind de un înspăimântător extaz:

— Spuneţi, strigă el, că mi se va ierta tot trecutul meu? …

— Vei fi iertat! …

— Şi că această execuţie va fi ultima… iar după această femeie nu voi mai ucide pe nimeni?

— Femeia aceasta va fi ultima ta victimă!

— Atunci, să moară! răcni meşterul Claude, îndreptându-se spre camera de execuţii.

Aceasta era o încăpere mare cu pardoseala prost încheiată, în mijlocul căreia apăreau spaţiile dintre scândurile unui chepeng închis. Chepengul avea un inel prin care era trecută o funie. Ea se ridica drept spre tavan, apoi, printr-un sistem de scripeţi, cobora de-a lungul unui perete în care funia era fixată cu un cui mare, printr-un nod. Trebuia numai să dezlegi nodul şi atunci coarda aluneca pe scripeţi, iar capacul chepengului, nemaifiind susţinut de funie, cobora, se închidea…

Cine se găsea atunci pe acest capac era zvârlit… Jos, Sena se rostogolea cu jeluiri înăbuşite, cu clipociri aidoma blestemelor.

Intrând, călăul zări în mijlocul încăperii, în palida lumină difuză, pe aceea pe care trebuia s-o ucidă. Era întinsă pe podea, cu siguranţă leşinată de spaimă.

El se cutremură îndelung. Apoi, se îndreptă spre cuiul de care era agăţată funia de susţinere a chepengului! Dar, ca să ajungă acolo, făcu un lung ocol, fără a-şi privi victima… Sudoarea i se prelingea în picături mari pe obraz şi astfel ajunse la funie. Fără a îndrăzni să se întoarcă, duse o mână tremurătoare spre nodul pe care începu să-l desfacă. În clipa aceea, condamnata, victima, suspină adânc.

„Se trezeşte… Trebuie s-o omor înainte de-a o azvârli…? S-ar putea să fugă! Şi apoi… ar suferi prea mult… eu trebuie să ucid, nu să produc suferinţă…” adăugă el clănţănind din dinţi.

Atunci, se întoarse, făcu un salt până la condamnată şi îngenunche, mai bine zis se chirci lângă ea, punându-i de gât frânghioarele de sugrumare! …

Victima făcu o mişcare… Cuvinte abia bolborosite ajunseră până la urechea călăului.

„Adio, mamă… scumpa mea mamă… Tată, unde eşti?” „O cheamă pe maică-sa.”, gâfâi călăul. „Cât de plăcută îi este vocea şi cum îmi sfâşie inima! …”

Îl cuprinse o curiozitate de neînvins! Să vadă! Oh, să vadă chipul acestei victime… Să citească pe faţa ei crima care o osândea. Mai rezista încă ispitei, când degetele lui singure au şi dezlegat şiretul care strângea sacul negru în jurul gâtului. Adorabilul chip al Violetei îi apăru astfel în faţa ochilor… O privi îndelung, înmărmurit la culme.

Apoi, tot privind-o, simţi o tresărire surdă şi adâncă a inimii, o răvăşire puternică a sufletului său.

— Asta-i bună! răcni el apucându-i părul cu amândouă mâinile încleştate, dar simt că înnebunesc! Ce prostii îmi trec prin cap! … Am să-mi pierd minţile! … chipul…îmi reaminteşte… Nu! e o sminteală! Copila ar fi trebuit să aibă vârsta asta! Ah, dacă aş putea să-i văd ochii! Dacă e ea? … Fiica mea! urlă el un răcnet îngrozitor… Violetta! Violetta! …

Violetta deschise ochii şi îi îndreptă, timizi şi speriaţi, spre călău… Ea întinse braţele şi murmură:

— Tată! Bunul meu tată Claude! …

Claude dădu un ţipăt îndurerat:

— Doamne, Dumnezeule! E ea! E copila mea! …

Se ridică, făcu un pas înapoi, iar mâinile lui uriaşe, scuturate de un tremur nestăpânit, se întindeau spre ea. Râdea şi plângea în acelaşi timp.

Apoi, cu o mişcare bruscă, o ridică pe fată cu braţele lui puternice şi o duse în colţul cel mai îndepărtat de chepeng, se aşează pe podea şi o luă pe genunchi.

Plângea cu lacrimi mari, bolborosind lucruri de neînţeles, iar pe faţa lui monstruoasă se putea vedea o undă luminoasă de fericire. Violetta zâmbea şi repeta mereu:

— Tată… dragul meu tată Claude… tu eşti! …

Şi, atunci când ea putu înţelege unele cuvinte din cele mormăite de el, îl auzi spunând:

— Da… aşa e… mai spune-mi încă astfel şi încă o dată, mereu! Dar ce s-a petrecut? Nu! Taci, ai să-mi povesteşti mai târziu… Când mă gândesc că eşti chiar tu! Nu visez, spune-mi! Asta-i grozavă! exclamă el râzând fericit. Să plecăm acasă…

— Ah, tată! Dar aici ce este? şopti Violetta, din nou îngrozită.

Claude repetă tremurând de groază:

— Aici… Noi suntem aici! …

— Tată, tată, ce spaimă groaznică te cuprinde! Ah, mi-e frică! Dar ce fel de casă este asta? …

— E aşa cum e! se răsti Claude. Ah! … Mi-aduc aminte! … Se ridică dintr-o săritură şi o apucă pe fata încremenită de frică… În clipa aceea uşa se deschise şi apăru Fausta învăluită în negru.

Fausta pironi asupra Violettei o privire de arzătoare curiozitate.

„Aceasta este, deci,” murmură ea, „copila crescută de călău. E, prin urmare, fiica lui Farnčse! Un nou temei ţi mai puternic ca să dispară! …”

Claude se oprise, împietrit. Fausta întinse braţele şi rosti cu o voce dureros de calmă:

— Ce mai aştepţi?

Claude dădu o clipă înapoi ca fiara sălbatică în momentul morţii. Fausta repetă cu acelaşi glas îngrozitor de egal:

— Ce mai aştepţi?

Atunci Claude o împinse pe Violetta la spatele lui, ca pentru a-i servi de ultim scut. Apoi, împreună mâinile sale enorme şi cu disperare bâigui cu glas şoptit:

— Doamnă, e copilul meu… O pierdusem… şi o regăsesc aici… N-aţi vrea, nu-i aşa? Acum, că ştiţi, lăsaţi-ne să trecem.

— Călău, rosti Fausta, ce aştepţi ca să execuţi condamnata?

La acest cuvânt de călău, un ţipăt de spaimă şi de groază izbucni din gâtlejul Violeltei.

— Tatăl meu! … Călău! … Tatăl meu e călău! …

Claude auzi acest ţipăt şi se întoarse spre fată. O expresie de nesfârşită disperare apăru pe chipul său şi rosti cu un accent de o tristeţe de nedescris:

— Nu te speria… n-am să te mai ating, dacă aşa ai să vrei tu… n-am să-ţi mai vorbesc… nu te voi mai numi fiica mea… numai nu te speria. Te rog din suflet, nu-ţi fie frică… Doamnă, strigă el deodată, întorcându-se spre Fausta, aţi săvârşit o crimă. Aţi sfărâmat legătura de dragoste care o unea pe această fată de nenorocitul care sunt eu. Iată de ce vă spun: acum, feriţi-vă…

— Bagă de seamă, tu, călăule! întrerupse Fausta, fără mânie. Te-ai revoltat? Nu mă mai asculţi?

— Să ascult! Asta-i bună! Vă spun doar că e fiica mea! … Nu te teme de nimic, micuţa mea Violetta. Să ieşim de aici!

— Călău! strigă Fausta cu glas răsunător, alege: ori mori cu ea, ori te supui! …

— Să mă supun eu! urlă Claude cu un accent sălbatic. S-o ucid pe fiica mea, chiar eu? Sunteţi nebună, Suverana mea!

Loc! Loc! Pe toţi dracii iadului! Altfel ţi-a sunat ultimul ceas! …

Cu braţul stâng cuprinse mijlocul Violettei, pe care o saltă şi porni cu ea. Apoi, ridicându-şi celălalt braţ, legănând în aer pumnul lui uriaş, se îndreptă spre Fausta…

Aceasta văzu apropiindu-se de ea omul acela înspăimântător. Ea nu dădu înapoi, dar scoase un sunet scurt şi ascuţit dintr-un fluier pe care-l purta la brâu. În aceeaşi clipă, cincisprezece guarzi înarmaţi cu archebuze năvăliră în acea sală a groazei.

Claude, în braţe cu Violetta pe jumătate leşinată, se retrase răcnind:

— Haideţi, veniţi! Atingeţi-vă de ea dacă îndrăzniţi…

Dar guarzii rămaseră locului: fără îndoială că Fausta i-a instruit înainte de a intra. Nu înaintau! … Dar Claude îi văzu pregătindu-şi armele!

— Atenţie! comandă un glas aspru.

În momentul acela, cei cincisprezece guarzi auziră un urlet şi văzură o umbră uriaşă care sărea. Atunci îşi descărcară armele! Răsună trăsnetul celor cincisprezece archebuze! Sinistra încăpere se umplu de un fum negru! … Apoi guarzii ieşiră…

Fausta rămase singură, nemişcată, cu un zâmbet misterios pe buze. Treptat, vălătucii de fum se risipiră. Atunci, ea căută cadavrele lui Claude şi al Violettei… Dar nu le zări nicăieri! … Violetta şi Claude dispăruseră! …

Privirile Faustei rătăceau scormonind prin ungherele întunecate… şi în sfârşit se opriră asupra chepengului… din mijlocul încăperii. Chepengul era deschis! …

Fausta se apropie, se aplecă, ascultă şi rămase acolo, ghemuită peste acea prăpastie neagră, în fundul căreia, nu mai încăpea îndoială, se roteau, prinse acum de vârtej, cele două cadavre înlănţuite.

Capitolul 6

Buna hangiţă.

Despărţindu-se de Crillon în câmpia Tuileriilor, cavalerul de Pardaillan şi ducele d’Angoulęme au mers de-a lungul ţanţurilor, reintrând în Paris prin poarta Montmartre. Ei străbătură oraşul, ajunseră în strada Barrčs, situată între Sena şi biserica Saint-Paul şi intrară într-o casă cu înfăţişare burgheză, unde, în ajun, se întorseseră de-a dreptul după întâlnirea lor cu Henric al III-lea.

Casa aparţinea Mariei Touchet, mama tânărului duce, şi-i fusese dăruită de Carol al IX-lea. Era deci plină de amintirile regelui mort atât de tânăr, de o moarte atât de îngrozitoare, după sângeroasa tragedie din zilele Sfântului Bartolomeu.

Charles, care era în relaţii de camaraderie cu o mulţime de tineri seniori din Orléans şi Ile-de-France, nu avea decât un singur prieten: pe Pardaillan. Şi totuşi, pe acest Pardaillan nu-l cunoştea decât de vreo zece zile. Într-o seară, cavalerul a trecut prin Orléans şi a vizitat-o pe iubita decedatului rege Carol al IX-lea. Marie Touchet îi povestise fiului ei ceea ce ştia despre Pardaillan, iar tânărul duce o ascultase aşa cum se ascultă un pasaj eroic dintr-un poem închinat isprăvilor cavalereşti. Apoi, a doua zi, atunci când, după scena în care fusese hotărâtă plecarea lui, Charles d’Angoulęme pornise la drum. Marie Touchet a îndreptat spre cavaler privirile ei rugătoare, părând că vrea să-i spună: „Şovăiam să-l las pe copilul meu să plece, dar nu-mi va mai fi teamă dacă va avea prietenia dumitale.”

— Doamnă, zise Pardaillan, mă duc la Paris. Nădăjduiesc că monseniorul duce d’Angoulęme va binevoi să mă numesc printre prietenii săi…

Mama lui Charles a înţeles toată făgăduiala cuprinsă în aceste cuvinte şi a răspuns printr-o privire care dovedea toată recunoştinţa ei. Pe drum, ducele l-a îndrăgit mult pe tovarăşul său, admirându-i fără încetare siguranţa de sine, în sfârşit, toată înfăţişarea, care impresiona de la prima privire şi care făcea din Pardaillan o fiinţă deosebită, unul din acei oameni pe care era cu neputinţă să nu-i remarci.

Apoi, încăierarea din piaţa Grčve, rămăşiţele înfrângerii de pe Baricade, i-au insuflat tânărului duce un sentiment care ţinea de o încântare plină de admiraţie, de respect, precum şi de recunoştinţă, deoarece, fără cavalerul Pardaillan, el ar fi fost cu siguranţă ucis.

Or, atunci când după o lungă gândire se hotărâse seara, la masă, să vorbească de Violetta, când şi-a dezvăluit dragostea, Charles a întâlnit în Pardaillan pe cel mai desăvârşit prieten pe care-l putea visa un îndrăgostit.

— Iubeşte-o, ce naiba! exclamă cavalerul şi fă-te iubit! Fiţi fericiţi amândoi. Ţigancă sau prinţesă, din moment ce-o iubeşti ea trebuie să-ţi fie steaua călăuzitoare!

Acestea spuse, Pardaillan s-a dus să se culce, nu înainte de a-l fi anunţat pe Charles că a doua zi dimineaţa se va duce la hanul Deviničre din strada Saint-Denis, unde îl va aţtepta ca să afle rezultatul celor stabilite cu Belgodčre.

A doua zi în zori, tânărul duce era în picioare şi simţea cum îi zvâcneşte inima în piept.

„S-o revăd!” murmură el vrăjit, „s-o revăd şi să-i spun… voi îndrăzni oare? …”

Pardaillan dormise ca omul care n-are nimic altceva mai bun de făcut. Dimineaţa, pe la orele nouă, s-a dus, aşa după cum spusese, la Deviničre, faimoasa cârciumă care era pe atunci locul de întâlnire al înaltei societăţi petrecăreţe.

Atunci când cavalerul de Pardaillan urcă, nu fără o surdă emoţie, cele patru trepte ale peronului de la Deviničre ţi se aţează într-un colţ retras al salonului comun, hangiţa, cu braţele goale până la cot, cu obrazul încins în faţa flacărei înalte a vetrei din bucătărie, supraveghea două sau trei şiruri de sitari şi de lişiţe din balta de la Grange-Bateličre, care se roteau solemn ţi se rumeneau la foc.

Huguette, stăpâna hanului Deviničre, avea în momentul acela ceva mai mult de treizeci ţi trei de ani, mijlocelul ei îşi păstrase linia, iar trăsăturile aveau o fineţe pe care multe doamne mari i-ar fi invidiat-o.

Deodată, un câine roşcat ridică nasul, cu o tresărire. Se ridică brusc în patru labe, adulmecând… apoi se repezi în salon. Huguette se opri scurt, cu ochii căscaţi, aţintiţi asupra unui străin care mângâia câinele. Ea păli.

„Isuse!” murmură ea, „parcă ar fi…”

În aceeaşi clipă, cavalerul ridică capul şi ea îl recunoscu.

— Dumnezeule! Domnule cavaler… chiar dumneavoastră sunteţi?

Pardaillan se ridică repede, privi o clipă hangiţa cu un zâmbet înduioşat, apoi îi apucă mâinile şi, spre marea uluire a servitoarelor, care nu mai văzuseră niciodată pe stăpână îngăduind cuiva o asemenea familiaritate, o sărută pe amândoi obrajii:

— Şi cum o mai duce bunul Grégoire? întrebă cavalerul, ca să încerce să mai potole-ască emoţia vizibilă a gazdei.

— Dumnezeu să-i aibă în pază sufletul, sărmanul om! E mort de aproape şapte ani…

Apoi, cu acea prefăcătorie specială, trecută cu vederea femeilor frumoase, Huguette profită de această amintire, pentru a da liber curs lacrimilor care i se zăreau pe pleoape.

— Dar din ce naiba a murit? întrebă cavalerul. Avea doar sănătate atât de înfloritoare…

— Tocmai, răspunse Huguette ştergându-şi ochii. A murit de prea multă sănătate…

Ea îl cercetă îndelung şi pe furiş pe cavaler şi constată, poate cu un gând preconceput de nemărturisită mulţumire, că nu se pricopsise în acest răstimp. După unele amănunte vizibile numai privirilor pătrunzătoare ale unei femei ce iubeşte, ea socotea că dacă Pardaillan era departe de a mai fi sărmanul coate-goale dinainte, era însă tot atât de departe de a fi falnicul senior, pe care şi-l imaginase cu o oră mai înainte.

— Vă mai amintiţi, monseniore cavaler, spuse ea, de ultima vizită pe care aţi făcut-o la Deviničre? … Sunt aproape cincisprezece ani… eraţi trist… ah, atât de trist! …

Pardaillan ridicase perdeaua ferestrei lângă care stătea şi, puţin palid, îndreptă ochii spre faţada unei case vechi, aşezată peste drum de han.

— Aici am cunoscut-o, zise el cu o mare gingăşie. Aici am văzut-o pentru prima dată.

„Loďse”… îţi ţopti gazda, în sinea ei.

Pardaillan lăsă perdeaua să cadă la loc şi începu să râdă.

— Ei, doamnă Huguette, nu mai ai vinul acela atât de limpede şi de înşelător, care-i plăcea tatălui meu? …

Hangiţa făcu un semn şi o slujnică veni în grabă. Îndată, Huguette umplu un pahar, pe care cavalerul îl dădu peste cap. El goli astfel, unul după altul, trei sau patru pahare, în timp ce hangiţa, cu vocea ei mângâietoare şi împinsă de curiozitate, nu mai prididea cu întrebările… Privirile lui Pardaillan se tulburau, iar fruntea aceea de o cutezanţă senină se întunecă.

— Iată, Huguette, zise el deodată, în afară de dumneata nu mai am pe nimeni care să mă iubească. Nu văd de ce v-aş ascunde durerea sufletului meu. Să ştiţi, deci, doamnă Huguette, că dacă am fost atât de trist la ultima mea trecere prin Paris, cauza era că o pierdusem pe Loďse…

— A murit? întrebă hangiţa cu o durere sinceră adâncă. A murit Loďse de Montmorency? …

— Loďse de Pardaillan, contesă de Margency, completă grav cavalerul. Căci fusese soţia mea, iar eu fusesem numit conte de Margency. Da, a murit… În ziua când am părăsit Parisul, în ziua aceea de groază când păşeam în băltoace de sânge…

— Ziua Sfântului Bartolomeu!

— Da… În ziua aceea tatăl meu a murit de pe urma rănilor. Şi atunci, în clipa aceea de spaimă, când mă aplecam asupra tatălui meu, un demon s-a repezit şi a lovit-o pe Loďse cu un pumnal. Turnaţi-mi să beau, frumoasă Huguette.

— Oh, e înfricoşător! zise Huguette. Să vezi murind în aceeaşi zi şi tatăl… şi aceea pe care o adorai! …

— Nu! exclamă Pardaillan, ea n-a murit în ziua aceea. Rana părea neînsemnată şi Loďse s-a vindecat repede de ea… După aceea ne-am căsătorit la Montmorency. Am crezut că raiul coborâse pe pământ numai pentru mine fiindcă, aşa cum ai spus, o adoram pe Loďse, astfel cum voi adora până la ultima mea suflare luminoasa amintire pe care i-o port…

Pardaillan rostise lucrurile acestea cu un uşor tremur, cu ochii rătăciţi în depărtări, în adâncurile trecutului său…

— Sărmane cavaler! Biată Loďse! îi compătimi Huguette.

— Da! Trei luni după unirea noastră, îngerul şi-a luat zborul… Într-o seară fu cuprinsă de o fierbinţeală puternică… A doua zi dimineaţa, îşi încolăci braţele în jurul gâtului meu, vru să spună câteva cuvinte şi muri liniştită.

— A murit deci în urma acelei febre? continuă întrebătoare Huguette.

Pardaillan clătină din cap:

— Dacă ar fi murit de o simplă fierbinţeală, rosti el cu glas înăsprit, nemaiavând nici eu ce căuta pe lume, aş fi murit cu ea odată! … Dar am supravieţuit… şi trăiesc… adăugă el cu un accent ameninţător.

Lăsă să-i cadă paharul golit pe masă şi spuse mai departe:

— Loďse a murit asasinată… Pumnalul era otrăvit! …

Gazda se cutremură.

— Atunci, urmă cavalerul, am pornit să-l găsesc pe vinovat. Acela a fost momentul când te-am văzut, dragă Huguette!

— Şi… l-aţi găsit… pe acel om? …

— Încă nu. El ştie că îl caut. De patru ori am izbutit să-l încolţesc… Îl aveam în mână! Dar de patru ori mi-a alunecat printre degete în ultima clipă… Îl urmăresc mereu… n-o să-mi scape… Am cunoscut toate caznele cutreierării drumurilor de ţară şi adesea, Huguette, de câte ori mă culcam pe o grămăjoară de paie fără să mănânc, m-am gândit la buna hangiţă de la Deviničre, care avea întotdeauna o cină pentru mine, un zâmbet pentru bucuriile mele şi o lacrimă pentru suferinţe…

— Din nefericire, murmură Huguette emoţionată de cele auzite, hangiţa nu s-a gândit numai adesea la dumneavoastră… ci neîncetat! … Dar fiindcă veni vorba de cină, îndrăznesc să sper…

— Şi încă cum, buna mea Huguette! Eu fac mai mult decât să sper: o cer! …

În bucătăria care avea o uşă proprie spre stradă, Huguette se lovi de doi seniori, dintre care unul spuse:

— Repede, hangiţo, o cameră pentru mine şi colegul meu, patru sticle de Beaugency, una sau două păsări, iar pentru rest ne bizuim pe dumneata!

Huguette îi conduse pe cei doi gentilomi şi îi părăsi pentru a se întoarce la bucătărie, spunându-le:

— Veţi fi serviţi într-o clipă, domnule de Maineville şi domnule de Maurevert! …

Deodată, intră un tânăr gentilom cu chipul răvăşit, cuprinse sala dintr-o privire şi, zărindu-l pe cavaler, alergă spre el. Era Charles d’Angoulęme care, foarte palid, se prăbuşi pe un scăunel.

— Dragă Pardaillan, murmură el, sunt pierdut!

— Dar cum, răspunse Pardaillan, ce ţi s-a întâmplat?

— Ei bine, exclamă tânărul duce, ai cărui ochi se umpluseră de lacrimi, tânăra aceea de care ţi-am vorbit… aceea pe care o iubesc, Pardaillan! … A dispărut!

— Sărmane duce! murmură cavalerul cu deosebită duioşie. Şi ţiganul ce spune?

— Belgodčre? De negăsit! N-a mai fost văzut la hanul „Speranţei”. După ce am luat unele vagi informaţii, am plecat ca un nebun, cutreierând străzile din jurul pieţei Grčve ţi, în sfârţit, iată-mă…

Pardaillan rămase tăcut. Se gândea adânc:

— Da, bolborosi el în cele din urmă, ca şi cum şi-ar fi vorbit singur, e într-adevăr epoca răpirilor, a violurilor, a crimelor, a intrigilor întunecate. Cine poate avea interesul să facă să dispară o biată ţigăncuşă?

— Pardaillan! Pardaillan! Ceea ce spui mă înspăimântă!

Cavalerul dete din umeri. Deodată, tresări, se gândi o clipă şi, ridicând capul, rosti:

— N-ai din întâmplare un obiect care să fi aparţinut acestei tinere? …

Ducele d'Angoulęme roţi, suspină şi sfârşi prin a scoate din pieptar o eşarfă de mătase brodată.

— Am ridicat-o ieri… În trăsura ţiganului, bâigui el întinzând-o cavalerului.

— Spune mai bine că ai furat-o, spuse liniştit Pardaillan, punând eşarfa în buzunar şi adăugând: întoarce-te acasă, monseniore şi aşteaptă-mă în strada Barrés. S-ar putea ca încă în seara asta, sau mâine, să-ţi aduc veşti… căci am o călăuză sigură.

Era vorba de câinele său, Pipeau, încredinţat pe vremuri Huguettei.

Pipeau dădu solemn din coadă. În momentul acela, hangiţa aşternu pe masă primele bunătăţi ale unei cine, ce trebuia să fie minunată.

— Dar cum? întrebă Huguette cu glas tremurat, plecaţi? Fără a-mi onora cina?

— O cină demnă de doi împăraţi, răspunse Pardaillan, aruncând o privire plină de păreri de rău asupra îmbelşugatelor bucate, de unde se ridica o aromă înmiresmată.

— Vai! Dar a fost făcută special pentru dumneavoastră, Cine va fi demn s-o mănânce? …

— Cine, scumpa mea Huguette? Pe Dumnezeul meu, exclamă Pardaillan ai căror ochi scăpărară o flacără de bunătate oarecum poznaşă, vreau să fac azi doi împăraţi! Făgăduieşte-mi că-i vei servi pe invitaţii mei ca şi pe mine însumi! …

Pardaillan străbătu majestuos sala cea mare, care începuse să se umple de băutori. Se opri pe peronul intrării şi privi o clipă trecătorii, alegându-şi doi oameni demni de el şi de minunata cină a Huguettei.

— Ascultaţi! strigă el deodată către doi oameni care treceau. Daţi-vă osteneala să intraţi, domnilor… Da, dumneata, dumneata, negriciosul înalt cu ochi de corb – şi dumneata, prăjina aceea lungă cu ochi sfredelitori… Faceţi-mi cinstea de a veni să cinaţi aci înăuntru, căci vă poftesc eu.

Cei doi amărâţi cărora li se adresau cuvintele de mai sus se opriră uimiţi, apoi sfioşi, neîncetând temenelele, urcară scările peronului.

Erau doi vlăjgani lungi cât o zi de post, dar amândoi nemaipomenit de slabi, mizerabili, jalnici, cu mantiile lor jerpelite, cu tălpile găurite, îmbrăcaţi în nişte zdrenţe de prost gust de saltimbanci în mizerie.

Pardaillan îi conduse pe cei doi la masa strălucitoare, le făcu semn să se aşeze în faţa prânzului de basme ce se găsea pe ea. Speriaţi, muţi de emoţie, cu nările larg căscate şi privirile piezişe aţintite pe capodoperile Huguettei, cei doi jalnici sărăntoci ascultară, se aşezară cu teamă, punându-şi pe scaun fiecare numai câte un sfert de fund. Apoi, se opriră ameţiţi, crezând că visează.

— Cum te numeşti, dumneata, domnul cel sfredelitor? întrebă Pardaillan pe acela care i se păru să fie mai dezgheţat dintre cei doi.

Omul răspunde ploconindu-se:

— Monseniore, mi se spune Picouic…

— Picouic? … Frumos şi melodios. Dar te rog, binevoieşte să nu mă iei cu monseniore! Dar dumneata, domnule corb?

Celălalt era într-adevăr caricatura unui corb: părul negru şi lung pe frunte, nasul lung, proeminent şi osos. El răspunse cu un glas mohorât:

— Monseniore, mi se spune Croasse! …

— Croasse? Admirabil, pe legea mea! … Ei bine, domnule Picouic şi domnule Croasse, mâncaţi şi beţi, sunteţi oaspeţii cavalerului de Pardaillan… Doamnă Grégoire, iată şi plata prietenilor mei, adăugă cavalerul, strecurând doi scuzi de aur în mâna hangiţei.

Iar când Huguette schiţă un gest de refuz, îi spuse blând:

— Dragă Huguette, ştii bine că aceştia sunt oaspeţii mei şi niciodată n-am îngăduit cuiva să mi-i răpească.

Şi, salutându-i pe cei doi coate-goale cu unul din acele largi gesturi cavalereşti în care era mare meşter, cavalerul, urmat de Pipeau, porni către ducele d'Angoulęme care-l aştepta în stradă, în timp ce domnii Croasse şi Picouic, cei doi „herculi" ai lui Belgodčre, năuci de admiraţie, începeau cu sfială atacul.

În clipa când Pardaillan trecea pragul hanului Deviničre, se ridică perdeaua unei cămăruţe care dădea în bucătărie şi în sufragerie. În spatele geamurilor apăru faţă posomorâtă, care-l privi coborând treptele peronului. Acest chip, schimonosit de ură, era al lui Maurevert, asasinul Loďsei de Pardaillan, contesă de Margency.

Capitolul 7

Orgia.

Dacă ar trebui să găsim cuvântul cel mai cuprinzător în stare să redea personalitatea umană a ducelui de Guise, am spune că acest om reprezenta Trufia. De Guise, ca şi Ahile, n-avea decât un punct vulnerabil în sufletul lui împietrit: nu putea fi rănit decât în orgoliul său.

Iar această căpetenie, care putea trece cu adevărat drept cel mai frumos gentilom din Paris, căruia toate doamnele sus-puse ale epocii îi trimiteau scrisori pătimaşe, cuceritorul căruia nici o femeie nu-i rezista, ei bine, Henri de Guise era căsătorit şi încornorat…

A fost soţul cel mai batjocorit al timpului. Trecuse prin stări de disperare a orgoliului – da, a orgoliului – pentru că, fireşte, el nu-şi iubea soţia căreia îi cerea să-i fie credincioasă: era de acord ca el s-o înşele zilnic, dar nu voia ca el să fie făcut de râsul lumii. Uciderea lui Saint-Mégrin n-a făcut să înceteze batjocura: Catherine de Clčves, ducesă de Guise, îl plânse opt zile pe Saint-Mégrin şi-şi luă apoi un alt amant, apoi altul şi pe urmă alţii, astfel încât de Guise continuă să-şi facă sânge rău şi să verse lacrimi de necaz.

În momentul acela, Henri de Guise nu ştia cine este amantul Catherinei, totuşi, era foarte sigur că are pe cineva. Hotărât să-şi păstreze întreaga limpezime a minţii, în momentul când Parisul începuse să fiarbă, o trimise pe Catherine în Lorrena, în paza unei doamne de companie pe care o considera sigură. Am văzut din scrisoarea prinţesei Fausta cum Catherine ieşise pe o uşă şi se întorsese pe alta… Dar comedia avea să se termine chiar atunci, căci cortina urma să se ridice în prezenţa unei drame!

Reîntors la palatul său, ducele de Guise se închise în apartamentul lui şi avu o lungă convorbire cu cel ce-i fusese anunţat prin scrisoarea Faustei. A doua zi îşi petrecu timpul dictând scrisori şi împărţind ordine. Era neliniştit, nervos, iar cei din jurul lui vedeau limpede semnele unei furtuni lăuntrice dezlănţuită în sufletul lui.

În seara aceleiaşi zile, doi oameni se opreau la capătul insulei Cité, în faţa unei case a cărei faţadă dărăpănată ascundea un palat ca în basme.

Unul din ei bătu şi când se deschise poarta de fier, se retrase din faţa însoţitorului său, care intră. Înăuntru, acesta din urmă îşi scoase mantia, iar cei doi guarzi care vegheau fără încetare în vestibul, putură recunoaşte întunecata şi palida figură a ducelui de Guise.

Regele Parisului, pe care parizienii ar fi vrut să-l numească rege al Franţei, fu condus atunci în aripa stângă a palatului, adică spre locul unde casa Faustei se unea cu aceea a hanului la „Teascul-de-fier”’.

Acolo, într-o încăpere mai mică, mai puţin severă decât celelalte, dar tot atât de elegantă, prinţesa Fausta, îmbrăcată armonios, într-un costum de lână albă cu cute drepte, era aşezată într-un fotoliu de mătase albă. Picioarele i se odihneau pe o pernă de catifea albă. În această albeaţă imaculată, frumuseţea Faustei strălucea, iar diamantele negre ale ochilor ei, umbriţi de genele lungi, sclipeau de o luminozitate stranie, halucinantă.

Henri de Guise intră brusc, dar în faţa Faustei se opri scurt şi cu un freamăt al întregii sale fiinţe, se înclină adânc. Când se ridică, chipul lui apăru, în lumina crudă, atât de palid, încât cicatricea tăieturii păru de un roşu sângeriu.

— Puteţi vorbi, duce, zise misterioasa prinţesă cu un zâmbet – adevărat poem de gingăşie.

— Doamnă, i se adresă atunci Henri de Guise cu glas răguşit, trimisul dumneavoastră mi-a spus tot. Am suferit de ieri ca un afurisit… Dovezi, doamnă! …

— Voiţi…! îi spuse Fausta cu un ton de supremă trufie care-l îngheţă pe de Guise, plecat în faţa ei.

— Iertaţi-mă, se bâlbâi el… Mi-am pierdut capul… Ah, dacă aş putea să-l prind pe acest conte de LoigneS. Cum l-am prins pe Saint-Mégrin! …

— Aşadar, rosti în şoaptă Fausta… dacă… vi s-ar arăta dovezi…

— Oh, vai de el, nefericitul! … strigă de Guise.

— Dar ea? … continuă Fausta, ea? … Sărmană femeie! Biată ieşită din minţi în goană după dragoste! Sper că răzbunarea voastră nu se va abate asupra ei! …

— Destul, doamnă, răcni de Guise ieşit din fire. Dacă ducesa a dus mârşăvia până acolo, încât să-l iubească pe un Loignes, atunci trebuie să moară! Trebuie să moară împreună! …

Fausta tresări.

— Duce, îi spuse ea, amintiţi-vă că v-au fost încredinţate interese importante. Nu uitaţi că, pentru popor, sunteţi fiul lui David, iar pentru noi, mult iubitul fiu al Bisericii, rege al Franţei! Haideţi, duce, continuă ea lovind gongul, îndepliniţi fapta care va reda pacea sufletului vostru… Urmaţi-vă călăuza… veţi vedea… şi veţi fi convins…

De Guise, gâfâind, beat de dorinţa răzbunării, urlă:

— Dacă lucrurile se adeveresc, vă voi datora mai mult decât tronul! strigă de Guise respirând din greu, turbat de nerăbdarea răzbunării.

El se înclină cu un respect religios, care-i făcea să se plece pe toţi cei care se apropiau de Fausta şi, văzându-l pe tânărul care intrase la sunetul gongului, îl urmă grăbit cu mâna pe mânerul pumnalului.

Atunci, Fausta se apropie de o tapiserie grea, pe care o dădu deoparte. În spatele tapiseriei se afla o uşă închisă, din tăblia căreia se deschidea o ferestruică, pe unde se comunica între casa Faustei şi hanul învecinat…

Omul care-l conducea pe de Guise ieşi din casă şi se îndreptă direct spre intrarea „Teascului-de-Fier”. Zgârie într-un anumit fel uşa, care se deschise şi câteva clipe mai târziu ducele de Guise se afla înăuntrul cârciumii.

Două fete grase şi dolofane, foarte sulemenite, pline de bijuterii şi foarte scurt îmbrăcate, îl întâmpinară zâmbind şi înclinându-se adânc.

Una dintre ele se apropie de el şi-i puse pe obraz o mască de catifea, ca acelea purtate de persoanele elegante ale vremii, pentru a nu fi recunoscute atunci când intrau în locuri mai deocheate. Aproape în acelaşi timp, cealaltă îi aruncă pe umeri o largă mantie dintr-o mătase uşoară.

De Guise a înţeles că femeile acelea au fost anunţate de vizita lui şi că ştiau scopul venirii sale „La Teascul-de-Fier”. Ele îl duseră într-un salon ce dădea spre cârciumă.

Acolo domnea semiîntunericul. Încăperea, tapisată cu stofe luxoase şi mobilată cu fotolii încăpătoare, era goală, dar din odaia învecinată se auzeau hohote de râs, glasuri întărâtate, vacarmul unei adevărate orgii. De Guise înţelese atunci că mica clădire a cârciumii era în realitate un loc de dezmăţ, cum se găseau atâtea în străduţele întunecate din insula Cité…

— Monseniorul poate intra, şopti una dintre femei. Nu mai e aşteptat decât un singur comesean. Dar acesta nu va veni… monseniorul fiind cel ce se prezintă în locul lui. Partea amuzantă de astă-seară este că trebuie să rămâneţi mascat şi de-abia la ora zece vor trebui să cadă toate măştile…

Ele deschiseră o uşă, se dădură înapoi, iar de Guise intră. La început fusese orbit de scânteierea luminilor. Era aruncat pe neaşteptate în toiul orgiei celei mai strălucitoare şi mai neruşinate.

Salonul era spaţios, luxos şi pătruns de parfumuri îmbătătoare.

La mijloc se afla o masă fastuoasă, încărcată cu o veselă de aur, plină de fructe rare şi de bunătăţi scumpe: vinuri de culoarea rubinului sclipeau în sticle de forme ciudate, ele fiind turnate în cupele de aur ale comesenilor de servante, nepăsătoare şi zâmbitoare, purtând costume deşucheate.

Se găseau acolo patru perechi înlănţuite, femeile şezând pe genunchii bărbaţilor. Sosirea lui de Guise n-a trezit mare atenţie: un gest de bun sosit al unuia dintre bărbaţi, o invitaţie să ia loc şi asta fu tot... Numai una din femei, care era singură, îi ieşi grăbită în întâmpinare, îl îmbrăţişă cu amândouă braţele ei goale şi îi murmură:

— În sfârşit, iată-vă, scumpe senior... veniţi tare târziu...

De Guise simţi cum îşi iese din minţi... o furie de neînfrânt făcu să-i trosnească muşchii. Cu o mişcare de nebun voi s-o respingă pe femeie... dar ea îl strânse şi mai tare în braţe, apoi una dintre mâini îi opri pe buze un urlet de mânie... În timp ce cu cealaltă îi arăta un obiect pe care el încă nu-l văzuse.

Era un mare orologiu care scanda orgia cu un tic-tac batjocoritor. De Guise văzu că nu peste mult va fi ora zece!

— Ora zece! şopti femeia. Momentul când vor cădea măştile... Aşteptaţi, scumpe senior... Priviţi!

Ducele de Guise se prăbuşi într-un fotoliu şi simţi cum îi curgea sudoarea sub mască. Cele patru perechi rămaseră îmbrăţişate, murmurând lucruri de neînţeles... Deodată, sună orologiul. Cele zece lovituri răsunară ascuţit şi jalnic.

— Orice ar fi! strigă pe neaşteptate un glas de femeie, ne-am angajat să ne arătăm feţele! încep eu...

Şi, brusc, lăsă să-i cadă masca, smulgând-o şi pe aceea a bărbatului de gâtul căreia era agăţată.

— Regina Margot! murmură de Guise înlemnit.

— Doar aşa ne-am înţeles! continuă o alta, în mijlocul hohotelor de râs.

Apoi, cu o mişcare şi mai îndrăzneaţă, o imită pe Margot.

— Claudine de Beauvilliers! bombăni de Guise în sinea lui.

Bărbatul care o însoţea pe Claudine îi era necunoscut. Dar iată că şi a treia femeie îşi scoase masca! Şi aceasta râdea cu un râs ştrengar şi mai proaspăt şi mai răsunător. De data aceasta de Guise fu zguduit de un fior de turbare. Recunoscu în acea femeie pe propria sa soră! … Ducesa de Montpensier! …

Zâmbitoare şi silindu-se să roşească, ea încerca să deznoade masca partenerului ei, dar bărbatul se opunea, trezit brusc din beţie… Pe neaşteptate… ea izbuti… şi chipul amantului ducesei ieşi la iveală. Râsetele care salutaseră apariţia fiecărui chip încremeniră… iar amantul ducesei de Montpensier se ridică scurt, cu ochii rătăciţi.

Era un tânăr livid, cu o faţă gălbuie şi trăsăturile încleştate. El îşi trecu peste frunte o mână palidă, de culoarea fildeşului şi răcni:

— Ce-ai făcut? Ce caut eu aici?

Se dădu în acelaşi timp înapoi, sări spre uşă şi cu faţa ascunsă în mâini, fugi. De Guise, care urmărise toată această scenă fantastică cu priviri aprinse, murmură:

— Călugărul Jacques Clément e amantul Mariei!

— E rândul meu! strigă a patra femeie cu un glas hotărât, ca şi cum din mintea ei dispăruse şi ultima urmă de ruşine. Îndată, cu o mişcare sfidătoare, smulse masca ei şi pe aceea a amantului. De Guise simţi cum i se învârteşte capul. Bărbatul acela era contele de Loignes, duşmanul său de moarte! Iar destrăbălată aceea neruşinată, cu zâmbetul sfidător, era Catherine de Clčves, ducesa de Guise, propria lui soţie.

Clipa de slăbiciune a lui de Guise făcu loc unei reacţii în care ruşinea ocupa încă primul loc. Se ridică încet din fotoliu şi rămase nemişcat. Ducesa de Guise observă acest

fel de statuie, ai cărei ochi, dindărătul măştii, s-au pironit asupra ei. Un fior scurt de-a lungul cefei îi prevesti că va fi cuprinsă de groază… Zâmbi totuşi şi, cutezătoare, întrebă:

— Dar dumneavoastră, domnule, nu respectaţi prinsoarea?

Ea se opri dintr-odată. De Guise se demascase şi el. Într-o clipă, contele de Loignes se ridică, livid, în timp ce ceilalţi doi bărbaţi ieşeau pe uşă, ducesa de Montpensier fugi, Claudine de Beauvilliers leşină, iar ducesa de Guise, cu toată îndrăzneala ei, nu-şi putu reţine un geamăt slab.

Într-adevăr, de Guise, tăcut, cu buzele fremătând, cu pumnalul în mână, avea una din acele figuri cum mai văzuse la el numai de două sau de trei ori. Ea voi să se ridice, să facă o mişcare, să bâiguie un cuvânt, dar rămase paralizată, fascinată, gândindu-se că i-a sunat ceasul morţii…

Ducele se afla de o parte a mesei, iar de Loignes, în faţă, de partea cealaltă. De Guise se încorda şi cu sforţare uriaşă răsturnă greaua masă, pentru ca în clipa următoare să execute acea mişcare fulgerătoare a braţului, care se ridică şi se lăsă… Un şuvoi de sânge inundă parchetul… Loignes se prăbuşi ca o bucată de plumb.

Apoi, de Guise se întoarse către ducesă, cu pumnalul înroşit în mână. El o văzu sărind înnebunită, zburând pe uşă, fugind. Se repezi după ea…

Răsunară înjurături groaznice, ţipete ascuţite. Ducesa, înspăimântată, străbătu două încăperi, ajunse la uşa exterioară, o deschise şi se aruncă afară. De Guise o urmări în salonul cârciumii. Acolo se împiedică de o masă, capul începu să i se învârtească, simţi cum îi fugea pământul de sub picioare şi se prăbuşi, leşinat, strângând pumnalul însângerat în mâna încleştată.

În camera în care zăcea neînsufleţit de Loignes, se deschise fără zgomot o uşă secretă. Intră o femeie. Ea aruncă o privire fugara asupra lui de Loignes şi apoi, ajunsă în salonul cârciumii, văzu uşa deschisă.

„Catherine de Clčves a murit!” murmură ea. „Henri de Guise va fi rege al Franţei, iar eu, regină! …”

Un zâmbet înfricoşător îi fulgeră pe faţă. Dar, deodată, piciorul ei se lovi de ducele de Guise întins pe podea, fără cunoştinţă. Îl recunoscu numaidecât. Ochii îi ieşiră din cap… „Catherine de Clčves a scăpat!” rosti înăbuşit Fausta. „O întârziere, un obstacol. Trebuie găsit altceva! …”

Atunci, încet, Fausta făcu cale întoarsă. Un om îngenuncheat lângă contele de Loignes îi cerceta rana. Ea se apropie de cel ce examina rana lui de Loignes şi îl atinse pe umăr.

— A murit oare? întrebă Fausta.

— Nu, doamnă… şi nici nu va muri…

— Maestre Ruggieri… continuă ea, ce ar trebui făcut ca acest om să moară?

— Puteţi să-i provocaţi moartea, doamnă, răspunse netulburat omul care fusese numit Ruggieri.

— Maestre, urmă Fausta clătinând din cap, trebuie ca această rană să-i ajungă, iar eu să nu fiu amestecată.

— În acest caz, doamnă, trebuie ca rănitul să fie dus la mine. Va fi suficient să-i întreţin febra. Pentru aceasta va fi nevoie să pot supraveghea personal mersul bolii.

Fausta aprobă cu un semn din cap şi dispăru. Ruggieri o urmări cu un zâmbet, care ar fi putut să îngheţe până şi sufletul femeii aceleia neînfricate.

„Fii liniştită!”, mormăi el în sinea lui. „Tu nici nu bănuieşti, Fausta, că ţi-am ghicit gândurile! …”

În momentul acela, şase oameni, trimişi desigur de Fausta, intrară şi-l aşezară pe de Loignes, încă leşinat, într-un fotoliu pe care-l scoaseră din han.

Catherine de Clčves, ducesă de Guise, sărise afară din cârciumă, pradă unei spaime de nestăpânit. Puterile o părăsiră deodată. Înţelese că se va rostogoli pe caldarâm. În clipa aceea i se păru că vede un om oprit în faţa casei învecinate. Se târî până la acel necunoscut şi căzu în braţele lui, murmurând:

— Fie-vă milă, domnule, oricine aţi fi, apăraţi-mă.

Omul, foarte încurcat de această povară şi înţelegând că femeia avea nevoie de un ajutor neîntârziat, privi în jurul lui şi, zărind uşa casei aparţinând Faustei, bătu cu ciocanul de bronz.

Uşa se deschise… iar Pardaillan intră, ducând-o în braţe pe prinţesa de Clčves, leţinată. În urma lor, uşa grea de fier a locuinţei Faustei se închise! …

Capitolul 8

Dubla vânătoare.

Cavalerul de Pardaillan părăsise hanul Deviničre însoţit de Charles d’Angoulęme şi urmat de Pipeau. La insistenţele şi aproape la ordinele sale, tânărul duce îl părăsi pentru a merge să-l aştepte în strada Barrčs. Pardaillan găsi fără greutate hanul „Speranţei” şi se instală acolo pentru toată ziua.

Îşi începu supravegherea iscodind gazda, făcându-i să pălăvrăgească pe oamenii cu mutre prăpădite care treceau prin cârciumă. Dar orice a făcut şi orice a dres, el n-a putut obţine nici o indicaţie mai serioasă asupra misterioasei dispariţii a micuţei cântăreţe ţigancă. Atunci, se hotărî să aştepte noaptea, pentru a întreprinde acţiunea pe care o pusese la cale.

La sosirea nopţii, Pardaillan ieşi, fluierând o melodie de fanfară. Pipeau păşea demn pe urmele lui.

Afară, cavalerul puse în faţa câinelui eşarfa Violettei şi i-o dădu s-o miroasă. Pipeau privi pieziş eşarfa, o adulmecă o clipă, mişcând din ciozvârta lui de coadă.

— Foarte bine, îi suflă Pardaillan, acum ai prins mirosul. Înainte!

La prima încrucişare de străzi, Pipeau se învârti, căută cu înverşunare, cu aprindere, scormonind peste tot cu vârful nasului.

La douăzeci de paşi în spatele lui Pardaillan, în umbră, ştergând zidurile, înaintau trei oameni, urmărindu-i toate mişcările. Doi dintre ei strângeau în mâini câte un solid

pumnal ascuţit, al treilea îi conducea şi părea să pândească momentul când să-i arunce asupra lui Pardaillan.

Omul acela era Maurevert. Ceilalţi doi, erau cei doi herculi ai trupei lui Belgodčre: Croasse şi Picouic.

Maurevert, în clipa în care Pardaillan ieţise din hanul Devinič̆re, se repezi pe urmele lui ţi îl urmări până la uşa hanului „Speranţei”, rămânând afară, să-i pândească ieşirea.

Aştepta cu nerăbdare. Ar fi aşteptat până a doua zi dimineaţa, dacă ar fi trebuit. Pardaillan era deci la Paris! … Însemna un pericol de moarte sigură. Unde să mai fugă? Ar trebui să reînceapă goana aceea nebună, care a durat ani de zile? …

Dar de fapt ce voia el? Nu ştia prea bine. Îl părăsise grăbit pe Maineville şi se repezi pe urmele lui Pardaillan, fascinat, atras de vaga speranţă că o întâmplare va face poate să pună mâna pe el!

Oh, dacă ar putea să-l ucidă! El nu dorea numai moartea cavalerului. Ura lui urmărea însă moartea acestuia în suferinţe cumplite. Dar în el stăruia ceva mai puternic decât ura… Era frica… o frică de fiecare clipă…

A-l ucide pe Pardaillan însemna pentru Maurevert să se scuture de spaimă. Atâta vreme cât trăia Pardaillan, el nu îndrăznea să trăiască liniştit!

Noaptea se lăsase de o bună bucată de vreme, când zări doi oameni ţinându-se de braţ şi apropiindu-se de han. Cu ochiul lui sigur, Maurevert recunoscu în ei două mutre de pungaşi, doi din acei nemernici cum mişunau pe atunci şi care, pentru câţiva scuzi, omorau pe cineva pe tăcute, fără să-i lase nici timp să strige. Maurevert făcu deci un semn poruncitor, la care cei doi nenorociţi răspunseră pe dată.

— Vreţi să câştigaţi fiecare câte cincizeci de livre bune, bătute pe muche? întrebă Maurevert, continuând să supravegheze neîncetat uşa hanului.

— Ce trebuie să facem? întrebară ei în cor.

Maurevert se asigură că cei doi derbedei erau înarmaţi cu câte un pumnal bun, cu toată mulţimea de legi care oprea acest lucru.

— Ascultaţi, vitejilor! Iată ce va fi de făcut: în hanul acesta se află cineva…

— Care vă stă în cale, poate, zise unul din ei.

— Eşti deştept, prietene, i se adresă Maurevert.

— Şi acest om… ar urma să fie…

— Da, exclamă Maurevert.

— Bine! Suntem de acord. O sută de livre pentru noi doi, după operaţie. Ne-am înţeles. Pregăteşte-ţi pumnalul, Croasse! căci cei doi borfaşi erau foştii musafiri ai lui Pardaillan.

— Tăcere! … porunci Maurevert.

Uşa hanului se deschise. Cei trei oameni se lipiră de zid. În raza de lumină strecurată din cârciumă, Maurevert îl recunoscu pe Pardaillan şi simţi cum îi fuge sângele din obraz… Când cavalerul şi câinele porniră, Maurevert împărţi ordinele:

— Urmaţi-mă, şopti el înfundat, Când am să vă spun: „Haideţi!” atunci va fi momentul. O să vă aruncaţi asupra omului, dar nu cumva să vă scape din prima clipă, pentru că pe urmă el n-o să vă cruţe!

Drept orice răspuns, Picouic trase pumnalul şi Croasse, înţelegând în sfârşit despre ce era vorba, îl imită. Maurevert o luă înainte. Cei doi herculi jigăriţi veneau după el, cu pumnalul în mână. De douăzeci de ori ar fi putut Maurevert să dea semnalul, de douăzeci de ori era pe punctul s-o facă. Dar nu îndrăzni! …

Mistuit de gândurile unei frici mortale, Maurevert, urmărindu-l pe Pardaillan, ajunse în Cité.

Acolo, Maurevert îl văzu pe cavaler oprindu-se în faţa unei case, crezu în cele din urmă că era momentul cel mai potrivit şi voia tocmai să se ascundă şi să dea semnalul, când o femeie despletită ţâşni din hanul învecinat şi căzu în

braţele lui Pardaillan. Câteva clipe după aceea, cavalerul dispărea cu necunoscuta în casa unde bătuse la uşă.

— Ne scapă, zise Picouic. Din cauza voastră, gentilomule!

— Să aşteptăm, răspunse Maurevert.

Capitolul 9

Iertarea păcatelor.

Meşterul Claude, purtând-o pe Violetta, leşinată, în braţele-i puternice, se aruncase pe gaura chepengului. Ajungând în apă, se simţi la început tras la fund, foarte departe. Strânse copila mai tare la pieptul său uriaş şi, cu o puternică lovitură de călcâi, se ridică la suprafaţa Senei. Apoi, toată puterea şi instinctul lui de supravieţuire le-a folosit ca să menţină capul tinerei fete în afara apei. Deodată, simţi la genunchi ca o răzuială. Atinsese fundul râului. Atunci, ridică copila cu totul deasupra apei şi păşi, suflând din greu.

Când se ridică pe ţărm, văzu că se găsea aproape de strada Juiverie sub podul Notre-Dame. Începu să alerge şi în câteva minute ajunse acasă. La strigătele lui, uşa se deschise. Doamna Gilberte apăru tare speriată.

— Un foc bun! gâfâi Claude, rufe calde… repede!

În zăpăceală, uşa rămase deschisă. Claude alergă în camera sa şi o aşează pe Violetta în pat.

Doamna Gilberte aprinse un foc zdravăn în bucătărie.

În clipa în care Claude pătrunse în casă, un om care intrase în strada Calendre se oprise în faţa locuinţei fostului călău al Parisului. Era Belgodčre! …

Chipul ticălosului era înfricoşător de vesel. Văzu uşa deschisă şi se opri un moment, încurcat. Apoi, apucând un pumnal scurt în mâna ascunsă sub mantie, ridică din umeri, bodogănind:

— Cu atât mai bine, la urma urmei! … S-ar spune că meşterul Claude nu mă aşteaptă decât pe mine! … Să intrăm! … Dar ia stai, … ce am să-i spun? Trebuie ca suferinţa să dureze… şi să-l fac să moară sub ochii mei! … Cum, meştere Claude, nu mă recunoşti? Priveşte-mă bine!

Eu sunt cel pe care-l legai la stâlpul infamiei, atunci când ţi-era atât de uşor să mă laşi să fug! … Acum, fii atent: eu sunt cel ce a răpit-o pe micuţa Violetta. Şi ştii ce am făcut cu neprihănita şi nevinovata dumitale copilă? Am făcut din ea o târfă! Du-te s-o găseşti în palatul monseniorului de Guise! …

Ei, ce spui de povestea asta plină de haz, bunul meu domn Claude?

Banditul rânji, povestindu-şi toate aceste lucruri. Intră şi văzu uşi deschise în faţa lui. Deodată, se opri: îl văzuse în fundul unei camere pe Claude, aplecat peste un pat, cu umerii zdrobiţi de hohote de plâns, gemând:

— Trăieşte! … Doamne Isuse care ai milă de bieţii oameni, ai avut deci milă şi de mine! … Violetta, copila mea, deschide-ţi ochii! …

Belgodčre rămase o clipă ca trăsnit. Apoi, iute şi neauzit, se retrase în camera vecină care era sufrageria. Acolo domnea întunericul. Ţiganul trecu după aceea, tăcut, prin uşa sufrageriei, apoi ieşi prin uşa dinafară şi se îndepărtă grăbit. Din instinct, fără să ştie prea bine ce voia să facă, el se îndreptă spre casa Faustei. Acolo, se opri. Fausta îl făcea să tremure. Dar era cuprins mai mult de uimire decât de mânie.

În timp ce se gândea la ceea ce văzuse, Belgodčre se apropie de uţa de fier, la care începu să bată din răsputeri. Zece minute mai târziu, Belgodčre se afla în faţa Faustei. Avu cu ea o lungă convorbire, după care, misterioasa prinţesă, bătând într-un clopot, dădu această poruncă celui venit în grabă:

— Să fie adus de îndată prinţul Farnese…

După terminarea întâlnirii, Belgodčre fu condus într-o cameră a palatului şi închis bine cu cheia. Fără îndoială că ţiganul se aştepta la această zăvorâre, care era probabil şi consimţită, căci el nu dădea dovadă nici de surprindere, nici de înspăimântare.

Datorită îngrijirilor doamnei Gilberte, care o dezbrăcase, o culcase şi o frecţionase, Violetta îşi reveni. Iar atunci, când meşterul Claude putu intra în cameră, o găsi pe copilă cu ochii larg deschişi, visătoare, căzută pe gânduri, părând să cugete la lucruri dureroase şi triste.

Tuşi ca pentru a o preveni pe Violetta de prezenţa lui şi, de departe, cu un glas umil şi răguşit, îi spuse:

— Încearcă să dormi, nu te mai gândi la tot ce a fost. S-a terminat. Nu înţelegi? Trebuie să te odihneşti, pentru ca mâine devreme să putem porni… nu, nu, nu-mi spune nimic… taci… Să ştii doar, că atunci când vom fi departe de Paris, când vei fi în siguranţă… ei bine, atunci vei fi liberă să mă vezi sau să nu mă mai vezi…

Violetta voi să rostească câteva cuvinte… dar Claude se grăbise să dispară.

Când primele raze ale soarelui pătrunseră în odaie, ea se ridică, se îmbrăcă şi se aşeză într-un fotoliu, cu mâinile împreunate, cu capul plecat pe piept. Fu momentul când Claude îşi făcu apariţia.

— În câteva minute va sosi o trăsură bună de călătorie. Ai să te urci în ea împreună cu doamna Gilberte… Eu voi urma călare şi, ştii, să n-ai nici o frică…

— Aş vrea să vă vorbesc înaintea plecării, bâigui Violetta cu o emoţie care o cutremura.

Claude se îngălbeni.

Totuşi, Violetta tăcea. Plecase ochii şi continua să tremure. Claude, printr-o sforţare disperată, zâmbea.

— Haide, zise el cu un glas pe care-l credea firesc, vorbeşte, din moment ce ai să-mi spui ceva… eu, vezi tu, cred… că…

Deodată căzu în genunchi.

— Ascultă-mă, micuţă Violetta. Înainte ca bunătatea Domnului să te fi adus în viaţa mea ca pe o rază de soare, îmi făceam meseria fără să-mi bat capul. Când la Montfaucon, când la piaţa Grčve, uneori la Croix-du-Trahoir, sau în altă parte, mă duceam… mi se preda condamnatul

sau condamnata… Dar ce, mai ştiam eu ce era? Tatăl, bunicul, străbunicul, toţi au omorât… Am făcut ca ei, era doar meseria familiei…

Violetta asculta şi era atât de uluită încât îi fu cu neputinţă să facă cea mai mică mişcare.

— Astfel se petreceau lucrurile, adăugă el, când, iată, că într-o zi te-am ridicat, te-am luat cu mine, slăbuţă, micuţă şi atât de frumoasă. N-ai să afli niciodată ceea ce s-a petrecut în inima mea în clipa când întindeai micile tale braţe spre mulţime!

— Întindeam… mânuţele… spre mulţime?

— Bineînţeles! Şi eu am fost cel ce te-a cules, fiindcă n-aveai tată…

— Fără tată! exclamă Violetta, zguduită de o tresărire.

— E adevărat… că tu nu ştii… te-am minţit întotdeauna… Eu nu sunt tatăl tău… termină el, umil.

Violetta îşi duse repede mâinile la ochi, ca pentru a-i feri de o lumină prea puternică şi murmură:

— O, Simonne, în agonia ta ai spus, deci, adevărul…

Ea rămase astfel cu faţa ascunsă în mâini, în timp ce Claude continua:

— Iată! Eu nu sunt tatăl tău. Înainte de a deveni a mea, de a te fi cules, sărmană micuţă părăsită, eu nu ştiam ce e viaţa. Dar, când te-am avut pe tine, într-o zi, am observat deodată că nu mai eram acelaşi… că mi-era groază să mai ucid… Mă şi gândeam la ceea ce vei spune tu, dacă ai afla vreodată înfricoşătorul adevăr. Am crezut că-mi voi regăsi liniştea, renunţând la groaznica mea funcţie. Dar de unde! Strigoii roiau în jurul meu mai mult ca oricând. Şi numai lângă tine, în micuţa noastră casă din Meudon, mă mai simţeam redevenind eu însumi… Dar a fost o fericire prea mare pentru mine… şi te-am pierdut. Nici eu singur n-aş putea spune cât am suferit în aceşti ani de singurătate şi deznădejde. Şi, iată, că în momentul când te regăsesc, în clipa când puteam spera să trăiesc din nou… tu afli ceea ce am fost în realitate… Acum ştii tot… Ceea ce voiam să-ţi cer

este doar să-mi îngădui să te salvez… să te pun în siguranţă… iar după aceea mă vei izgoni…

Claude plecă capul, în genunchi, prăbuşit în el însuşi. Violetta îşi deschise ochii albaştri, în care licărea o zare de lumină şi cu un glas blând, zise:

— Tată, bunul meu papa Claude… Îmbrăţişează-mă… vezi doar cât mă faci să sufăr.

— Ce-ai spus? bolborosi Claude tremurând.

Violetta, fără să răspundă, cuprinse cu mânuţele ei uriaşele mâini ale călăului, îl făcu să se ridice şi, atunci când Claude, ieşit din minţi, căzu în fotoliu, ea i se aşează pe genunchi, îşi încolăci braţele în jurul gâtului şi, punându-şi adorabilul ei căpşor pe pieptul lui, repetă:

— Tată, bunul meu tată… Îmbrăţişează-ţi fiica! …

Capitolul 10

Tatăl.

Ceasul care urmă fu pentru meşterul Claude o asemenea orbitoare fericire, încât trecutul păru cu desăvârşire uitat.

— Să plecăm, zise el deodată. Eram gata să uit de toate! Nu fiindcă ar exista vreo primejdie… căci e sigur că ne socotesc morţi… Deci, am putea cu atât mai mult să rămânem pe loc, cu cât, chiar dacă nu ne-ar crede morţi, tot nu şi-ar închipui că ne-am fi refugiat chiar aici. Ne-ar căuta peste tot, numai în această casă nu… dar casa asta a început acum să mă îngrozească! Am suferit atâta în ea! Dar, destulă vorbă! Să plecăm!

Violetta clătină încet din cap, în semn că nu dorea să plece.

— Cum, tu nu vrei să pleci?

— Tată, ai spus-o chiar tu: aici nu-i nici un pericol. Suntem mai bine ascunşi ca oriunde, pentru că ne cred morţi…

— E adevărat… Dar de ce? …

— Nu vreau să părăsesc încă Parisul, răspunse Violetta plecându-şi privirile. Să mai rămânem aici cel puţin câteva zile.

— Cât vei voi. Doamnă Gilberte! Trimite înapoi trăsura şi calul. Copila mea vrea să mai rămânem! …

Bătrâna slujnică, uimită, învârtindu-se în jurul lui Claude şi al Violettei, se grăbi să asculte.

— Dar asta nu-i tot, tată, zise apoi Violetta zâmbind. Rămânem, dar azi-dimineaţă trebuie să ies, ca să mă duc la hanul „Speranţei”…

— Aşadar, asta e! … Stai puţin… adineauri, când te purtam în braţe, mi-ai povestit o mulţime de lucruri pe care abia le-am auzit… Ah, da! Mi-amintesc! Tânărul care a adus flori? Hai, povesteşte-mi puţin! Mai întâi numele lui… Roşeşti? De ce?

— N-am spus asta… murmură fata pălind.

— Da, dar eu ghicesc! Minunat tânăr! Spune-mi, aşadar, cum îl cheamă?

— Nu ştiu! exclamă Violetta într-un suflet.

Claude izbucni într-un râs zgomotos, care făcu să se cutremure geamurile.

— Atunci, cel puţin descrie-mi-l…

Violetta, în culmea fericirii, copleşită de bucurie, începu o descriere, pe care meşterul Claude i-o smulse crâmpei cu crâmpei. După ce termină, Claude se ridică.

— Mă duc să-l caut, spuse el. Într-o oră ţi-l aduc. Trebuie să-l văd pe acest tânăr gentilom, să-i citesc în ochi dacă e în stare să iubească atât, încât…

Claude o strânse pe Violetta în braţe şi plecă alergând, lăsând-o complet ameţită, fără să aibă timp să se împotrivească. Cu gândul, ea îl urmărea până la hanul „Speranţei”.

În momentul acela, geamurile unei ferestre de la catul de jos fură făcute ţăndări. Mai mulţi oameni săriră în casă, iar Violetta, înspăimântată, auzi strigându-se cuvintele:

— Dacă omul se opune, ucideţi-l! … Dar nici o zgârietură pentru micuţă! …

Meşterul Claude, după ce-şi aruncă o mantie pe umeri, se repezi până în strada Tisseranderie şi curând ajunse la hanul Espérance.

Claude nu se întâlni cu Charles d’Angoulęme. Hangiul, extrem de prudent, nu-i dădu decât câteva vagi informaţii. Meşterul Claude aşteptă mai bine de o oră. Apoi, îşi spuse că, fără îndoială, tânărul gentilom nu va mai veni. Plecă, făgăduindu-şi să revină.

Zece minute mai târziu, Charles se întorcea la han, după ce cercetase zadarnic toate împrejurimile…

Meşterul Claude trecuse tocmai podul, întorcându-se la Notre-Dame, când se opri scurt. În faţa lui venea un om… cu o înfăţişare tare posomorâtă.

O nesfârşită milă cuprinse sufletul călăului, care şopti, pălind: „Tatăl Violettei!”

Era într-adevăr prinţul Farnese! … Dar de unde venea el? … Ieşea tocmai din locuinţa lui Claude! …

Chemat noaptea de către Fausta, primise o însărcinare din partea ei. Iar această sarcină încercase s-o îndeplinească în timp ce fusese invadată casa lui Claude. Farnese nu-l găsise pe călău şi se putea ca misiunea lui să fi devenit zadarnică. Părăsi locuinţa blestemată, aruncând o ultimă afurisenie asupra celui ce-i luase fetiţa. În clipa aceea, Farnese îl zări pe Claude şi se opri în faţa lui.

— Am primit ieri poruncă să vă ascult împărtăşania generală, i se adresă el.

Un val de ruşine năvăli în creierul lui Claude.

„Deci”, se gândi el în adâncul conştiinţei sale, „el este cel ce trebuie să-mi acorde iertarea! Eu i-am furat fata şi el vrea să mă redea lui Dumnezeu! …”

— Monseniore, bâigui el, nu vreau să vă înşel. De ieri… chiar în noaptea asta… s-a petrecut o întâmplare care a făcut ca… poate… să nu mai am dreptul la binecuvântarea voastră!

— Trebuie să vă ascult, răspunse Farnese cu glas ciudat. N-are importanţă ceea ce s-a întâmplat.

Farnese porni, ca şi cum ar fi avut siguranţa că Claude îl va urma şi, într-adevăr, Claude mergea la trei paşi în urma lui.

Farnese ajunse la Notre-Dame prin nişte străduţe ocolite. Meşterul Claude intră după el. Farnese îl conduse la un confesional şi-i spuse:

— Aşteptaţi-mă aici… pregătiţi-vă sufletul pentru însemnatul act pe care-l veţi săvârşi.

Claude îngenunche şi murmură:

— Doamne-Dumnezeule! Nu-i aşa că nu mă pot despărţi de copila mea? Nu-i aşa că trebuie s-o păstrez? … Nu-i aşa că-i destul să-i spun preotului Tău că nu trebuie să mai plângă şi că, mai târziu, îşi va revedea copila?

Farnese dispăruse în sacristie. Intrase acolo cavaler şi ieşi cardinal… Când Claude îl văzu din nou străbătând vastul naos tăcut şi întunecat, tresări. Farnese, cavaler, era un gentilom încântător. În ţinuta de cardinal, era însă, în toată majestatea lui impunătoare, ceea ce se înţelegea atunci prin cuvântul: un prinţ al Bisericii!

Farnese, trecând prin faţa altarului principal, îndoi un genunchi, poate tot atât din cauza unei slăbiciuni fizice, cât şi din datorie religioasă. Un fel de geamăt surd scăpă de pe buzele sale şi-şi plecă privirile, neîndrăznind să privească acele trepte de-a lungul cărora căzuse Léonore…

Ah, această groaznică dimineaţă de Paşte din anul 1573! …

Zguduit de aceste amintiri, el se îndreptă spre Claude, îngenuncheat în marele confesional, o încăpere impunătoare. Şi atunci, un alt simţământ se dezlănţui în el. O altă scenă apăru în imaginaţia sa! Revăzu spânzurătoarea din piaţa Grčve! Îl revăzu pe călău luând copilul!

O copilă… o fiică! Adică posibilitatea de a trăi, de a mai iubi, de a mai îndrepta poate lucrurile… Nu! Nimic din toate acestea n-a existat aievea…

Se revăzu alergând spre Claude, implorându-l. Îl auzise pe călău repetându-i: „Fiica dumneavoastră n-a trăit decât trei zile…”

Chiar în ajun, Claude repetase aceste înspăimântătoare cuvinte fatale. Omul acesta i-a lăsat fiica să moară, poate a

ucis-o chiar el? Cine putea şti? … Da, să-l facă pe acest om să sufere cum a suferit el. Să-i pricinuiască durere pentru durere, disperare pentru disperare.

Se aşeză lângă Claude, nu în locul obişnuit al celui ce ascultă mărturisirea de cealaltă parte a gratiilor, ci lângă el, aproape lipit. Claude nu observă acest amănunt. Chipul lui se lumină când îl văzu pe cardinal.

„Atât de trist şi de mohorât acum, când îndată va fi fericit!” se gândea el.

— Vă ascult! rosti Farnese cu glas de gheaţă.

Un fior străbătu umerii largi ai lui Claude. Apoi, începu hâda povestire, confesiunea sa de călău, înspăimântat de toate crimele făptuite cu sânge rece. Călăul, cu părul zbârlit, cu ochii rătăciţi, mormăind şi asudând, povestea, povestea întruna şi din când în când îşi ridica privirea plină de o cumplită suferinţă spre cardinal.

Dar acesta rămânea de gheaţă. Nici un cuvânt… Farnese aştepta să se termine. În cele din urmă, Claude se opri, cu respiraţia întretăiată.

— Acestea sunt într-adevăr toate omorurile tale? întrebă Farnese.

— Toate, monseniore, răspunse Claude, smerit. N-am uitat nimic.

Farnese închise ochii. Când îi deschise îl sfredeli astfel cu privirea, încât Claude se înfiora îndelung, şi-şi adună puterile ca în faţa unei nenorociri.

— L-ai uitat pe cel mai mârşav din toate, zise Farnese. Monstrule, coboară în tainiţele sufletului tău şi caută adevărata crimă a existenţei tale dezgustătoare! …

Claude, tremurând de frică, se ridică. În aceeaşi clipă, cardinalul fu în picioare şi îi apucă mâna…

— Crima ta este de a fi ucis inima unui om, a mea! Mi-ai furat fiica! Ai lăsat-o să moară! Ai omorât-o! Răspunde! Mizerabile demon, tocmai eu să-ţi acord iertarea păcatelor? Ascultă, ascultă, pentru că şi tu ai o fiică, pentru că şi tu ai o inimă de tată! …

Claude se îngălbeni ca un mort. Cu ochii ieşiţi din cap, cu gura căscată, îl privea pe Farnese, fără să poată rosti un cuvânt. Cardinalul începu să râdă înfricoşător şi cu mâna, scutură furios braţul lui Claude.

— Ah şi tu ai o fiică! Şi tu o iubeşti! Pe fiica ta eu am dus-o în camera de execuţii! Da, da, văd batjocura din ochii tăi! Vrei să spui că ai scăpat-o?

— Ştiaţi, deci, ce s-a întâmplat în noaptea aceea! răcni Claude.

— Da, ştiam! ... Şi de aceea, ... ca să ţi-o spun... ascultă! În această clipă... fiica ta... ascultă-mă, demone! Fiica ta e din nou prinsă! E în mâinile Faustei! Va fi ucisă! Iar eu sunt cel ce a pus totul la cale...

Farnese îl respinse pe Claude cu o mişcare brutală şi-şi încrucişa braţele. Acesta, izbit de groaznicele spuse ale lui Farnese, se încovoie şi-şi ascunse obrazul în mâini.

Atunci când Claude lăsă braţele, fu de nerecunoscut... era întruchiparea uluirii îndurerate. Privirea lui tragică şi sângeroasă se opri pe altar, ajunse la cruce. Apoi întrebă:

— Tu ai făcut asta, părinte? Tu ai trimis la moarte copila? ...

— Da, eu am trimis-o! ...

— Şi spui că o omoară? ... A murit?

— E moartă! ...

Un geamăt de o neasemuită resemnare se ridică până în bolţile catedralei. Apoi, acest geamăt se umflă, deveni un urlet mânios şi Claude tună:

— Această copilă, preote! Această copilă pe care ai asasinat-o... ştii tu cine e? ...

— Copila aceasta? bolborosi Farnese. Ei bine?

— Ei bine... răcni Claude cu glas sfâşietor... copila aceasta... era fiica ta!

Şi plecă, clătinându-se, făcând să răsune vastul naos de hohotele sale, fără a privi în urmă, fără a vedea ce mai făcea cardinalul. Cardinalul se prăbuşise horcăind. Un tânăr călugăr care se ruga, nu departe de acolo, se apropie

atunci de el şi, văzând că mai trăia, începu să-l îngrijească în grabă. Călugărul acela se numea Jacques Clément.

Capitolul 11

Învoiala.

Claude ieşi din catedrala Notre-Dame, se îndreptă spre casa Faustei şi lovi puternic cu pumnul în uşa de fier, fără să se mai folosească de ciocan.

Uşa rămase închisă.

„Mi se va deschide totuşi, mârâi Claude. Vor trebui să-mi deschidă, vor trebui să-mi spună ce au făcut cu copila mea… Blestemaţi să fiţi! Nu deschideţi? …”

Lovi din nou cu amândoi pumnii…

— Dar, dragul meu domn, rosti un glas, nu ştiţi că locuinţa e pustie?

În jurul lui se adunase lume. Puţini îl recunoscură pe fostul călău. În momentul acela, un om, un cavaler îmbrăcat în negru, trecu printre oameni fără să privească în jur şi mergând cu un pas egal şi rapid, pătrunse în căsuţa învecinată, în hanul „La Teascul-de-Fier”. Omul acela nu-l văzu pe Claude şi nici Claude nu-l văzu pe el… Descurajat de zadarnicele rugăminţi, Claude plecă cu capul în piept.

Se întoarse la locuinţa lui şi începu s-o cutreiere. Doamna Gilberte dispăruse. În camera în care dormise Violetta se vedeau urmele unei lupte. Din obişnuinţă, Claude începu să aşeze toate la loc.

Înşira cuvinte fără rost şi strângea cu mâinile-i încleştate cele câteva obiecte care au putut fi atinse de Violetta. În cele din urmă se aruncă în fotoliul unde şezuse Violetta, închise ochii şi încercă să cugete… „Asta-i”, murmură el cu un zâmbet greu de înţeles, „asta-i, ce dracu! … Să mori! … Ce idee bună! …”

Se ridică şi alergă într-o încăpere în care probabil că nu intrase de multă vreme, căci toate miroseau acolo a mucegai. Claude deschise repede fereastra şi dădu deoparte storurile. Lumina orbitoare a amiezii intră în valuri în odaie şi lumină deodată securi ruginite, ciocane

grele de metal şi de lemn, cuţite. Camera aceea era depozitul lui de instrumente folosite în trista lui meserie din trecut! …

Într-un colţ, colaci cu funii noi, neatinse. Unele din ele erau gata pregătite, cu laţul înnodat la capăt. Claude apucă una şi tot în goană se întoarse în camera Violettei…

Acolo, încercă rezistenţa funiei cu mâini sigure şi începu, cu multă grijă, să ungă funia în jurul laţului. Apoi bătu un cui uriaş destul de sus în perete şi agăţă funia… Se urcă pe un scăunel şi îşi trecu laţul în jurul gâtului. După aceea, cu o lovitură de picior, răsturnă scăunelul… şi se prăbuşi în gol.

În aceeaşi clipă, cineva apăru în pragul odăii şi îl văzu pe meşterul Claude spânzurat. El trase pumnalul şi tăie funia chiar deasupra capului… Claude se prăbuşi de-a lungul zidului… Omul desfăcu, cu aceeaşi hotărâre, laţul şi începu să-l fricţioneze pe călău, care după câteva momente reîncepu să respire şi deschise ochii. Bărbatul acela era tatăl Violettei, cardinalul prinţ Farnese.

Claude, revenindu-şi în fire, îl recunoscu pe cardinal. Se ridică, îl respinse cu brutalitate pe Farnese şi cu un hohot de râs drăcesc, fugi din cameră. După câteva clipe reapăru cu o secure grea în mână. Cardinalul nici nu se clinti.

Atunci, Claude observă un lucru pe care nu-l băgase de seamă în primul moment… Dimineaţa, în catedrală, părul lung şi moale al cardinalului, precum şi barba erau aproape negre… Acum, barba şi părul albiseră. Cardinalul Farnese îmbătrânise cu douăzeci de ani în câteva ore.

Claude constată faptul fără să-i dea vreo importanţă. Se îndreptă spre Farnese, răstindu-se:

— Mulţumesc, preote! Te uitasem şi acum vii să-mi reaminteşti că înainte de a muri…!

— Viu să-ţi aduc aminte că vei avea altceva de făcut decât să mori, rosti FarnesE. Cu glasul uimitor de liniştit.

— Ce am de făcut? răcni Claude, ai cărui ochi începură să rătăcească. Să te ucid înainte de a muri? …

— Omoară-mă, dacă vrei! Veneam tocmai să-ţi spun că va trebui să răzbunăm copila…

— S-o răzbunăm? bâigui Claude.

— Femeia aceea, răspunse Farnese, care nu ştiu datorită cărui demon a aflat de lipsa ta, femeia aceea la picioarele căreia m-am târât timp de două ceasuri, care m-a folosit pe mine la uciderea copilei, pe care o numeam „Sanctitate” şi pe care tu o numeai „Suverană”, ucigaşa fiicei mele… călăule, ai vrea să mai fie lăsată în viaţă? …

Claude apucă braţul lui Farnese şi-l strânse cu putere.

— Călăule, continuă Farnese, am venit să te întreb următoarele: vrei să mă ajuţi s-o dobor? Ea întruchipează o forţă de temut. Puterea ei este nemărginită.

Apropierea de ea ne poate nimici, la un semn al ei putem muri. Ei bine, iubeai tu destul copila ca să-mi poţi deveni ajutor, ajutorul meu doar pe timp de un an… Nu numai ajutor, ci sclav? …

Claude ascultă, cutremurat în toată fiinţa sa. O bucurie rău prevestitoare străluci în ochii lui rătăciţi.

— Monseniore, răspunse el într-o suflare, din această clipă vă aparţin cu trup şi suflet, aşa cum dumneavoastră îmi veţi aparţine trup şi suflet, după ce totul se va fi sfârşit!

Cu o înfricoşătoare seninătate, Farnese se aşează la masa pe care se găsea un pergament şi cele trebuincioase scrisului.

— În cazul acesta să schimbăm documentele necesare învoielii noastre, zise el.

Pe o filă de pergament, scrise: „În această zi de 14 mai a anului 1588, eu, prinţul Farnese, cardinal, episcopul Modenei, declar şi certific: într-un an, întocmai sau înainte de această dată, dacă femeia numită Fausta va fi moartă, mă angajez să vin înaintea meşterului Claude, călău, în ziua sau noaptea aleasă de el. Mă oblig să îndeplinesc tot ceea ce îmi va cere şi îi voi îngădui chiar să mă ucidă, dacă aşa va voi. Să am parte de osânda veşnică, dacă voi încerca să mă opun sau să fug.

Semnat de mine: Jean, prinţ Farnese, episcop şi cardinal prin graţia lui Dumnezeu.”

Farnese se ridică, întinse legământul lui Claude, iar acesta îl citi îndelung, îl îndoi şi-l puse în buzunar.

— E rândul tău! zise atunci cardinalul.

„În această zi de 14 mai a anului 1503. Eu, meşterul Claude, cetăţean al Cetăţii, fost călău jurat al Parisului, rămas călău în sufletul meu, declar şi certific: pentru a doborî pe femeia numită Fausta mă oblig, timp de un an din această zi, să ascult orbeşte pe monseniorul prinţ şi cardinal Farnese. Şi să am parte de osânda veşnică, dacă o singură dată în acest an nu-i voi da ascultare.

Semnez…”

În clipa aceea, deoarece fruntea lui Claude sângera, o picătură de sânge căzu pe pergament, deasupra ultimului cuvânt.

Claude tresări şi, cu degetul gros înmuiat în picătura de sânge, făcu o cruce roşie.

— Iată semnătura mea… mormăi el.

— O socotesc drept bună! răspunse Farnese, preluând învoiala.

Călăul îl privi plecând şi şopti înăbuşit:

— Mai întâi… Suverana! Şi dumneata, după aceea… Monseniore!

Capitolul 12

Fausta.

Îl aducem acum înapoi pe cititor în misteriosul palat al prinţesei Fausta, în clipa când Pardaillan intrase în el, purtând-o pe Catherine de Clčves, leţinată.

Din palat au fugit Marie de Lorraine, ducesa de Montpensier şi Claudine de Beauvilliers, folosind uşa de trecere.

Fausta, întorcându-se la han, merse de-a lungul unui coridor şi în faţa unei uşi se opri şi şopti: „Aici, micuţă ţigancă, vom vedea!”

Mai departe, în faţa unei a doua uşi: „Aici, Claudine de Beauvilliers, poate dezlegarea.”

Şi apoi şi mai departe, în faţa unei a treia uşi: „Aici… mă aşteaptă Marie de Lorraine… Am să-i vorbesc despre călugăr! …” spuse ea.

În cele din urmă, mai departe, în faţa unei a patra uşi situată în vecinătatea părţii rezervată gărzii, spuse: „Aici, ţiganul Belgodčre… un copoi bun de pus pe urmele lui Farnese.”

Astfel, cu o înfricoşătoare luciditate, această femeie punea câte o etichetă pe fiecare din gândurile sale: mintea ei se mişca cu uşurinţă în mijlocul imensului păienjeniş al intrigii…

Pe când se întorcea şi trecea prin faţa marelui vestibul, un glas răsunător şi batjocoritor ajunse până la ea. Fiecare uşă a palatului era trucată: fiecare avea câte o ferestruică, un ochi nevăzut. Fausta n-avu decât să se apropie pentru a vedea ceea ce se petrecea în vestibul. Îi scăpă o exclamaţie de bucurie.

„Dumnezeu e cu mine!” murmură ea.

În momentul acela făcu un semn. Fără îndoială că slujnicele ei n-o pierdeau nici o clipă din ochi, căci pe loc veniră în mare grabă două femei, două franţuzoaice, de astă dată. Ea le dădu cu glas scăzut şi grăbit nişte porunci, apoi deschise larg uşa vestibulului în care Pardaillan, ţinând-o în braţe pe ducesa de Guise, le spunea guarzilor pe şleau părerea lui despre ei.

— Nu i-ar fi pe plac Domnului, rosti Fausta, ca cineva să bată la uşa acestei case, fără să primească ajutorul cuvenit între creştini. Intraţi, domnule, fiţi binevenit… Slujnicele mele vor da îngrijirile necesare doamnei, pe care o văd în nesimţire…

Pardaillan o încredinţă pe ducesa de Guise celor două femei, care dispărură, ducând cu ele pe Catherine de Clčves leţinată. Apoi. Pardaillan se descoperi.

— Doamnă, zise el, vă datorez mii de mulţumiri. Fără dumneavoastră aş fi fost extrem de stingherit. Această nobilă doamnă mi-e necunoscută…

În câteva cuvinte îi povesti Faustei toată întâmplarea.

— Domnule cavaler de Pardaillan, i se adresă solemn Fausta, înfăţişarea şi cuvintele dumneavoastră îmi dau dorinţa de a vă cunoaşte mai bine. N-aţi vrea să-mi acordaţi favoarea de a vă odihni o clipă la prinţesa Fausta Borgia, o străină venită la Paris pentru a studia artele, literele şi nobila eleganţă a aristocraţiei franceze? …

Cavalerul, ca unul învăţat cu prudenţa, aruncă în jurul lui o privire scurtă şi cuprinzătoare.

„Ce-o fi aici?” mormăi el pentru sine. „Dacă e o capcană? Hm! … Pe sufletul diavolului, prea e fermecătoare creatura asta pentru un asemenea cadru… Fie ce o fi, mă las dus de nas. Atâta pagubă dacă sub flori se află o prăpastie! …”

Apoi, înclinându-se cu o graţie semeaţă, nu fără a lăsa să se vadă lungimea neobişnuită a spadei sale:

— Doamnă, zise el, ilustrul nume Borgia este un zălog că în ce priveşte artele şi literatura ne-aţi putea fi învăţătoare. Acestea fiind spuse, doamnă, mă aflu la ordinele dumneavoastră.

Fausta făcu un gest, ca pentru a-l pofti pe cavaler s-o urmeze şi intră în locuinţă.

Pardaillan, orbit, transportat într-o ţară de vis şi de mister, tresări văzând tronul şi mitra papală.

Fausta se opri în acest soi de salonaş, unde îl primise cu puţin înainte pe ducele de Guise şi care era, fără îndoială, rezervat străinilor. Ea se aşează pe jilţul acela de mătase albă, unde frumuseţea ei fatală căpăta un relief de medalie preţioasă. Şi, înainte ca Pardaillan să-şi fi revenit din uluiala sa, îi spuse:

— Domnule cavaler, dumneavoastră sunteţi cel ce în piaţa Grčve laţi înfruntat pe domnul duce de Guise şi i-aţi jucat renghiul de care a vorbit tot Parisul.

— Eu, doamnă? exclamă Pardaillan, prefăcându-se uimit, sunteţi sigură că am fost eu? …

— Am văzut totul din înaltul unei ferestre, unde mă desfătam privind piaţa mişunând de măscărici şi de negustori… am văzut totul şi v-am recunoscut.

— În acest caz, doamnă, am să mă feresc să vă contrazic. Ar însemna să vă faceţi o jalnică părere despre aristocraţia franceză pe care aţi venit s-o studiaţi la faţa locului.

Pardaillan, după trecerea primei uluiri, îşi recăpătase stăpânirea de sine. Avea un chip plin de nevinovăţie credulă şi paşnică. În ce o privea pe ea, era cu neputinţă să ştii ce gândea. Dar, pentru prima dată vedea un bărbat înfruntându-i privirile cu o demnitate însoţită de o ironie rece…

— Domnule, urmă ea, v-am admirat în piaţa Grčve… Aveţi o spadă sigură, iar iscusinţa ei este încă şi mai fără greş. Dar să revenim la ale noastre… „Ce-o să mi se întâmple?” se întrebă Pardaillan în sinea lui.

— Când v-am văzut la lucru în piaţa Grčve, continuă Fausta, încercând zadarnic să-l facă pe cavaler să-şi plece privirile, m-am hotărât pe loc să mă interesez de dumneavoastră şi să vă cunosc. Întâmplarea m-a servit din plin, pentru că domnul de Guise trebuie să vă urască. Dacă vă urăşte de multă vreme, aveţi un temei mai mult de a încheia pace cu el…

— Vreţi să spuneţi, doamnă, că ar fi înţelept din partea lui să încheie el pace cu mine…?

Fausta aruncă o privire mai scrutătoare pe chipul omului, care îndrăznea să vorbească astfel despre stăpânul Parisului.

— Domnule, zise ea deodată, dacă vreţi să vă puneţi spada în serviciul ducelui de Guise, vă jur că nu numai va uita orice ură, dar va face din dumneavoastră un puternic senior…

— Va trebui, deci, spuse calm cavalerul, să strângă mâna pe care o vedeţi?

— O va strânge, spuse ea zâmbind.

— Îngăduiţi-mi, doamnă, să am o părere mai bună despre omul care poate mâine va fi rege al Franţei. Domnul de Guise nu poate strânge mâna care l-a plesnit peste obraz…

— Aţi făcut asta? murmură ea, l-aţi plesnit deci pe ducele de Guise? …

— Într-o împrejurare pe care v-o va povesti el singur, dacă o să i-o cereţi. Vă va spune că el, cavaler de Lorraine, mare senior, primul din regat după prinţii de sânge şi poate chiar înaintea lor, n-a şovăit să pună la cale uciderea unui moşneag în patul său. Vă va spune că a dus mărinimia până la a porunci să fie aruncat pe fereastră cadavrul amiralului Coligny! Straşnică victorie, doamnă! Şi n-a plătit-o prea scump cu palma care, dacă îndrăznesc să spun, a zvâcnit din mâna pe care o priviţi! …

— Ducele apăra cauza Bisericii! zise înăbuşit Fausta.

— A cărei Biserici, doamnă? Sunt cel puţin două… adăugă Pardaillan fără altă intenţie decât cea a unei nevinovate zeflemele.

— De unde ştiţi dumneavoastră că sunt numai două Biserici? se răsti ea, îngălbenindu-se.

— Două Biserici! mormăi Pardaillan, zăpăcit. Ce vrea să însemne asta?

„Nu cumva omul acesta e un spion?” gândi Fausta.

„Ha, ha,” îşi spunea cavalerul, „nu este această femeie şeful secret al Sfintei Legi? Nu este oare de Guise doar o unealtă? … Poate că Legea este o nouă Biserică?”.

În scurtul răgaz în care gândeau astfel, se cercetau ca doi luptători. Fausta îşi formă repede părerea. Din cele observate de ea, rezultă că Pardaillan trebuia să fie un cavaler rătăcitor eroic, în stare de isprăvi neobişnuite; o spadă de neînvins, care trebuia cumpărată cu orice preţ.

— Cavalere, continuă deodată Fausta, dacă nu puteţi aparţine domnului de Guise, poate nu veţi refuza să serviţi un alt stăpân?

— Aceasta depinde de stăpân, doamnă, răspunse Pardaillan cu aerul lui cel mai nevinovat. Spuneţi, doamnă, stăpânul pe care vreţi să mi-l propuneţi este cel pe care-l aşteaptă lumea? …

Fausta îl privea, năucită de a simţi în adâncurile ei ceva palpitând. Omul acesta era primul care-i tulbura gândirea. Era mişcată fără să vrea.

— Stăpânul pe care am să vi-l propun, răspunse ea, păstrând acea răceală majestuoasă pe care o datora unui lung exerciţiu, e demn de dumneavoastră, cavalere…

— O, dar pe Dumnezeul meu, aş fi foarte fericit să cunosc un asemenea personaj! …

— Îl aveţi în faţa dumneavoastră, răspunse Fausta.

— Dumneavoastră, doamnă? …

— Eu! Eu, cavalere, eu care caut oameni pentru înfăptuirea unor fapte mari, în stare să-i atragă şi pe cei mai ambiţioşi… Vreţi să fiţi unul din aceşti oameni? Ghicesc la dumneavoastră un suflet mare, forţa unei minţi superioare, o gândire în stare să stăpânească oamenii! … „Ce pacoste pe capul meu!” îşi spuse cavalerul. „Iată-mă intrat în horă. Nu e deci cu putinţă să trăiesc liniştit?”

— Trebuie să aflaţi, deci, urmă Fausta cu un glas devenit înflăcărat, dumneavoastră pe care nu vă cunosc, trebuie să aflaţi ce visez eu! Să ştiţi că sunt aceea pe care episcopii, cardinalii, adunaţi în conclav secret, au ales-o pentru a conduce Biserica spre cele mai înalte culmi! Să ştiţi că…

Se opri, fremătând. Deodată îşi duse mâna la frunte şi bâigui în sinea ei: „Cum se poate! Tulburată până într-atât de acest cavaler rătăcitor? Cum? Eu, care mă adresez regilor ca un depot, să mă simt atât de slabă în faţa acestui aventurier? … Nefericite! Ce-ai spus? Ce erai pe cale să spui? …”

Dar Pardaillan înţelesese… vălul misterului care o acoperea pe Fausta fusese smuls în parte! … „Ah, deci e-adevărat!” murmură el. „Roma stăpâneşte aşadar Parisul!

... Iar tronul pe care l-am zărit nu este pentru papă... ci pentru papesă!”

Pardaillan se cutremură. O femeie! Da, o femeie care-l înfrunta pe papa Sixtus al V-lea? ... Exista în această monstruoasă presupunere o atât de viabilă doză de nebunie, încât Pardaillan ridică din umeri şi rosti cu jumătate glas:

— Cu neputinţă! ... „N-a ghicit!” murmură Fausta în sinea ei. „Trebuie neapărat ca acest om să intre de îndată în serviciul meu... sau să nu iasă viu din acest palat! ...”

Emoţiile puternice durau puţin la Pardaillan. O privi pe ciudata prinţesă cu multă curiozitate.

— Doamnă, rosti el, deoarece aţi început să vă depănaţi gândurile, binevoiţi să isprăviţi. Văd că vă aflaţi în Franţa cu o misiune de temut.

— Aţi asistat doar la primele acţiuni ale acestei misiuni... zise atunci Fausta, după ce-şi revenise cu totul în fire... Henri de Valois s-a prăbuşit la primele noastre lovituri... Acum e izgonit... Tronul Franţei este liber... Cavalere, ce gândiţi dumneavoastră despre Henric al III-lea?

— Îl cunosc foarte puţin pe rege, doamnă. Nu l-am văzut decât o dată sau de două ori, pe când se numea duce d’Anjou şi mărturisesc că nu-l apreciez prea mult.

— Bine, spuse Fausta, cu faţa luminată, dar acum, lăsând la o parte ura, ce credeţi despre Henri de Guise?

— Cred, răspunse fără şovăire cavalerul, că are cei mai mulţi sorţi să se urce pe tronul Franţei.

— Da, răspunse Fausta. Dar nu credeţi că dintre toţi gentilomii ţării el este şi cel mai vrednic de a purta coroana?

Pardaillan căpătă o înfăţişare din cele mai uimite.

— Cum ar putea domnul de Guise să-mi pară frumos şi viteaz, mie, care l-am lovit peste obraz? ... De Guise este o fiară, doamnă. Şi apoi...

— Isprăviţi ce aveţi de spus, cavalere, rosti cu răceală Fausta.

— Fie! Vroiam să vă întreb: Ce amestec aveţi dumneavoastră? Atât de frumoasă şi nu vă gândiţi la nimic plăcut, adică la dragoste, la fericire… Vă gândiţi la lucruri care mă fac de la început să casc de plictiseală… adică la poveşti despre tron… Iertaţi-mă.

— Niciodată n-am fost mai atentă… Continuaţi! reluă Fausta aruncându-i o privire întunecată.

— Mulţumesc, doamnă! Continui… Cel puţin dacă aceste poveşti cu tronul ar oferi o distracţie… Dar nu… Totul se complică. Vreţi să vă spun cinstit? … Ei bine, Henri de Guise nu va fi rege al Franţei! …

— De ce? … Spune, de ce? …

— Pentru că nu vreau eu, răspunse simplu Pardaillan. Aţi venit în Franţa să îndepliniţi o misiune. Ei bine, doamnă, nu veţi izbuti!

— De ce? strigă Fausta… de ce? …

— Pentru că v-am ghicit gândurile, doamnă! Pentru că o femeie care visează să se numească papesă este un lucru care mă jigneşte! Pentru că voiţi să vă urcaţi pe tron alături de un oM. Pe care am hotărât să-l îndepărtez de la tron! …

— Dar de ce n-am să izbutesc? întrebă Fausta.

— Pentru că vă voi sta în cale, doamnă!

După aceste cuvinte, Pardaillan se înclină adânc. În aceeaşi clipă răsună un fluierat ascuţit. Şi atunci când cavalerul se ridică, crezu că visează, căci Fausta dispăruse! Se întoarse repede.

— Ah! Ah! exclamă el izbucnind în râs. Trei… şapte… doisprezece! Bravo, domnilor, dar cine sunteţi?

În timp ce vorbea, Pardaillan trase spada sa lungă şi, adăpostindu-se dintr-un salt în colţul stâng al camerei, se aşeză în gardă. Într-adevăr, la auzul fluieratului, în timp ce Fausta dispăruse printr-o uşă ascunsă după draperiile baldachinului, o duzină de oameni mascaţi s-au repezit, cu spadele în mâini…

Într-o clipă camera se umplu de zăngănitul spadelor încrucişate şi ciocnite, apoi, rând pe rând, se auzi un

geamăt scurt şi un urlet prelung: geamătul venea de la unul din atacanţi căzut ţeapăn mort, urletul îl scoase un rănit care acum părăsea lupta.

Pardaillan, retras în colţul său, cu un ochi calm şi limpede, făcea puţine mişcări, dar fiecare mişcare a sa era o lovitură de trăsnet. Atacatorii, în rânduri strânse, dădeau lovitură după lovitură. La un moment dat, cavalerul, înainta trei paşi şi în jurul lui fulgerul de oţel fu atât de orbitor, încât se produse o retragere…

— Înapoi, domnilor! strigă Pardaillan.

El n-avea nici o zgârietură, în schimb, printre atacatori se numărau morţi şi răniţi. Între timp, mai intrară în scenă şapte sau opt luptători. Aceştia erau înarmaţi cu pistoale! Pardaillan era pierdut!

Tocmai în momentul acela şi înainte ca vreun pistol să fi apucat să tragă, se deschise o uşă. Apăru un bărbat! Pardaillan, dezlănţuit, sări ca un leu. Cu un brânci grozav îl trimise pe omul acela de-a berbeleacul zece metri şi sări pe uşă afară!

Uşa aceea comunica din palatul Faustei cu hanul „La Teascul de Fier”! Iar bărbatul acela era ducele de Guise!

Pardaillan se afla acum în odaia orgiei.

— Opriţi-l! Opriţi-l! urlau acum ucigaşii năimiţi de Fausta.

În câteva clipe, cavalerul străbătu două încăperi şi ajunse în cârciumă, uşa pe care fugise ducesa de Guise era întredeschisă…

Ieşi în stradă… şi în clipa următoare se mistui în întuneric… „Uf!” oftă el, oprindu-se după vreo sută de paşi. „La urma urmei nu-mi pare rău de tot ce am văzut! …”

Mai înaintă zece paşi şi se opri scurt.

„Asta-i bună!” mormăi el, „dar tânăra persoană care a leşinat în braţele mele ce-o fi devenit? Dacă m-aş duce s-o caut? … De fapt, sunt cavalerul ei protector? Este poate necuviincios s-o las astfel în părăsire. Ar fi cu toate acestea exagerat să mă las sfâşiat numai pentru a merge să prezint omagiile şi salutul meu unei necunoscute… Oricum,

cavalere, puţină înţelepciune nu strică! Dar micuţa ţigancă? Unde să-i dau de urmă…?”

Se reculese şi porni liniştit la drum.

„Să mergem la culcare.”, îşi spuse el. „Am observat că ideile bune mi-au venit totdeauna în somn.”

Apoi, trecând podul, se îndreptă spre strada Barrčs, unde-l aţtepta Charles d’Angoulęme…

De când ieşise din hanul „La Teascul-de-Fier”, era urmărit de trei umbre, care s-au luat după el, urmărindu-l pas cu pas. Erau Picouic, Croasse şi, mai în urmă, Maurevert.

Ajuns în strada Saint-Paul, se înfundă la stânga într-un fel de străduţă îngustă, care la celălalt capăt dădea în strada Barrčs.

— Iată momentul! răcni Maurevert, oprindu-se.

Cei doi vlăjgani se repeziră… Maurevert îşi trase pumnalul şi se pregătea să sară asupra lui Pardaillan, în clipa când acesta va fi la pământ, voia să-i dea el ultima lovitură.

Cavalerul mergea acum fără nici o grijă. Deodată, auzi în spatele lui tropăitul înfundat al unor oameni grăbiţi. Se întoarse şi-i văzu pe cei doi venind spre el. Mâna apucă la repezeală spada.

„Oh,” spuse el, „e o noapte de muncă grea pentru Giboulée. Ah!”, adăugă el, „E vorba doar de doi derbedei şi împinse sabia la loc.”

— Punga sau viaţa! strigară bandiţii, ridicând în acelaşi timp pumnalele. Dar, înainte ca braţele lor să fi apucat să coboare, amândoi dădură un urlet de durere. Pardaillan nu făcuse decât să întindă pumnii. Pumnul drept strivise nasul lui Croasse, iar stângul umflase pe loc ochiul lui Picouic.

— În genunchi, derbedeilor! strigă cavalerul. Şi cereţi iertare cavalerului de Pardaillan…

Cei doi oameni, cu toată durerea şi sperietura pricinuită de această primire la care nu s-au aşteptat nici pe departe, se pregăteau să dea nişte lovituri ascunse cavalerului, dar numele lui îi opri, încremeniţi… Croasse aruncă pumnalul, iar Picouic îl vârî în teacă pe al său…

— Ia te uită! răcni cavalerul. V-am poruncit în genunchi…

Îi apucă în acelaşi timp, pe unul şi pe celălalt, de gât, iar cele două frunţi apropiate cu forţa fură ciocnite cu un zgomot de lemn izbit. Cele două puşlamale căzură în genunchi…

— Iertare, domnule cavaler, gemu unul din ei… Vă spun totul! … Să ştiţi numai că eu sunt Picouic! …

— Iar eu, monseniore, adăugă celălalt, mai curând decât să mă ating de un fir din părul dumneavoastră, aş posti o lună întreagă. Croasse are recunoştinţa stomacului!

„Croasse? Picouic?" se întrebă Pardaillan. „Unde am mai auzit aceste două nume?

— Ei drăcie, ridicaţi-vă, caraghioşilor! … Unde v-am mai văzut?

— Azi-dimineaţă, monseniore! zise Picouic. La hanul Devinicre…

— Hm, acum vă recunosc! Prin urmare, drept recunoştinţă pentru cina aceea pregătită de însăşi Huguette cu mâinile ei dumnezeieşti, vreţi acum să mă omorâţi?

Picouic şi Croasse răspunseră într-un singur glas:

— Ah, dacă aş fi ştiut că sunteţi dumneavoastră, monseniore! …

— Ce aveţi de gând să faceţi? Spuneţi, nu vă fac nimic, nu vă pedepsesc, dar fiţi sinceri!

— Să ne îndepărtăm, monseniore! răspunse Croasse, căci v-ar putea cădea pe neaşteptate în spate.

— Cine? … El? Eraţi prin urmare trei?

— Cel care ne-a plătit ca să vă doborâm!

Dar Pardaillan nu-i mai asculta demult. Se şi avântase spre Sena… Să fii atacat de două lichele care urmăreau să-i ia banii nu însemna nimic… dar ca cineva să-i fi plătit pe cei doi ca să-l ucidă era un lucru serios. Pardaillan cutreieră în zadar împrejurimile, nu găsi pe nimeni. Reveni deci la cei doi derbedei, care rămăseseră în străduţă. Îi regăsi în acelaşi loc… ca dovadă că erau de bună-credinţă.

— Omul a dispărut! le zise el. Descrieţi-mi-l puţin… Poate că e vorba de unul din prietenii mei, care voia să mă distreze! …

Picouic şi Croasse se uitau unul la altul, uluiţi. Nu erau obişnuiţi cu asemenea vorbe. Picouic, cel mai deştept dintre ei, începu atunci o descriere a omului care-i plătise. Se părea că descrierea era destul de fidelă şi că Pardaillan îşi dădea bine seama despre cine era vorba, căci treptat obrazul lui se înflăcăra şi un zâmbet îi încleştă buzele: „El e!” murmură cavalerul. „A şi aflat că sunt la Paris! …”

Căzu pe gânduri câteva clipe şi apoi exclamă:

— Mi-ajunge, duceţi-vă unde a înţărcat dracul iapa! …

Dar cei doi prăpădiţi nu vrură să-l lase singur şi-l însoţiră până în strada Barrčs.

Capitolul 13

Regina-mamă.

Într-o capelă încăpătoare şi întunecată la palatului reginei, o femeie, aşezată într-un fotoliu de stejar vechi, răsfoia cu atenţie încordată un volum mare, scris în latină, pe a cărui primă pagină se putea citi titlul:

STEMMATA LOTHARINGAE ET BARRI DUÇUM.

Genealogia ducilor de Lorrena şi Bar! Era o nesfârşită argumentare înţesată de documente mai mult sau mai puţin autentice şi de piese justificative.

Cititoarea părea să se adâncească în concluziile cărţii, pe care în cele din urmă o închise cu o mişcare înceată.

Ea murmură surd:

— Da, René, iată cum se explică îndrăzneala familiei de Guise şi a partizanilor ei! … Avocatul David, care am pus să fie ucis, ajungea cu ascendenţa familiei de Guise până la Carol cel Mare…

— Nu vă plângeţi, doamnă, rosti omul căruia îi fuseseră adresate aceste cuvinte şi care, în picioare, o privea neclintit pe cititoare. Nu vă plângeţi. Dumneavoastră l-aţi cocoloşit pe acest vultur. Ar fi trebuit să i se taie aripile atunci când v-am spus…

— Fiul meu este un uzurpator. Familia Valois este şi ea o uzurpatoare. Adevărata stirpă regală este cea de Lorraine… Adevăratul rege al Franţei este Henri de Guise! …

— Caterina! Gândiţi-vă că aţi acordat tot rolul cel frumos ducelui de Guise, în timpul zilelor pe care această carte le numeşte: pioasele utrenii ale Sfântului Bartolomeu…

De această dată femeia tresări şi-şi ridică chipul energic şi posomorât. Era Caterina de Medici, mama Lui Henric al III-lea. În epoca aceea, avea aproape şaptezeci de ani.

— Sfântul Bartolomeu! şopti ea de-abia auzit.

— Da, adăugă omul numit René, cu un glas înfricoşător de liniştit, moartea fiului meu! …

Bătrâna regină se făcu că nu aude.

— Ruggieri, răspunse ea, ai dreptate. Sfântul Bartolomeu este marea greşeală a vieţii mele. Ar fi trebuit să mă descotorosesc mai întâi de Guise. Iar în ce-i priveşte pe hughenoţi, ar fi fost oricând timp să-i dau pe mâna sângeroasei evlavii a poporului… Dar ce să mai vorbim, René! Iată-l pe de Guise stăpân al Parisului… Fiul meu a fugit. Sărmanul copil abia a apucat să iasă pe poarta oraşului, lăsând-o pe maică-sa să ţină piept baricadelor… Aii, cât de bine mă cunoaşte! Ştia că bătrâna, ea, nu va dezerta!

Îşi ridică capul. O văpaie de ură înconjura cu o tragică aureolă această frunte îmbătrânită. În clipa aceea un orologiu mare bătu rar de ora nouă.

— În câteva minute, continuă ea, vizitatorul va fi aici. Să ai grijă, René, să-l aşezi aşa încât să vadă şi să audă tot. În ce-l priveşte pe de Guise, îl vei introduce aici în capelă. Du-te, bunul meu René… Să nu uit, cum îi merge acelui Loignes? … Va scăpa oare? …

— Da, regina mea, va scăpa. Într-o lună va fi pe picioare.

— Să mi-l aduci atunci aici, ca să ştiu ce se poate obţine de la el.

Ruggieri, în loc să iasă, se apropie de bătrâna regină, scoase din buzunar un săculeţ de catifea, din care dădu la iveală o piatră rotundă pe care o puse pe masă, în faţa Caterinei.

— Ce-i aceasta? întrebă regina, ai cărei ochi începură să sclipească de bucurie. Un nou talisman?

— Da, doamnă, răspunse serios Ruggieri. M-am gândit că în aceste împrejurări periculoase, majestatea-voastră n-ar putea fi mai bine apărată împotriva vrăjitoriilor şi a deochiului.

— Ah, René, îmi salvezi viaţa! exclamă Caterina, care, cu degetele tremurânde, luă piatra şi o cercetă îndelung.

Era un onix rotund, în două culori, pe care era săpat un cuvânt: „Publeni”…, descifră bătrâna regină.

— Un cuvânt de cabală, pe care l-am găsit într-un manuscris al lui Nostradamus, răspunse astrologul. Puterea lui este aproape nemărginită. Când veţi simţi că şovăiţi în găsirea ideii victorioase, sau a unui răspuns fără replică, va fi de-ajuns să-l rostiţi de trei ori cu glas scăzut…

— Publeni! repetă Caterina de Medici.

Ruggieri scosese între timp dintr-o geantă un cleşte de oţel, la fel cu cei folosiţi de bijutieri. Caterina desfăcu o brăţară pe care o purta la mâna stângă. Brăţara se compunea din două monturi pe care Ruggieri i le dăruise reginei în diferite împrejurări. Astrologul adăugă onixul pe care tocmai i-l oferise atunci.

— Iată-vă puternic înarmată, regina mea, rosti astrologul după ce-şi termină lucrul.

Îndată după aceea, Ruggieri ieşi.

— Domnul Peretti a venit? întrebă el pe un lacheu.

— Aşteaptă de câteva minute în sala Nimfelor.

Ruggieri se îndreptă grăbit spre această sală. Acolo, îmbrăcat ca un burghez modest, se afla un om aşezat într-un fotoliu cu perniţe. Era un bătrân cu părul cărunt. Putea avea ceva mai mult de şaizeci şi opt de ani, dar făptura lui

înaltă se ţinea dreaptă, într-o poziţie de forţă şi cutezanţă. Astfel arăta domnul Peretti.

Când Ruggieri intră, el se ridică gemând, ca şi cum i-ar fi fost foarte greu să se mişte şi, încovoiat, se sprijini cu mâna dreaptă într-un baston, în timp ce cu stânga se lăsă cu toată greutatea pe braţul lui Ruggieri, pe care acesta i-l întinsese cu respect.

Astrologul îl conduse pe vizitator până într-o cameră care comunica cu capela reginei. De la locul unde se aşează, domnul Peretti putea vedea şi auzi totul, printr-o fereastră destul de largă, ascunsă după o tapiserie…

Caterina isprăvise tocmai o rugăciune străbătută de plăsmuiri stranii, în care îngerii se amestecau ciudat cu demonii când, din stradă, răsunară aclamaţiile mulţimii. Ea se ridică, cu pumnii strânşi şi mormăi:

— Iată că vine Henri de Guise. El este aclamat, în timp ce fiul meu e dispreţuit! Dar, răbdare… Multă răbdare!

Zgomotul uralelor creştea, se apropia, apoi încetă aproape dintr-odată. Henri de Guise intrase în palatul reginei. După câteva clipe, uşa capelei fu deschisă: apăru un lacheu, un fel de majordom al palatului. Dar, înainte ca acesta să fi deschis gura, regina spuse cu glas răsunător:

— Mergeţi şi spuneţi domnului duce că ne face plăcere să-l primim în audienţă, ca pe cel mai credincios supus al majestăţii-sale regelui…

— Mulţumesc majestăţii-voastre, rosti ducele intrând, de a mă numi cel mai credincios supus, ceea este cel mai frumos titlu la care poate aspira un gentilom devotat…

Regina luă loc în fotoliu. De Guise rămase în picioare, dar cu o înfăţişare atât de mândră şi de cutezătoare, încât era greu de ştiut dacă se prezenta ca un supus al regelui sau ca un cuceritor, care avea să-şi dicteze condiţiile.

Caterina îşi compuse acea figură de majestuoasă demnitate, pe care şi-o lua ca pe o mască.

— Vere, zise ea, cu o seninătate care ţinea într-adevăr de marea artă, care vă sunt intenţiile? Suntem singuri, nimeni

nu ne poate auzi. Sunt gata să ascult şi să înţeleg orice. Până unde vreţi să împingeţi avantajul victoriei?

— Doamnă, răspunse el, după cum ştiţi, nu eu sunt cel ce a ridicat baricadele. Poporul Parisului este acela, pe care am încercat zadarnic să-l stăpânesc, dar burghezii erau sătui să plătească dări atât de grele, doamnă.

Regina îl aprobă cu un semn.

— Ceea ce a scos din sărite Parisul, continuă de Guise, însufleţindu-se, este prefăcătoria acestui rege care când merge cu Liga catolică, când cu hughenoţii, depravarea lui de necrezut, care-l face să se înconjoare de tot felul de înzorzonaţi şi, în sfârşit, uriaşa dorinţă a regatului indignat, care cere un rege, un rege adevărat…

— Iar acest rege adevărat… sunteţi dumneavoastră! …

— Eu, doamnă! … Eu sau altul! se răsti de Guise, pierzând orice măsură. Franţa trebuie salvată…

— Iar salvatorul sunteţi dumneavoastră!

— Eu, doamnă… Eu… sau un altul! Nu interesează decât ca străvechea faimă a Franţei să nu se cufunde pentru totdeauna în ridicolul şi ruşinea orgiilor, întrerupte de procesiuni ipocrite! …

— Şi eu gândesc toate cele pe care le-ai rostit dumneata. L-am prevenit de o mie de ori pe fiul meu. Din nefericire, n-am fost ascultată… Dar să nu mai vorbim de acestea. Sunt prea bătrână şi prea ostenită ca să mai pot lupta. Mărturisesc însă că aş muri cu deznădejdea în suflet dacă aş vedea tronul căzut pe mâna unui eretic… a acelui Bearnez blestemat care, chiar în acest moment, adună la Rochelle o armată formidabilă…

De Guise păli şi aproape se clătină sub puternica lovitură pe care i-o dăduse Caterina. Henri de Béarn, rege al Navarrei, era singurul care-l putea înfrunta.

— Dar, din nenorocire, continuă ea, cine este în stare să-l oprească pe hughenot în marşul lui spre coroană? Fiul meu, un fugar, aproape proscris, fără soldaţi, nu poate nimic…

Iar dumneavoastră, vere, cum aţi putea porni un război împotriva Bearnezului?

— Ah, doamnă, aş trece regatul prin foc şi sabie… dar Henri de Navarre n-are să poată ajunge la Paris! …

— Ce autoritate aveţi pentru a porni şi duce la capăt o asemenea acţiune? Ar trebui ca mai întâi să vă proclamaţi rege! Adică să-l detronaţi pe fiul meu, ceea ce ar fi o crimă respingătoare.

— Oricât mă dezgustă această crimă, ea va trebui comisă, doamnă! …

— Ar însemna dezlănţuirea unui război civil, zise Caterina.

— Vedeţi o altă cale de a-l putea opri pe Bearnez? întrebă ducele cu o ironie obraznică.

— Există una, răspunse Caterina cu gravitate, una singură… este aceea de a aştepta moartea fiului meu…

De Guise tresări puternic. Caterina era impunătoare, în momentul acela, prin durerea şi măreţia ei.

— Ştiţi, rosti cu un glas nemărginit de trist, că sărmanul copil e condamnat. Mai ştiţi că medicii nu-i mai dau acum nici un an de viaţă… Duce, ascultaţi-mă pe mine. Să nu vedeţi în mine decât o mamă îndurerată, o creştină care vrea să moară împăcată, îndeplinindu-şi datoria până la capăt. Henric este ultimul meu copil. După el, dinastia Valois se va stinge.

De Guise asculta acum cu o asemenea atenţie, încât pălăria pe care o ţinea în mână îi alunecă dintre degete.

Un zâmbet greu de surprins îi brăzdă buzele subţiri.

— În câteva luni, după moartea fiului meu, urmă ea, cine va urma dinastiei Valois, acum stinsă? Cine deci, dacă nu cel pe care regele Henric al III-lea îl va fi desemnat personal? Şi pe cine va desemna Henric al III-lea, dacă nu pe acel ce i-l voi prezenta eu? Căci, mulţumită Domnului, mi-am păstrat toată puterea asupra inimii copilului meu… Rămâne de ştiut, doar, pe cine voi susţine eu?

— Şi cine-i acela, doamnă, fremătă de Guise, cine-i acela? …

La auzul acestor cuvinte, Caterina înţelese că victoria era a ei. De Guise se afla la discreţia ei.

— Acela, rosti ea, cu un fel de nepăsare, va fi acela ce mă va ajuta, vreau să spun, îl va ajuta pe fiul meu, să-l zdrobească pentru totdeauna pe Bearnez… Nu-l văd decât pe unul singur în stare de asemenea faptă: sunteţi dumneavoastră, vere.

Ducele tremura de speranţă şi mândrie. Ceea ce-i oferea Caterina însemna regalitatea asigurată, fără război. Iar pentru aceasta, ce i se cerea în schimb?

Să aştepte ca regele să moară.

Nu va trece un an şi de Guise va fi rege fără vreo tăgadă cu putinţă. Dar dacă moartea va veni prea încet, după părerea pretendentului, nu ar putea fi ea grăbită?

Iată gândurile înfricoşătoare care se îmbulzeau acum în mintea lui de Guise. Se poate că în clipa aceea să fi consimţit propria lui nimicire! Ultimelor cuvinte ale Caterinei el le răspunse, îndreptându-se:

— Doamnă, când doriţi să plec pentru a-l aduce înapoi pe rege triumfător la Luvru?

— Vere, răspunse Caterina, ascunzându-şi ironia, vom pleca împreună. Dar, pentru parizienii noştri, va trebui ca reîntoarcerea fiului meu să fie precedată de unele discuţii. Nu va trebui să păreţi că vă supuneţi, dacă doriţi ca partizanii Ligii să vă rămână credincioşi în ziua… din nefericire apropiată, când veţi fi uns rege…

— Doamnă, i se adresă de Guise uluit, vă admir geniul. Se va face aşa cum spuneţi. Mă voi prezenta regelui ca locotenent-general al Ligii… şi nu…

— Şi nu ca un supus prea credincios! completă Caterina cu un zâmbet tăios. Dar să nu uit, adăugă ea tuşind şi aruncând o scurtă privire spre tapiserie, va fi absolut necesar să vă asiguraţi ajutorul Romei…

— Roma! exclamă el înăbuşit. Iată, doamnă, a venit momentul ca papa să se ocupe ceva mai mult de treburile

Bisericii şi mai puţin de cele ale Franţei. Sixtus a început să ne încurce.

— Băgaţi de seamă, fiule… Sixtus e puternic…

— A fost, doamnă! Azi ne putem lipsi de el. Prin despotismul său şi-a atras ura unui mare număr de cardinali. Mai curând ar trebui să bage el bine de seamă! Ceea ce-i voi spune majestăţii-voastre este atât de necrezut, că abia îndrăznesc s-o cred eu însumi… Dar aflaţi că, dacă creştinătatea are un şef vizibil în Sixtus al V-lea, ea mai are şi un şef ascuns vederii…

— Oh, e cu neputinţă… O schismă! …

— De ce nu, doamnă, dacă schisma asigură predominanţa puterii regale!

— Ei bine, zise Caterina, nu doresc să văd nimic din ceea ce-mi anunţaţi acum… nu mai doresc decât un singur lucru pe lume… Ca fiul meu să trăiască cât mai liniştit cele două luni de viaţă ce-i mai rămân… iar după aceasta, mă voi stinge, nemaiavând nimic de făcut pe acest pământ!

Guise se înclină cu emoţie prefăcută, apoi se duse să deschidă singur uşa. Escorta lui apăru atunci în ochii bătrânei regine.

— Domnilor, li se adresă cu glas puternic ducele de Guise, majestatea-sa regina a binevoit să-mi făgăduiască în această zi memorabilă că pot folosi influenţa sa pentru a face să înceteze acest război care umple de jale Parisul şi regatul. Regina, domnilor, urmă de Guise, a primit şi a făgăduit să-l determine pe majestatea-sa regele să accepte cererile cele mai importante ale Sfintei noastre Ligi…

Gentilomii din escortă rămaseră încremeniţi. Au venit acolo s-o aresteze pe Caterina, să o facă ostatecă şi acum asistau, cu uimire, la această împăcare neprevăzută.

— Domnilor, le spuse atunci Caterina, vă rog să pregătiţi un caiet cu cererile dumnea-voastră: eu răspund că vor fi satisfăcute de rege.

— Trăiască regina! strigară în cor oamenii lui de Guise, care începură, pe dată, să se retragă.

Regina-mamă, în picioare, sprijinită de un fotoliu, zâmbea privindu-i cum se îndepărtează. Apoi, se îndreptă spre tapiseria care ascundea fereastra de unde Peretti, invizibil, asistase la toată scena. Regina Caterina de Medici rămase în picioare în faţa acestui burghez, astfel cum de Guise rămăsese în faţa ei.

— Sanctitatea-voastră a văzut şi a auzit? întrebă regina.

— Da, fiica mea, răspunse domnul Peretti, am văzut tot, am auzit tot…

Capitolul 14

Sixtus al V-lea

— Domnul duce de Guise, continuă papa, reaminteşte adesea că în prima mea tinereţe am păzit porcii. În adevăr, stăpânul la care eram slugă mă socotea atât de slab la minte, încât nici n-a vrut să-mi încredinţeze vacile turmei sale. Mi-au fost daţi purceii, să-i mân la păscut: astfel, fiica mea, am învăţat să-i conduc pe oameni… Devenit preot, apoi cardinal, am observat că oamenii sunt ca purceii, pe care trebuie să-i mâi cu lovituri de prăjină. Astfel, am devenit papă, fiica mea! …

Începu să râdă încetişor.

— Ştiţi cum mă numeau cardinalii din conclave? … Îmi spuneau Măgarul! … Da, fiica mea. Măgarul din Marche. De aceea m-au şi ales. Apoi, mai credeau că am să mor, atât eram de încovoiat, aplecat spre pământ. Închipuiţi-vă groaza lor când m-am îndreptat deodată, după ce fusesem ales! De Guise al dumneavoastră este un laş, doamnă. De Guise al dumneavoastră este un purcel, doamnă!

Sixtus se porni pe un râs potolit, dar oricât era de potolit, era de temut. Caterina se cutremură fără să vrea. Papa se întoarse deodată spre ea:

— Fiul dumneavoastră Henri, doamnă, este un prinţ neputincios. Când de Guise, cu toată oprelişte a lui, s-a dus să-l sfideze la Luvru, atunci era momentul, pentru rege, să se scape de un om care-i putea aduce pieirea. Atunci trebuia…

Se opri brusc. Caterina se plecase ca pentru a culege cu lăcomie cuvântul care autoriza, binecuvânta, să spunem aşa, uciderea ducelui de Guise.

— De Guise, reluă papa, mi-a cerut bani pentru nimicirea ereziei din Franţa. Banii aceştia i-am adus: treizeci de catâri încărcaţi cu aur vor sosi la Paris!

Regina se înfioră.

— Vă mulţumesc, urmă Sixtus, că mi-aţi dezvăluit un de Guise pe care nu-l cunoşteam. Milioanele care sunt pe drum se vor întoarce la Roma.

Regina răsuflă.

— Este adevărat, adăugă bătrânul, că mi-a fost frică de Henri de Béarn. M-am temut că voi vedea erezia înscăunându-se, prin acest om, pe tronul Franţei. Pierderea Franţei de către Biserică este una din catastrofele de care papii trebuie să se ferească cu orice preţ... Cu toată dragostea mea pentru dumneavoastră, a trebuit de aceea să-l părăsesc pe Henric al III-lea şi să-mi întorc faţa spre de Guise... Mărturisesc că ducele îmi părea, cu Liga, drept un apărător al viitorului Bisericii. M-am înşelat... mi-aţi dovedit-o... Fiul dumneavoastră e slab... Cine oare ne va scăpa de erezie? ...

Atunci Caterina se îndreptă încet şi ea, care până atunci nu spusese nimic, răspunse:

— Eu! ... Me, me adsum! ... Eu sunt aici! ... Ceea ce mă înspăimânta, Sfinte Părinte, ceea ce mă paraliza, era de a şti că sanctitatea-voastră nu era de partea noastră. Eraţi alături de duşmanul de moarte al familiei: de Guise! Ah, Sfinte Părinte, dacă aş fi asigurată numai de neutralitatea dumneavoastră, n-aş cere mai mult şi m-aş apuca pe loc de treabă! ... În ce-l priveşte pe de Guise, lăsaţi-l în seama mea!

— Şi ce ai nevoie pentru aceasta? întrebă Sixtus zâmbind.

— Mai întâi de neutralitatea voastră... În al doilea rând, de sprijinul lui Filip al Spaniei!

— Voi cere chiar azi regelui Filip să vă vină în ajutor… Apoi? …

— De binecuvântarea voastră, Sfinte Părinte! … răspunse Caterina căzând în genunchi.

Sixtus al V-lea ridică mâna dreaptă şi o binecuvântă cu trei degete unite pe regina prosternată.

— Sfinte Părinte, zise regina ridicându-se, aţi binevoi să primiţi umila şi pioasa ospitalitate a celei mai credincioase şi supuse dintre fiicele voastre?

— Da, răspunse Sixtus al V-lea. Sunt prea bătrân ca să plec din nou la drum, fără să mă odihnesc câteva zile.

După ieşirea Caterinei, Sixtus al V-lea se aşează la o masă şi începu să scrie îndelung. Când termină, îl chemă pe Cajetan, singurul dintre cardinali în care avea o încredere absolută.

— Cajetan, îi spuse el, vei pleca imediat. După ieşirea din Paris vei citi această hârtie, care conţine instrucţiuni precise, apoi o vei distruge, după ce vei fi învăţat tot ce e în ea…

— Unde trebuie să merg, Sfinte Părinte?

— E vorba, dragul meu Cajetan, să-l aducem la noi… pe singurul om în stare să salveze Biserica şi să restabilească autoritatea regală în Franţa…

— Şi care este acest om, Sfinte Părinte?

— Un hughenot. Se numeşte Henri de Bourbon. E deocamdată regele Navarrei până ce va fi rege al Franţei…, răspunse Sixtus al V-lea, privindu-l ţintă pe cardinal.

Capitolul 15

Saďzuma.

Timp de trei zile, cavalerul de Pardaillan ţi Charles d’Angoulęme au cutreierat Parisul ca să regăsească o urmă a micii ţigănci.

— N-am s-o mai regăsesc, spunea Charles posomorât.

— Dar de ce crezi asta? riposta Pardaillan. O femeie e regăsită întotdeauna, crede-mă.

— Pardaillan, am pierdut orice nădejde!

Cavalerul îl privea cu o milă frăţească.

— Să fie al naibii! exclamă el. Tare aş vrea să te înţeleg! Când doamna, mama dumitale, mi-a făcut marea cinste de a mă ruga să veghez asupra dumitale, credeam că vii la Paris cu gânduri pline de ambiţie. Când ne aflam pe platoul de la Chaillot, ţi-am propus să ocupi tronul vacant…

— Nu! răspunse cu hotărâre tânărul. Nu, Pardaillan, nu de aceea am venit la Paris!

Chipul cavalerului se lumină:

— Aşadar, nu visezi să fii rege? …

— Nu, prietene…

Cavalerul începu să se plimbe prin camera unde avea loc această convorbire. Zâmbea. Ochii îi străluceau de bucurie.

— Atunci, reluă el dintr-odată, ce cauţi la Paris? Doar răzbunarea? …

De data aceasta privirea tânărului se aprinse şi răspunse:

— În zadar aş vrea să mă împăunez în ochii dumitale cu o tărie, care însă nu există în sufletul meu. Dispreţuieşte-mă, Pardaillan. Nu sunt nici prinţul pe care îndrăzneala dumitale poate că l-a sperat, nici omul acţiunilor violente, pe care spiritul dumitale de luptă l-a dorit fără îndoială. Pardaillan, trebuie să mă cunoşti până la capăt.

Cavalerul se aruncase într-un fotoliu şi printre pleoapele pe jumătate lăsate îl privea pe duce.

— Cavalere, continuă d’Angoulęme, trebuie s-o mărturisesc. Când m-ai făcut să întrezăresc posibilitatea ca şi eu să mă arunc în încăierarea pentru cucerirea acestui tron, ţinta atâtor pofte nemăsurate, am avut o clipă de ameţeală. Un moment am crezut că sunt un prinţ şi am uitat că nu sunt decât bastardul d’Angoulęme… Fiu de rege da, dar nu ţi de regină… Oh, nu-i nevoie să-ţi spun, nu-i aşa? Îmi pare mai bine că pe mama mea o cheamă Marie Touchet. Nu-mi pot închipui o mamă mai duioasă ca a mea, dar Marie Touchet nu era soţia lui Carol al IX-lea şi chiar fiind fiu de rege, nu pot fi prinţ moştenitor…

— Deci acesta-i motivul pentru care renunţi la marea luptă pe care ţi-o propuneam? întrebă cavalerul.

Charles îşi coborî privirile.

— Lasă-mă să termin, spuse el şi mă vei judeca după aceea, aşa cum sunt… Când l-am întâlnit pe rege, unchiul meu, am crezut că în inima mea nu-i loc decât pentru răzbunare. Şi totuşi, simţeam chiar eu că strigătul meu de ură suna fals. Răzbunarea nu e pentru mine decât o obligaţie filială. Ea nu ţâşneşte din adâncul sufletului meu…

— Şi când te-ai găsit faţă în faţă cu domnul de Guise? întrebă Pardaillan răutăcios.

Tânărul prinţ păli.

— Ah, răspunse el înfundat, atunci am simţit cu adevărat furtuna pe care o poate stârni în inima omenească acel sentiment de temut ce se cheamă ură. Da, Pardaillan, vreau să-l lovesc pe Henric al III-lea, adevăratul ucigaş al lui Carol al IX-lea care, prin urzelile lui ipocrite, l-a împins pe tatăl meu în braţele nebuniei… dar nu-l urăsc! Da, vreau să mă răzbun pe Caterina de Medici… bunica mea! întunecată minte blestemată care l-a azvârlit pe Carol al IX-lea în prăpastia deznădejdii, dar n-o urăsc! Dar îl urăsc în schimb pe de Guise, cel mai puţin vinovat dintre toţi trei, numai pentru că s-a adresat cu zâmbetul înfumurat al triumfătorului sărmanei ţigănci pe care eu o iubesc! Acum ştii totul, Pardaillan!

Charles rostise ultimele cuvinte cu un glas din ce în ce mai slab. La sfârşit, din ochi i se prelinseră două lacrimi mari.

— Sărmane micuţ! murmură Pardaillan.

— Te fac de ruşine, nu-i aşa? continuă Charles.

Pardaillan se apropie de tânăr şi îi luă mâna.

— Nu, copile, răspunse el firesc. De ce să te dispreţuiesc? Din toate îndeletnicirile, dragostea e cea mai nobilă, cea mai omenească, în sensul că ea produce cel mai puţin rău celor din jur. Pe sfântul Dumnezeu, cucerirea femeii iubite este cu mult mai preţioasă şi interesantă decât cucerirea unui tron!

Fiul lui Carol al IX-lea fremăta. Inima îi zvâcnea de dragoste, dar şi de deznădejde.

— Sărmane micuţ! repetă Pardaillan. Haide, continuă el cu glas puternic, nu te mai amărî atât!

— Cine ştie dacă ea n-a murit! Sau mai rău, Pardaillan! Cine ştie dacă nu a căzut în puterea acestui om? …

— Bine! Să presupunem că e chiar aşa! Trebuie însă să fii încredinţat că femeia care iubeşte este în stare de toate şireteniile şi de toate eroismele ca să se păstreze pentru cel ales.

Pardaillan vorbi încă multă vreme pe acelaşi ton.

Charles, zdrobit de osteneala acelor zile de căutare îndârjită şi zadarnică, se aruncase într-un fotoliu. Treptat, pleoapele i se lăsară. Venise noaptea. Pardaillan închise încetişor fereastra şi ieşi pe nesimţite.

La stânga palatului din strada Barrčs, se găsea o curticică. Acolo dădeau grajdurile. Cavalerul, străbătând curticica, zări doi oameni în uşa grajdului aşezaţi pe o legătură de paie şi pălăvrăgind între ei cu destulă amărăciune.

Erau Picouic şi Croasse. Se ridicară la vederea celui pe care fuseseră gata să-l ucidă.

— Ce dracu faceţi aici? întrebă el.

— După cum monseniorul poate vedea, ne răcorim puţin înainte de a începe să căutăm un stăpân mai puţin aspru decât Belgodčre.

— Belgodčre? întrebă Pardaillan tresărind. Acela care face pe măscăriciul şi locuieşte în strada Tisseranderie, la hanul „Speranţei”? …

— Chiar el! … Dacă monseniorul ar binevoi să ne îngăduie, i-aş propune o idee care mi-a venit în timp ce dormeam în paiele acestui grajd.

— Să auzim ideea, zise Pardaillan.

— Căutăm un stăpân, monseniore, un stăpân care să nu ne cotonogească de dimineaţă până seara şi să nu ne hrănească cu pietre. Căutăm, după cum vă spuneam, un

stăpân care să ştie să răsplătească inteligenţa şi dibăcia noastră. De ce n-aţi fi dumneavoastră acel stăpân?

— Ia spuneţi, li se adresă Pardaillan, care tot timpul nu-şi părăsea ideea lui, deoarece aţi trăit cu acel Belgodčre, cine era tânăra aceea… numită… cum îi spunea? …

— Monseniorul vrea să vorbească de cântăreaţa Violetta!

— Chiar ea. Aveţi vreo bănuială cam pe unde ar fi acum şi ce interes ar avea stăpânul vostru s-o reţină la el?

— Noi n-o cunoşteam. Când Belgodčre ne-a întâlnit şi ne-a angajat în trupă, Violetta şi Saďzuma îşi duceau dinainte traiul cu ţiganul.

— Saďzuma? întrebă Pardaillan.

— Da, ghicitoarea… o nebună.

— Această Saďzuma a dispărut şi ea?

— Habar n-am, monseniore. Noi n-am mai pus piciorul pe la hanul „Speranţei”. Dar monseniorul n-a răspuns la întrebarea pe care cu plecăciune am avut cinstea să i-o pun.

— Ah, da… căutaţi un stăpân şi v-ar conveni ca acela să fiu eu? … Ei bine, am să vă răspund mâine dimineaţă. Mai rămâneţi şi noaptea aceasta aici şi vom vedea. Dar spuneţi-mi, această Saďzuma… credeţi că e nebună? …

— Cel puţin aşa pare. Dealtfel, vorbeşte tare puţin şi doar pentru a-şi face meseria, care este aceea de a citi în palma oamenilor.

— Nu ştiţi dacă o cunoştea pe mica cântăreaţă?

— Cine poate şti ce gândeşte Saďzuma? Este o taină vie. Până şi chipul ei ne este necunoscut, căci poartă întotdeauna o mască.

Pardaillan căzu pe gânduri. Misterioasa ţigancă îi aţâţa curiozitatea. Se gândea la suferinţele ducelui d’Angoulęme. Îţi spunea că dacă ar putea să dea de urma dispărutei şi, datorită lui, cei doi îndrăgostiţi să fie fericiţi, ar simţi o bucurie tot atât de puternică ca şi aceea de a-l regăsi pe Maurevert.

Porni deci spre hanul „Speranţei” şi pătrunse acolo chiar în momentul când stăpânul închidea localul, la darea

semnalului de stingere. Dar, pentru anumite cârciumi deocheate ale Parisului, închiderea nu era decât de formă.

Intrând, cavalerul văzu că sala era ocupată de vreo douăzeci de băutori, bărbaţi şi femei şi se duse să se aşeze la o masă, sperând să stoarcă îndată ceva informaţii de la gazdă. Preacinstita adunare ce se adăpa acolo se compunea, bineînţeles, din haimanale şi femei de stradă. Una din femei, văzându-l pe cavaler că ia loc la o masă izolată, părăsi grupul din care ea era cea mai răsărită, pentru a se apropia de Pardaillan. Se aşează în faţa lui, cu coatele pe masă şi începu să râdă.

În faţa acestui râs, Pardaillan rămase serios şi liniştit.

— Pe capul şi pântecele diavolului! răcni unul dintre băutori, vino înapoi, Loďson!

Cavalerul tresări şi păli. Numele acela făcu să-i năpădească în creier un noian de amintiri.

— Te cheamă Loďson? o întrebă el pe deşucheată.

— Loďse, prinţul meu…

El închise ochii o clipă, apoi îşi scutură capul.

— Ei drăcie! urlă beţivanul, o puşlama îndesată cu un ciuf roşcat, ce, trebuie să vin să te iau?

— Stai liniştit, Roşcovanule, bolborosi cocota, lasă-mă să-mi câştig pâinea mea şi a ta!

— Iată, fată, spuse Pardaillan cu mare duioşie, primeşte scudul acesta şi du-te să-l bei cu prietenul tău, Roşcovanul…

Loďson înmărmuri. Luă scudul pe care i-l întindea cavalerul şi se gândi cum putea să-i mulţumească pentru atâta mărinimie. Apoi, şopti:

— Locuiesc pe această stradă, la uşa din faţa cârciumii…

Arătându-şi astfel recunoştinţa, desfrânata se ridică şi se duse la Roşcovanul ei, care la vederea scudului se uită tare pieziş, aruncând lui Pardaillan o privire duşmănoasă. Deodată, din mai multe părţi, se auziră strigăte.

— Ei, cârciumarul iadului, nu ne arăţi pe drăcoaica roşie? răcni unul dintre ei.

— Să ne ghicească viitorul! ţipară câteva femei.

— Bine, bine, mieluşeilor, răspunse gazda, mă duc s-o caut pe femeia cu mască! …

— Cine-i ţiganca pe care o cer cu toţii? întrebă Pardaillan.

— O nenorocită, o nebună, domnule! Mi-a fost lăsată zălog. Închipuiţi-vă că acum câteva zile, în preacinstitul meu han, s-a aşezat o trupă de măscărici. Oamenii aceştia mâncau cât patru. În felul acesta, în scurtă vreme, nota lor de plată a luat nişte proporţii uluitoare, când dintr-o-dată au dispărut uitând-o aici pe ghicitoare. Pentru a mă mai despăgubi, o oblig să citească în fiecare seară povestea celor dornici s-o asculte: îi costă doi bănuţi de persoană şi bineînţeles…

— Că banii îi iei dumneata. Aşa e drept. Acum du-te s-o aduci, fiindcă muşteriii devin nerăbdători.

Saďzuma, înveţmântată în costumul ei violent colorat, cu masca roşie pe obraz, cu părul ei minunat revărsat pe umeri, intră cu un pas falnic şi spectral.

— Hai, ţiganco! rosti pe neaşteptate cârciumarul cu un râs silit, povesteşte-ne puţin trecutul tău.

— Voi toţi cei ce mă ascultaţi, începu ea atunci, seniori şi înalte doamne adunaţi în această catedrală, de ce mă priviţi astfel? Am spus adevărul. Minciuna se află pe buzele episcopului şi nu pe ale mele. Nefericită ce sunt! De ce l-am iubit? … Ascultaţi, pentru că vreţi să aflaţi povestea nenorocirii mele!

Îşi plecă capul. Desfrânatele tremurau, iar puşlamalele se înfiorau.

— Este seară, şopti de-abia auzit ţiganca. Totul e liniştit în măreţul palat şi prin fereastra mare, larg deschisă, se vede catedrala pe care tânăra o priveşte îndelung. Iat-o că acum zâmbeşte uşor… Cât e de fericită! Lângă ea stă cel pe care-l iubeşte şi îi cuprinde strâns amândouă mâinile, iar ea ascultă, cu sufletul fermecat, ceea ce-i spune nobilul senior… În acest timp, în fundul luxosului palat, bătrânul tată orb se odihneşte… Încrezător în fiica sa… el doarme, Cel puţin aşa credeau ea şi iubitul ei. Stau lipiţi unul de

altul, buzele li se apropie şi se uniră într-un sărut, când uşa se deschise brusc…

— Ce nenorocire! strigă o deşucheată pălind.

— E tatăl… orb, care înaintează cu braţele întinse, chemându-şi fiica… Iubitul s-a ridicat… iar tânăra tremură de groază… „Fiica mea, copilul meu… cu cine vorbeşti?”… „Cu nimeni, tată! …” Dar iubitul? Ah, cât e de îndemânatic, de tăcut şi cât de dibaci se furişează! … S-a retras în fundul camerei şi se pare că nici nu mai suflă… Tânăra nu mai are nici puterea să se ridice pentru a-l întâmpina pe orb… El este cel ce se îndreaptă spre ea cu paşi tremurători şi în cele din urmă o prinde de mâini… „Cât îţi sunt de îngheţate mâinile, copila mea! …” „Tată, astă seară… e vânt…”, iar privirile tinerei fete, murind de frică, se îndreaptă spre iubitul nemişcat. Caută o altă minciună…

— Sărmană domnişoară! rosti dezmăţata cu numele de Loďson.

Saďzuma nu auzi ţi continuă:

— Fruntea tatălui se întunecă. Orbul aruncă în jur privirile sale moarte, ca şi cum ar fi sperat să vadă… Să vadă! Oh, dacă ar fi văzut! … „Fiica mea, copilul meu, eşti cu adevărat sigură că nu mai e nimeni altcineva aici? …” „Desigur, tată! Absolut sigură! …” „Jură, copila mea! … fiindcă ştiu că ai sufletul cinstit şi curat şi n-ai putea să te înjoseşti jurând strâmb!”… Să jur, să jur acest lucru pe părul alb al orbului! Privirea tinerei o caută pe cea a iubitului, iar privirea lui îi răspunse: Jură, hai, jură odată! … Şi atunci, sub ochii iubitului, tânăra fată rosti: „Tată, pe părul tău alb, pe sfânta scriptură, jur că aici nu mai e altcineva în afară de noi doi…” Atunci bietul tată zâmbi, cerându-i iertare fiicei. Iar ea, o sperjură, simţea că de acum încolo fusese prinsă în vârtejul nenorocirilor.

Saďzuma tăcu şi se poate că în mintea ei să se fi produs o neaşteptată clătinare a gândurilor. Cu glas schimbat, pompos şi teatral, ea exclamă:

— Tot scrutând în sinea mea, în fundul acelei temniţe, am învăţat să privesc şi în sufletele altora. Seniori şi înalte doamne, ţiganca ştie orice şi viitorul n-are pentru ea nici o taină. Cine vrea să-şi cunoască viitorul?

— Eu, eu! strigă o femeie de stradă, întinzând mâna.

— Vei trăi mult, zise Saďzuma, dar nu vei fi niciodată bogată, nici fericită.

— Ce nenorocire! răcni dezmăţata.

Între timp Loďson întinse mâna pe care Saďzuma aruncă o privire fugară.

— Fereşte-te de cel pe care îl iubeşti, îţi va face rău.

— Bine, bombăni Roşcovanul, am să-i dau anafură.

Pe rând, mai multe destrăbălate şi câteva puşlamale îşi cunoscură, cutremurându-se, viitorul dezvăluit de ţigancă.

Roşcatul întinse şi el mâna.

— Ţie ţi se va scurge curând sângele, spuse Saďzuma. Ia seamă!

Se vede că Roşcovanul băuse mai mult decât se cuvenea. Păli deodată şi trase o înjurătură. Apoi, chipul i se schimonosi. Era încredinţat că ţiganca îi făcea vrăji. O apucă brutal de braţ. Saďzuma, ţeapănă, nemişcată, nu făcu nici un gest de apărare.

— Mărturiseşte că ai minţit! urlă licheaua, în timp ce târfele se îndepărtau speriate.

— Am zis! repetă Saďzuma, cu glasul ei mohorât.

Roşcovanul ridică pumnul. În clipa când acest pumn, adevărată măciucă, urma să se prăvălească pe capul ţigăncii, secătura simţi că pe umăr îi căzuse o mână grea. Se clătină şi se întoarse cu un urlet fioros.

Pardaillan o luă pe Saďzuma de mână şi o duse la locul de unde plecase el. Roşcovanul rămase uluit de această dovadă de îndrăzneală. El era regele acelui bârlog, care se numea hanul „Speranţei”. Domnea acolo ca un despot. Când spunea ceva, ceilalţi clienţi trebuiau să se supună. Iată de ce în sală se făcu tăcere deplină; derbedeii aşteptau să vadă ce se va întâmpla, gata, dealtfel, să sară în ajutorul şefului

lor, dacă va fi nevoie. Deşucheatele îl priveau pe Pardaillan cu compătimire. Loďson se îngălbeni. Cavalerul se aşezase lângă Saďzuma ţi, liniţtit, fără a se sinchisi câtuşi de puţin de furtuna care atârna deasupra capului său, spuse:

— Doamnă, v-ar face plăcere să-mi citiţi şi mie în palmă?

— Doamnă! repetă Saďzuma, tresărind. Când am mai fost numită astfel? … Oh, e tare mult de atunci!

— N-am chef ca ţiganca să-ţi citească în palmă, mormăi Roşcovanul păşind înainte.

Pardaillan ridică capul, se uită lung la derbedeu şi i se adresă:

— Vrei un sfat bun, prietene? …

— Nu vreau nici un sfat. De la dumneata n-am nevoie de nimic. Domnii din nobilime n-au dreptul să intre în această cârciumă decât cu încuviinţarea mea. Ieşi de aici chiar în clipa asta!

Relativul calm al Roşcovanului înfioră întreaga asistenţă.

— Şi dacă nu ies? întrebă Pardaillan.

— Atunci am să te car eu afară!

Deodată, cei doi pumni ai banditului se ridicară. Dar în aceeaşi clipă, un zvon de uimire trecu printre ticăloşii care se ridicară cu mare zarvă.

Pumnii Roşcovanului n-apucară să coboare… Pardaillan se ridicase ca fulgerul. Pumnii lui se destinseră ca doi berbeci şi-l loviră pe derbedeu drept în piept… Mişcarea fu atât de rapidă, că nu se văzu decât cum secătura se clătină pe picioare, prăbuşindu-se peste o masă, care se rostogoli cu oalele de gresie şi paharele de cositor de pe ea. În aceeaşi clipă, Roşcovanul se ridică dintr-un salt şi strigă:

— Înainte, fârtaţi ciorditori! Moarte gentilomului!

Atunci pumnalele începură să lucească sinistru. Femeile de stradă, într-o mişcare rapidă, se îngrămădiră într-un colţ. Într-o clipă, sala se goli, iar hoţii, cu pumnalele în mâini, înaintau spre Pardaillan, cu Roşcovanul în frunte.

Pe neaşteptate, grămada aceea de turbaţi se opri îngrozită. Cu o mişcare înfricoşătoare, Pardaillan îl apucase

pe Roşcovan, îl culcase pe masă, îl ţinea de beregată cu o mână, iar cu cealaltă, trăgându-şi pumnalul, apăsa cu vârful în pieptul derbedeului.

— Încă un pas, voi ăştia, zise el cu glas îngheţat şi omul vostru e mort!

Sub strânsoarea acestor mâini de fier, Roşcovanul, turbat de furie, făcu o mişcare de reptilă, răsucindu-se.

— Înainte! răcni el.

Pumnalul se înfipse, iar sângele ţâşni! …

— Am spus! murmură ţiganca.

Ticăloşii dădură înapoi… Roşcovanul făcu o ultimă sforţare, încercă zadarnic să-şi libereze beregata, iar glasul lui, care nu mai fu acum decât un horcăit, repetă:

— Înainte! … Iadul! … Mor! … Eu…

De data aceasta, cinci sau şase din cei mânioşi înaintară, urlând. Larma izbucni şi mai puternică.

— Să luăm, deci, lucrurile în serios, tună Pardaillan. Apoi, apucându-l pe Roşcovan, aproape leşinat, îl împinse în zid… Prinse după aceea zdreanţa de om, o ridică, cu o sforţare furioasă, deasupra capului, o legănă puţin şi, chiar în clipa în care bandiţii aveau să-l lovească, o aruncă în ei cu toată forţa, ca pe un proiectil viu! … Patru dintre bandiţi se prăbuşiră. Roşcovanul rămase pe podea, lat, neînsufleţit. Derbedeii se retraseră înspăimântaţi, înjurând şi blestemând.

Se terminase! … Pardaillan învinsese… se aşează liniştit şi aştepta ca lucrurile să se potolească.

— Doamnă, i se adresă încet Pardaillan Sadźumei, ca ţi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, există pe lume ceva ce aş putea face pentru dumneavoastră?

— Da, răspunse ţiganca, să mă scoateţi de aici…

Pardaillan se ridică, îl căută din ochi pe cârciumar şi îi porunci:

— Deschide uşa.

Înainte chiar ca hangiul să fi făcut o mişcare, uşa e deschisă de doi sau trei dintre clienţi. Pardaillan o luă pe

Saďzuma de mână şi, împreună, străbătură sala. Vagabonzii se dădură înapoi din drumul lor. Pe podea, Roşcovanul, însângerat, cu faţa înnegrită, horcăia. Loďson, în genunchi, îi clătea fruntea cu apă rece şi plângea. Cavalerul se aplecă, îl cercetă pe rănit şi spuse:

— Nu plânge, copila mea, o să-şi revină… Mă urăşti, poate?

Dezmăţata ridică privirea spre el şi răspunse încetişor:

— Nu vă port nici o pică…

Cavalerul îi strecură un scud de aur în mână şi-şi urmă drumul până la uşa cârciumii. Pe prag, se întoarse, scoase din buzunar un pumn de bani de aramă şi de argint, îi aruncă ca pe o ploaie şi ieşi cu Saďzuma, în timp ce în sală, cu toţii se năpustiră asupra bănuţilor care se rostogoleau peste tot.

Era o noapte întunecată. Oraşul dormea în tăcere şi Pardaillan ajunse în strada Montmartre, însoţind-o pe ţigancă.

— Doamnă, iată-vă scăpată de oamenii aceia. Dar acum unde vă veţi duce? Dacă vreţi…

— Aş vrea, răspunse Saďzuma, să ies din acest oraş. Mă înăbuş aici… De ce am venit? …

— Dar unde vreţi să mergeţi după aceea? Sărmană femeie… Veniţi cu mine… ştiu un han nu departe de aici, un han bun, unde inima miloasă a hangiţei va vindeca rănile inimii dumneavoastră… spuneţi, vreţi? …

— Să ies! şopti Saďzuma, scuturându-şi capul. Oh! să scap din acest oraş în care am suferit atât… unde mai sufăr încă! … Oricine aţi fi, aveţi milă de mine! …

— Ei bine, fie! … Veniţi… rosti Pardaillan, mişcat.

Ajunseră la poarta Montmartre şi ieşiră pe şoseaua aceea prost întreţinută, care şerpuia printre smârcuri şi ducea până la poalele dealurilor. Atunci socoti momentul potrivit să-i pună întrebări ţigăncii:

— Ai stat mult timp cu ţiganul Belgodčre?

— Belgodčre? … Da. Un om aspru şi rău. Dar cine va putea descrie vreodată asprimea şi răutatea episcopului?

— Dar Violettŕ? … Aţi cunoscut-o şi pe ea?

— N-o cunosc şi nici nu vreau s-o cunosc.

— Dar de ce? întrebă Pardaillan surprins. O urăşti deci pe această biată micuţă?

— Nu. N-o urăsc. Dar nu-mi place… Nu vreau s-o cunosc… Nu pot s-o văd în ochi!

Se opri deodată şi-l apucă de braţ pe cavaler:

— Are un chip care mă face să sufăr prea mult, murmură ea, care-mi aduce aminte de prea multe… nu-mi vorbiţi niciodată de ea… niciodată!

Ajunseră în sfârşit în vârful dealului. Acolo se afla mânăstirea Benedictinelor.

Pardaillan se întreba până unde îl va târî imaginaţia nebunei. El nu voia şi nu se putea îndepărta de Paris. Pe de altă parte, ar fi fost ros de remuşcări dacă ar fi părăsit-o pe nenorocita aceea, singură în mijlocul câmpului. Dacă va putea s-o hotărască să ceară adăpost la mănăstire!

— Doamnă, îi zise el atunci, iată-vă ieşită din Paris.

— Da, murmură ţiganca, aici respir. Aici mă înăbuş mai puţin sub povara gândurilor, care acolo mi se învârtejesc fugărindu-se prin cap ca nişte păsări ale morţii… Gândurile nebuniei, fără îndoială. Sunt Saďzuma, nimic altceva. Sunt Saďzuma. Nu vreţi să vă citesc în palmă?

Pardaillan întinse mâna ghicitoarei.

— Dacă aş iubi un om, rosti Saďzuma, eu care nu iubesc, care n-am iubit vreodată şi care nu voi iubi niciodată, dacă aş iubi un bărbat, aş dori să aibă o mână ca a dumneavoastră. Sunteţi poate sărac, dar sunteţi un prinţ printre prinţi. În fiinţa voastră purtaţi sământa nefericirii, dar printre cei din jur, împrăştiaţi fericirea.

— Pe legea mea, îşi zise cavalerul. Port în mine nenorocirea? Va trebui să vedem dacă e chiar aşa. Iată, sărmană femeie, continuă el, deoarece păreţi a-mi acorda oarecare încredere, iată o casă unde ospitalitatea faţă de cei fără adăpost este o datorie. Trebuie să vă odihniţi aici două sau trei zile. După aceea mă voi întoarce să vă caut.

— Atunci mă învoiesc să rămân aici, zise Saďzuma.

Cavalerul, temându-se ca nebuna să nu-şi schimbe îndată părerea, se grăbi să tragă clopotul de la intrarea mănăstirii. Apăru o femeie care nu purta uniforma de călugăriţă şi văzând că are de-a face cu un gentilom onorabil, zâmbi ciudat şi făcu un gest ca pentru a-l pofti să intre.

— Iertaţi-mă, rosti cavalerul mirat, aici este mănăstirea Benedictinelor din Montmartre? Nu mă-nşel oare?

— Nu vă înşelaţi, domnule, răspunse femeia.

— Buna mea doamnă, nu pentru mine vă cer ospitalitate, ci pentru această nefericită…

Sora se uită cu o privire fugară la ţigancă şi spuse:

— Stareţa noastră, cucernica Claudine de Beauvilliers, ne interzice să-i primim pe eretici în altă parte, decât într-un anumit loc al mănăstirii, unde noi nu pătrundem niciodată. O voi conduce acolo pe femeie.

— Am să mă întorc s-o caut peste puţine zile.

— Când veţi binevoi, gentilome.

Saďzuma intră. Călugăriţa adresă cavalerului un nou zâmbet, care-l surprinse tot atât de mult ca şi primul. Apoi poarta se închise.

Capitolul 16

Vedenia lui Jacques Clément.

Nevoile povestirii noastre ne cer să revenim în palatul prinţesei Fausta, în mica şi eleganta încăpere unde am văzut-o pe Fausta faţă în faţă cu Pardaillan. Acolo stătea de vorbă, de data aceasta, cu o femeie.

Pe această femeie noi am zărit-o în scena de orgie descrisă la timpul său şi era tocmai Claudine de Beauvilliers, stareţa benedictinelor din Montmartre. Convorbirea se apropia, fără îndoială, de sfârşit, căci Claudine se ridicase, pregătindu-se să plece.

— Aşadar, pentru a rezuma cele discutate, ce-i cu micuţa cântăreaţă?

— În deplină siguranţă, printre tinerele casei mele. E dealtfel păzită cu sfinţenie şi de acel Belgodčre. Dar trebuie să aflu ce voi face cu ea… Mi s-a părut că trebuie să înţeleg…

— Vorbiţi limpede, ceru poruncitoare Fausta. Spuneţi-mi, ce-aţi înţeles?

— Că aţi condamnat-o la moarte pe Violetta.

— E judecată. Execuţia a fost doar întârziată.

— Da! … Dar mai e ceva, urmă Claudine de Beauvilliers, mi s-a părut că dacă execuţia a fost amânată, este pentru că micuţa Violetta nu trebuia numai să moară… şi că înaintea morţii… ea trebuia…

— Înainte ca trupul să-i moară, rosti solemn Fausta, vreau să-i ucid sufletul. Iată intenţia mea şi iată ceea ce dumneata nu îndrăzneşti să spui deschis pentru că slăbiciunea minţii vă face să vedeţi o greşeală, acolo unde e vorba doar de o necesitate: anume ca această fecioară să devină o desfrânată.

Stareţa benedictinelor se înclină.

— Când lucrul se va fi împlinit, să mă anunţaţi…

Claudine de Beauvilliers făcu o nouă reverenţă, aproape o îngenunchere şi se retrase.

„Nu îndrăznesc să spună lucrurilor pe nume”, murmură Fausta când rămase singură, „dar îndrăznesc în schimb atâtea altele. Eu, o fecioară pe care nici un gând de dragoste n-a tulburat-o, ştiu să spun ceea ce trebuie şi folosesc cuvintele potrivite…”

Se opri brusc. Faţa îi păli deodată, iar pieptul îi zvâcni. O clipă, privirea ei rătăcită rămase ţintuită asupra unei imagini care, fără îndoială, plutea în faţa ochilor ei…

După ce Fausta se mai linişti, ea chemă şi dădu o poruncă servitoarei venită în grabă.

Câteva clipe mai târziu, o femeie frumoasă, sprintenă, graţioasă, intră zâmbind. Avea un mers atât de uşor, încât trebuia să te uiţi de două ori ca să observi că şchiopăta puţin. Nou-venita în budoarul Faustei era Marie de Lorraine, ducesă de Montpensier, sora ducelui de Guise.

— Ce noutăţi? întrebă Fausta, zâmbind oarecum amical.

— Şi bune şi rele…

— Să le auzim pe cele rele…

— Ei bine, fratele meu…

— Ah, ştirile proaste îl privesc pe ducele de Guise?

— Da, regina mea. Aici e vorba de o înfrângere pe toată linia. Mai întâi, Henri s-a împăcat cu Catherine de Clčves şi,

apoi, este îndrăgostit mai mult ca oricând de micuţa cântăreaţă, mai ales după dispariţia ei.

— Povestiţi mai departe, porunci prinţesa cu glas tăios.

— Ei bine, iată. În primul rând, aflaţi că fratele meu a avut o convorbire cu bătrâna regină şi ea i-a dat satisfacţie!

— În felul acesta a dispărut şi obstacolul cel mai temut de duce. Nimic nu-l mai împiedică să-şi desăvârşească victoria!

— Da, şi, ca dovadă, este faptul că vrea să pună cât mai repede mâna pe rege. Fratele meu mi-a arătat planul lui, care e admirabil: să dea impresia unei supuneri momentane, să-l întâlnească pe Valois sub pretextul unei discuţii şi al nevoii de a aduna statele generale. Să meargă la întâlnire însoţit de o trupă puternică… cei mai viteji ostaşi ai Ligii vor fi şi ei acolo… Eu îl voi întovărăşi. E momentul când Valois va fi prins şi… închis pur şi simplu într-o mănăstire sigură…

— E într-adevăr minunat, aprecie Fausta cu seriozitate.

— Oh, veţi vedea, doamnă, continuă prosteşte frumoasa ducesă, va fi o întreagă comedie. Ştiţi cine îl va tunde pe Valois? … Eu, doamnă! … Am şi foarfecii! Marie de Montpensier flutură foarfecii de aur pe care-i purta prinşi într-un lănţişor.

— Îl urâţi, deci, pe rege? întrebă Fausta.

— Da, mi-e necaz pe el! N-a avut îndrăzneala să mă sfătuiască, în faţa întregii curţi, să-mi fac un pantof mai înalt ca celălalt? Ca şi cum aş şchiopăta. Priviţi, doamnă, şchioapăt eu oare? adăugă ea, făcând câţiva paşi.

— Nu, drăguţa mea, nu şchioapeţi şi trebuie să ai sufletul hain al unui Irod ca să susţii o asemenea monstruozitate… E deci un lucru stabilit… dumneata ai să-i impui lui Henric de Valois…

— Să-l tund! exclamă ducesa mulţumită.

— Da. Aceasta era ştirea bună pe care mi-o aduceaţi?

— Nu, doamnă şi pentru că trebuie să v-o spun neîntârziat, să ştiţi că mama mea, ducesa de Nemours, este la Paris! Am câştigat-o pentru cauza dumneavoastră. Mama vine de la

Roma unde l-a văzut pe Sixtus, acum două luni. A avut o lungă convorbire cu acela pe care cardinalii rebeli continuă să-l mai numească papă. Mama s-a întors cu convingerea că Sixtus este un prefăcut primejdios, hotărât să lucreze numai pentru el… Văzând că are o asemenea părere, i-am vorbit despre acel conclav în care s-au întrunit cei mai înfocaţi şi mai generoşi dintre cardinali, pentru a alege un nou şef… astfel că Biserica-mamă va face cu Sixtus întocmai acelaşi lucru pe care vrem noi să-l facem cu Henric de Valois… Iar ea a acceptat ideea unui nou papă, din moment ce acesta va fi devotat intereselor familiei noastre…

— Iată o ştire cu adevărat bună, copilă dragă! zise Fausta, în ochii căreia străfulgeră o lumină ciudată. Dacă ducesa de Nemours este cu noi, cred că în scurtă vreme vor fi înfăptuite lucruri mari…

— Numai că, urmă ducesa de Montpensier, mama vrea să-l cunoască pe acest nou papă, înainte de a se angaja într-o aventura atât de periculoasă.

— Am să i-l prezint! Dar spuneaţi că aveţi să-mi daţi şi veşti rele?

— Îmi reiau, deci, povestirea: după întâlnirea cu regina-mamă, fratele meu s-a întors la palatul său. Mi-a vorbit chiar el despre scena petrecută acum câteva seri. A făcut-o fără mânie. Din moment ce l-a ucis, fratele meu s-a liniştit. Loignes mort, de Guise şi-a potolit furia.

— Nu ştiam, interveni Fausta, că ducele ar fi atât de generos.

— Dar ducesa de Guise o ştie, doamnă! De aceea nu m-am mirat s-o văd pe Catherine de Clčves intrând pe neaşteptate în cabinetul fratelui meu, care, la început, uluit de atâta îndrăzneală, duse mâna la pumnal. Ducesa, fără a rosti o vorbă, îngenunche, apoi, pentru că fratele meu gâfâia de mânie, ea murmură: „Loignes a murit. A murit şi nebunia mea…”

Ştia ea bine ce făcea, căci mâna fratelui meu încetă să se mai încleşteze pe mânerul pumnalului, iar ducesa schiţă un

zâmbet văzut numai de mine. Atunci am ieşit… După două ceasuri, fratele mi-a spus că o exila pe ducesa de Guise în Lorrena şi asta a fost tot.

— Iată o frumoasă pildă de mărinimie, zise liniştită Fausta. Aşadar, reluă ea după un răstimp mai lung de gândire în tăcere, sunteţi sigură că-l aveţi în mână pe Henric de Valois? …

— V-am spus-o, doamnă.

— Şi credeţi că fratele dumneavoastră, ducele de Guise, îl va aresta pe rege?

— Se pregăteşte doar în acest scop.

— Copilă! Dar dacă am să vă spun că sunt informată că îmi e cunoscută, ca şi cum aş fi auzit-o cu urechile mele, convorbirea Caterinei de Medici cu ducele de Guise? Dacă v-aş dovedi că bătrâna florentină, vicleană ca o vulpe, şi-a bătut joc de fratele dumneavoastră? Şi dacă v-aş spune, în sfârşit, că ducele a făgăduit să aştepte cu răbdare moartea lui Henric al III-lea?

— Vai, doamnă, dar ar fi o josnică trădare a fratelui meu faţă de Ligă şi faţă de familie!

— Nu-i o trădare, ci un act diplomatic…

— În acest caz… zise ducesa de Montpensier, al cărei chip se schimonosi, răzbunarea mea îmi scapă! …

— Nu, dacă ştiţi să perseveraţi, dacă veţi avea încredere în mine, dacă mă ascultaţi…

— Încrederea mea în dumneavoastră e nemărginită, doamnă. Vorbiţi deci, sunt hotărâtă să-l dobor pe Henric de Valois.

Fausta păru să fi căzut pe gânduri câteva momente. Apoi, cu glasul ei atât de convingător, zise:

— Marie, sunteţi capul cel mai luminat al familiei. Datorită dumneavoastră dinastia Valois se va stinge, iar aceea a familiei de Guise va ocupa tronul. Dintre cei trei fraţi pe care-i aveţi, unul, Mayenne, este prea gras ca să poată avea şi minte, celălalt, cardinalul, este un soldăţoi brutal, iar al treilea, ducele, e orbit de o dragoste. Numai tu singură,

copila mea, ştii să vezi şi să înţelegi totul. Situaţia este primejdioasă. Nu vrei să salvezi totul dintr-o singură lovitură?

— Sunt gata, doamnă… porunciţi… ce trebuie să fac?

— Trebuie, răspunse Fausta, ca Henric de Valois să moară. Este foarte frumos să vrei să-l tunzi şi dumneata ai o nesfârşită gingăşie în fluturarea foarfecilor de aur. Dar dacă Henric al III-lea nu moare, Caterina vă va pregăti o soartă înfricoşătoare!

— Şi cine va săvârşi execuţia, doamnă? bâigui ducesa.

— Dumneavoastră! răspunse Fausta.

Ducesa de Montpensier păli.

— Aceasta-i situaţia, vorbi cu răceală Fausta. Henri de Guise i-a jurat Caterinei de Medici să aştepte liniştit moartea lui Henric al III-lea. Cu acest preţ, i s-a făgăduit că regele îl va desemna pe el ca urmaş. Valois poate trăi zece ani, douăzeci de ani, cu toate aparenţele contrarii.

Dacă n-ar mai trăi decât câteva luni şi tot va fi destul. Bătrâna regină va şti să folosească acest răgaz şi va pune la cale nimicirea lui de Guise, cum a mai făcut cu distrugerea familiei Chatillon… Alegeţi, deci: ucideţi ori veţi fi ucisă. Trebuie să trecem la fapte, continuă cu asprime Fausta. Dacă daţi înapoi acum, feriţi-vă, veţi fi doborâtă.

— Să ucid? se întrebă în şoaptă Montpensier, să ucid cu mâinile mele! Vai, dar nu voi avea niciodată acest curaj! …

— Valois va avea, în schimb, acest minunat curaj, de a face ca frumosul dumitale cap să se rostogolească sub satârul călăului! Smintito! O familie de smintiţi care nu vrea să vadă! E vorba de o luptă pe viaţă şi pe moarte, aceea pe care aţi început-o. Dacă Henric al III-lea şi femeia Medici nu moare, familia de Guise va fi stârpită. Adio, drăguţo!

— Doamnă, ţipă ducesa pierzându-şi firea, un singur cuvânt: sunt gata să fac orice!

— Bine! Iată-vă, deci, aşa cum vă doream, pregătită sufleteşte pentru a aduce până la capăt marea faptă. Ar fi destul să puteţi transmite cuiva ura care vă mistuie…

— Cuiva! şopti ducesa tresărind. Unde să găsesc omul în care să am destulă încredere, ca să-i spun ceea ce nu îndrăznesc să-mi spun nici mie?

— Cuiva care să vă iubească tot atât de nebuneşte pe cât vă este de mare ura, zise Fausta în treacăt. Bărbatul acela există…

De data aceasta, Marie de Montpensier se îngălbeni.

— Jacques! bâigui ea într-un suflet.

— Da, călugărul Jacques Clément, zise Fausta. Jacques Clément vă iubeşte cu o patimă neţărmurită…

— Sărmane prieten! murmură ducesa în şoaptă.

Fausta se ridică.

— Vreţi să moară cel ce v-a jignit? întrebă ea cu o voce joasă şi înflăcărată.

— Da, vreau! răspunse gâtuită ducesa.

— Vreţi ca fratele vostru să ajungă rege? Vreţi să deveniţi prima persoană la curtea Franţei şi să-i umiliţi pe cei sau pe cele ce v-au umilit?

— Da, vreau! repetă ducesa scoasă din minţi.

— Fiţi deci credincioasă şi ascultătoare, zise atunci Fausta, îndreptându-se. Haideţi, fata mea…

— Vai, exclamă ducesa cuprinsă de o teamă ameţitoare, cine sunteţi oare, doamnă, dumneavoastră care vorbiţi ca şi cum aţi deţine puterea supremă?

— Sunt, răspunse Fausta, care se transfigură, luminată de un nimb al măreţiei, sunt aceea ce vă este trimisă de conclavul secret. Sunt aceea ce a fost aleasă pentru a lupta împotriva lui Sixtus, trădătorul intereselor Bisericii!

Sunt papesa Fausta I…

Ducesa de Montpensier, năucită, aruncă o privire asupra femeii care vorbea astfel şi o văzu atât de strălucitoare, încât se dădu înapoi, îndoi genunchii şi se prosternă, uluită, fascinată. Fausta se apropie de ea, o ridică cu blândeţe şi-i zise:

— Haideţi… veţi fi unul dintre îngerii mei! …

Capitolul 17

Vedenia lui Jacques Clément (urmare)

Mănăstirea iacobinilor era aşezată în strada Saint-Jacques şi aproape că se sprijinea pe zidurile împrejmuitoare ale oraşului. La picioarele ei, se aflau şanţurile adânci botezate Saint-Michel, al căror nume l-a moştenit actualul bulevard.

Stareţul iacobinilor se numea Bourgoing. Era un om trupeş, cu o faţă veselă, foarte înclinat să se amestece în politică, dar altfel, om cumsecade. Era, dealtfel, un partizan fanatic al lui de Guise şi al Ligii şi nu-l putea suferi cu nici un chip pe Henric de Valois.

În seara când pătrundem în mănăstirea iacobinilor, stareţul, înfundat comod în perinele unui vast fotoliu, asculta pe unul din călugări, care părea întruchiparea vie a contrariului său. Slab, cu o figură ascetică, iluminată de doi ochi mari învăpăiaţi de febră, cu o gură severă, astfel arăta călugărul care tocmai terminase o povestire în care trebuie că mărturisise un păcat greu, căci ţinea capul plecat, în timp ce stareţul zâmbea.

— Hm, rosti, în sfârşit, cumătrul Bourgoing, e limpede că ai greşit intrând în taverna aceea, unde te păştea primejdia de a-l întâlni pe Satan. Ia spune, fiule, femeile acelea erau chiar pe jumătate dezbrăcate? …

— Din nefericire, prea cucernice, e tristul adevăr! răspunse călugărul cu un glas deznădăjduit.

— Dar în cele din urmă, ai rezistat, frate Clément?

— Da, preacuvioase.

— Şi ţi-ai învins ispita? La urma urmelor ai ieşit învingător din această încercare? Ştii că ai făcut o frumoasă ispravă, frate Clément? Te vei lipsi timp de patru zile de orice hrană, afară de pâine şi apă. Vei rosti de trei ori pe noapte psalmul pocăinţelor. Mergi în pace! …

Călugărul se înclină şi ieşi, cu braţele încrucişate pe piept, cu gluga lăsată pe ochi. De-abia ieşise călugărul, când stareţul se ridică şi se duse să deschidă o uşă pe care intră o femeie învăluită toată într-o mantie neagră… Era ducesa de Montpensier.

— Aţi auzit? întrebă Bourgoing.

— Da, răspunse ducesa, tare se mai teme de păcat, acest biet tânăr. Şi totuşi, adăugă ea, păcatul nu i se înfăţişează sub o formă atât de respingătoare…

Între timp, Jacques Clément ajunse în celula sa, lăsând, după regulă, deschisă uşa acesteia. Îngenunche pe lespede şi ridicându-şi ochii spre cruce murmură:

— Păcatul se află încă în mine! Privesc, dar nu văd chipul sfânt, ci faţa ei! … Doamne, Doamne, fie-ţi milă de umilul tău servitor…

Călugărul rămase, astfel, într-o îndelungată meditaţie, până în momentul când clopotul sună slujba de noapte. Atunci se ridică şi coborî în capelă.

Aceasta, slab luminată, cu făclii puţine, se umplu treptat, fiecare călugăr ocupându-şi locul după gradul său din ierarhie.

— Oremus! strigă stareţul. Fraţilor, să ne rugăm ca cele puse la cale de o prinţesă în folosul Bisericii noastre să fie încununate de o izbândă deplină.

— Oremus! repetă stareţul. Să ne rugăm, fraţilor, pentru mântuirea unuia dintre fraţii noştri, care a avut de întâmpinat un puternic asalt al Diavolului şi care va mărturisi…

Jacques Clément îşi părăsi locul şi înaintă până în mijlocul altarului, se prosternă şi zise:

— Fraţilor, mă învinuiesc de a fi pătruns într-un loc al pierzaniei şi de a-mi fi bucurat ochii cu lucruri necurate.

Un freamăt nevăzut trecu printre rasele călugărilor. Se făcu o tăcere adâncă. Jacques Clément tremura. O desfătare aspră şi dureroasă îi sugruma gâtlejul. Dar nemilosul stareţ poruncise şi trebuia ascultat.

— Fraţilor, spuse el, acele lucruri necurate erau în primul rând nişte tablouri deşucheate cum nici nu vă puteţi închipui. Erau femei, fraţilor, nu nişte femei cum le vedem la biserică sau pe stradă, cuviincios îmbrăcate, ci nişte fiinţe drăceşti, de o frumuseţe de necrezut, cu toate că erau

mascate şi sumar îmbrăcate… aşadar, acolo, fraţilor, dacă n-am făptuit groaznicul păcat şi nu m-am prăvălit în prăpastia ruşinii, este pentru că, folosindu-mă de o ultimă rază de virtute, mi-am adunat toate puterile şi am fugit…

— Oremus! Oremus! Oremus! porunci stareţul, apoi dădu ordine pentru mântuirea sufletului în primejdie şi izgonirea demonilor năpustiţi asupra bietului frate.

— Fiecare dintre voi, le spuse el, să recite de trei ori în cursul acestei nopţi şapte Pater şi şapte Ave, precum şi o dată psalmul pocăinţei. Pentru această osteneală suplimentară, veţi fi scutiţi de slujbele de noapte. Fiecare să rămână închis în chilia lui.

— Amin! răspunseră călugării într-un singur glas.

Apoi, ieşiră încolonaţi, cu mâinile încrucişate, cu capetele plecate. După aceea, stareţul ieşi la rândul lui, iar paracliserul stinse cele două sau trei torţe care ardeau în capelă. Singura lumină rămasă fu aceea a candelei, atârnată de tavan cu un lanţ lung.

Jacques Clément, prosternat, încercă să se roage aşa cum o făcuse şi în chilie. Dar în faţa lui nu vedea tabernacolul, ci imaginea unei femei pe care încerca zadarnic s-o îndepărteze. Era chipul Mariei de Lorrena, ducesă de Montpensier.

— Dumnezeule, murmură tânărul, aşadar, cu toată pocăinţa, cu toată mărturisirea publică în faţa fraţilor adunaţi, cu tot postul şi rugăciunea, dragostea mă mistuie, mă face să-mi pierd minţile. Dumnezeule, ai milă de mine!

Puţin câte puţin, în creierul acela sleit de post, scos din sărite de pasiune, începură să se ivească semnele unor năluciri. Un zgomot surd, îndepărtat, venit de nu se ştie unde, îl făcu să tresară. Zgomotul era al orologiului şi se auzea întotdeauna înainte de bătaia ceasurilor. Apoi, în înfricoşătoarea şi deplina tăcere care-l învălui pe călugăr, se auzi bătaia orelor cu o încetineală înnebunitoare.

— Nouă! … Zece! … Unsprezece! … Douăsprezece! …

I se zbârli părul pe cap… făcu o sforţare să se ridice, dar căzu din nou în genunchi, încremenit, căci la a douăsprezecea bătaie… acolo, în fundul altarului, chiar în locul unde se găsea uşa spre mormintele subterane, capela fu luminată de o lucire ciudată, dar adevărată… care forma un fel de nimb foarte discret.

Un strigăt i se opri atunci în gâtlej. Uşa se deschise…

Dar, în locul strigoiului pe care-l aştepta, Jacques Clément văzu o faţă orbitor de frumoasă şi luminoasă, o tânără femeie, minunat de încântătoare, cu părul ei lung, blond, revărsat pe umeri… Era îmbrăcată în alb… şi ţinea în mână un pumnal lung ale căror reflexe de oţel scânteiau. Figura o înfăţişa pe Marie de Montpensier, aceea pe care o adora!

— Cine eşti? întrebă el cu glasul întretăiat, greu de înţeles. Eşti de obârşie sfântă sau iadul mă supune din nou unei încercări?

Arătarea vorbi. Cu o voce gingaşă, limpede, fiecare cuvânt răsunând răspicat, ea zise:

— Linişteşte-te, Jacques Clément… Nu sunt o fiinţă a iadului… iar dovada, iat-o! …

Odată cu aceasta, arătarea îşi muie toată mâna într-un vas cu apă sfinţită.

— Sunt ceea ce voi pe pământ numiţi un înger…

— Dar de ce, de ce ai împrumutat chipul acesta? …

— Pentru că este cel al fiinţei pe care o iubeşti. Cel de sus ţi-a auzit rugăciunea. Şi dacă am luat înfăţişarea pe care o vezi, este pentru că ţi s-a îngăduit să iubeşti această femeie…

Jaques Clément dădu un ţipăt nestăpânit.

— Îmi este îngăduit s-o iubesc! bâigui el.

— Da… cu condiţia de a îndeplini poruncile pe care am venit să ţi le spun…

Jacques Clément întinse braţele sale încleştate spre fantomă. Orice groază dispăruse din sufletul lui…

— Vorbeşte! rosti el cu un glas înflăcărat, vorbeşte mai departe!

Îngerul avu un zâmbet viclean, nezărit şi spuse:

— Sunt trimisul lui Dumnezeu Atotputernicul şi vin să-ţi predau sfintele lui porunci. Jacques, Jacques! ascultă! Acolo sus, ţi se pregăteşte o cunună de martir… Dar jos, îţi este făgăduită cea a dragostei! …

— Ce trebuie să fac? exclamă tânărul călugăr scos din minţi.

— Trebuie să îndeplineşti fapta supremă, care va elibera poporul Franţei… poporul lui Dumnezeu: ai fost ales să-l ucizi pe Valois… Tiranul trebuie să moară de mâna ta…

Rostind acestea, forma albă a fantomei se mistui în întuneric. Călugărul căzu cu faţa pe lespezi. Groaza puse din nou stăpânire pe el, ca înaintea apariţiei.

Trecu un ceas până ce putu să-şi adune minţile. Oarecum liniştit, izbuti cu greu să se ridice. Atunci se întrebă dacă nu cumva visase.

Când începu să păşească, piciorul lui lovi un obiect, care răsună puternic. Se aplecă, îl ridică şi pe buzele lui vineţii se stinse atunci un urlet de bucurie nestăvilită şi de spaimă… Obiectul acela… era pumnalul pe care îngerul îl ţinuse în mână în timpul apariţiei sale! … Îngerul îi lăsase o dovadă pipăibilă a trecerii sale pe pământ!

— Oh, urlă călugărul strângând pumnalul în mâna lui crispată, deci n-am visat! Am dreptul să iubesc! … Iată, deci, arma cu care trebuie să-l ucid pe tiran.

Ieşit din minţi, clătinându-se, el se întoarse fugind în celulă şi căzu pe culcuş, cu mâna încleştată pe pumnal.

Capitolul 18

Moara de pe colina Saint-Roch.

Picouic şi Croasse şi-au văzut visul cu ochii şi sforţările încununate de un deplin succes: fuseseră numiţi lachei ai ducelui d’Angoulęme. Pardaillan ţi tânărul duce, ducând deocamdată un trai comun, foştii herculi ai lui Belgodčre se socoteau cu atât mai mulţumiţi cu cât, devenind lacheii lui Charles d’Angoulęme, nădăjduiau mai cu seamă să ajungă

scutierii lui Pardaillan, pentru care aveau o nemărginită admiraţie.

A doua zi după fericita zi când cei doi prăpădiţi au găsit ceea ce Picouic numise, pe drept cuvânt, o poziţie socială, cavalerul de Pardaillan şi tânărul duce ieşiră, cu gândul de a merge la mănăstirea Montmartre, pentru a încerca să stoarcă unele informaţii de la ţiganca Saďzuma. Picouic ţi Croasse, făloşi ca doi păuni în hainele lor noi şi înarmaţi până-n dinţi, îşi urmau stăpânii la zece paşi.

Tot răspunzând lui Charles, care nu vorbea, aşa cum bănuiţi, decât de Violetta, Pardaillan se gândea la acel Maurevert, pe care venise să-l caute la Paris, după ce umblase după el în Provenţa şi în Burgundia. Pe neaşteptate, dădu cu ochii de el. Mergea înaintea lor, nici la cincisprezece paşi, însoţit de un om.

Pardaillan păli uşor. Ochii i se încreţiră, iar mâna se încleştă pe garda spadei.

Nu astfel trebuia să moară Maurevert! ...

— Ce-i cu tine, dragă prietene? îl întrebă micul duce. Eşti galben ca ceara.

— Nimic, răspunse Pardaillan. Doar un lucru: dacă eşti de acord să amânăm pentru mai târziu călătoria noastră la Montmartre?

— Fie. Dar ce vom face?

— Îi vom urmări pe cei doi care merg acolo înaintea noastră...

Se vede că Maurevert era copleşit de gânduri grele. Căci el, care era de obicei cu ochii şi urechile la pândă, părea să fi uitat de toată lumea, atât era de cufundat în ascultarea însoţitorului său, care-i vorbea cu glas scăzut. Acest om era un fel de ucenic morar. Dar un ochi format ar fi recunoscut numaidecât sub acel veşmânt pe războinicul astfel ascuns. Într-adevăr, acesta era Maineville, omul devotat al ducelui de Guise. Iar Maineville spunea:

— Ducele nu crede acel lucru. Cu toate amănuntele exacte din scrisoarea care-i dezvăluie situaţia, el nu vrea să

creadă…

— Scrisoarea, reluă Maurevert, îi vine totuşi de la femeia aceea misterioasă…

— Căreia el i se supune ca şi cum ar fi o suverană. Ar trebui, Maurevert, să aflăm cine este cu adevărat această Fausta.

— Vom şti. Şi tu spui, Maineville, că ea este aceea care a scris hârtia? … Dacă ar fi adevărat, Maineville! …

— Ar însemna regalitatea asigurată pentru monseniorul duce… căci lui nu-i lipsesc decât banii. Într-un ceas vom şti dacă scrisoarea a spus adevărul! … Dar, în sfârşit, dacă este chiar adevărat?

— Ei bine, răspunse Maineville, ne vom grăbi să-l anunţăm pe duce, care ştie ce are de făcut.

Apoi, cei doi oameni lungiră pasul. Trecură de poarta Saint-Honoré şi se îndreptară acum spre o veche şi micuţă capelă închinată sfântului Roch. Ea se ridica la poalele unei coline, care împrumutase numele capelei şi se numea colina Saint-Roch. În vârful ei, o frumoasă moară îşi întindea braţele lungi în calea vântului. După capela Saint-Roch începea o potecă bolovănoasă, atât de îngustă. Încât asinii, care cărau grâul la moară, nu puteau trece decât câte unul. În momentul sosirii lui Maurevert şi Maineville la capelă, aceştia avură parte de un spectacol nemaipomenit.

Pe potecă, urcau unul după celălalt nişte catâri, înaintând sprinten. Fiecare purta câte un sac mare, care putea conţine făină sau grâu. Erau mânaţi de vreo zece conducători de catâri, care semănau cu aşa ceva, tot atât pe cât Maineville putea să semene cu un argat de moară. Oamenii aceia, prăfuiţi şi arşi de soare ca după un drum lung, purtau la brâu pistoale grele de pus la armătura şeii şi pumnale foarte ascuţite.

— Ha! Ha! exclamă Maineville. Iată, aşadar, escorta catârilor de care se vorbea în scrisoare.

— Iată un grâu care trebuie să preţuiască cât greutatea lui în aur, zise Maurevert, ai cărui ochi scăpărau.

— E tocmai ceea ce trebuie să aflăm.

Ajunseră la potecă, în dreptul ultimului catâr, în spatele căruia mergea cel din urmă însoţitor din escortă.

— Ştergeţi-o! se răsti paznicul cu glas ameninţător.

— O clipă, ofiţere, interveni Maineville, acest om cumsecade nu ştie că eu sunt unul din argaţii morii şi că dumneavoastră sunteţi ofiţerul morilor regale. Haide, prietene, te însoţim până sus.

— Sunteţi argat de moară? întrebă paznicul de catâri, aruncând o privire bănuitoare lui Maineville.

— Mi se pare că lucrul se vede destul de limpede, iar gentilomul pe care-l vezi este însărcinat cu impozitul asupra măcinatului.

— Iar, datorită funcţiei mele, vreau să văd calitatea grâului din acest sac.

Însoţitorul văzu că tovarăşii săi nu se opriră din mers în timpul acestei discuţii. O clipă voi să-i cheme, dar fără îndoială că, gândindu-se mai bine, îşi schimbă gândul, căci continuă cu un ton supărat:

— Îndepliniţi-vă datoria. Am să vă arăt grâul.

Începu să desfacă frânghiuţa care lega gura sacului. Maineville se prefăcu că vrea să-l ajute, se repezi şi îmbrânci omul. Sacul se deschise, iar orzul se răspândi pe potecă. Sacul, nemaiavând contra-greutate, căzu în cealaltă parte. Paznicul, fără o vorbă, se năpusti, dar Maurevert îşi şi vârâse mâna în sacul pe jumătate golit şi dădu la fundul lui de un alt sac, pe care-l pipăi nerăbdător.

Se ridica tocmai când însoţitorul se aruncă asupra lui: Maurevert era galben ca ceara. Acest al doilea sac, la lovire, dădu un sunet de metal… iar sub degete simţise forma tare, care n-o prea amintea pe aceea a orzului sau a altor grâne, fiindcă erau ducaţi sau scuzi! …

— E în ordine, zise el cu răceală. Adună-ţi grâul, omule!

Paznicul de catâri, fără să răspundă, scoase unul din pistoale şi-l urmă. Cei doi oameni săriră din loc şi când se îndepărtară vreo douăzeci de paşi, Maurevert simţi o

lovitură deasupra capului şi rămase fără pălărie: era glonţul tras de însoţitor. Maurevert şi Maineville dispărură curând, iar paznicul murmură:

— Cine să fie aceşti doi oameni? … Au spus oare adevărat? … Nu cred că au avut timp să…

Îşi înfundă mâna în fundul sacului şi, văzând că metalul era la locul lui, se mai linişti, încărcă la loc sacul pe catâr şi-şi ajunse tovarăşii la moară.

Maurevert şi Maineville se opriseră la poalele colinei, lângĂ. Un gard viu.

— Treizeci de catâri încărcaţi cu aur! spuse Maurevert. Căci e limpede că cei douăzeci şi nouă de saci din faţă au la fund ceea ce conţine şi al treizecilea.

— Da… S-ar putea să fie acolo mai multe milioane! rosti Maineville, căzut pe gânduri.

Cei doi năimiţi ai lui de Guise se priviră. Se lăsă un moment de tăcere. Apoi, Maineville puse mâna pe umărul lui Maurevert, adresându-i-se:

— Te înţeleg, camarade. Vrei să spui că, dacă am vrea, în loc să-l anunţăm pe duce, am putea noi pune mâna pe doi sau trei din sacii aceia. Dar ce să faci cu atâta aur?

— Ce aş face? Aş pleca, Maineville! Încep să fiu ostenit de război şi de aventuri. Şi apoi, am simţit pe pielea mea nerecunoştinţa celor mari. Dacă aş avea ale mele două sute de mii de livre, Maineville, aş pleca! Unde? Nu ştiu… dar aerul Parisului nu-mi mai prieşte pentru moment. Nu mai îndrăznesc să mă plimb pe străzi, de frică să nu-l întâlnesc…

— Pe cine? întrebă Maineville.

— Nimic: un strigoi. Nu crezi în fantome? Strigoiul meu are trupul însufleţit.

— S-ar spune că ţi-e frică! râse în batjocură Maineville.

— Frică! răcni înăbuşit Maurevert. Mă cunoşti doar. M-ai văzut în douăzeci de lupte. N-am tremurat niciodată… Ei bine, Maineville, de fiecare dată când mă gândesc la omul acesta, simt că mă pătrunde un fior îngheţat până-n

măduva oaselor. Trebuie să fug, dacă e nevoie, chiar la capătul lumii… Să cunosc, în sfârşit, o bucurie pe care n-am mai simţit-o de şaisprezece ani: aceea de a dormi liniştit… de a uita de acest om! Iar pentru aceasta am nevoie de bani! … Maineville, ce mare lucru sunt două sute de mii de livre? Lasă-mă să le iau…

— Ascultă, îi răspunse atunci Maineville… Se pregătesc lucruri mari. Ducele va fi regele Franţei. Marea conspiraţie va izbândi. Ce ar mai fi nevoie? Aproape de nimic, afară de puţin aur ca să se recruteze oameni şi să fie nimicit Béarnezul, iar Valois să fie constrâns să se retragă în ultimul său refugiu. Aurul acesta, Maurevert, înseamnă salvarea Ligii, coroana regală pentru de Guise, iar pentru mine, spada de conetabil. Dacă furăm o parte din el, nu vom fi decât nişte borfaşi mizerabili. De Guise ne urmăreşte… Fii, deci, atent la planul meu: facem rost de nişte oameni îndrăzneţi. Astă-seară ne întoarcem la moară şi punem mâna pe faimoşii saci, pe care-i ducem la palatul lui de Guise. După aceea, îi vom spune ducelui: „Monseniore, toţi banii sunt aici. Pentru mine nu cer nimic, dar e nevoie de două sute de mii de lire pentru Maurevert. Dacă nu, e în stare să strige în gura mare cum aţi găsit milioanele care vă vor îngădui să întemeiaţi o armată…” Crezi oare că de Guise îţi va refuza această sumă? …

— Ei bine, da! Ai dreptate! …

— Aşadar, facem cum am spus?

— Cuvânt cu cuvânt zise Maurevert. Deci, pe deseară! …

Cei doi ticăloşi se îndepărtară în grabă, plecând spre Paris. Atunci din fundul unui gard viu, stufos, apăru un chip palid, cu un zâmbet care l-ar fi speriat pe Maurevert, iar doi ochi aprinşi se aţintiră asupra celor doi, până când trecură de prima cotitură a drumului.

Cavalerul de Pardaillan rămase locului, nemişcat şi îngândurat.

— De data aceasta, murmură el, cred că nu-mi mai scapă! …

Capitolul 19
Morarul.

Pardaillan îi urmărise pe Maineville şi Maurevert, chiar din clipa când îi zărise. Dincolo de poarta Saint-Honoré, îi părăsi pe Angoulęme ţi pe cei doi proaspeţi lachei, care-l aşteptară ascunşi în spatele unei cocioabe. Asistase de departe la convorbirea paznicului de catâri cu Maineville şi cu Maurevert. Apoi îl văzuse pe acest din urmă fugind cât putea de repede, auzise focurile de pistol şi, târându-se prin ovăzul înalt, putu să se strecoare până la gardul lângă care avusese loc convorbirea pe care arătat-o. După aceea, cavalerul se îndepărtă spre locul unde îl lăsase pe Charles.

— Vrei să-i joci un renghi lui de Guise? îl întrebă el. Întoarce-te la palat şi ia arme şi muniţii. Încalecă pe cai împreună cu aceşti cinstiţi servitori, care ard de nerăbdare să se bată! Unul din ei, continuă cavalerul, să-mi aducă cu el calul meu de luptă. Am să vă aştept la moara pe care o zăriţi de aici.

— Dar despre ce este vorba? … întrebă Charles.

— Ţi-am spus: să-i jucăm o festă lui de Guise şi să-i dăm o lovitură din care să nu se mai ridice.

Micul duce nu întrebă mai mult. Avea o încredere neţărmurită în Pardaillan şi plecă neîntârziat.

Pardaillan o luă pe poteca îngustă, care cu un ceas înainte fusese bătută de cei treizeci de catâri. Spre marea lui mirare, poteca se dovedi liberă. Putu ajunge pe platou fără să fie oprit de vreo santinelă, pe care se aşteptase s-o întâlnească.

— Nu cumva catârii transportau cu adevărat orz? se gândi el. Nu cumva povestea sumelor de bani din fundul sacilor o fi la urma urmelor o închipuire?

Împrejurimile morii nu păreau să ascundă nimic neobişnuit. Intră în locuinţa morarului, a cărei uşă rămăsese deschisă.

„Hotărât lucru, Maurevert a visat”, bolborosi el, bătând într-o masă cu mânerul spadei. La această chemare se ivi o

slujnică şi cu o mină foarte, mirată, întrebă ce dorea vizitatorul acela înarmat până-n dinţi, aşa cum nu mai fusese văzut un altul pe la moară.

— Drăguţo, îi spuse Pardaillan, aş vrea să-i vorbesc stăpânului pentru o afacere cu făină, o afacere de aur…

— Ha, ha, se auzi un bărbat care tocmai intrase, o afacere de aur, spuneţi, gentilome?

Iar meşterul morar aţinti asupra lui PardaillaN. O privire ascuţită şi pătrunzătoare.

— Vreau doar să cumpăr câţiva saci de grâu, plătind înzecit preţul obişnuit. Să ştii că am nevoie de treizeci de saci. Vezi, deci, că e vorba de o avere… Nu pun decât o singură condiţie: să-mi aleg singur sacii.

— Aşa se şi cuvine, răspunse morarul, care fără să aibă aerul că o făcuse înadins, închise uşa intrării.

— Poţi pune şi zăvorul, om bun, rosti Pardaillan în derâdere. Mai cu seamă că sacii pe care vreau să-i cumpăr sunt tocmai cei treizeci care au fost aduşi adineaori pe treizeci de catâri.

La auzul acestor cuvinte, morarul dădu un strigăt şi din odaia vecină, năvăliră paznicii catârilor cu pumnalele şi pistoalele în mâini. Pardaillan îşi trase sabia şi lupta trebuia să înceapă, când răsună un glas puternic:

— Jos armele! …

Conducătorii catârilor şi Pardaillan se opriră. În încăpere intră atunci un moşneag înalt, cu o înfăţişare mândră, care făcu un semn poruncitor. Catârii şi morarul dispărură. Pardaillan îşi vârî înapoi sabia în teacă. Bătrânul îl privi îndelung şi-i spuse:

— Domnule, eu sunt stăpânul acestei mori. Cu mine deci trebuie să vorbeşti.

— Domnule, îi zise Pardaillan, cred că e zadarnic să vorbesc cu dumneata pe ocolite. Am să încep deci prin a-ţi declara că ţi-am descoperit taina: catârii care au urcat aici erau încărcaţi cu aur.

— Aşa este, domnule. E aur de trei milioane…

Pardaillan făcu un gest de nepăsare. Stăpânul morii, sau cel ce se dădea ca atare, îl cercetă pe Pardaillan, care, la rândul lui, îl iscodi pe bătrân.

— De ce, întrebă el deodată, i-ai împiedicat pe aceşti bravi conducători de catâri să tabere asupra mea?

— Pentru că m-a interesat chipul dumitale. Aş fi fost mâhnit dacă ţi s-ar fi întâmplat ceva rău. Am vrut să te cunosc, din clipa când te-am văzut urcând poteca şi ai intrat aici. Nu vrei să-mi spui cum te cheamă?

— Mă numesc cavalerul de Pardaillan. Dar dumneata?

— Pe mine mă cheamă Peretti, răspunse bătrânul după o mică şovăială.

— Ştii, întrebă Pardaillan, cine erau cei doi oameni care s-au certat cu conducătorii de catâri?

— Cred că l-am recunoscut de departe pe unul dintre ei… meşterul Maineville, care aparţine casei de Guise. Dar dumneata, domnule Pardaillan, continuă Peretti, nu faci parte dintre oamenii ducelui?

Vorbind, Peretti pândea atent ochii lui Pardaillan.

— Am să-ţi spun, rosti liniştit cavalerul, cu ce gânduri am urcat la moară. Îl urmăream tocmai pe domnul de Maineville şi pe prietenul său.

— Cine era acest prieten? întrebă cu însufleţire Peretti.

— Dumneata l-ai ghicit pe Maineville. Eu mi-am spus numele, pentru că m-ai întrebat. În ce-l priveşte pe cel pe care nu-l cunoşti, dar pe care eu îl cunosc, numele lui îţi e de prisos. Am putut asculta deci convorbirea lui Maineville, omul lui de Guise, după cum ai spus şi dumneata. Iar ceea ce vrea să facă Maineville nu-mi convine deloc şi am venit aici ca să-l împiedic de la acel lucru.

— Dar ce are de gând să facă?

— Vrea să se ducă să-i spună seniorului şi stăpânului său, că milioanele făgăduite de Sixtus au sosit. Se pare însă că sanctitatea-sa, după ce a promis, bate acum în retragere. De ce? Habar n-am şi nici nu mă interesează. Numai că Maineville vrea să se întoarcă aici cu forţe noi, să pună

mâna pe preţioşii saci ai sanctităţii-sale şi să-i ducă domnului de Guise, acest grâu crescut la umbra Vaticanului, pe care ducele intenţionează să-l preschimbe într-o prăjitură regală. Toate acestea nu-mi sunt pe plac. Iată de ce am venit să-i spun morarului din partea locului: „Bunul meu domn, dacă eu nu mă voi amesteca în această istorie, astă-seară ţi se va răpi comoara.” Le-am făcut deci semn la doi sau trei tovarăşi îndrăzneţi, care, împreună cu mine, vor fi aici pentru a primi cu onorurile cuvenite pe trimişii domnului duce de Guise.

— Şi cât îmi ceri pentru acest serviciu, pentru apărarea pe care mi-o propui?

— Nimic, răspunse Pardaillan.

Domnul Peretti tresări şi-l privi bănuitor pe Pardaillan. Omul acesta n-o fi un duşman trimis înainte? Dar în faţa figurii cinstite a lui Pardaillan, toate îndoielile se risipiră.

— Eşti un cavaler viteaz, spuse el, iartă-mi neîncrederea. O vei găsi firească atunci când vei afla că răspund pentru toţi aceşti bani. Am să-i vorbesc de dumneata Sfântului nostru Părinte şi el îţi va acorda o răsplată demnă de dumneata.

— Răsplata mi-am şi aflat-o, zise Pardaillan ironic. Nu-ţi face griji, te rog.

Domnul Peretti rămase încă o dată nedumerit.

— Ce demon de om trebuie să fie şi ăsta? se întrebă şi el.

Şi pentru a pătrunde misterul, îl rugă pe cavaler să cineze cu el, ceea ce Pardaillan se grăbi să primească.

În timpul mesei, el observă mai multe lucruri: mai întâi că cina era cu mult prea aleasă pentru un simplu morar, apoi, că domnul Peretti era înconjurat de un respect suspect. Trase de aici concluzia că avea de-a face cu un înalt şi puternic senior în serviciul lui Sixtus ai V-lea.

Cina era pe sfârţite, când ducele d’Angoulęme sosi împreună cu Picouic şi Croasse. Cei doi lachei duceau fiecare câte două puşti, pistoale, în fine, un întreg arsenal de război, care provocă zâmbetul domnului Peretti.

— Drace! zise el, văd că sunteţi oameni prevăzători. Avem aici cu ce să facem faţă unui întreg asediu…

— Chiar de un asediu este vorba…

Atunci, domnul Peretti începu să se întrebe dacă n-ar face mai bine să se retragă. Nu mai avea acum nici o îndoială asupra lui Pardaillan. Până atunci se legănase de bunăvoie în speranţa că tânărul cavaler exagerase cu mult situaţia. Dar, la vederea armelor de luptă, începu să ia întâmplarea în serios.

Fără îndoială, însă, că domnul Peretti era curajos, deoarece, cuprins de o irezistibilă curiozitate de a-l vedea luptând pe acest om excepţional, care venise să apere o comoară, nevrând să primească nimic în schimb, el se hotărî să rămână pe loc…

Ziua trecu fără nici un incident. La sfârşitul zilei, Picouic şi Croasse fură trimişi ca santinele înaintate, la poalele colinei, pentru a semnala apropierea oricărui grup, înarmat sau nu.

Cei doi uriaşi slăbănogi se postară deci în jurul capelei Saint-Roch şi începură să supravegheze locurile în direcţia porţii Saint-Honoré. Se înnoptase când o trupă ieşi din Paris şi se îndreptă de-a dreptul spre capelă. Era formată din patruzeci de oameni înarmaţi şi urmată de o căruţă mare trasă de trei cai puternici. Luptătorii erau destinaţi să-i sperie pe oamenii de la moară, iar căruţa urma să transporte cei treizeci de saci preţioşi la palatul lui de Guise.

Expediţia era condusă de Maineville. Lângă Maineville mergeau Maurevert, Bussi-Leclerc şi Crucé. Restul era compus din soldaţi, această incursiune urmând să rămână secretă. Printre soldaţi, mărşăluia tăcut un gentilom mascat. Era chiar ducele de Guise, care ţinuse să asiste la operaţie.

Pe Maineville şi Maurevert îi cunoaştem.

Crucé era un burghez, partizan îndârjit al Ligii. Jean Leclerc, un profesor de scrimă, numit de către de Guise guvernator al Bastiliei, era un fel de viteaz care se lăuda că

toate duelurile lui se terminaseră cu moartea unui om. Numelui său de Leclerc îi adăugase pe cel de Bussi, în memoria vestitului Bussi d'Amboise, atât de josnic asasinat de curtenii lui Henric al III-lea.

De Guise, ducându-se la moară pentru a pune stăpânire pe milioanele pe care Sixtus al V-lea i le trimisese şi pe care acum acesta nu voia să i le mai dea, era plin de speranţă. Cu această sumă enormă el îşi va putea permite să calce cuvântul dat Caterinei de Medici, de a nu întreprinde nimic violent împotriva lui Henric al III-lea. Îi va putea cumpăra pe consilierii Parlamentului care i se mai opuneau. Va putea plăti soldele neachitate a două sau trei regimente, care nu mai ascultau decât mormăind. Ar putea pune pe picioare o armată, ar duce o campanie, ar izgoni pe Henri de Béarn până în munţii lui, ar prinde pe Henric al III-lea, spre a-l detrona şi a se încorona el în locul lui!

Era întărâtat de o mânie surdă împotriva papei Sixtus care-i trimisese un reprezentant ca să-l anunţe că sanctitatea-sa, secătuit în urma unor pierderi de bani, se găsea în imposibilitate de a-l ajuta. Dar, la mai puţin de două ore după acest trimis, de Guise primise scrisoarea prinţesei Fausta care-l prevenea că banii sosiseră!

Maineville, trimis să se convingă de cele aflate din scrisoare, se întorsese curând cu confirmarea faptelor! De Guise, mistuit de furie şi nerăbdare, se pierdea în presupuneri asupra cauzelor acestei bruşte schimbări a papei… căci, în fine… dacă banii erau aici, numai pentru el fuseseră trimişi! …

Expediţia fu hotărâtă imediat.

Picouic şi Croasse zăriră mica trupă înaintând disciplinat.

— Să ne întoarcem la moară, acum, zise Picouic şi porni.

Croasse, speriat, îl imită. Dar, după câţiva paşi, cuprins de frică, se împiedică şi căzu în genunchi. Picouic îşi continuă singur drumul alergând. Apoi, Croasse se ridică şi începu să coboare cu toată iuţeala spre capela Saint-Roch. Dar, tot în acelaşi moment, trupa de care am vorbit era şi ea pe

punctul de a ajunge la capelă. Croasse auzi paşii greoi ai oamenilor echipaţi cu cuirase şi căşti de fier. Se cutremură şi se socoti pierdut.

Totuşi, în clipa în care trupa lui de Guise începuse să ocolească capela pentru a apuca pe drumul unde zăcea Croasse, acesta, însufleţit de o ultimă rămăşiţă a instinctului de conservare, se ridică, sări şi, căţărându-se pe un pietroi, putu să ajungă, datorită braţelor sale lungi, la fereastra altarului capelei. Cu o lovitură a cotului sparse vitraliile şi, repede, se lăsă să alunece în interior. Trupa comandată de Maineville trecu fără să-l observe.

Oricare altul afară de Croasse ar fi socotit că primejdia trecuse, dar dacă Croasse nu strălucea în general prin imaginaţie, în momentul acela, imaginaţia surescitată de frică dădu naştere unor descoperiri: auzi şoapte în jurul capelei, cu toate că nu era nimeni acolo.

Croasse căută, înnebunit, o gaură de şoarece în care să se vâre şi străbătu capela pe întuneric, lovindu-se de bănci şi de scaune. Deodată, căzu cât era de lung: în acelaşi timp se auzi în depărtare un foc de archebuză. Se agăţă de un inel de fier peste care dăduse bâjbâind cu mâna, se sprijini de acest inel aşa cum un înecat se agaţă de un pai. Tot încordându-se şi făcând mişcări disperate din pricina spaimei, Croasse observă deodată că lespedea în care era fixat inelul se ridica.

Un fel de tunel îngust se deschise în faţa lui… Se avântă în el. Întunericul era adânc, deplin. Unde ducea acea subterană? Croasse alerga cu sufletul la gură. Pe neaşteptate, fruntea i se lovi de o piedică. Croasse simţi că fu lovit ca de o măciucă, căzu şi-şi pierdu cunoştinţa…

Între timp, Picouic îşi continua fuga şi, numai ajungând la moară, observă dispariţia camaradului său.

— Fricosul, a şters-o! Ah, Croasse, tu ne terfeleşti obrazul! …

Şi fiindcă Picouic nu vroia să treacă şi el drept necinstit, îi povesti lui Pardaillan despre Croasse, că acesta se

ascunsese la capătul potecii pentru a încerca o diversiune.

Cavalerul luă pe dată măsurile de cuviinţă şi adună toată lumea în odaia cea mare, adică pe morar, pe cei trei lucrători ai morii, pe cei zece catârgii, ceea ce, socotindu-i şi pe ducele d'Angouléme cu Picouic, precum şi pe el însuşi, ridica la şaptesprezece numărul apărătorilor morii. În ce le priveşte pe cele două sau trei femei aflate la moară, ele s-au închis într-o încăpere ce dădea spre ogoare.

Domnul Peretti supraveghea din ochi toate mişcările cavalerului. Pe figura lui se mai citea doar o ultimă ezitare.

Pardaillan îşi scoase afară trupa. Răsunau paşii oamenilor lui de Guise care urcau poteca. Curând li se deosebiră umbrele nelămurite.

„Să fie oare tânărul acesta un trădător?" gândea Peretti. „Este cumva Pardaillan un trimis al lui de Guise? … Am să aflu eu într-un moment… Soarta mea şi a regatului Franţei se află în mâinile acestui necunoscut… Dacă e un trădător, milioanele mele sunt ca şi în buzunarul lui de Guise… De Guise devine rege… iar eu… poate prizonier! …"

Îngândurat, se duse să se sprijine de vitraliile ferestrei. Toate luminile fuseseră stinse.

„Într-o clipă, voi afla!" murmură domnul Peretti. „Ia să mă gândesc… dacă acest Pardaillan mă trădează… dacă de Guise intră aici, ce-am să-i spun? Am să-i spun…"

O pocnitură puternică răsună pe neaşteptate. Fulgerul unei descărcări de arme brăzdă întunericul, iar de pe potecă se auziră urletele răniţilor şi larma retragerii grăbite a supravieţuitorilor…

— Şi-au luat porţia! rosti liniştit Pardaillan. Reâncărcaţi-vă în tihnă armele… Vor avea nevoie de o jumătate de oră ca să se sfătuiască şi să-şi revină din uluială.

Domnul Peretti auzi aceste cuvinte, iar chipul său se lumină.

„Nu-i un trădător.", îşi zise el. „Cu siguranţă că de Guise nu va pune mâna pe banii mei. Bearnezul va fi rege! …" Deschise repede uşa şi-l chemă pe cavaler.

— Nu vă temeţi de nimic, zise Pardaillan apropiindu-se.

— Nu mi-e frică, domnule, dar ai spus că, fără îndoială, înainte de o jumătate de oră nu se va mai repeta nici un atac? Ei binE. A venit momentul să urmăm minunatul sfat pe care mi l-ai dat în cursul zilei… adică de a-i expedia la repezeală pe cei treizeci de catâri… Mă tem… numai…

— Da, vă temeţi că domnul de Guise, găsind moara goală, să nu trimită pe urmele lor o puternică companie de călăreţi, ai căror cai vor ajunge curând din urmă catârii…

— Chiar aşa, nobile prieten. Îmi dai voie, nu-i aşa, să te numesc astfel? Deoarece mi-ai făcut un serviciu… vezi… eram răspunzător! Şi încă în faţa cui? Chiar în faţa Sfântului nostru Părinte! … Sanctitatea-sa va afla tot ceea ce datorează cavalerului de Pardaillan! … Dar iată-mă tare încurcat! Dacă voi fi urmărit, va trebui…

— Va trebui, interveni Pardaillan, ca trupa ducelui să fie oprită în faţa morii până dimineaţă, pentru a vă permite să vă îndepărtaţi… Ei bine, plecaţi deci… Mă angajez să ţin în loc duşmanul până mâine dimineaţă.

— Cum? Dumneata singur vei izbuti să opreşti această ceată bine înarmată? Deoarece, ţi-o spun dinainte, că morarul şi ajutoarele lui vor trebui să mă însoţească…

— Bănuiam eu, căci toţi aceşti domni seamănă a morari, cum semăn eu cu papa.

Domnul Peretti tresări.

— Îi semeni poate mai mult decât îţi închipui… Tinere, nu doreşti nici o răsplată şi văd după înfăţişarea dumitale că e zadarnic să insist. Dar ia acest inel… şi poate că în anumite împrejurări, va putea fi mai de folos decât o avere…

Odată cu aceasta, domnul Peretti strecură repede un inel în mâna lui Pardaillan, iar fără a-i da prea multă importanţă, cavalerul îl trase pe unul din degete… Zece minute mai târziu, cei treizeci de catâri, încărcaţi cu preţioşii lor saci, ieşeau prin spatele morii şi porneau la drum. Domnul Peretti îi urma călare, escortat de morar şi de muncitorii preschimbaţi în militari.

Caravana ajungând în scurt, timp la Ville-Evęque, cel ce părea şeful însoţitorilor de catâri se apropie, cu pălăria în mână, de domnul Peretti şi-l întrebă:

— Luăm, bineînţeles, drumul Italiei?

— Nu, domnule conte, răspunse domnul Peretti, vă îndreptaţi spre La Rochelle…

Pardaillan, Charles d'Angoulęme şi Picouic rămăseseră singuri în locuinţa morarului. Moara propriu-zisă se ridica în stânga acestei locuinţe, cu care comunica printr-o scară de lemn care, de la parter, ducea până la etajul unde funcţiona piatra de moară şi de unde se puteau pune în mişcare aripile cele mari împinse de puterea vântului. De la acest etaj al morii, printr-un simplu chepeng care dădea spre o scăriţă, se putea coborî la etajul de jos, unde se aduna făina.

Pardaillan trecu la iuţeală prin toată locuinţa şi moara, luând cunoştinţă de diferitele ei amănunte.

— Iată cartierul nostru general, zice el arătând locuinţa şi iată linia noastră de retragere, adăugă el, arătând scara care ducea la moară.

— Ne vom bate, deci? întrebă Picouic.

— Alarmă! strigă Pardaillan.

Într-adevăr, trupa lui de Guise apăruse în momentul acela pe colină. Pardaillan deschise fereastra şi strigă:

— Atenţie, domnilor! Cine sunteţi? Ce doriţi?

— Dar voi cine sunteţi? se auzi în noapte un glas poruncitor.

— Eu, monseniore duce, răspunse Pardaillan, recunoscând vocea lui de Guise, sunt morarul acestei frumoase mori de pe colină… Cu ce v-aş putea fi de folos?

— Morar sau nu, răspunse ducele, ai tras adineauri asupra oamenilor mei care urcau poteca, fără altă intenţie decât de a patrula. În consecinţă, te previn că veţi fi spânzuraţi de grinda cea mai de sus, în afară de cazul că aţi ieşi pe moment de acolo. Atunci, vi s-ar dărui viaţa.

— Îmi va fi îngăduit, monseniore, să iau cu mine şi cei treizeci de saci plini cu aur pe care i-aţi jefuit dumneavoastră?

— Ieşiţi, urlă ducele furios, predaţi-ne localul, sau vă vom asalta!

— Ah! monseniore, dacă ameninţaţi, vom fi obligaţi să ieşim de aici şi să vă nimicim pe toţi…

De Guise, care tocmai voia să dea un ordin, se opri brusc.

— Sunt poate o sută, acolo înăuntru îi spuse el lui Maineville.

Pardaillan auzi şi strigă:

— Suntem trei, monseniore! … E bine să aflaţi că ducele d'Angoulęme vă aşteaptă cu nerăbdare la întâlnirea pe care i-aţi promis-o, se mai află aici şi cumătrul Picouic, saltimbanc de meserie şi, în sfârşit, servitorul dumneavoastră, cavalerul de Pardaillan.

Apoi, închise liniştit la loc fereastra.

— Bine, atunci la revedere, urlă de Guise, palid de mânie.

Începu să împartă ordine. Cu forţele de care dispunea, formă un cerc larg de supraveghere în jurul colinei. Fiecare om avea ca misiune să supravegheze, dar să nu se bată. Trebuiau să anunţe mai ales dacă s-ar încerca să se scoată din moară orice bagaj care ar semăna cu nişte saci de grâu. Apoi, trimise un sergent la Paris.

După două ore, sergentul se întoarse spunând că ordinele ducelui vor fi executate, adică va fi trimisă acolo o trupă de o mie de archebuzieri.

În timpul acestor două ore, Pardaillan şi tovarăşii săi se baricadaseră straşnic. Maurevert tremura de bucurie: în sfârşit, punea mâna pe duşmanul atât de temut. El spuse ducelui:

— Monseniore, mi-aţi promis două sute de mii de livre din prada pe care o veţi obţine? Vreau să vă propun un schimb: păstraţi cele două sute de mii de livre şi daţi-mi-l mie pe omul care v-a vorbit cu atâta obrăznicie.

— Te înţeleg, Maurevert, răspunse de Guise, îl urăşti pe acest om. Dar şi eu îl urăsc. Am cu el o veche răfuială, pentru o întâmplare de la palatul Coligny… Dar, dacă te vei mulţumi numai cu o sută de mii de livre, ceea ce este de asemeni o sumă frumoasă, ai putea avea permisiunea să asişti la întâlnirea pe care o voi avea cu Pardaillan, în momentul când îl vom fi prins în vizuina lui.

— Pe naiba, monseniore, e scump tare, dar va fi chiar atât de frumos?

— Ţi-o jur! răcni de Guise.

Capitolul 20

Atacul morii.

În timp ce de Guise aştepta întărirea cerută de o mie de oameni şi făcea cu Maurevert acele glume macabre, Maineville şi Bussi-Leclerc se apropiau târâş de moară, hotărâţi să afle numărul adevărat al celor asediaţi.

Acolo totul era tăcut şi întunecat. Doar o fereastră a locuinţei era luminată. Cei doi oameni se îndreptară deci spre scara morii şi curând ajunseră la etajul unde se găsea mecanismul ei.

În câteva minute cutreierară moara şi se convinseră că nu era nimeni în ea. Voiau tocmai să coboare, când Maineville observă un fir subţire de lumină la piciorul unui zid. Îl apucă de braţ pe Bussi-Leclerc şi-i şopti la ureche:

— Există aici o uşă de trecere…

Se apropiară de palida rază de lumină, cu gândul nu de a deschide, ci de a asculta. Dar atingând uşa, Bussi-Leclerc îşi dădu seama că era numai împinsă. Cu multă grijă o trase spre el: uşa se deschise fără zgomot… Cei doi oameni se aplecară peste capul scării şi putură atunci vedea toată încăperea. Tresăriră de uimire. Aveau sub ochii, lor un spectacol neobişnuit.

Aşezaţi la o masă, cavalerul de Pardaillan şi ducele d’Angoulęme mâncau cu multă poftă o şuncă frumoasă, în timp ce o tocătură îşi aştepta rândul, iar Picouic le turna de băut! De-a lungul unui zid erau înşirate o duzină de

archebuze, toate încărcate. Pe o masă învecinată erau înşirate mai multe pistoale. În timp ce mâncau şi beau, Pardaillan şi Charles continuau o convorbire începută.

— Ne vom duce chiar mâine dimineaţă să vizităm mănăstirea aceea. Va trebui ca ţiganca să vorbească şi vom afla în sfârşit ce este cu frumoasa dumitale Violetta… Hai, înveseleşte-te, prinţe!

— Aşadar, Pardaillan, zise ducele d'Angoulęme, crezi că această Saďzuma ştie mai multe decât a vrut să spună la început?

— Sunt sigur, răspunse Pardaillan. Iar meşterul Picouic, care a trăit mai mult timp alături de ea, o să-ţi spună… Ia te uită! Ia te uită!

Aceste ultime cuvinte fură pronunţate de cavaler în clipa când se răsturnase pe spătarul scaunului său, pentru a privi mai bine culoarea vinului pe care avea să-l bea. În această mişcare, capul lui se ridicase şi dădu cu ochii, în capul scării de lemn, de Maineville şi Bussi-Leclerc. Pardaillan începu să râdă şi-i arătă pe cei doi oameni lui Charles, care îşi şi trase spada.

— Domnilor, li se adresă Pardaillan, dacă vă trage imima, vă poftesc! …

Maineville şi Bussi-Leclerc erau curajoşi. N-aveau în faţa lor decât trei oameni. Avură acelaşi gând: să pună mâna pe Pardaillan şi pe cei doi însoţitori ai lui şi să-i ducă legaţi fedeleş ducelui de Guise.

Se ridicară, salutară, iar Maineville spuse politicos:

— Domnule de Pardaillan, am ciocni cu plăcere un pahar cu dumneavoastră dacă aţi voi să-i uraţi sănătate domnului duce de Guise şi să veniţi după aceea la el, împreună cu noi.

Charles vru să se repeadă, dar Pardaillan îl reţinu.

— Domnule de Maineville, îi răspunse el, aş ciocni cu plăcere în sănătatea stăpânului dumitale dacă nu m-aş teme că-l supăr pe domnul d'Angoulęme, aci de faţă şi care, nu ştiu din ce cauză, nu-i poate suferi pe Loreni. Cât despre

ideea de a vă însoţi la ducele de Guise, este şi mai puţin realizabilă deoarece noi n-am terminat încă cina.

— Suntem foarte mâhniţi că vă vom întrerupe cina, răspunse atunci Bussi-Leclerc.

Rostind aceste cuvinte, cei doi oameni se năpustiră cu spada în mânĂ. Iar Bussi-Leclerc îi dădu lui Picouic o asemenea lovitură în cap cu mânerul spadei, încât bietul de el căzu leşinat, Pardaillan se repezi la piciorul scării, tăindu-le astfel orice retragere. Toate se petrecură doar în câteva clipe. Maineville era în gardă în faţa ducelui d'Angoulęme, tot aţa ca Pardaillan în faţa lui Bussi-Leclerc… În aceeaşi clipă spadele lor se încrucişară. Bussi-Leclerc dădu la rând două sau trei din loviturile lui favorite, spre marea lui uimire, ele fură parate de cavaler.

— Atenţie, domnule, te ucid! urlă Bussi-Leclerc, fandând adânc la o lovitură din faţă.

— Bravo, prinţe, strigă PardaillaN. Care nici nu răspunse ameninţării şi pară cu iuţeală lovitura. Împingeţi… aşa… fandaţi adânc… atins!

Maineville, lovit la braţ, apucă spada cu mâna stângă şi-l atacă furios pe Charles, în timp ce Bussi-Leclerc, înnebunit de mânie în faţa dispreţului adversarului său, îi trimitea lui Pardaillan lovituri cunoscute până atunci ca mortale.

— Haide, haide! Uite-l că oboseşte, spunea Pardaillan, adresându-se lui Charles, ca şi cum Bussi-Leclerc nici n-ar fi existat… Nu-l omorî, ce dracu! … Am o idee: leagă-i spada… bun! … ah! dezarmat! Ţine-l bine! Acum leagă-l zdravăn… Ce-o să mai râdem! …

Într-adevăr, în clipa aceea Charles îl dezarmase pe Maineville care, alunecând pe podea, căzuse într-un genunchi, îi propti vârful spadei în beregată şi-i spuse:

— Te predai, domnule?

— Mă predau, răspunse Maineville, îngălbenit din cauza sângelui pierdut, dar şi mai palid din cauza ruşinii şi a furiei.

În momentul acela, Picouic, trezit din leşin, se ridică, se repezi spre Maineville, apucă un colac de frânghii cu care erau legaţi sacii de grâu şi, în câteva clipe, îl legă aşa cum trebuie. Numai după aceea Pardaillan se uită la adversarul său care, spumegând, sărea în jurul lui, şi-i zise:

— Ei, ce mai spuneţi, scumpe domn?

— Spuneam, urlă Bussi-Leclerc, că am să te ţintuiesc de zidul ăsta! …

Pardaillan, cu o mişcare scurtă, devie spada, al cărei vârf îi zgârie pieptarul.

— Vorbeai de ţintuit, răspunse el. Într-adevăr, mânuieşti spada ca un cui. Uite, am să-ţi dau acum o lecţie. Priveşte atent!

— Mizerabile! răcni Bussi-Leclerc.

În secunda aceea spada îi sări din mâini şi se opri la zece paşi de ei. Voi să alerge s-o ridice, dar se lovi de Picouic care îndreptase un pistol asupra lui… Bussi-Leclerc încrucişă braţele, plecându-şi capul. Nici nu-şi dădu seama când Picouic îi legase mai întâi picioarele, apoi braţele… pentru ca apoi să-l ducă şi să-l întindă lângă Maineville.

— Să isprăvim de cinat, zise Pardaillan, care îşi vârâse spada înapoi în teacă şi se aşezase la masă. Ei drăcie meştere Picouic, la ce te gândeşti… paharul meu e gol…

— Cred, scumpe prieten, că e momentul să plecăm, zise atunci Charles d’Angoulęme, care se apropiase de fereastră. Priviţi…

Pardaillan se duse să privească. În luminile zorilor ce se iveau, văzu la poalele colinei o trupă care se desfăşura pentru asalt. Era un front lung de archebuzieri, flancaţi la stânga şi la dreapta de un dublu şir de arcaşi. În depărtare, pe sub poarta Saint-Honoré, se apropiau cete de civili cu suliţi în mâini, urlând.

Dintr-o privire generală, rezulta că la răsăritul soarelui se vor găsi în jurul colinei patru sau cinci mii de oameni.

— Drace! exclamă Pardaillan, e într-adevăr momentul să plecăm, dar deocamdată e mai uşor de spus decât de făcut.

— Totuşi, interveni liniştit Charles, azi-dimineaţă trebuia să mergem s-o vedem pe ţigancă. Mi-ai făgăduit, Pardaillan. Trebuie să plecăm.

— Vom pleca, răspunse Pardaillan. Dar ce strigăte asurzitoare! … Hei, meştere Picouic, la treabă! Ia-l în spinare pe domnul de Maineville, iar eu îl voi lua pe domnul Bussi-Leclerc, care e mai greu…

Urlete înfricoşătoare se auzeau din rândurile armatei asediatoare. La jumătatea urcuşului, atacatorii se opriră. Aşteptau împuşcăturile celor, asediaţi şi se mirau de tăcerea lor.

— Pregătesc o lovitură grozavă, îi zise de Guise lui Maurevert. Dar Maineville unde e? Unde e Bussi? …

Între timp, cel care era cauza acestei agitaţii, închis în moară împreună cu cei doi camarazi, se pregătea calm de o apărare disperată.

Pardaillan făcuse găuri prin scândurile prost încheiate ale morii şi instalase astfel toate archebuzele. Erau toate îndreptate spre duşman şi nu trebuia decât să le dea foc. După acestea, mai aveau şi pistoalele.

Afară, când soarele se ridică, de Guise dădu deodată semnalul de atac. Se auzi o larmă uriaşă şi armata porni din toate direcţiile, dar, aproape în aceeaşi clipă, se opriră cu toţii, iar pe colină şi pe câmpie se aşternu o mare tăcere, în faţa unui spectacol nemaipomenit.

Din moară ieşeau trei oameni, care-l duceau pe un cal pe al patrulea, strâns legat.

Într-o clipă omul acela fu fixat de extremitatea uneia din aripile morii…

— E Maineville! răcni de Guise îngrozit, înlemnit de uimire.

Cei trei asediaţi apucară îndată şi pe un al doilea individ, tot bine legat şi cu aceeaşi iuţeală, traseră spre pământ aripa opusă şi-l ţintuiră de ea pe nefericit!

— Bussi-Leclerc! exclamă Maurevert.

— Foc! Foc asupra acestor diavoli! urlă de Guise.

O sută de archebuze traseră deodată, împuşcăturile durară câteva minute, cu riscul de a-i lovi pe cei doi nenorociţi, agăţaţi fiecare de câte o aripă a morii! Dar când fumul des se împrăştie, Pardaillan, fu văzut pe ultima treaptă, a scării, salutând cu o largă mişcare a pălăriei după care intră în moară şi aruncă scara la pământ, cu o lovitură de călcâi. În acelaşi timp aripile morii începură să se învârtească! Cei doi nefericiţi, când sus, când jos, când cu capul spre cer, când cu el în jos, urmau orbita nemiloasă a aripilor de moară, gâfâind de groază.

— Înainte! Înainte! răcnise Guise turbat de mânie.

Din moară porni o răpăială puternică. Erau cele zece archebuze ale lui Pardaillan, care fuseseră descărcate. Dar avântul fusese luat… şi două minute mai târziu, în mijlocul unor ţipete înfiorătoare, locuinţa morarului, fu ocupată.

Dar uimirea se transformă în delir. În locuinţă nu se afla nimeni! Fu zărită scara care ducea la moară. Într-o clipă, douăzeci, cincizeci, o sută de oameni înarmaţi se năpustiră şi ajunseră la etajul de sus al morii.

— Nimeni! …

Cei trei asediaţi coborâseră la parter, Picouic înarmat cu ultimele două pistoale, iar Pardaillan şi Charles cu spada în mână.

Pardaillan, ajuns jos, ridică două sau trei scânduri ale culmii pe care era zidită moara şi le arătă drumul celor doi tovarăşi, care se strecurară înăuntru… Era ultimul refugiu! … Aveau să moară acolo, vânzându-şi pielea cât mai scump! … Pardaillan se strecură ultimul în gaură şi puse scândurile la loc.

Acum se găseau chiar pe pământ. Năvălitorii nu îndrăzneau să coboare la etajul de jos al morii.

În cele din urmă, unul dintre ei uitându-se şi nevăzând pe cineva, o ceată de atacanţi se repezi şi ajunse pe podeaua pe care cei trei asediaţi tocmai o părăsiseră! Era sfârşitul! Într-un minut îngusta deschizătură prin care ei se strecuraseră va fi descoperită.

Acesta fu momentul când Picouic simţi pământul fugindu-i de sub picioare şi avu impresia că va cădea… Se aplecă şi pipăi cu mâinile în întuneric. Ele atinseră o lespede, care se clătina. Picouic dădu un strigăt. Într-o clipa, Pardaillan şi Charles înţeleseră despre ce era vorba şi toţi trei apăsară din răsputeri pe lespedea care-i va lăsa să treacă pe asediaţi! …

Cum stăteau în genunchi, gâfâind, apăsând pe lespede, auziră un glas lugubru şi îndepărtat:

— Ah, laşii! striga glasul. Mi-astupă ieşirea! Staţi, că vă nimicesc pe toţi! …

— Croasse, urlă Picouic. E Croasse! …

Într-o secundă lespedea fu smulsă şi scoase la iveală o gaură căscată, de unde începea o scară de piatră mucegăită. Din această gaură apăru capul livid, speriat tragic şi comic al lui Croasse!

De îndată, înainte ca Croasse să-şi fi revenit din uimire, cei doi oameni săriră în gaură fugind de-a lungul unui tunel îngust întunecat, în care Picouic îl trase pe Croasse. Zece minute mai târziu ei ajunseră la cealaltă extremitate a subteranului, care dădea la bisericuţa Saint-Roch. Chiar în clipa aceea, asediatorii găsiră lespedea răsturnată şi începură să coboare cu grijă scara de piatră.

Cei patru oameni ieşiră din micuţa biserică în modul cel mai paşnic din lume şi se pierdură în mulţimea care se învârtea la poalele colinei, cu ochii aţintiţi asupra morii. Trecură neobservaţi în această aglomeraţie unde nimeni nu-i cunoştea şi se reîntoarseră grăbiţi la Paris.

Croasse fu întrebat îndelung asupra împrejurărilor care l-au transformat într-un salvator neprevăzut.

— Tocmai mă băteam în capelă cu nu ştiu câţi duşmani pe care îi pusesem pe fugă, răspunse el, când, apucat pe neaşteptate de şapte sau opt turbaţi, am fost aruncat într-o gaură neagră unde am fost lăsat fiind socotit mort. Când mi-am revenit, am auzit larma bătăliei şi m-am hotărât să mă apropii de voi, domnilor. Atunci…

— Domnule Croasse, sunteţi uimitor! ... exclamă Pardaillan zâmbind.

Capitolul 21

Mânăstirea din Montmartre.

O lectică împodobită în interior cu perne de mătase şi căptuşită toată cu aceeaşi ţesătură, trecuse tocmai peste podul Notre-Dame. Vreo zece călăreţi, îmbrăcaţi în costume de culoare închisă şi bine înarmaţi, escortau această lectică. Cu ochii pironiţi asupra lecticii, un om de statură înaltă şi bine făcut, învăluit cu grijă într-o mantie, o urma de la distanţă.

Omul acela era meşterul Claude, fostul călău al Parisului. Lectica aparţinea prinţesei Fausta.

Ea străbătu Parisul, trecu de poarta Montmartre şi urcă coasta aspră pe drumul care şerpuia sub umbra fagilor seculari. În sfârşit, se opri sub bolta mănăstirii Benedictinelor. Prinţesa Fausta coborî din lectică şi, ca şi cum sosirea ei ar fi fost aşteptată, poarta fu deschisă neîntârziat.

Meşterul Claude se oprise în spatele unui copac. Apoi se întoarse, cercetă cu nerăbdare pantele colinei şi, zărind în sfârşit pe un om care urca încet, îi făcu semn să se apropie. Omul veni lângă Claude. Era prinţul cardinal Farnese.

Dintr-un soi de fatalism sau un suprem dispreţ pentru viaţă, izvorât din deznădejde, Farnese de-abia se mai ascundea şi nu se mai ferea deloc.

— Ea e aici, îi zise meşterul Claude întinzând braţul spre mănăstire.

Farnese aruncă o privire asupra escortei Faustei, care descălecase şi aştepta în faţa porţii.

— Bine, eşti hotărât să acţionezi? întrebă el.

— M-am vândut dumneavoastră pentru un an, răspunse meşterul Claude cu o voce întunecată. Vă aparţin. Porunciţi, deci şi voi asculta... dar nu uitaţi că după moartea tigroaicei, dumneavoastră îmi veţi aparţine mie! mormăi el.

Farnese ridică din umeri şi spuse:

— Dacă nu mi-aş fi agăţat viaţa de nădejdea dea-mi răzbuna fiica, m-aş fi predat ţie pe moment şi te-aş binecuvânta dacă m-ai scăpa de această viaţă. Nu trebuie deci să te temi că voi încerca să rup pactul care ne leagă…

— Bine! Porunciţi deci şi eu mă supun! … răspunse călăul.

— Să începem prin a intra în mănăstire.

Apoi, pe departe, ascunzându-se după copacii bătrâni, ocoliră mănăstirea. Am arătat că mănăstirea se găsea într-o stare jalnică, părând că fusese părăsită de multă vreme. Grădinile, altădată atât de frumoase, nu mai erau acum decât o pădure de mărăcini. Grădina de zarzavaturi, aşezată în spatele mănăstirii, mai era singura încă destul de bine îngrijită, locuitorii acelor locuri ciudate hrănindu-se îndeosebi cu legumele care creşteau acolo. Această grădină de zarzavat, ca şi restul mănăstirii, era împrejmuită cu un zid. Dar, din loc în loc, în zidul acela, sub paşii unor misterioşi vizitatori, apăruseră nişte spărturi mari, care se transformaseră în adevărate treceri deschise. Spre una din aceste treceri se îndreptă meşterul Claude, urmat de îngânduratul prinţ Farnese.

Nu departe se găsea un vechi pavilion cu o arhitectură elegantă, construit altădată de vreo stareţă venită acolo să caute liniştea şi singurătatea, dar care acum arăta ca o adevărată ruină. Claude împinse cu umărul poarta roasă de carii şi apoi intrară.

— Aşteptaţi-mă aici, zise meşterul Claude.

Farnese încuviinţă din cap şi rămase nemişcat. În timp ce fostul călău se îndepărtă.

Prinţesa Fausta intrase în mănăstire. Cu toată forţa de caracter de necrezut a acestei femei, pe chipul ei vedea o tulburare nelămurită.

Precedată de două maici tinere, cu feţele mai curând sprinţare decât pioase, Fausta ajunse la primul etaj şi, pe imensul palier de unde se deschidea un coridor lung, o întâlni pe stareţa Claudine de Beauvilliers, care se grăbea să-şi întâmpine ilustra vizitatoare. Ea îngenunche scurt şi

Fausta ridică mâna, cu primele trei degete îndepărtate, un semn misterios… binecuvântare ce putea fi dată numai de urmaşii Sfântului Petru! Dar totul se petrecu atât de repede, încât cele două maici nu observară nimic.

Claudine se grăbi să meargă înaintea Faustei, arătându-i drumul şi o introduse într-o odaie mobilată cu un lux pestriţ. Pe o masă de marmură cu colţurile îmbrăcate în argint, se afla tot arsenalul de perii, de cleştiuţi, de borcane şi flacoane, pomade şi cosmetice folosite pe atunci nu numai de femei, dar şi de bărbaţi. Iar, deasupra acestei mese, îşi întindea braţele un Cristos de aur.

Stareţa împinse un fotoliu încăpător şi când Fausta se aşeză, ea-i puse sub picioare o perniţă de catifea. Ea rămase în picioare.

— Femeia aceea… ţiganca, mai e încă aici? întrebă atunci Fausta.

— Da, doamnă. Conform ordinelor dumneavoastră o supraveghem îndeaproape. Sanctitatea-voastră doreşte s-o vadă?

Fausta rămase câteva minute tăcută şi îngândurată.

— Sanctitatea-mea! îngână Fausta, după o tăcere… Ce batjocură! … Douăzeci şi trei de cardinali adunaţi în conclav secret, în catacombele Romei, au declarat război lui Sixtus. Şi iată că în faţa faptelor, au început să tremure. Suveranitatea-mea pontificală este menită să fie exercitată pe ascuns, în timp ce sufletul meu tânjeşte din răsputeri după lumina zilei! … Ah! Claudine, sufletul meu e plin de amărăciune. Mă numeşti sanctitate! … Dar când privesc în adâncul sufletului meu, nu văd decât o tânără speriată că natura s-a înşelat dându-i sexul, nostru, mai speriată încă de a descoperi, sub dorinţele ei smintite, slăbiciunea unei femei.

Claudine ridică spre Fausta o privire compătimitoare.

— Ah, nobilă şi strălucită suverană, murmură ea, dumneavoastră care inspiraţi în acelaşi timp dragostea şi respectul, vă văd copleşită de o îndurerare necunoscută…

De ce nu pot muri ca să vă feresc fie şi de umbra unei suferinţe! …

Fausta, cu un gest plin de demnitate, o ridică pe stareţă.

— Da, zise ea, eşti cu adevărat un apostol, Claudine. Dacă trupeşte ai slăbiciuni, sufletul tău este însă tare. Eşti singura care m-ai înţeles… Ascultă, deci…

La un semn al Faustei, Claudine de Beauvilliers, stareţa benedictinelor din Montmartre, se aşează şi ascultă.

Capitolul 22

Inima Faustei „Domnia pontificală a Jeannei poate fi doar un vis?” continuă Fausta ca şi cum ar fi vorbit pentru sine. „Ce lege interzice unei femei să ocupe tronul lui Petru? Nu există oare sfinte aşa cum există sfinţi?”

Claudine asculta atentă cuvintele neobişnuite. Adresându-se mai direct stareţei, Fausta urmă:

— Deci douăzeci şi trei de cardinali, sătui de tirania lui Sixtus, au hotărât să ridice o altă Biserică în faţa Bisericii acestuia, un alt tron în faţa tronului său. De atunci s-au scurs trei ani… Locuiam pe atunci la Roma, în palatul în care a trăit bunica mea, Lucreţia. Sângele familiei Borgia clocotea în vinele mele. Bogată, frumoasă, iubită, singură pe lume, palatul meu era plin de nobili şi prinţi ai Bisericii… Dar singura mea bucurie era să recitesc înfricoşătoarea legendă a neamului Borgia, strămoşii mei. Astfel am simţit în mine spiritul larg al lui Alexandru Borgia, înflăcărarea de cuceritor a lui Cezar Borgia şi inima Lucreţiei Borgia. Voiam să întrunesc în fiinţa mea, ceea ce au fost ei trei la un loc! Da, făceam acest vis nemaiauzit, când l-am întâlnit pe Farnese. Pe el l-am cucerit primul, el a fost primul care m-a părăsit! …

— Cum, doamnă? … Cardinalul Farnese? …

— Într-o seară, zise Fausta mai departe, fără să răspundă, Farnese veni să mă caute în palatul meu. El îmi cunoştea visele şi-mi purta un soi de admiraţie. În seara aceea, am ieşit să ne plimbăm prin Roma şi am pătruns în catacombele ei. Ajunşi la o mare răscruce luminată de torţe, i-am văzut

pe cei douăzeci şi trei înveşmântaţi în mantiile lor… „Iat-o pe aceea de care v-am vorbit.”, zise Farnese. „Iat-o pe aceea ce ne poate salva…” Atunci, cei douăzeci şi trei mă înconjurară. Nu m-am cutremurat în faţa celor întrevăzute în acea clipă şi am primit propunerea lor. Îndată, unul dintre ei, cel mai bătrân, mi-a pus în deget acest inel…

Fausta întinse mâna şi arătă inelul.

— Am încercat să acţionez, continuă Fausta, am răscolit Italia şi aproape toţi episcopii sunt gata să mă recunoască. Am dat peste cap Franţa, fiindcă regele, la primele avansuri ale lui Farnese, a ridicat din umeri. L-am gonit pe acest rege şi am făcut să fie ales un altul…

— Mi se pare, zise timid Claudine, că evenimentele se desfăşoară potrivit planului dumneavoastră…

— Iată ceea ce mă dezorientează! Aparenţele depăşesc prevederile mele, dar în spatele acestor evenimente se află altele care mă înfrânează. Cardinalii conclavului secret se tem. Farnese m-a părăsit…

— Dar de Guise! De Guise?

— De Guise s-a împăcat cu ducesa. Deşi aveam o mare influenţă asupra ei, mi-a scăpat. Am trimis-o acasă, sperând că va avea destulă îndrăzneală să se prezinte din nou la palatul de Guise şi… atunci… A avut îndrăzneala pe care i-am presupus-o, l-a întâlnit pe soţ… dar acesta a iertat-o.

Claudine de Beauvilliers îşi reţinu un zâmbet.

— De Guise, reluă Fausta, de Guise care trece drept tipul desăvârşit al omului energic şi violent. De Guise nu este minunat decât în luptă. Dar, odată dezbrăcat de cască şi de cuirasă, întrezăresc în de Guise ceea ce este el în realitate: o statuie frumoasă, care are uneori câte un gest violent, dar care nu e în stare de o gândire înaltă, nici de o hotărâre fermă… Da, a iertat-o pe ducesa de Guise şi faptul m-a derutat. A lăsat să iasă din oraş trei mii de oameni pe care Crillon i-a dus lui Henri de Valois. A vorbit cu Caterina de Medici şi câteva cuvinte ale bătrânei florentine au fost de-ajuns ca să se prăbuşească întregul eşafodaj al hotărârilor

pe care reuşisem să le sădesc în acest creier slăbănog! … În sfârşit, fiind lipsit de bani, i se prezintă prilejul de a pune mâna pe tezaurul care să-i permită cucerirea regatului, N-avea decât să-l culeagă… dar la moara de pe colina Saint-Roch s-a lăsat păcălit ca un copil! Fausta închise ochii şi murmură:

— E adevărat că în piaţa Grčve şi la colina Saint-Roch, de Guise a întâlnit un potrivnic puternic… De ce oare ducele de Guise n-are sufletul unui Pardaillan? …

Apoi, ca şi cum taina pe care o păstra în inimă ar fi înăbuşit-o, spuse mai departe cu o voce aproape tremurătoare:

— Adevăratul cavaler al aventurilor eroice nu este un de Guise cu armura strălucitoare sau cu pieptarul de satin. L-am văzut eu pe adevăratul cavaler. Cine e? Oh, ce n-aş da să-l cunosc mai bine, să pătrund în viaţa lui, să-i înţeleg gândurile… să fiu, în sfârşit…

Fausta se opri deodată. Chipul ei păli, iar unghiile i se înfipseră în podul palmei, în sforţarea pe care trebui s-o facă pentru a-şi domina emoţia, dar Claudine văzuse, auzise… şi ghicise.

— Sunt nebună! murmură Fausta. Eu n-am inimă…

— De ce suverana mea? exclamă Claudine fremătând. Regină atotputernică, de ce nu aţi fi şi femeie? …

— Pentru că, răspunse Fausta, recăpătându-şi toată prestanţa, nu vreau să fiu stăpânită de un bărbat…

— Ah, doamnă, dragostea e un stăpân atât de plăcut de îndurat! …

— Dragostea! bolborosi Fausta tresărind.

Ea plecă fruntea şi o lacrimă fierbinte i se opri pe pleoape. Dar lacrima se uscă şi când îşi înălţă capul, chipul ei îşi regăsise toată seninătatea.

— Iată deci care e situaţia, continuă ea simplu. De Guise a dat înapoi cu zece ani în aceste câteva zile, iar Farnese, piatra unghiulară a edificiului meu, Farnese îmi scapă! … S-

o vedem, aşadar, pe această Saďzuma… pentru că îmi spui că ai descoperit…

Stareţa bătu din palme. Se deschise o uşă şi apăru o călugăriţă.

— Să fie adusă ţiganca, porunci Claudine.

Capitolul 23

Spectrul.

Meşterul Claude, lăsându-l pe prinţul Farnese în pavilion, se îndepărtă, străbătând grădina de zarzavat.

Claude cunoştea, fără îndoială, ciudatele obiceiuri din această mănăstire deosebită. Părea că nu se fereşte deloc. Trecând prin grădina de zarzavat, ajunse sub o boltă şi acolo întâlni o fată tânără şi frumoasă, într-un costum laic, puţin cam despuiat.

Iar această tânără, cu un zâmbet neruşinat, cu privirea impertinentă, era tot o călugăriţă. Ea se opri hotărâtă în faţa meşterului Claude şi, cu un glas mângâietor, îl întrebă:

— Frumosul cavaler face desigur parte din escorta care s-a oprit în faţa porţii?

— Întradevăr, fac parte din suita prinţesei şi am poruncă s-o caut.

— Ca să ajungeţi la stareţă, urmaţi-le pe cele două maici.

Cele două maici erau îmbrăcate în călugăriţe. Mergeau încet, cu capul plecat şi braţele încrucişate, căci în mănăstirea aceea se mai găseau câteva maici rămase neîntinate.

Între cele două femei, păşea tăcută ţiganca cu mască roşie… Saďzuma. Claude le lăsă să treacă şi începu să le urmeze. Cele două călugăriţe bătură la o uşă care se deschise. Atunci ele o apucară pe Saďzuma fiecare de câte o mână şi intrară. După câteva clipe ele ieşiră singure şi se îndepărtară încet. Atunci, meşterul Claude se apropie de uşă. Dar acolo se opri şi-şi şterse fruntea cu ambele mâini. Uşurinţa cu care se putea îndrepta spre îngrozitorul eveniment îi producea o anumită nelinişte, pe care n-ar fi

resimţit-o, dacă ar fi trebuit să treacă printr-o mie de primejdii.

Claude zări la câţiva paşi o uşă întredeschisă. Se duse într-acolo şi ajunse într-o încăpere strâmtă nemobilată, unde domnea semiîntunericul. Oprit în această singurătate, Claude, cu braţele încrucişate, începu să gândească. Ce căuta el acolo?

Venise să omoare, sau cel puţin să răpească o femeie pe care să i-o predea prinţului Farnese. Era însufleţit de o ură turbată împotriva Faustei. Ucigaşa fiicei lui trebuia să moară, dar i se părea că unele amintiri i se zbăteau în străfundul memoriei.

„Ţiganca aceea care merge între cele două călugăriţe are o ţinută pe care o recunosc”, gândi meşterul Claude.

Se frământă îndelung cu privire la aceasta, uitând în clipa aceea de Farnese şi de Fausta. Apoi, se hotărî.

Cele două maici care o conduceau pe Saďzuma intrară la stareţă.

— Doamnă, zise una din ele, pe teritoriul comunităţii noastre au mai intrat doi bărbaţi.

— Din păcate, răspunse Claudine, zidurile bietei noastre mănăstiri au căzut în ruină. Cum am putea oare opri incursiunile amaleciţilor? Duceţi-vă şi rugaţi-vă, surorilor, duceţi-vă.

Răspunsul acesta făţarnic îl dădu Claudine pe tonul unei cuvioşii îndurerate. Cele două maici se înclinară şi ieşiră. Fără îndoială că Fausta cunoştea obiceiurile speciale din această mănăstire, căci nu păru deloc mirată. Numai că, după ce călugăriţele s-au retras, ea spuse:

— Este aproape ziua, doamnă stareţă, când îţi vei putea reconstrui templul care adăposteşte pe aceste tinere sfinte. Nu uita că mănăstirii îi este asigurat un venit de o sută de mii de livre, din ziua în care planurile noastre vor fi fost binecuvântate de Dumnezeu.

Ochii Claudinei sticliră. Fausta se şi întorsese spre Saďzuma ţi o privea în tăcere. Ţiganca se apropie de ea, îi

luă mâna şi o întrebă cu un glas trist:
— Vreţi să vă cunoaşteţi viitorul?
— Nu, răspunse Fausta. Dar dacă vrei, ţi-l voi spune pe al tău, deoarece ştiu să citesc în palmă întâmplările trecute.
Saďzuma privi cu mirare femeia care-i vorbea cu o blândeţe care îi topea inima şi cu o autoritate care o subjuga; întrebă:
— Cine eşti? Eşti şi tu din Boemia ca şi mine?
— Poate, răspunse Fausta. Dar, pentru că eu îţi vorbesc cu chipul descoperit, n-ai putea să-ţi scoţi masca?
— Masca mea e roşie, dar, dacă o retrag se va vedea obrazul meu stacojiu de ruşine. Toţi cei ce s-au aflat în catedrala din piaţa Grčve m-au văzut…
— Sau poate ţi-e frică să nu fii recunoscută de călău? adăugă ea, urmărind efectul cuvintelor ei.
— Călăul nu e nimic, rosti Saďzuma. Nu mi-a făcut nici un rău. El nu mi-a zdrobit inima. Cel de care mă tem este şarlatanul care mi-a ucis sufletul.
— Numele şarlatanului? întrebă Fausta urmărind cu o atenţie pătimaşă impresia spuselor sale.
— Se află aici! răspunse Saďzuma ducându-şi mâna la piept. Nimeni nu-l va afla.
— Ei bine, eu îl ştiu!
Saďzuma pufni în râs. Fausta îi apucă mâna, o deschise, aruncă o privire asupra ei şi zise cu glas poruncitor:
— Liniile palmei tale mi-au arătat viaţa ta trecută…
Saďzuma îţi trase repede mâna ţi o închise cutremurată de groază.
— Ştiu că inima ţi-a fost strivită de episcop la piciorul unui altar… Cel pe care-l iubeai: Jean de Kervilliers!
Saďzuma scoase un strigăt de disperare şi se prăbuşi în genunchi.
— Ea e! E chiar ea! murmură Fausta.
Se aplecă spre ţigancă ca s-o ridice, dar în momentul acela uşa se deschise şi Fausta îl văzu intrând pe meşterul Claude… Ea nu se cutremură.

— Pe cine cauţi aici? îl întrebă ea cu aroganţă.
— Pe dumneavoastră! răspunse Claude.
— Vorbeşte deci…
— Cererea mea e simplă, doamnă. Voiam să vă rog să mă însoţiţi până la vechiul pavilion aflat în spatele grădinilor mănăstirii.
— Şi dacă aş refuza, călăule?
— Dacă aţi refuza, doamnă, aş fi obligat să vă ucid pe loc. Stăpânul meu, şi-i spun stăpân pentru că acum îi aparţin trup şi suflet, mi-a poruncit să vă duc la el în pavilionul acela. Vă voi duce vie sau moartă.
Claudine, în faţa acestei scene neaşteptate, se albise de spaimă. Fausta îşi păstra, ca întotdeauna, admirabila ei înfăţişare de maiestate senină.
— Şi care e stăpânul tău? întrebă ea.
— Monseniorul cardinal Farnese…
Fausta tresări puternic.
— Te urmez, răspunse ea.
Claude, mirat de lipsa de opunere, nu lăsă să se vadă acest lucru, nici prin vorbă, nici prin gesturi. Fausta, cu un senin, o linişti pe Claudine. Apoi, aplecându-se spre Saďzuma, o ridică şoptindu-i la ureche cu o expresie de milă neţărmurită:
— Vino, sărmană femeie şi nu vei mai suferi…
Meşterul Claude, cu pumnalul în mână, deschise uşa. Fausta trecu sprijinindu-se de braţul Saďzumei, sau mai curând târând-o. Stareţa voi s-o urmeze, dar Claude închise uşa cu cheia, spunând:
— Rămâneţi aici, doamnă. În plus, să ştiţi că dacă strigaţi după ajutor, distrugeţi şi singura şansă de salvare ce i-a mai rămas prinţesei Fausta.
Claudine rămase deci închisă în cameră, pe jumătate leşinată de groază. În ce-o priveşte pe Fausta, ea păşea liniştită. Claude venea în spatele ei. Când ajunse în josul scării. Fausta se întoarse spre călău:
— Condu-mă, îi spuse ea.

— Mergeţi drept în fundul grădinii, răspunse Claude. Şi nu uitaţi că la primul strigăt, la prima mişcare, vă ucid…

Fausta porni şi ajunse la pavilion, unde intră. Claude intră după ea şi închise uşa.

Farnese, cufundat în gânduri, nu auzi scârţâitul uşii. Claude se îndreptă spre el. În clipa aceea Fausta o împinse pe ţigancă într-un colţ mai întunecat şi-i şopti la repezeală:

— Dacă vrei să scapi de suferinţa care-ţi încătuşează viaţa, de când ai fost trădată de Jean de Kervilliers, rămâi aici tăcută.

Îndemnul fusese de prisos. Ţiganca îl văzuse pe Farnese şi toată fiinţa îi fu zguduită de un fior adânc.

— Omul negru din piaţa Grčve, murmură ea.

Fausta se îndreptă grăbită spre marginea opusă a încăperii. Se aşeză într-un fotoliu vechi şi aşteptă. Claude îl atinse pe Farnese.

— Monseniore, spuse el, ea e aici.

— Ea? Care ea? gâfâi Farnese, sărind în picioare.

— Aceea care v-a ucis fiica, pe care noi am condamnat-o, aceea ce va muri… iat-o.

— Ah, da, bolborosi el, Fausta! E chiar Fausta!

Constatarea sună ca o uşurare.

— Călău, se adresă el acestuia cu un glas liniştit, aşteaptă afară. Când te voi chema, vei executa sentinţa.

Claude se înclină cu supunere şi ieşind, se aşeză pe pragul de piatră. Farnese o privi pe Fausta în tăcere timp de câteva clipe.

— Doamnă, spuse el, în cele din urmă, iată-vă în puterea mea. Trebuie să vă previn că am intenţia să vă omor aşa cum se omoară o fiară sângeroasă. Ce aveţi de spus?

— Cardinale, răspunse Fausta, te afli în stare de rebeliune împotriva propriei tale suverane. Aş fi putut cu un singur cuvânt să-l arestez pe călăul trimis, dar am vrut să văd până unde vei merge cu îndrăzneala. Iată de ce mă aflu aici. Să ştii că voi ieşi din această clădire fără să te fi atins de un fir din părul meu.

Un moment, furat de acest glas autoritar, cardinalul fusese gata să-şi plece capul. Dar, încordându-se, continuă:

— Nu vă poate salva decât un singur lucru pe lume. Atunci când m-am târât la picioarele voastre, când v-am strigat că această sărmană nevinovată era fiica mea… credeam că mă mai adresez suveranei mele. Dar am văzut atunci că n-aveaţi în suflet decât îndrăzneala şi numai ea vă era tăria. Ani de zile, v-am fost devotat orbeşte. Pentru dumneavoastră am devenit criminal, crezând că lupt pentru binele noii Biserici. Când v-am cerut înapoi fiica, mi-aţi răspuns: „A murit”… În clipa aceea v-am condamnat. Nimic nu vă mai poate deci salva azi, afară numai dacă-mi dovediţi că fiica mea nu e moartă!

Cardinalul pironi o privire aprinsă asupra Faustei. O ultimă speranţă îl făcea să mai freamete.

— E moartă, răspunse Fausta necruţătoare. Am vrut să văd dacă dumneata, primul meu discipol, erai atât de eliberat de slăbiciunile omeneşti, încât să-ţi sacrifici şi fiica sfintei noastre cauze, căreia îi datorai până la ultima picătură de sânge… Dacă le-aş fi văzut aşa cum speram, Farnese… de câte n-aş fi fost în stare şi ce minunată răsplată aş fi găsit pentru dumneata! Cine ştie dacă o minune nu ţi-ar fi înapoiat-o pe aceea pe care o plângi!

— Visuri nesăbuite! zise el surd. Să nu nădăjduiţi, doamnă, că veţi scăpa de sentinţă, legănându-mă într-o speranţă copilărească.

Odată cu aceste cuvinte, cardinalul făcu o mişcare ca şi cum ar fi vrut să cheme călăul. Dar Fausta se ridică în acelaşi timp. Ea păşi atât de luminoasă în seninătatea ei, atât de înfricoşătoare în măreţia ei, încât cardinalul se opri şi fu deodată copleşit de o groază tainică.

— Deoarece rebeliunea te osândeşte, zise ea glacial şi n-ai vrut să încercăm miracolul bucuriei, ei bine, împlinească-se deci miracolul disperării, trăieşte cu aceea care este moartea sufletului tău!

— Ce vreţi să spuneţi? bâlbâi Farnese.

— Întreabă-te pe tine însuţi! O crezi moartă de şaisprezece ani! … Priveşte! …

Cu o mişcare fulgerătoare, smulse masca Saďzumei.

— Léonore! urlă Farnese dând înapoi, în timp ce Saďzuma înainta spre el.

— Cine mi-a rostit numele? întrebă ţiganca.

Farnese, livid, cu ochii ieşiţi din orbite, îşi ascunse faţa în mâini. Iar când Saďzuma ajunse foarte aproape de el, căzu în genunchi.

Se auzi glasul răsunător al Faustei:

— Adio, cardinale! Te pun azi faţă în faţă cu Léonore de Montaigues, iubita ta! … Fereşte-te ca într-o zi să nu te pun de faţă cu spectrul fiicei tale! …

Dar Farnese nu mai auzea. N-o vedea decât pe Saďzuma… Léonore… arătarea! …

Fausta se îndreptă spre uşă fără a grăbi pasul. Acolo îl găsi pe Claude aşteptând, văzând-o cum pleacă, el nu-şi credea ochilor de uimire. Cu o săritură, călăul pătrunse în cameră, alergă la Farnese şi o văzu atunci pe Saďzuma plecată peste cardinal.

— Mama Violettei! … murmură el încremenit.

Claude se dădu câţiva paşi înapoi, speriat, aproape îngrozit de neaşteptata apariţie a aceleia pe care odinioară, într-o dimineaţă de noiembrie, trebuia s-o execute în piaţa Grčve. Atunci, după înfăţişarea lui Farnese, iubitul Léonorei, el înţelese de ce Fausta putuse să iasă atât de nestânjenită din odaia aceea unde ar fi trebuit să moară. Ura lui, care o clipă făcuse loc uimirii, reveni şi mai arzătoare.

— Ei bine, şopti el, am s-o execut singur pe această femeie!

Şi se repezi afară, pe urmele Faustei. Dar aceasta ajunsese lângă escorta de sub marea poartă a mănăstirii. De departe, Claude văzu lectica depărtându-se, înconjurată de călăreţi.

Capitolul 24

Sora Filomena.

Meşterul Claude se întoarse. O clipă se opri în faţa pavilionului unde-l lăsase pe prinţul Farnese. Mergând fără grabă, se gândea: „Fausta ştie că Farnese vrea s-o omoare, ea a adus-o pe nenorocita de Léonore la cardinal. De ce? Avea o escortă destul de puternică pentru a pune mâna pe Farnese… dar a plecat fără să încerce ceva. Şi pe mine de ce nu m-a arestat?”

Claude trecu prin spărtura pe unde intrase cu cardinalul Farnese. În timp ce cobora pantele abrupte, zări urcând patru oameni împărţiţi în două grupe. Îşi continuă coborârea şi-i încrucişă pe primii doi din necunoscuţi pe care-i salută cu respect. Ei îi răspunseră la salut, iar Claude îşi urmă drumul spre Paris.

Tânărul senior, pe care Claude nu l-a recunoscut şi care i-a răspuns la salut mai politicos decât o făceau de obicei aristocraţii cu un simplu cetăţean ca el, fusese Charles d’Angoulęme.

Era plin de speranţă tânărul duce! Gura de aur a lui Pardaillan îi repetase doar că o va revedea pe Violetta. Urca deci sprinten pantele din Montmartre, găsind natura încântătoare. Pardaillan, cel mai bun dintre prieteni, era convins că acolo, sus, o va găsi pe ţiganca Saďzuma ţi că prin ea va putea afla ascunzătoarea lui Belgodčre, prin urmare ţi pe cea a Violettei.

Cei patru oameni ajunseseră la spărtură. Pardaillan trecu primul şi, neobservând nimic anormal sau alarmant, îi făcu semn lui Charles, care-l urmă numaidecât. Îndată fură ajunşi şi de Croasse şi Picouic. În grădină, două călugăriţe bătrâne săpau.

Una din ele zări deodată pe cei patru nou-sosiţi, şi-i arătă cu un zâmbet amar, tovărăşei de lucru.

— Stăm bine, zise ea. Acum au început să vină câte patru! Isuse, nu mai e mult şi la mănăstire o să se cartiruiască o armată întreagă!

— Nici chiar aşa, soră Filomena, făcu cealaltă maică, mai neîncrezătoare sau mai resemnată. Dacă tinerele noastre surori vor să se ticăloşească, asta le priveşte… noi tot nu putem nimic!

— Isuse Hristoase, murmură sora Filomena, s-ar spune că vin spre noi, ia te uită, soră Mariange.

— Da, într-adevăr, vin spre noi. Hai să plecăm, soră Filomena.

Sora Filomena, cu o mişcare rapidă, îşi netezi fusta învechită şi-şi împinse sub ceafă şuviţele de păr care zburau în vânt.

— Dimpotrivă, zise ea, să rămânem. Trebuie să vedem dacă vor avea îndrăzneala să nu ne respecte.

Pardaillan ţi ducele d’Angoulęme se îndreptau într-adevăr spre cele două maici. Sora Mariange înfrunta privirile celor doi sosiţi, în timp ce sora Filomena îşi plecă ruşinos ochii.

Sora Mariange era o femeie grasă, micuţă şi durdulie, numai rotunzimi, cu o faţă roşcată. Sora Filomena, ascuţită şi uscată ca un curmei de viţă, fusese întotdeauna urâtă şi de aceea era supărată pe întregul univers. Nu cunoştea nimic din viaţă şi, în unele privinţe, era de o naivitate copilărească.

Pardaillan îşi ridică pălăria politicos.

— Nu vă apropiaţi! Opriţi-vă! strigă Filomena.

Pardaillan, cumsecade, se opri la acest ţipăt impresionant şi rămase înmărmurit.

La rândul lui, Charles d’Angoulęme salută şi zise:

— Doamnă…

— Nu-mi vorbiţi! îl întrerupse bătrâna cu un gest de pudoare ofensată. Ce vreţi de la noi? Vorbiţi! Vă citesc pe chipuri intenţiile necurate!

Atunci, Pardaillan fu scuturat de un hohot de râs, care, cu toate necazurile acestuia, îl cuprinse îndată şi pe duce.

— Pe toţi dracii, exclamă Pardaillan, arătăm noi ca nişte mauri sau ca nişte turci? Înfăţişarea noastră este oare ca a unora care vin să violeze virtutea a două femei cu aspect

atât de venerabil? ... Nu, doamnă, nu vă temeţi de nici un act nelalocul lui. Venim numai să vă rugăm să ne daţi o informaţie. Şi, ca să fiţi şi mai liniştite, am să vă spun că prietenului meu aci de faţă i s-a întâmplat o mare nenorocire... iubeşte o fată... oh, nu vă speriaţi, nu-i o călugăriţă – iar fata aceea a fost răpită.

— Sărmane tânăr! murmură sora Filomena privindu-l cu atenţie pe micul duce.

— Există aici o femeie, continuă Pardaillan, o ţigancă, pe care am dus-o chiar eu până la poarta mănăstirii şi căreia i s-a dat o binevoitoare ospitalitate. Ţiganca aceasta ne poate da un preţios ajutor în găsirea aceleia pe care o căutăm... şi am vrea s-o vedem.

— Am văzut femeia de care vorbeşti, răspunse atunci sora Mariange, care până atunci făcuse pe muta.

Charles făcu doi paşi sprinteni spre sora Mariange.

— Doamnă, rosti el cu glasul tulburat, ajută-mă s-o găsesc pe ţigancă şi vei vedea că n-ai ajutat pe un nerecunoscător.

— Mila creştină ne obligă să-l ajutăm pe aproapele nostru. Vrei să vorbeşti cu ţiganca? întrebă ea. Ei bine, vezi pavilionul acela vechi de acolo, aproape de spărtură? Ea-i acolo acum, am văzut-o intrând.

Pardaillan şi Charles nu aşteptară să li se spună de două ori şi se îndreptară în mare grabă spre pavilionul arătat.

Capitolul 25

Dragoste tomnatică.

În vreme ce Charles şi Pardaillan pătrundeau în vechiul pavilion, cei doi lachei, adică Picouic şi Croasse, rămaseră afară de pază. Primul se postase la spărtură, iar al doilea avea să rămână chiar la intrarea pavilionului. Croasse, care, fără voia lui, fusese luat drept mare războinic, arunca în jur priviri ameninţătoare. Trase pumnalul şi-l ţinea gata de luptă. Totuşi, după ce constată că grădina de zarzavat, singura lui adversară, nu expunea privirilor sale decât nişte neînsemnate verdeţuri şi legume, începu să-şi spună că, fără îndoială, nu venise încă momentul unei noi bătălii. Îşi

potoli deci jăratecul din priviri şi, încetişor, îşi puse pumnalul înapoi în teacă, bolborosind:

— În orice caz, îi văd eu la timp.

În aşteptare, ca simplă precauţiune şi ca să nu rişte zadarnic, părăsi cu paşi mici postul luat în supraveghere şi se îndreptă spre o remiză unde erau depozitate sculele de grădinărit. Şubred adăpost, totuşi un adăpost. Tocmai când să ajungă la remiză şi să se ascundă, apăru o umbră. Croasse sări. Nu era nici un duşman, ci sora Filomena.

— Opriţi-vă, pentru numele lui Dumnezeu, ţipă ea, văzându-l pe Croasse trăgându-şi pistolul de la brâu.

Croasse, dându-şi seama că avea de-a face doar cu o femeie în vârstă, înţepenită de spaimă. Îşi puse la loc revolverul. Între timp, sora Filomena îşi împreună mâinile, plină de admiraţie.

— Cât de viteaz trebuie să fiţi! exclamă ea.

— Ce nenorocire! gândi Croasse. Lucrul se observă, deci! Ce doriţi, preacinstită doamnă? adăugă el cu glas tare.

Filomena rămase cu gura căscată. Nu prevăzuse o întrebare atât de simplă. De fapt, chiar, ce voia?

Filomena trăia de treisprezece ani în mănăstirea aceea ciudată. Avea patruzeci şi cinci de ani şi părea cu zece mai mult. Fusese întotdeauna prea urâtă ca să cadă în păcat. Nu era o destrăbălată.

În faţa întrebării prevăzătorului Croasse, care simţi deodată în ea un duşman, Filomena îşi plecă privirea, oftă şi începu să-şi netezească marginea şorţului, ca o fetiţă căreia i s-a spus prima dată că e frumoasă. Era caraghios, hâd, poate jalnic, dar de o profundă sinceritate: Filomena, maica Filomena, se îndrăgostise pe loc!

— În sfârşit, continuă Croasse, cred că n-aţi venit aici numai pentru plăcerea de a mă privi?

Filomena ridică, pleoapele şi cu îndrăzneala nevinovăţiei răspunse:

— Ba da! … Eşti atât de frumos! Ţi-o spune Filomena!

„Ha, ha, gândi Croasse. Oi fi, tot fără să ştiu şi un cuceritor de inimi? …”

O privi cu un ochi mai binevoitor pe Filomena, care, fremătătoare, părea mai puţin urâtă şi mai puţin bătrână decât era.

Văzând efectul pe care aceste vorbe le-au făcut asupra lui Croasse, Filomena prinse mai mult curaj şi şopti:

— Venisem să vă rog să vizitaţi cu mine grădinile…

Poftit să viziteze împreună cu Filomena fructele şi florile grădinii, Croasse înţelese că era de datoria lui să răspundă printr-o drăgălăşenie, atât cât te puteai aştepta de la un călău al inimilor şi de la un adevărat erou războinic, deschise pliscul mare şi croncăni:

— O, Filomena, de ce nu pot eu culege floarea modestiei şi fructul virtuţii tale!

Era o declaraţie socotită îndrăzneaţă de Croasse şi hotărâtoare de către Filomena. Amândoi rămaseră o clipă uluiţi, speriaţi. Filomena, tulburată şi înfiorată, simţea cum se prăbuşeşte în prăpastia păcatului. Croasse, din ce în ce mai îndrăzneţ, simţindu-se irezistibil, luă mâna Filomenei.

Cu multă abilitate, Filomena îl atrăgea pe Croasse spre un colţ singuratic, îndepărtat de oameni, a căror apropiere le fusese, de câteva zile, interzisă cu severitate celor două călugăriţe. Filomena urmărea să ajungă în locul unde se ridica o mică construcţie înconjurată de uluci, ca să-şi poată continua convorbirea cu Croasse la adăpost de orice indiscreţie. Datorită unor ocoluri dibace, Filomena putu să ajungă la locul dorit.

— Acum nu mai avem decât să intrăm după uluci, murmură ea abia auzit. Este un colţişor încântător, unde nimeni nu va veni să asculte ce ne spunem.

Filomena îşi agăţă mâna uscată de braţul lui Croasse. Fără alte explicaţii, ea-l împinse până la poarta gardului, care însă era închisă.

— Aşteaptă, zise Croasse clocotind de pasiune şi îndrăzneală. Am să sar gardul şi când voi fi înăuntru am să-

ţi pot deschide mai uşor.

Croasse se şi căţărase pe uluci şi câteva clipe mai târziu sări în curticică, fără a pierde nici un moment, el se pregătea să-i deschidă Filomenei. În acelaşi timp auzi în spatele lui zgomotul grăbit al unor paşi uşori, se întoarse şi-şi înăbuşi un strigăt de uimire: o tânără alerga spre el, cu părul despletit, cu palmele împreunate, cu privirea rugătoare… o copilă minunat de frumoasă, chiar îngrozită cum era.

— O, domnule, îl imploră ea, oricine ai fi, salvează-mă! Du-mă de aici! …

— Micuţa cântăreaţă! … Violetta… exclamă Croasse.

După voce, tânăra părea că-l recunoscuse deodată pe cel căruia i se adresase şi se opri.

— Ah! şopti zdrobită, nu-i un salvator! Nu-i decât un ajutor al lui Belgodčre! …

Două lacrimi se prelinseră pe obrajii palizi.

— Violetta! Aici! repetă Croasse.

Croasse n-avu timp să mai spună ceva! Pe pragul căsuţei apăru în clipa aceea cineva pe care-l cunoştea prea bine: era Belgodčre! …

Ţiganul învârtea o bâtă de corn de dimensiuni respectabile. Croasse se îngălbeni şi, gemând prelung, se clătină pe picioarele lui lungi.

Sărmana micuţă plecă capul şi se îndreptă încet spre căsuţa în care dispăru. Belgodčre se întoarse spre Croasse… Acesta, profitând de scurtul răgaz când se părea că înfricoşătorul lui patron nu-l privise, se avântă să sară gardul. Dar Belgodčre îl pândise cu coada ochiului: în clipa când nefericitul Croasse trecea peste palisadă, fu apucat de picior şi tras cu putere înapoi la pământ.

Belgodčre îl înţfăcă cu brutalitate pe Croasse de braţ şi răcni:

— Asta-i bună! Dar ce cauţi tu aici?

— Stăpâne, bâigui Croasse, vă căutam! …

— Ei bine, dacă mă căutai, m-ai găsit. Apropie-te! Vino, sau fereşte bâta! …

Câteva clipe mai târziu, Croasse, alb de spaimă, intră la rândul lui în căsuţă. Filomena asistase la întreaga scenă, printre scândurile prost încheiate ale gardului. Apoi, cuprinsă de teamă, se îndepărtă fugind repede şi, regăsind-o pe sora Mariange, îi povesti totul. Când ea termină de povestit, sora Mariange rămase multă vreme pe gânduri. Sub înfăţişarea ei necioplită, era o fată isteaţă, în stare să înţeleagă tot şi mai ales să se folosească cum trebuie de ceea ce a înţeles.

— Ascultă, soră Filomena, făcu ea, ceea ce mi-ai spus e foarte important. Cred că doamna de Beauvilliers ne-ar pedepsi grozav dacă ar şti că noi ştim…

— Isuse, mă înspăimânţi!

— Este sigur, însă, că dacă ai să ştii să-ţi ţii gura…

— Ce-am să câştig? întrebă Filomena.

— O viaţă asigurată! Gândeşte-te la asta, soră Filomena.

Mariange se îndreptă grăbită spre vechiul pavilion pe care îl arătase chiar ea lui Pardaillan şi Charles d’Angoulęme. Dar în zadar se repezi înăuntru, căci pavilionul era gol.

Capitolul 26

Ograda mânăstirii.

Când jalnicul Croasse, tremurând din toate încheieturile, ajunse înăuntrul căsuţei, Belgodčre, care venea după el cu înfricoşătoarea măciucă în mână, închise cu grijă uşa şi adresându-se mizerabilului său Hercule pe care spaima îl făcea să se clatine ca un beţiv, îi spuse:

— Aşadar, mă căutai după cum zici…

Croasse, devenit zbanghiu sub ameninţarea bâtei, se bâlbâia pierdut, neştiind cum s-o întoarcă.

— Pe coarnele diavolului! răcni Belgodčre puţin răbdător din fire, nu cumva te-ai schimbat într-o oaie behăitoare? Behăi şi nu răspunzi! Trebuie să-ţi dezleg limba?

— Dacă vă spun adevărul, o să mă bateţi? întrebă Croasse, cu sufletul la gură.

— Depinde de ceea ce ai să-mi spui… Haide!

Croasse înţelese că trebuia să se mulţumească numai cu aceste asigurări, oricât de puţin încurajatoare ar fi fost ele şi că nu va obţine nimic mai mult de la acest stăpân pe care-l ura din tot sufletul. Vederea bâtei în mâna puternică a ţiganului îi paraliza orice efort de gândire, într-atât încât la un gest de nerăbdare al călăului, el se hotărî pe loc să-i spună tot adevărul, fără a mai ţine seamă de urmările pe care le-ar avea de suferit noii săi stăpâni, cavalerul de Pardaillan şi ducele d'Angoulęme, pe care-i regreta amar acum, fiindcă aceştia, cel puţin, nu-i vorbeau cu bâta în mână. Îşi începu deci povestirea cu un glas nesigur:

— Iată, stăpâne… Dispariţia voastră bruscă… ne-a pus, pe Picouic şi pe mine, într-o cumplită încurcătură… stăpânul hanului „Speranţei" gonindu-ne de acolo, noi n-am mai ştiut ce să facem!

— Animalul are dreptate de fapt, bodogăni Belgodčre.

Trebuie să arătăm aici că Croasse minţea neruşinat, deoarece ne aducem aminte că Picouic şi cu el au profitat de absenţa ţiganului ca să iasă în stradă şi să caute un stăpân, pe care au crezut că l-au găsit în persoana cavalerului Pardaillan.

Dar oricât de puţin ager la minte era, Croasse observă cu multă judecată că, dacă fostul lui stăpân ar fi ştiut că ei l-au părăsit, ar fi început prin a-l cotonogi fără să mai aştepte alte explicaţii şi a înţeles, pe drept cuvânt, că dacă n-a făcut-o până acum, însemna că nu aflase nimic. Văzând, deci, că Belgodčre nu răspundea cuvintelor sale cu nici un argument izbitor, respiră uşurat şi continuă mai sigur de el:

— Am rătăcit astfel mai multe zile în jurul hanului şi văzând că nu vă-ntoarceţi, ne-am gândit că pentru motive… bine întemeiate, fără îndoială… aţi hotărât să ne părăsiţi… şi pentru că totuşi trebuia să trăim, am început să căutăm un alt stăpân care… în aşteptarea reîntoarcerii voastre… să binevoiască să ne ofere adăpost şi hrană.

— Pe scurt, interveni Belgodčre, m-aţi părăsit… Şi cum se numeşte noul vostru stăpân?

Atunci Croasse fusese o clipă gata să-l numească pe Pardaillan, dar din dorinţa întemeiată de a străluci, cu noua sa slujbă, dădu preferinţă ducelui, al cărui titlu era cu mult mai pompos şi impunător decât acela, modest, al cavalerului. De aceea răspunse mândru, umflându-se în pene:

— Este monseniorul duce d'Angoulęme! …

Belgodčre sări din loc şi nu putu să-şi creadă urechilor.

— Ei drăcie! exclamă ţiganul care căzuse pe gânduri, felicitările mele… E-o cinste pentru mine să fiu înlocuit cu un duce… un fiu de rege…

Croasse, care nu înţelegea ironia, se umfla peste măsură şi aproape că uitase de măciuca aflată încă în mâinile ţiganului. Acesta, zeflemitor mereu, continuă:

— Dar toate astea nu mă lămuresc deloc cum şi de ce te-am întâlnit într-un fel atât de neaşteptat, domnule Croasse.

— Ah! iată, răspunse domnul Croasse. Se pare că tânărul meu stăpân – după câte am putut eu înţelege din frânturi de convorbiri surprinse ici, colo – tânărul meu stăpân e îndrăgostit de o fată care a dispărut pe neaşteptate.

— Cum e posibil? … rosti Belgodčre strângând enervat bâta.

— Şi se pare că în această mănăstire se află o ţigancă…

Belgodčre tresări.

— O ţigancă care prezice viitorul în mod miraculos. Tânărul meu stăpân, monseniorul duce, a venit aici ca s-o consulte, gândind că ea ar putea poate să-i spună ce a devenit fata… o domnişoară nobilă, frumoasă ca lumina zilei… şi de care el este îndrăgostit.

— Aşadar, ducele d'Angoulęme a venit aici… ca s-o consulte pe această ţigancă? Foarte interesant! Dar tu? Cum se face că te-am găsit în faţa ulucilor pe care le-ai sărit? …

Croasse tuşi uşor.

— Eu, zise el, fusesem lăsat în grădină… singur… şi pentru că văzusem nişte feţe care nu-mi inspirau nici o încredere… mă hotărâsem să trec dincolo de gard… ca să supraveghez mai bine pe suspecţii aceia…

— Ba bine că nu! În felul acesta, în serviciul noului tău stăpân ai fi devenit un viteaz… Ah! Ticălosule! izbucni deodată ţiganul, care-l apucă pe loc de guler pe Croasse înmărmurit şi începu să-l lovească cu toată nădejdea pe spinarea lui scheletică, Ţine, mă, banditule, tâlharule, îţi baţi joc de mine!

Strigând, Belgodčre lovea fără încetare. La început, înţepenit de uimire, Croasse se lăsă să cadă la pământ, gemând.

Apoi gemetele se ridicară cu un ton şi în cele din urmă se transformară în urlete care sfâşiau aerul de fiecare dată când teribila bâtă îi cădea pe umeri.

— Scoală-te, câine! ţipă ţiganul bătând din picior, stai drept şi ascultă…

Scheunând întruna, Croasse se ridică cu greu.

— Prin urmare, ai venit aici să mă spionezi! Ah, nelegiuitul tău de stăpân vrea s-o fure pe Violetta… Ei bine, ascultă: eu ies, iar tu… fii liniştit, ai să fii închis cu grijă aici… cu Violetta… mă întorc întro clipă… şi dacă n-o găsesc pe Violetta aici… dacă cineva se va apropia de gard… Îţi smulg limba…

Belgodčre zăvorî bine toate uşile şi se duse drept la stareţa Claudine de Beauvilliers, căreia îi povesti tot ce ştia sau bănuia. Aceasta se însărcină s-o înştiinţeze pe loc pe prinţesa Fausta, care urma să ia măsurile pe care le va crede de cuviinţă. Între timp, Belgodčre se întoarse grăbit la căsuţă, unde găsi toate aşa cum le lăsase.

Capitolul 27

Îndrăgostiţii.

Prinţesa Fausta, recunoscând în ţiganca Saďzuma pe Léonore de Montaigues, avu covârţitoarea impresie că se întorcea cu şaisprezece ani înapoi.

Léonore se schimbase foarte puţin.

Senzaţia de uluire şi groază se stinse treptat în sufletul lui Farnese. În clipa aceea, dragostea ieşi învingătoare în inima lui. Încet se ridică şi murmură:

— Probabil că mă urăşti. Ai dreptate. Dar când am să-ţi povestesc tot, poate că ai să mă urăşti ceva mai puţin.

Vorbea cu glas umil şi stins. De-abia îndrăznea să arunce o privire spre femeia pe care nu încetase s-o iubească.

Pe când o credea moartă, i se părea că dragostea fusese înăbuşită. Se aruncase din tot sufletul în fantastica aventură: s-o opună pe Fausta lui Sixtus al V-lea, să răscolească creştinătatea… În sfârşit, să uite. Acum de-abia înţelegea zădărnicia acelor încercări.

Jean Farnese, în goană după cucerirea dragostei, se prăbuşise în acea tristă întâmplare din existenţa lui sentimentală: sosirea Léonorei la Notre-Dame… Léonore considerată moartă, cardinalul căutase altceva, alte leacuri pentru suferinţa sufletului său atât de frământat până atunci.

Acum, pentru că Léonore trăia, se întorcea din nou la dragostea lui. Fu cuprins de o speranţă nebună: s-o recucerească pe Léonore, s-o mai iubească, să mai fie iubit, să fugă, să fugă împreună cu ea…

Un singur cuvânt ni-l va înfăţişa cum era: acum uitase de Violetta! Uitase că avea o fiică şi că fiica aceea era moartă, că el se afla acolo ca s-o pedepsească pe Fausta. Căută cuvinte pătimaşe care să aprindă din nou o scânteie în inima Léonorei… Într-un gest şovăielnic de implorare, el întinse mâinile şi deodată, fără zgomot, fără hohote, începu să plângă.

Farnese nu mai plânsese de şaisprezece ani. El nu plânsese nici atunci când i-a cerut Faustei s-o lase în viaţă pe fiica sa. Acum, Farnese plângea în faţa Léonorei.

— Plângi? îl întrebă Léonore cu multă milă şi duioşie. Ai, deci şi tu suferinţele tale? Suferinţele se risipesc odată cu

lacrimile. Eu nu pot plânge şi de aceea sunt copleşită de suferinţe care mă înăbuşă.

Cardinalul ridică fruntea. Fu cuprins de o nemăsurată mirare. Cum, Léonore vorbea aşa? … Nici o imputare? Numai milă? … Se cutremură.

— Spune-mi, continuă Léonore, care ţi-e durerea? De ce plângi? N-aş putea să-ţi aduc o alinare?

— Oh, gemu în sinea lui cardinalul, dar nu mă recunoaşte! … Léonore! … Léonore! … ţipă el.

Ea-l privi cu o uimire care-i sfâşie inima.

— Léonore? întrebă ea. Ce nume pronunţi tu acolo? Sărmana fată! … Taci, că ai putea s-o trezeşti…

De data aceasta groaza se dezlănţui în sufletul cardinalului.

— Ascultă, continuă Léonore, am să-ţi prezic viitorul şi apucă în acelaşi timp mâna cardinalului care, la această atingere, se înfioră prelung.

„Nebună, bolborosi el, nebună! … Mai grozav decât moartă! …”

În clipa aceea uşa pavilionului se deschise şi intrară doi oameni. Erau Charles şi cavalerul de Pardaillan, care, în faţa acestei scene neaşteptate, se opriră în prag.

Cardinalul nu-i văzu. El repeta cu o patimă înflăcărată numele adoratei, ca şi cum cu acest nume ar fi vrut să-şi redeştepte amintirile şi judecata.

— Ascultă! Ascultă! se jeli cardinalul. Nu-ţi mai recunoşti iubitul? Priveşte-mă. Sunt cel pe care l-ai iubit! Cel din faţa ta este Jean Farnese! …

O scutură puternic şi, deodată, exclamă:

— Fiica ta! Fie! Pe mine nu mă mai recunoşti! Dar eşti mamă. Fiica ta! Violetta ta! …

— Ce spune? întrebă emoţionat Charles d’Angoulęme.

— Tăcere! îi răspunse cavalerul. Aici se petrec acum nişte lucruri îngrozitoare.

— Violetta ta! răcnea Farnese. O cheamă Violetta: e fiica ta! Ca să-ţi mişc sufletul trebuie oare să te lovesc aşa cum

te-am lovit altădată? Ascultă! ... Aveai o fiică... ea a suferit mai mult ca tine... şi acum e moartă! ...

— Cine a spus că Violetta e moartă? strigă o voce însoţită de un hohot sfâşietor.

Cardinalul, înnebunit, se trezi faţă-n faţă cu un tânăr cu trăsături nobile şi blânde, cu chipul răvăşit în clipa aceea de o înfricoşătoare suferinţă. Saďzuma, ca ţi cum această scenă n-ar fi privit-o, stătea retrasă.

Farnese se întoarse spre tânărul care tocmai apăruse şi acum plângea.

— Cine sunteţi? întrebă el cu un glas de ieşit din minţi.

— Oh! exclamă Charles cu un accent care-l cutremură pe cardinal, iar pe Pardaillan îl umplu de compătimire, aţi spus că e moartă? Violetta moartă! ...

Nefericitul tânăr fu cuprins de un soi de turbare şi-l apucă brutal de braţ pe Farnese.

— Cine sunteţi? ... Cine-i femeia aceea? De ce spuneţi că Violetta a murit? De unde ştiţi?

Cu privirea rătăcită, cu un glas atât de trist şi sfâşietor, încât Charles se înspăimântă, cardinalul răspunse:

— Cine sunt? Un nenorocit blestemat de o femeie într-un moment înfricoşător. Priviţi-mă... Sunt cardinalul-prinţ Farnese, iubitul Léonorei de Montaigues şi tatăl Violettei...

— Tatăl ei! gemu Charles.

— Mama ei! murmură Pardaillan, aruncând o privire plină de compătimire spre ţiganca Saďzuma.

— Fugiţi! ţipă cardinalul, scos din fire. Fugiţi, tinere! Nu mă atingeţi! Tot ce mă atinge e afurisit! ...

Pardaillan îşi lăsă mâna pe umărul lui.

— Domnule cardinal, i se adresă el, fiţi bărbat. Acesta-i un prieten, domnul duce d'Angoulęme... el o iubea pe sărmana micuţă Violetta. Spuneţi că e moartă... dar nu-i puteţi totuşi refuza acestui copil groaznica consolare de a şti cum a murit...

— Cum? bolborosi Farnese... Moartă... Asasinată...

Pardaillan tresări. Gândul la ducele de Guise îi fulgeră prin minte.

— Asasinată! rosti el cu o furie rece. De cine?

— De o femeie… de o tigroaică… oh, am lăsat-o să-mi scape! Nenorocire mie, nenorocire nouă, fiindcă n-am ucis-o când o aveam în mână! …

— Numele femeii! Numele femeii! strigă cutremurat cavalerul, în timp ce Charles, cu respiraţia tăiată, se apropia să audă numele blestematei.

Cardinalul, cu preţul unei mari sforţări, izbuti să-şi regăsească ceva din calmul său:

— Femeia aceea, răspunse el, nici să nu vă gândiţi s-o înfruntaţi. Aţi fi sfărâmaţi ca o bucată de sticlă. Duce d'Angoulęme şi dumneata, domnule, feriţi-vă de această femeie. Pentru că aţi cunoscut-o şi iubit-o pe Violetta, ea probabil că vă cunoaşte şi vă urăşte… Fugiţi cât mai aveţi timp…

— Femeia care a asasinat-o pe Violetta este deci…

— Se numeşte Fausta!

— Bine, mormăi Pardaillan, văd că am judecat-o bine! Ei bine, diabolică Fausta, pentru că nu-ţi bagi coada numai în numirea regilor, pentru că te amesteci şi în omoruri… pe Dumnezeul meu, vei avea de-a face cu, mine!

Farnese se şi întorsese spre Léonore, dar acum, după ce ea îşi puse la loc masca roşie, vraja dispăru. El împreună mâinile şi cu un glas şoptit, rosti:

— Léonore, eu te mai iubesc! Léonore, blesteamă-mă, dar să fugim împreună. Îţi voi încălzi iar inima… am să-ţi trezesc iar sufletul…

Saďzuma avu un râs îngrozitor, care-l mai îngheţase şi altădată pe Farnese.

— Jean de Kervilliers! urlă ea. Ce mai vrei de la mine? Unde vrei să mă târăşti? O, tată, unde eşti? Să tacă toţi! A sunat clopotul… Iată-l pe blestematul care a ridicat potirul şi va binecuvânta adunarea credincioşilor.

Farnese horcăi un geamăt de moarte, aruncându-se şi mai mult înapoi.

— Blestemat! murmură el. Da, sunt blestemat! într-adevăr blestemat! …

Şi fugi, scos din minţi, clătinându-se. Cavalerul îşi şterse atunci sudoarea care-i şiroia pe frunte.

— Vino, zise el, luând braţul lui Charles, să ieşim din mănăstirea asta unde şi aerul e îmbibat de blesteme…

Charles, cu un semn, i-o arătă pe Saďzuma.

— Mama ei! murmură tânărul.

Se apropie grăbit de Saďzuma.

— Doamnă, i se adresă el cu blândeţe, vreţi să veniţi cu mine?

Saďzuma îl privi o clipă cu atenţie.

— Sigur că vreau, răspunse ea, în fine. Nu văd nimic în trăsăturile chipului dumitale care să-mi inspire neîncredere sau teamă.

Pardaillan, prinzând mâna ţigăncii, o puse în aceea a Lui Charles, care se înfioră dureros. El o porni înainte… Afară îl întâlni pe Picouic, nemişcat la postul său de la spărtură. În ce-l priveşte pe Croasse, el dispăruse.

Era momentul când sora Mariange, găsind pustiu pavilionul, se duse să vadă ce era la spărtură. Ea privi în depărtare şi nu văzu pe nimeni. Dar Mariange era încăpăţânată. Era convinsă că găsise calea de a face avere şi era hotărâtă să nu-i scape ocazia. Începu deci să coboare cu viteză pantele colinei, îndreptându-se spre Grange-Bateličre. Iar când ajunse la două sute de metri de zidurile Parisului, avu mulţumirea să vadă un grup care trecea tocmai prin poarta Montmartre. În grup o recunoscu imediat pe ţigancă după haina ei bălţată.

Sora Mariange, fără să mai şovăie, începu să alerge cu picioruşele ei scurte şi trecu la poarta Montmartre. Ajunse la timp ca s-o vadă pe Saďzuma, însoţită de Pardaillan şi Charles, cotind la stânga şi intrând într-un han. Pentru că nu ştia să citească, nu putu descifra firma. Atunci, întrebă o

femeie, „Hanul Deviničre… Bine!” mormăi ea, întipărinduşi bine numele în memorie.

Sora Mariange începu apoi să se plimbe încoace şi încolo cugetând asupra întâmplării.

Era bine să le vorbească acelor străini, aşa cum avusese de gând? Ar fi poate un mijloc de a câştiga bani, dar şi de a-ţi atrage mânia stareţei.

„Am găsit”, îşi zise ea deodată. „După câte am văzut, stareţa are un mare interes să n-o piardă din ochi pe ţiganca necuratului. Am să-i dezvălui ascunzătoarea ţigăncii şi, drept răsplată, am să-i cer cel puţin zece scuzi de aur!”

După ce-şi puse astfel la punct micul ei plan, porni grăbită spre mănăstire, unde se prezentă de îndată în faţa stareţei care fusese vizitată de Belgodčre ţi chiar în clipa aceea isprăvea o scrisoare. Claudine de Beauvilliers ascultă cu atenţie povestirea sorei Mariange, o felicită pentru isteţime şi murmură:

— Iată, într-adevăr, o curieră nimerită…

Apoi, adăugă un post-scriptum la scrisoarea pe care o terminase, o îndoi şi o lipi, după care se întoarse spre Mariange, spunându-i:

— Mi-ai făcut un mare serviciu, soră. Trebuie să fii răsplătită. Îţi predau scrisoarea aceasta. Aceea căreia i-o vei duce te va răsplăti mai bine decât pot s-o fac eu. Dar bagă de seamă, dacă o pierzi sau ţi-o fură cineva, ar fi pentru mine o mare nenorocire, deci şi pentru mănăstire, prin urmare şi pentru tine.

Ea se grăbi să-i dea lui Mariange indicaţiile necesare ca scrisoarea să ajungă la destinaţie.

Adresa era astfel întocmită: „Doamnei prinţese Fausta, la palatul său.”

Capitolul 28

Consiliu de război.

În acest timp, Parisul se frământa. Nobilimea, mirată de inactivitatea lui de Guise, începea să se teamă. Se spunea pe ascuns că şeful suprem al Ligii trăda.

Burghezii, la rândul lor, începeau din nou să formeze patrule înarmate şi făceau auzite murmurele premergătoare răscoalei.

A doua zi după ce sora Mariange fusese însărcinată de Claudine să ducă Faustei scrisoarea, agitaţia era în toi. Pe la patru după-masă, ducele de Guise era închis cu Maurevert în cabinetul său. Ducele lua foarte puţin în seamă zbuciumul parizienilor. Ştia că n-avea decât să le vorbească pentru a fi aclamat.

De Guise era prost dispus. Pentru el, ca ţi pentru Charles d'Angoulęme, Violetta trebuia socotită pierdută. Se învârtea în sus şi în jos, în vastul şi luxosul salon care-i servea de cabinet. Cu capul plecat pe piept, îl asculta pe Maurevert cu o ureche neatentă. Într-adevăr, Maurevert îi raporta despre situaţia din Paris, despre mânia care începuse să fiarbă, despre nerăbdarea cetăţenilor, despre bănuielile mai multor nobili pe care-i numea.

Totuşi de Guise îşi ciuli deodată urechea şi se opri în faţa lui Maurevert, atunci când acesta pronunţă un nume. Acela al cavalerului de Pardaillan.

— Ei bine, întrebă el, l-ai găsit?

— Din nenorocire, nu, monseniore!

— Dar bastardul d'Angoulęme? urmă de Guise.

— Dacă-l găsim pe Pardaillan, punem mâna în acelaşi timp şi pe Charles.

— Ah, continuă cu amărăciune ducele, dacă l-ai urî pe acest mizerabil Pardaillan aşa cum îl urăsc eu, nu l-ai fi pierdut din ochi şi nici nu l-ai fi lăsat să iasă din Paris!

— Monseniore, sunt convins că Pardaillan n-a părăsit Parisul.

— Ce te face să crezi?

Maurevert se cutremură şi continuă:

— Atâta vreme cât mă aflu eu în Paris, el nu se va mişca de aici.

— Nu te înţeleg, făcu de Guise eu un aer ironic. Vreau să-ţi amintesc numai un singur lucru şi anume că, din prada

noastră de la colina Saint-Roch, trebuia să primeşti două sute de mii de livre şi că ai renunţat la aceşti bani, numai de dragul de a-l vedea pe Pardaillan mort o dată pentru totdeauna. Din moment ce omul se află la Paris şi tu îl urăşti, de ce nu-l cauţi? Ţi-e oare frică de el?

Maurevert căută un răspuns, când valetul personal al lui de Guise deschise uşa şi anunţă că Bussi-Leclerc, guvernatorul Bastiliei, sosise.

— Să intre! Să intre! … Şi el trebuie să-i poarte o pică turbată lui Pardaillan şi o să ne ajute.

— Iată-te, sărmane răstignit, râse batjocoritor ducele, care era necruţător cu întâmplările nefericite ale altora, cum o mai duci? Pe barba papei, ştii că-ţi stătea bine pe aripa aia de moară?

— Spectacolul trebuie să fi fost într-adevăr foarte plăcut, răspunse Bussi glacial.

— Nu te supăra, zise ducele, râzând şi mai tare. Te revăd cu picioarele spre cer, cu capul în jos, căscând nişte ochi speriaţi, hai, nu mai scrâşni din dinţi, doar eu te-am dezlegat… Era şi timpul, nu?

— Ei, monseniore, aş fi vrut să te văd în locul meu.

— Deci ai mare necaz pe Pardaillan?

— Da, dar nu din acest motiv! bodogăni Bussi-Leclerc.

Se gândea desigur la duelul acela când pentru prima dată fusese dezarmat şi învins.

— Monseniore, continuă el, am să-ţi povestesc nişte lucruri deosebite. Parisul e în mare fierbere!

— Bine! Şi ce vor parizienii noştri?

— Vor un rege, monseniore!

— Un rege! Un rege! răcni de Guise. Au avut unul şi l-au izgonit. Da, ştiu ce ai să-mi răspunzi. Mă vor pe mine. Ei, drăcie, n-au decât să aştepte!

— Parizienii aşteaptă de asemeni să vă vadă la Luvru, dar, ca să nu-şi piardă răbdarea, între timp, se distrează, sau mai curând noi căutăm să-i distrăm. Le-am făgăduit că le

voi spânzura puţin pe cele două Fourcaude, rânji batjocoritor Bussi-Leclerc.

Fourcadele erau cele două fiice ale procurorului Fourcaud, care fusese arestat cu două luni înaintea fugii lui, Henric al III-lea şi închis la Bastilia, ca suspect de erezie. În ziua când a fost arestat, cele două fiice au strigat că şi ele erau de religia nouă, adică protestante. Au fost deci şi ele târâte la Bastilia, unde tatăl lor urma neîntârziat să moară.

Forţate să-şi renege credinţa, oferindu-li-se în schimb libertatea, surorile Fourcaud au răspuns că preferau să moară. Una din aceste nenorocite se numea Jeanne, avea şaptesprezece ani şi era atât de frumoasă că şi un sfânt ar fi intrat în păcat pentru ea. Pe cealaltă o chema Madeleine şi avea douăzeci de ani.

— Le-am făgăduit pe cele două Fourcaude, adăugă Bussi-Leclerc. Adineaori erau vreo zece mii care-mi spărgeau urechile cu urletele lor şi care se agitau de-a lungul şanţului de la Bastilia. I-am chemat înăuntru pe vreo doisprezece turbaţi şi i-am întrebat ce voiau.

— Vrem să le spânzurăm şi să le ardem pe ereticele „Fourcaude”, mi-au răspuns într-un glas.

— Şi atunci? făcu de Guise căscând.

— Atunci, monseniore, mâine va avea loc un mare foc de petrecere, în care blestematele de Fourcaude vor fi prăjite aşa cum se cuvine, nu fără a fi fost mai întâi puţin spânzurate.

— Cavalerul de Maineville cere să intre la monseniorul, rosti în clipa aceea un valet.

De Guise făcu un semn. Uşa se întredeschise, lăsând să se vadă o sală ticsită cu gentilomi înarmaţi, care aşteptau nerăbdători hotărârea pe care o va lua stăpânul, regele Parisului. Maineville intră şi ca şi cum s-ar fi aflat în faţa regelui, aştepta în tăcere.

— Vorbeşte, îi spuse de Guise, ce ai să ne povesteşti

— Monseniore, trebuie să vă spun că în Paris domneşte o ciudată nelinişte. Parizienii dumneavoastră turbează de

sete… şi pentru o asemenea sete, monseniore, e nevoie de o băutură roşie. Numai sângele poate stingă setea parizienilor atunci când încep ei să strige.

— Ei bine, să li se dea sânge! răspunse de Guise. Mâine, cele două Fourcaude…

Se aşternu un moment de tăcere. Ştirile aduse pe rând lui de Guise de Bussi-Leclerc, de către Maineville şi de alţii înaintea lor, îi dovedeau că venise momentul unei hotărâri. Dar tocmai în faţa ei dădea mereu înapoi.

În zilele acelea când îl vedem atât de şovăitor, atât de chinuit de o dragoste care-l mistuia, de Guise era obsedat de gândul răzbunării. Întâmplarea din piaţa Grčve i l-a adus din nou în faţă pe acel Pardaillan, despre care păstrase o amintire groaznică din ziua înfricoşătoare a Sfântului Bartolomeu. Şi iată că acelaşi Pardaillan îi dăduse acum o lovitură ce putea fi mortală.

Au fost scotocite moara şi locuinţa morarului, s-a săpat în pământ, au fost găuriţi pereţii şi nu s-a găsit nici o urmă a preţioşilor saci, care totuşi existau! Deci, Pardaillan expediase banii! De ce?

Oricum ar fi, de Guise fusese jefuit, furat! Şi unde era acum acest Pardaillan? Cine putea s-o spună?

Pe când Maineville îşi termina povestirea şi de Guise era copleşit de felurite gânduri, valetul intră pentru a treia oară şi-i dădu ducelui o scrisoare, pe care acesta, după ce-i examina scrisul, se grăbi s-o deschidă. Cei trei curteni văzură atunci trecând un zâmbet pe chipul ducelui şi-l auziră murmurând:

— Am pus mâna pe el! …

Scrisoarea era a Faustei! … Iar Fausta, înştiinţată de Claudine de Beauvilliers, îl anunţa pe duce că Pardaillan şi Charles d’Angoulęme se găseau la Paris.

„Mâine”, adăugase prinţesa la urmă, „mâine vă voi, spune locul exact unde veţi putea pune mâna pe acest om.”

— Spuneai, îl întrebă de Guise pe Maurevert, că prietenul tău se mai află la Paris?

— Răspund de aceasta! spuse Maurevert înfiorându-se.

— Ei bine, ai avut dreptate… De data asta cred că nu ne va mai scăpa. Iar pentru început, Maurevert, ordonă tuturor porţilor Parisului să nu lase să treacă nici o fiinţă vie. Du-te şi grăbeşte-te…

Maurevert se avântă şi, dând ordine la rândul lui, trimise în toate colţurile Parisului curieri purtători ai hotărârii ducale. În mai puţin de jumătate de oră, toate porţile oraşului fură închise, toate podurile mobile ridicate şi în Paris începu să circule zvonul că fuseseră semnalate armatele lui Henric al III-lea, împreună cu cea a regelui Navarrei.

În cabinetul ducelui de Guise, Maurevert, Bussi-Leclerc, Maineville discutau planurile caznelor la care-l vor supune pe Pardaillan după prinderea lui.

Capitolul 29

Fecioara războinică.

Ne aflăm în seara aceleiaşi zile. În fundul misteriosului său palat, Fausta este aşezată la o masă pe care se află scrisoarea stareţei Claudine de Beauvilliers. Ea e îmbrăcată într-un costum de cavaler din catifea neagră, pe care se desprinde uşor o jachetă din piele roşcată, o cuirasă suplă destul de fixă pentru a modela contururile acestei minunate statui şi destul de rezistentă pentru a face faţă tăişului unui pumnal.

O mască neagră, de catifea, acoperă faţa Faustei. O spadă este atârnată de centiron, o adevărată spadă de luptă, lungă şi solidă, cu garda din oţel lustruit. Pe cap, al cărui păr bogat este ridicat în cozi împletite negre ca noaptea, ea şi-a pus un fetru împodobit cu o pană de cocoş roşu…

Şi Pardaillan purta un fetru pe care se leagănă o pană de cocoş roşu. Coincidenţă? Amintire? … Cine ştie?

Nici Fausta nu ştie de ce a imitat acest amănunt din îmbrăcămintea cavalerului, căci Fausta este o fecioară inviolabilă, neavând dintr-o femeie decât sexul. Şi totuşi, Fausta simte o tulburare copleşitoare.

Pentru prima dată, e nehotărâtă şi înţelege că mai este încă prea femeie pentru a deveni îngerul pe care visase să-l întruchipeze! …

Fausta reciti de o mie de ori scrisoarea stareţei. Ce anume din paginile acelea putea răvăşi până întratât un asemenea suflet? Să începem cu sfârşitul, adică cu post-scriptumul: el conţinea povestirea lui Mariange, adică fuga, sau mai bine zis plecarea Sadzumei. Iar Sadzuma era mama Violettei. Ţi cu cine plecase ea? Cu Pardaillan! Tot începutul scrisorii era ocupat cu cele povestite de Belgodčre, adică faptul că ducele d'Angoulęme şi Pardaillan se aflau în căutarea Violettei.

Fausta, după lungi şi îndârjite dezbateri cu ea însăşi, descoperise în sufletul său un sentiment care până acum nu se mai cuibărise acolo.

O ura pe Violetta! … De când? … De când citise scrisoarea. Obişnuită să-şi privească în adâncul sufletului, urlând de ruşine şi de neputinţă, ea trebui să-şi mărturisească adevărul: până acum n-o urâse pe Violetta. A privit-o întotdeauna doar ca pe o biată fetiţă, pe care întâmplarea i-a scos-o de-a curmezişul traiectoriei ei fulgerătoare şi pe care trebuia s-o nimicească cu sânge rece.

Acum o ura pe Violetta cu o ură cumplită; acum, da acum, pentru că ştia un lucru: Pardaillan o căuta pe Violetta! … Pardaillan o iubea deci pe Violetta! …

Fausta era geloasă!

Hotărârile se îngrămădiră treptat în mintea ei, în ziua aceea în care trăise momente de luptă şi de deznădejde de neuitat. Spre prânz, trimise un curier la Claudine ca să-i anunţe vizita apropiată şi-i spusese stareţei: „Răspunzi cu viaţa pentru prizonieră, până la viitoarea mea vizită."

Pe la ora patru scrisese ducelui de Guise pentru a-i dezvălui prezenţa lui Pardaillan la Paris. Şovăise să arate că era vorba de hanul Deviničre… ţi amânase acest lucru pe a doua zi. De ce?

Era în jurul orei nouă seara, când am regăsit-o noi, sprijinită în coate, pe o masă, recitind încă o dată scrisoarea lui Claudine, căutând o hotărâre definitivă. În momentul acela Fausta părea foarte calmă. Poate pentru că între timp hotărârea fusese luată în mintea ei. Întradevăr, se ridică, arse scrisoarea la o flacără de ceară trandafirie, îşi trase nişte mănuşi din piele suplă, se uită să vadă dacă spada era la locul ei şi apoi, lovind într-un clopoţel, porunci fără măcar să se întoarcă, pentru că era sigură că cineva venise în grabă să primească ordinul:

— Patru călăreţi de escortă şi un cal pentru mine, în clipa aceasta. Şi să fie anunţat Bussi-Leclerc, guvernatorul Bastiliei, că mă voi duce să-l văd chiar în noaptea asta.

Mai puţin de două minute după aceea, ea se găsi în strada unde o aşteptau cei patru călăreţi şi unde un scutier îi ţinea scara… Odată în şa, călăreţii se aşezară doi în faţă şi doi în spatele ei.

— La mănăstirea Montmartre! ordonă atunci Fausta.

Mica trupă porni neîntârziat, ieşi din Cité şi se îndreptă spre poarta Montmartre. Poarta era închisă, dar unul dintre călăreţi arătă ofiţerului din post o hârtie care purta semnătura ducelui. Ofiţerul ordonă să fie lăsat podul mobil.

Capitolul 30

Violetta.

Când Fausta ajunse la mănăstirea Montmartre, totul era întunecat şi tăcut. Dar, după ce un călăreţ bătu în poartă într-un anumit fel, cele două laturi fuseră larg deschise. Fausta descălecă şi fu condusă în apartamentul stareţei.

— Prizoniera? întrebă Fausta cu un glas care o miră pe Claudine prin tremurul lui nelinişti.

— E aici, doamnă, liniştiţi-vă…

— Du-mă la ea.

Stareţa luă fără şovăire o torţă şi porni înaintea Faustei. Ea deschise bariera. Belgodčre dormea întotdeauna numai cu un ochi ţi auzi deci păţii Claudinei ţi ai Faustei, sărind din patul de campanie unde moţăia îmbrăcat şi, bănuitor, se

duse să deschidă uşa. Recunoscu de îndată pe stareţă şi se înclină adânc.

— Prizoniera? repetă Fausta întrebarea, cu aceeaşi emoţie observată de Claudine.

Belgodčre o recunoscu după voce şi de data aceasta se plecă până la pământ.

— Ceea ce mi se dă în păstrare, spuse el, nu-mi scapă. Prizoniera e aici! …

Cele două femei pătrunseră în locuinţa sumar mobilată cu un mic pat de campanie, o masă şi două scaune, totul iluminat de o torţă. Claudine deschise broasca unei uşi. Fausta luă torţa şi spuse:

— Am să intru singură…

În clipa aceea, dintr-o cămăruţă de sub scară, care domina prima odaie în care aşteptau Claudine şi Belgodčre, ieţi la iveală un cap speriat, cu un profil caraghios. Era capul lui Croasse.

Croasse dormise în chiţimie pe o mână de paie. Din acel loc ridicat, el privea ca în palmă camera şi le văzu intrând pe Claudine şi Fausta. O văzu pe Fausta intrând în încăperea care servea Violettei de închisoare. Şi el se întreba ce o fi însemnând vizita aceea nocturnă.

Fausta puse pe o mobilă făclia pe care o ţinea în mână. O scurtă privire aruncată în jurul ei îi arătă o odaie mizerabilă, fără fereastră, într-adevăr mai tristă ca o închisoare. Pe o canapea veche dormea Violetta îmbrăcată. Fausta o privi pătrunzător. Încetişor îşi scoase masca şi o lăsă să-i cadă la picioare.

— Frumoasă, murmură ea, e-adevărat! Un chip de înger. E, pe drept cuvânt, demnă de acest erou cavaleresc care se numeşte Pardaillan. Cât de mult trebuie s-o iubească! Ei bine, n-are decât să sufere, de vreme ce s-a pus de-a curmezişul drumului meu. Aşadar, cum? Am mers până aici spre ţelul meu sublim cu o irezistibilă voinţă triumfătoare şi senină şi acum să se găsească un om, unul singur, care să-

mi poată spune în faţă: „Nu vei merge mai departe pe acest drum”?

Fausta fremăta. Înţelegea că se minţea pe sine. Pretexte! … Nu-l ura pe Pardaillan nici pentru întâmplarea din piaţa Grčve, nici pentru aceea de la moară. Dar îl ura oare? în clipa aceea simţea foarte limpede: pe Violetta o ura, o bănuia că era iubită de Pardaillan. Era geloasă.

Fausta îşi ascunse obrazul în palme. Era sugrumată de o suferinţă cumplită… Cea mai grea suferinţă… Aceea a ruşinii…

Violetta se deşteptă chiar atunci. Ea-l văzu pe acel tânăr – Fausta era îmbrăcată în cavaler – gâfâind, cu obrazul înfundat în palme, pălind ea lupta împotriva unei teribile şi misterioase îndurerări. Marii ei ochi albaştri se umplură de milă.

Mâna ei atinse braţul Faustei şi cu un glas de o fermecătoare compătimire, întrebă:

— Cine sunteţi? Sunteţi ca şi mine o victimă? Sunteţi… Ah!

Acest ultim ţipăt brusc se stinse într-o gâtuire de spaimă şi groază, şi, dintr-o săritură fu în picioare. Fausta, atinsă la braţ, tresărise puternic, mâinile îi căzură de pe chipul devastat de patimă, ieşit acum la lumină. Violetta o recunoscuse.

Mii de gânduri îşi încrucişau focurile în mintea Faustei. Mii de cuvinte arzătoare i se înghesuiau pe buze, insulte, sau poate strigăte de durere… căci în clipa aceea nu mai era Fausta, Fecioara sfântă, Fausta Suverana, Fausta Aleasa conclavului secret… ci era numai urmaşa Lucreţiei Borgia. Ea rosti firesc cu un glas răguşit:

— Vino! …

Să vină! Unde? … Ce voia să facă cu ea? Ce hotărâre crudă şi întunecată fusese aceea de a o răpi, de a o arunca pradă caznelor, de a asista la agonia ei! …

Şi, pentru că Violetta, tremurând, nu o urma, Fausta se dădu înapoi până la uşă. În acest scurt răgaz, printr-un efort miraculos, ea îşi regăsi seninătatea chipului.

— O lectică, imediat! îi porunci ea lui Claudine.

Stareţa porni în grabă. Fausta se întoarse spre Belgodčre.

— Ia această fată, zise ea şi du-o la lectică. Ai să te urci lângă ea. Răspunzi cu viaţa.

— Încotro va merge lectica? întrebă Belgodčre nerăbdător.

— La Bastilia! răspunse înfundat Fausta.

Belgodčre intră în magherniţă, se duse drept la Violetta şi rosti tot cu un glas aspru:

— Vino! …

O apucă în acelaşi timp de mână şi în sinea lui bombăni.

— Cred că de astă dată, meşterul Claude va vărsa lacrimi de sânge… cum m-a făcut şi pe mine să vărs! …

Capitolul 31

Surorile Fourcaud.

Violeta fu aruncată în lectică de Belgodere, care se sui lângă ea. Fausta încalecă. La un semn al ei cei patru călăreţi înconjurară lectica şi mica trupă începu să coboare în întuneric.

Fausta străbătu strada Saint-Antoine şi se opri în faţa Bastiliei. Curând lanţurile podului mobil scârţâiră şi podişca se lăsă. Lectica trecu şi se opri, în sfârşit, într-o curte strâmtă.

— Guvernatorul! se adresă Fausta sergentului de serviciu.

— Binevoiţi să mă urmaţi, am să vă conduc la el.

Fausta descălecă şi arătă spre lectică:

— Înăuntru e o prizonieră. Dacă scapă, vei fi spânzurat, fără judecată, în zorii zilei.

Sergentul zâmbi. Dădu un ordin celor doi temniceri care-l însoţeau. Câteva minute mai târziu, Violetta era închisă într-o celulă.

Fausta îl urmă pe sergent, în faţa căruia înainta un om cu un felinar. Urcară o scară, îi întâmpină un om care-şi termina în grabă îmbrăcatul.

— La ordinele dumneavoastră, doamnă! spuse Bussi-Leclerc, recunoscând o femeie în tânărul cavaler care-i

vorbea cu atâta autoritate.
— Domnule, zise Fausta, aţi fost înştiinţat că voi veni în noaptea aceasta.
— Doamnă, răspunse Bussi-Leclerc, privind-o insistent pe Fausta, am fost prevenit că un mesager al monseniorului duce îmi va aduce ordine în noaptea aceasta.
— Aveţi aici, îl întrerupse Fausta, două prizoniere numite Fourcaud? Aceste prizoniere trebuie predate judecăţii poporului?
— Chiar mâine dimineaţă, doamnă. Zis şi făcut, noi ne ţinem de cuvânt.
— Una din cele două Fourcaud, zise Fausta, va fi spânzurată şi arsă. Iar pe cealaltă o vei pune în libertate.
— Oh! Cu neputinţă, doamnă! exclamă Bussi-Leclerc tresărind. Am făgăduit poporului două eretice de spânzurat şi le va avea.
— O să vă ţineţi cuvântul, maistre Leclerc. Cum se numesc cele două condamnate? Şi ce vârstă au?
— Cea mai mare, Madeleine, are vreo douăzeci de ani. Cea mai tânără, Jeanne, pare de vreo şaisprezece.
— Pe aceasta o veţi elibera, iar Madeleine va fi predată. Jeanne va fi graţiată.
— Dacă una din condamnate va fi graţiată, cum am să pot preda două eretice?
— Nu vă faceţi griji. Esenţialul este ca Jeanne Fourcaud să fie graţiată.
— Şi cine îi va acorda graţia?
— Eu.
— Dar cine sunteţi, doamnă? întrebă Bussi-Leclerc uimit.
— Citiţi aici! îl întrerupse Fausta întinzându-i lui Bussi-Leclerc o hârtie; acesta o luă, se apropie de o faclă şi o citi. Hârtia purta pecetea ducelui de Guise şi conţinea următoarele rânduri: „Ordin către toţi ofiţerii noştri de orice grad, în orice loc şi în orice împrejurare s-ar găsi, răspunzând cu viaţa, să se supună prinţesei Fausta, purtătoarea prezentei.”

— Prinţesa Fausta! murmură Bussi-Leclerc.

Aruncă asupra Faustei o privire de curiozitate arzătoare şi, înclinându-se foarte adânc, îi înapoie documentul, spunând:

— Vă ascult, doamnă.

— Bine. Să fiu condusă la aceste Fourcaude, sau mai bine la cea tânără.

Fără a rosti o vorbă, Bussi-Leclerc se grăbi să ia o faclă şi porni înaintea vizitatoarei. Pe coridor îl întâlni pe sergent şi-i şopti câteva cuvinte. Sergentul se înclină şi o luă înainte alergând.

Bussi-Leclerc, urmat mereu de Fausta, coborî o scară şi ajunse în curtea unde aşteptau lectica şi cei patru călăreţi din escortă. Tot acolo se aflau şi patru temniceri chemaţi de sergent.

— Du-te şi adu-mi deţinuta… se adresă Fausta sergentului.

Câteva minute mai târziu Violetta apăru între doi soldaţi care o ţineau de mâini.

Tremura de spaimă şi se lăsa în voia soartei.

— Porniţi! îi zise atunci Fausta lui Bussi-Leclerc.

Mica trupă se îndreptă spre o uşă scundă, însoţită de doi gardieni cu cheile. Coborâră o scară în spirală, care se înfunda în pământ ca un şurub ce sfredelea măruntaiele pământului.

Temnicerii se opriră în faţa unei uşi, dând la o parte zăvoarele. Fausta intră singură, după ce luă facla din mâna lui Bussi-Leclerc. Celula era strâmtă, bolţile ei joase păreau să apese pe umeri cu o greutate enormă. Într-un colţ, chircită la pământ, o fată cu trăsăturile slăbite, foarte tânără, se ridică la deschiderea uşii. Fruntea îi era senină. Ochii îi străluceau cu sclipiri supraomeneşti. Tânăra era Jeanne Fourcaud.

— Aţi venit să mă luaţi pentru execuţie? întrebă ea. Sunt gata.

— Jeanne Fourcaud, i se adresă Fausta, nu vei fi executată. Vei trăi. Vei fi liberă.

— Regele îmi dăruieşte viaţa? rosti cu sufletul la gură sărmana creatură.

— Îţi dăruieşte viaţa şi libertatea. Eşti liberă. Vino! …

Jeanne era gata să se avânte, dar se opri deodată şi mai palidă. Un gând înspăimântător îi străfulgera mintea.

— Dar Madeleine, gemu ea, sora mea? Liberă şi ea, da! … Fără Madeleine mai bine mor! …

— Sora ta, Madeleine, e salvată ca şi tine. E afară şi te aşteaptă. Vino…

Jeanne Fourcaud se prăbuşi în genunchi, luă mâna Faustei şi o acoperi de sărutări. Trecea printr-o puternică emoţie. Fausta o ridică cu un gest de nerăbdare şi o trase pe biata fată, aproape leşinată de fericire. Pe coridor, ea o dădu pe Jeanne Fourcaud din nou pe mâna unui paznic şi ordonă:

— Du-o la lectică…

Apoi, Fausta se întoarse spre un alt paznic şi-i spuse, arătând spre Violetta:

— Pe asta închide-o…

Violetta, în faţa gropii căscate a carcerei, dădu instinctiv înapoi şi de pe buze îi scăpă un fel de geamăt hăcuit. Dar mâna temnicerului se lăsă pe umerii ei şi o clipă mai târziu uşa grea fu închisă şi zăvoarele ferecate. După aceea Fausta făcu semn pazniculuişi celor doi soldaţi să plece, iar aceştia se îndepărtară urcând scara. Rămase singură cu Bussi-Leclerc. Un zâmbet vineţiu îi încreţi buzele. Întrebă calm:

— Nu înţelegeţi?

— Aştept să mă lămuriţi…

Atunci Fausta, arătând spre carcera în care Violetta fusese aruncată, zise:

— Aici se găseşte Jeanne Fourcaud! …

Oricât era Bussi-Leclerc de călit împotriva emoţiilor sentimentale, nu se putu împiedica să se cutremure.

— Cum, bâlbâi el, tânăra aceasta…

— Ea se numeşte de acum încolo Jeanne Fourcaud. Mâine dimineaţă trebuie să le predaţi pe cele două surori

Fourcaud justiţiei poporului. Le veţi preda!

Când Bussi-Leclerc şi Fausta ajunseră din nou la suprafaţă, Jeanne Fourcaud fu aşezată în lectică, aproape leşinată. Belgodčre se apropie de Fausta.

— Vrei să ştii ce s-a întâmplat cu fiica lui Claude? întrebă ea.

— Nimic nu vă scapă, doamnă, se linguşi ţiganul temenindu-se. Violetta, ştiţi, este nădejdea mea. Se împlinesc opt ani de când e a mea. O păstram ca ochii din cap pentru… ceea ce ştiţi. Pe scurt, în loc s-o vând monseniorului duce, s-a întâmplat să v-o vând dumneavoastră. Simt, ghicesc, că a sosit momentul când îi voi putea vorbi lui Claude…

— Ştii cel puţin unde e?

— Nu, dar am să dau de el, nu vă temeţi.

— Spune-mi, continuă atunci Fausta, îngândurată, mi-ai făgăduit mereu să-mi povesteşti viaţa ta: a venit momentul. Iată ce vei face: ai să duci înapoi lectica la mănăstire. Oamenii mei te vor escorta şi apoi te vor readuce la palatul meu. Ai să pui noua prizonieră la loc sigur. Şi când îmi vei spune de ce o urăşti pe Violetta, am să-ţi spun şi eu ce soartă va avea. Domnule guvernator, zise cu glas tare Fausta întorcându-se spre Bussi-Leclerc, la ce oră va avea loc spectacolul promis parizienilor?

— Cred că în zorii zilei.

— E prea devreme. Vreau să fiu şi eu acolo. Mi se pare că ora zece dimineaţa ar fi cea mai potrivită.

— Cum porunciţi! Va fi la ora zece…

Fausta încălecă, iar Belgodčre luă loc lângă Jeanne Fourcaud.

Escorta porni şi odată ieşiţi din Bastilia, Fausta ordonă ceva călăreţilor.

Lectica şi escorta se îndreptară atunci spre drumul pe unde veniseră. Numai Fausta plecă spre Cité.

Belgodčre, ajuns la mănăstirea Montmartre, o conduse pe noua sa prizonieră, adică pe Jeanne Fourcaud, în aceeaşi

magherniţă în care cu câteva ore înainte fusese închisă Violetta.

— Cine-i fata asta pe care trebuie s-o păzesc acum? Să fiu al dracului dacă înţeleg ceva din toată istoria asta! Croasse! Ce vrea Signora Fausta? încotro mă împinge ea? Ei, am să aflu eu îndată, fără nici o îndoială… Croasse! Croasse o va păzi pe micuţă în lipsa mea… Croasse! …

La această a treia chemare, Croasse nu răspunse ca şi la primele două.

— Dormi, se răsti Belgodčre, ai îndrăzneala să dormi în timp ce eu muncesc! Aşteaptă numai, mizerabile, vin la tine, nu te osteni…

Bodogănind aceste amabilităţi, ţiganul puse mâna pe bâta cu care Croasse făcuse o atât de apropiată cunoştinţă şi, fără grabă, urcă scara care ducea la chiţimie. Acolo exclamă furios: „Nici urmă de Croasse!”. Croasse dispăruse. Belgodčre nu se sinchisi peste măsură, căci se gândi că noua prizonieră, al cărei nume nu-l cunoştea, nu putea evada atât de curând şi, fără a o anunţa pe stareţă, se duse să-i caute pe călăreţii Faustei care-l aşteptau ca să-l conducă înapoi la palatul din Cité. O oră mai târziu, Belgodčre intra în casa misterioasă unde, a doua zi după sosirea la Paris, o adusese pe Violetta, crezând că o predă ducelui de Guise.

Capitolul 32

Taina lui Belgodčre.

Fausta îl aştepta pe ţigan în aceeaşi cameră unde noi i-am mai introdus pe cititori şi unde cele două însoţitoare favorite, Myrthis şi Léa, erau ocupate cu prepararea unei băuturi întăritoare. Intrând şi înclinându-se, Belgodčre trăgea serios cu ochiul la aceste pregătiri.

— Să se aducă vin, strigă Fausta, surprinzându-i privirea.

Fu ascultată fără întârziere.

Ochiul lui Belgodčre scapără. Îşi turnă un pahar şi-l dădu peste cap.

— Ei bine, reluă Fausta muindu-şi la rândul ei buzele în paharul de cristal pe care i-l întinsese Myrthis, spuneai că ai să-mi povesteşti o istorie interesantă?

— De! … Este povestea multora dintre noi aceştia, sărmani ţigani, izgoniţi, hăituiţi, spânzuraţi. Aţi auzit desigur de o sută de ori ceva asemănător, fără, a-i da importanţă.

— Povesteşte-mi, totuşi, îi ceru Fausta. Dacă ţi s-a făcut vreo nedreptate, aş putea s-o îndrept.

— Prea târziu! rosti surd Belgodčre.

— Dacă îi mai urăşti pe cei ce ţi-au făcut un rău, ştii că te pot ajuta.

— Da, răspunse atunci Belgodčre. Puteţi să-mi faceţi răzbunarea mai cumplită. Sunteţi tare şi puternică. Prin dumneavoastră, Claude ar putea suferi mai mult decât aş putea-o face eu singur…

— Împotriva lui Claude vrei deci să te răzbuni?

Belgodčre băuse toată sticla. Coborî capul până ce îl lăsă să cadă între mâinile sale enorme. Fausta făcu un semn: o sticlă plină o înlocui neîntârziat pe masă pe cea goală.

— Ascultaţi, se porni atunci Belgodčre, am înfăţişarea unei brute, nu-i aşa? Semăn oare cu una din fiarele la care cu greu deosebeşti un chip omenesc? Ce aţi spune dacă aţi afla că în pieptul fiarei bate o inimă de om? Şi totuşi aşa este, continuă Belgodčre. Oricât de necrezut ar părea, am şi eu o inimă, pentru că există o epocă în viaţa mea când nu mă gândeam nici la ură, nici la răzbunare, o vreme când am iubit!

Belgodčre tăcu, cufundat în trecutul său.

— Continuă! rosti Fausta poruncitoare.

— A fost deci o vreme, continuă Belgodčre, când nu eram ceea ce par să fiu. Într-o zi mi-am dat seama că eram îndrăgostit… Pentru altcineva nu e mare lucru. Pentru mine însă era groaznic. Într-adevăr, eram foarte urât şi o ştiam… mi s-a repetat de atâtea ori. Eram cel mai puternic, cel mai temut din tribul meu. Eu însă tremuram în faţa Magdei. Tremuram pentru că mă ştiam hidos şi pentru că în jurul

Magdei se învârteau cinci sau şase băieţi frumoşi, dintre care cel mai urât era de o sută de ori mai frumos ca mine. Niciodată n-am îndrăznit să-i spun Magdei un cuvânt. Atâta doar că, atunci când treceam pe lângă ea, îi simţeam privirea neagră, grea, aţintită asupra mea. Nu mai dormeam, nu mai mâncam. Aşa nu mai putea să meargă. Într-o seară, i-am adunat pe curtezanii Magdei. Când au fost toţi la un loc, am trimis s-o cheme şi pe ea. A venit şi atunci i-am spus: „Magda, acum mergi pe cincisprezece ani. E timpul să-ţi alegi un bărbat”. Magda zâmbi şi arătând cam la întâmplare spre unui din rivali, îi spuse: „Pe tine te aleg!”

— Ah, sărmanul Belgodčre! îl luă în râs Fausta.

— Da, urmă ţiganul, dar veţi vedea mai departe. M-am aşezat în faţa băiatului. El a înţeles şi a ieşit afară. Cinci minute mai târziu era pe spate şi în timp ce îi striveam pieptul cu genunchii, i-am tăiat ambele urechi. El se ridică urlând şi atunci Magda spuse foarte calmă: „N-am nevoie de un bărbat fără urechi”. „Ei bine, alege-ţi un altul!” „Iată-l!”, zise ea alegând un alt curtezan. M-am aşezat în faţa lui, cum-făcusem şi cu primul. Bătălia reîncepu şi de data asta a durat zece minute încheiate. Când am izbutit să-l dobor, i-am tăiat nasul. Desigur că Magda nu voia un bărbat fără nas, tot aşa cum n-avea nevoie de un chior, pentru că celui de-al treilea i-am scos un ochi. Bineînţeles, că nu voia nici pe unul fricos, pentru că ultimii doi o luară la goană, astfel că am rămas singur.

— Atunci Magda mi-a spus: „Pe tine te aleg. Te-am ales încă de mult, dar voiam să văd dacă eşti aşa cum te bănuiam.” În aceeaşi seară am luat-o pe Magda de nevastă, după obiceiurile tribului meu. Timp de şase ani am fost un om fericit. Am avut întâi o fiică pe care am numit-o Flora. Patru ani mai târziu, am avut a doua fiică, pe care am botezat-o Stella. Se spunea despre ele că erau frumoase ca două flori. Cred că am terminat şi sticla asta…

Era la a patra.

— În al şaptelea şi ultimul an al fericirii mele, continuă ţiganul, am venit la Paris, în Franţa. Flora avea pe atunci şase ani şi Stella doi. Trăiam foarte liniştiţi, când într-o seară se răspândi zvonul că nişte bandiţi au pătruns noaptea într-o biserică şi au furat vasele de aur. Biserica se numea Saint-Eustache. Eram vecini cu ea. Şi, pentru că hoţomanii şi cetăţenii liberi, oricât de răi ar fi fost, erau totuşi creştini şi nu puteau să comită o asemenea mârşăvie, vina a căzut pe noi. Într-o dimineaţă, vreo cincisprezece din tribul nostru, bărbaţi, femei şi copii au fost cu toţii arestaţi şi duşi la o închisoare. Pe drum, am reuşit să scap din mâinile paznicilor. Poate că aş fi făcut mai bine să mă las dus ca toţi ceilalţi. Pentru că au fost spânzuraţi cinci bărbaţi şi şase femei. Printre femei se găsea şi Magda. Belgodčre era palid, de o paloare lividă şi picături mari de sudoare îi curgeau pe obrajii pe care şi-i ştergea cu dosul palmei.

— În ajunul zilei când Magda, împreună cu ceilalţi, trebuiau să fie duşi la Montfaucon, reluă el firul, m-am dus să-l caut pe călău. De două luni de când dura procesul, adunasem aur, mult aur. I-am oferit aur. Am îngenuncheat în faţa lui. L-am rugat. Îi ceream totuşi un lucru simplu: să pună în jurul gâtului Magdei o funie putredă. Funia s-ar fi rupt, ceea ce e un motiv de graţiere. În ce priveşte scoaterea din închisoare, asta mă privea pe mine.

— Şi ce-a făcut Claude?

— A luat sacul cu aur şi l-a aruncat în stradă. Apoi, m-a apucat de umeri şi m-a aruncat şi pe mine în stradă. După aceea a închis uşa şi s-a încuiat pe dinăuntru. În zorii zilei l-am văzut pe călău ieşind. L-am urmărit până la Montfaucon. Douăzeci de minute mai târziu am văzut-o pe Magda legănându-se la capătul unei funii, în timp ce mulţimea urla strigăte de bucurie pe care le mai aud şi acum.

— Şi copiii tăi? întrebă Fausta. Stella? Flora? … au fost şi ele spânzurate?

— Nu, gemu Belgodčre, ele n-au fost spânzurate, ci au fost botezate! …

— Ei bine, dar după aceea n-ai reuşit să le anulezi botezul?

— N-am mai aflat niciodată ce s-a întâmplat cu ele, bâigui Belgodčre. A doua zi după scena de la Montfaucon, am aflat că prin grija călăului, copiii fuseseră încredinţaţi unor familii miloase, care au primit să le crească.

Timp de trei luni am căutat peste tot. Am scotocit Parisul, dar n-am dat de nici o urmă a fiicelor mele.

— Şi atunci ce-ai făcut?

— După trei luni m-am dus din nou să-l caut pe călău şi i-am spus: „Ai ucis-o pe aceea pe care o iubeam, iar eu am jurat să te omor. Dar, dacă ai să-mi răspunzi, te voi ierta… Am să-ţi dau aurul adunat pentru plata răscumpărării Magdei. Am să fac şi mai mult: am să mă angajez în serviciul tău şi-ţi voi fi un servitor credincios, apărătorul casei şi al vieţii tale. Spune-mi, vrei să-mi răspunzi? Ştii unde se află fiicele mele?”. Urmă atunci pentru mine un moment de bucurie delirantă când l-am auzit pe Claude spunând: „Fără îndoială, de vreme ce eu le-am plasat! Oh! poţi fi liniştit, ţigane, ele au norocul să fie adoptate de un cetăţean foarte sus pus.” Cuvintele acestea n-aveau pentru mine nici un rost. Îmi spuneam: omul acesta a omorât-o pe Magda. Asta era meseria lui. Nu puteam să-i port pică. Dar meseria lui nu era să împingă la deznădejde un tată nefericit şi va vorbi… Drept orice răspuns, m-a ridicat, apucându-mă de umeri. Îmi strigam rugămintea de milă şi îndurare. Atunci mi-a spus: „Ascultă, ţigane, ar trebui să te arestez şi să te predau judecătorului. Lăsându-te să pleci, cum am mai făcut şi altă dată, mi-am călcat îndatoririle. Fiicele tale sunt în mâini bune. Vor fi mai fericite decât cu tine…” „Îmi vreau fiicele! Dă-mi înapoi fiicele!”, Haida, fără furii şi fără milă, pleacă de aici…” Şi, ca şi prima dată, mi-a pus mâna în gât. Am jurat pe loc că şi Claude va suferi întocmai acelaşi chin pe care l-am suferit eu.

— Jurământul e frumos, fără îndoială, spuse calmă Fausta. Mai rămâne să-l împlineşti!

— Veţi vedea, răspunse Belgodčre cu râsul lui înfricoşător. Până acum nu m-am grăbit. L-aş fi putut ucide pe Claude, dar mi se părea că nu e destul. L-am urmărit deci pas cu pas. Mergeam după el peste tot. Şi aşa am aflat că are o fiică şi că o iubea, o adora, aşa cum le-am iubit, le-am adorat şi eu pe Stella şi pe Flora mea. În ziua în care am fost sigur de aceasta, doamnă, eram gata să înnebunesc de bucurie. Ca şi mine, Claude iubea! Ca şi mine. Claude avea să sufere şi, ca şi fiicele mele, fiica lui avea să trăiască printre străini, de un alt neam şi de o altă religie… Fiica aceasta, doamnă, e Violetta…

— Violetta e deci fiica lui Claude?

— Fără îndoială! Dacă nu, de ce aş fi urât-o? Prin ea îl urăsc pe Claude. Dar de ce vreţi să ştiţi toate astea?

— Ca să fiu sigură că Violetta este fiica lui Claude.

— Sunt absolut sigur. Nu a trecut mult şi am observat o adevărată pasiune din partea călăului pentru acest copil. M-am hotărât deci să-l lovesc prin copil. Din nenorocire, într-o zi am observat că eram urmărit şi a trebuit să fug şi să părăsesc Franţa. Am aşteptat cu răbdare trecerea timpului ca să aducă uitarea. După câţiva ani, m-am întors. Dragostea mea se stinsese, dar mă întorsesem însetat de răzbunare.

Belgodčre se cutremură şi Fausta îl privi lung.

— Am răpit-o deci pe Violetta, continuă ţiganul. Era păzită de o femeie numită Simonne. Pentru ca această femeie să nu mă poată denunţa, am răpit-o şi pe ea. Apoi le-am trimis pe amândouă în Bourgogne. Iar eu am rămas la Paris ca să urmăresc efectul produs de lovitură. Era îngrozitor şi după aceea am plecat să-mi regăsesc trupa. Aveam eu un gând pentru soarta Violettei.

— Ce voiai s-o faci? întrebă Fausta.

— Un fel de femeie destrăbălată, pe care s-o predau într-o zi unui senior. După aceea m-aş fi prezentat în faţa lui Claude ca să-i spun: „Tu ai furat fiicele mele, eu ţi-am răpit-o pe a ta. Tu ai făcut din Flora şi Stella nişte creştine, eu am

făcut din Violetta o destrăbălată.” După aceea l-aş fi omorât. La Orléans, unde mă oprisem destul de multă vreme, am văzut că un senior puternic şi frumos dădea târcoale în jurul micuţei. Am întrebat şi am aflat că bărbatul acela era ducele de Guise. Am venit deci la Paris şi steaua mea bună a făcut să-l întâlnesc pe duce la porţile oraşului, L-am găsit mai îndrăgostit ca oricând, am ajuns cu el la un preţ bun, ceea ce nu-mi strica deloc şi urma să i-o predau pe Violetta. Numai că, din acel moment lucrurile au început să se încurce: crezând că o duc pe micuţă ducelui de Guise, v-am adus-o dumneavoastră! …

— Şi-ţi pare rău?

— Nu ştiu, răspunse Belgodčre după o ezitare. E rândul dumneavoastră să vă ţineţi cuvântul. Mi-aţi promis o răzbunare straşnică, doamnă.

— Ei bine, ce-ai spune dacă aş face ca Violetta să fie spânzurată sub ochii lui Claude?

Un zâmbet înfiorător schimonosi chipul ţiganului:

— Ho, ho! Şi Claude va privi cu ochii lui? Şi eu îi voi putea vorbi? Îl voi putea forţa să privească? Să-i spun că eu i-am luat copila şi am făcut-o să ajungă pe rug?

— Vei fi lângă el şi ai să-i spui tot ce ai să vrei. Ascultă-mă: mâine dimineaţă la ora zece, în piaţa Grčve, vor fi spânzurate două tinere, spânzurate şi arse. Crima lor este că sunt fiicele unui tată care altădată fusese de religie romano-catolică şi după aceea a trecut la altă religie. Omul acela se numea Fourcaud – a murit în închisoare. Mâine, poporul va spânzura şi va arde pe cele două fiice ale lui. Ştii ce am făcut adineauri la Bastilia? Am scos pe una din surorile Fourcaud… şi în locul ei… am lăsat-o…

— Pe Violetta! răcni Belgodčre. Pe tot iadul! E minunat! Ce bine că am intrat în serviciul dumneavoastră! … Deci, urlă el cu rânjetul acela îngrozitor, mâine dimineaţă, la ora zece, în piaţa Grčve, vor fi spânzurate…

— Cele două blestemate, cele două eretice protestante – puţin mă interesează religia lor, rosti ţiganul cu un glas

întunecat. Violetta va fi arsă în faţa tatălui său, asta-i esenţialul.

— Da! În faţa tatălui său! murmură Fausta, tresărind.

— Spuneţi că Violetta şi încă una… cine-i cealaltă?

— Madeleine Fourcaud.

Belgodčre se ridică şi făcu câţiva paşi bombănind. Deodată se opri locului:

— Dar Claude? se răsti el. Claude cum va vedea? Asta-i totul! Cum să-l anunţ? Pentru că eu trebuie să fiu cel care-l anunţă! …

— Bine, atunci ascultă-mă. Mâine dimineaţă te vei duce în piaţa Grčve. Când vei vedea mulţimea adunată, vei intra în a treia casă din stânga pieţei, cu spatele spre fluviu. N-ai cum să te înşeli. Vei vedea capete scoase la ferestrele tuturor caselor, numai casa aceea va fi închisă de sus şi până jos, ca şi cum ar purta doliu după cele două condamnate. Când vei intra, vei cere să vorbeşti cu prinţul Farnese.

— Cine e prinţul Farnese?

— Nu te interesează! răspunse Fausta cu un zâmbet livid. Vei fi dus în faţa prinţului Farnese. S-ar putea să fii introdus într-o cameră mare, a cărei fereastră dă spre piaţa Grčve.

— Dar Claude? Claude?

— Ei bine, pe Claude îl vei găsi lângă Farnese! Du-te acum. Ţi-am făgăduit că răzbunarea ta, chiar târzie, va fi cu atât mai deplină!

Belgodčre mârâi înfundat ţi se repezi afară din casa Faustei.

După plecarea lui Belgodčre, Fausta se aţează să scrie. Iată ce a scris: „Revolta dumitale merita o pedeapsă. Iată de ce ţi-am pricinuit o suferinţă pe măsura greşelii. Deoarece revolta era produsă de fiica dumitale, am vrut ca durerea să-ţi vină de la ea. Iată de ce ţi-am spus că era moartă. Dar eşti discipolul meu preferat. Nu vreau ca pedeapsa să se prelungească… Cardinale, află deci că Violetta nu e moartă. Dacă vrei s-o revezi, găseşte-te mâine dimineaţă în locuinţa

noastră din piaţa Grčve ţi cere-i omului care va veni să te vadă înainte de ora zece să ţi-o arate. El ţi-o va arăta.

Cu afecţiune, aceea care-ţi aşteaptă reîntoarcerea…”

Apoi Fausta lăsă să-i cadă în mâini capul ce atârna atât de greu şi murmură:

— Îl am în mână pe Farnese şi-l lovesc. Dar cum să pun mâna şi să-l lovesc pe Pardaillan înainte de a-l preda lui de Guise? Tatăl va asista la execuţia Violettei… de ce n-ar asista şi iubitul?

Capitolul 33

Femeia-cavaler.

Fausta rămase multă vreme nemişcată. Până în clipa aceea luptase împotriva pasiunii. Stăpână pe sentimentele ei, ea nu dăduse importanţă primelor semne premergătoare ale iubirii. Acum. În ea, vuia uraganul dragostei. Încovoiată, renunţând la propria ei mândrie şi strălucire, ea gemea un strigăt sublim:

— Iubesc! Ah, iubesc!

Şi pe când simţea mintea clătinându-se şi împleticindu-se, în faţa ochilor îi apăru deodată o scenă.

Stătea la fereastra casei din piaţa Grčve. O mulţime enormă forfotea în piaţă… În mijlocul aclamaţiilor apăru de Guise, apoi trompetele sunară o melodie şi apăru Crillon.

Atunci, revăzu întâmplarea… un om se împotrivea regelui Parisului şi părea că numai cu privirea făcea să dea înapoi mulţimea ameninţătoare… iar Pardaillan cu spada spre înaltul cerului păşea în mijlocul acelei vâltori populare. Acolo îl văzuse ea pentru întâia oară! Aşa îl vedea acum din nou! Atunci se născuse dragostea ei! …

— Îl şi iubeam, urlă ea în sinea ei. După moartea Violettei nu voi înceta să-l iubesc! …

Cufundată în gânduri, căuta o dezlegare demnă de ea. Niciodată până atunci, în viaţa ei stranie, fabuloasă, fantastică, nu şovăise atâta. La ea fapta urma fără întârziere gândului. Soluţia la care a ajuns, o dăm aici ca o dovadă a asprimii sufletului ei.

— Iubesc, spuse ea. E un lucru vădit. Oricât de cumplită ar fi întâmplarea, nimic n-o mai poate împiedica. Îl iubesc pe Pardaillan, eu care am luat în râs dragostea oferită de cei mai frumoşi gentilomi din Roma, Milano, Florenţa… Eu, care n-am iubit niciodată, iată-mă acum fulgerată de dragoste… Îl iubesc pe acest om care m-a privit drept în faţă…

Gâfâia, suferea un adevărat chin fizic în faţa hotărârii pe care urma s-o ia.

— Nu am voie să iubesc! … Aceasta este o încercare la care mă supune Spiritul suprem şi din care trebuie să ies învingătoare. Un suflet ca al meu nu e făcut pentru pasiuni obişnuite: îl voi iubi pe acest om atât cât va trăi. Deci, trebuie să moară! …

Tresări. Privirea ei scapără de mândrie.

— Şi mort îl voi iubi poate… dar nu va mai fi pentru mine decât întristata amintire a unei suferinţe trecute, vindecată prin voinţa mea. Pardaillan va muri! Şi pentru ca triumful meu asupra propriei mele fiinţe să fie adevărat şi deplin, Pardaillan va muri chiar de mâna mea! …

Rostind acestea se ridică şi încheie:

— Să-l am în vârful spadei mele, să fie şi el o dată învins… Învins de mine! Şi poate dispreţul pentru înfrângerea lui va înăbuşi până şi amintirea dragostei mele! …

Trase spada şi o cercetă cu atenţie. Îşi redobândise tot calmul şi acum zâmbea. Încercă oţelul îndoindu-l cu amândouă mâinile. Apoi, Fausta se înfăşură într-o mantie, îşi puse pe obraz o mască mare de catifea şi-şi potrivi fetrul pe cozile părului ei negru. Aruncă o privire spre un orologiu: arăta orele trei dimineaţă.

— Curând se va lumina, zise ea. A sosit momentul!

Suflă de trei ori într-un fluier de argint pe care-l purta întotdeauna la gât. Apăru un om.

— Plecăm într-o misiune, îi spuse Fausta.

— Câţi oameni de escortă?

— Dumneata singur vei fi de ajuns.

Apoi Fausta ieşi din casă pe jos, urmată de un singur om. Străzile Parisului erau încă întunecate şi pustietatea lor deplină. Numai câteva gene nedesluşite şi rare de lumină arătau că zorile nu mai erau departe. Fausta înainta cu un pas elastic şi rapid. Pe drum dădu însoţitorului instrucţiunile necesare. Fără îndoială că acestea erau cu totul neobişnuite, fiindcă omul nu-şi putu împiedica un gest de uimire.

Ajunşi în faţa hanului Devinicre, Fausta se opri în stradă. Omul o privi, ca şi cum încă mai şovăia şi cerea o confirmare a ordinelor primite.

— Du-te, rosti scurt Fausta.

Atunci omul bătu de mai multe ori în uşă…

Cavalerul Pardaillan dormea adânc, când unul din lachei veni să-l trezească spunându-i că un străin, cu toată ora neobişnuită, voia să-i vorbească cu orice preţ. Pardaillan obiectă că-şi făcuse obiceiul să doarmă noaptea şi că găsea foarte neplăcut să fie trezit în momentul când visa atât de frumos. Adăugă apoi:

— Să ştii, secătură, că nu mă voi deştepta la această oră decât pentru două lucruri la fel de vrednice de cinste: să primesc o doamnă frumoasă sau să mă bat cu un duşman grăbit.

Pardaillan se întoarse apoi cu faţa la perete, ameninţându-l pe lacheu că-l va arunca pe fereastră, dacă nu-l va lăsa să reînnoade visul de unde-l lăsase într-un mod atât de nefericit.

— Domnule cavaler, se auzi un glas, chiar dacă nu sunteţi trezit pentru ambele motive arătate, sunteţi totuşi trezit pentru unul din ele.

Pardaillan se întoarse, se ridică în coate şi-l zări pe străinul care, urmărindu-l pe lacheu până la uşă, asistase la discuţie.

— Ha, ha! exclamă cavalerul, e vorba deci de o doamnă care vrea să mă vadă?

Omul nu răspunse.

— Atunci e cineva care vrea să mă spintece dis-de-dimineaţă.

Omul se înclină fără să răspundă.

— Bine, zise atunci Pardaillan, în zece minute sunt al dumitale, domnule.

Se îmbrăcă fără nici o grabă, fluierând o melodie de vânătoare.

Apoi se încinse cu spada de luptă, coborî în salonul comun şi-l zări pe acelaşi străin, care-l rugă politicos să-l însoţească până-n stradă. Cavalerul dădu ascultare invitaţiei şi se asigură dintr-o scurtă ochire că strada era pe deplin pustie. Omul aşteptă ca servitorul hanului să închidă uşa. Apoi, se întoarse spre Pardaillan, îşi scoase pălăria şi-i spuse:

— Sunteţi într-adevăr cavalerul de Pardaillan?

— În carne şi oase, scumpe domn, dar dumneata?

— Eu, domnule cavaler, sunt scutierul unui senior care doreşte să rămână necunoscut. În numele stăpânului meu, vă provoc la luptă, declarându-vă laş, dacă nu primiţi provocarea.

Pardaillan începu să râdă.

— Pe coarnele diavolului, strigă el, aş putea să vă răspund, nobile scutier, că este în uzanţele cavaleriei să ştii cel puţin cu cine te tai în săbii.

— Stăpânul meu vă va spune numele când veţi zăcea doborât pe caldarâmul drumului.

În clipa aceea, din umbra adâncă a unui zid se desprinse o apariţie care înaintă, se opri în faţa lui Pardaillan şi făcu un semn celui ce se dăduse drept scutier. Acesta, fără nici un cuvânt, îl salută pe cavaler, se înclină în faţa noului-venit şi fără a întoarce capul, se îndepărtă. Pardaillan şi necunoscutul se găseau acum singuri, faţă-n faţă. Cavalerul aruncă o privire pătrunzătoare spre personajul apărut.

Ciudatul personaj părea a fi un tânăr de vreo douăzeci de ani, în care puteai ghici forţa nervoasă şi mlădioasă a cuiva obişnuit cu exerciţiile corporale.

— Domnule, i se adresă atunci cavalerul, reluându-şi obişnuita lui înfăţişare nepăsătoare, n-aţi vrut să vă spuneţi numele. Cu toate că aceasta este împotriva tuturor regulilor, nu insist să-l cunosc, dar, în sfârşit, n-aş putea afla de ce doriţi să mă ucideţi?

În timp ce vorbea, căuta să-l cerceteze mai bine pe necunoscut. Spera să-l recunoască după voce, dar necunoscutul răspunse cuvintelor sale trăgându-şi spada. Cavalerul salută şi-şi trase şi el spada din teacă.

— Domnule, continuă el, înainte de a încrucişa tăişurile, vă rog să luaţi în seamă că am toate motivele posibile de a rămâne anonim la Paris şi cu toate acestea n-am şovăit să dau curs provocării dumneavoastră. Faţă de respectul de care vă dau dovadă, aţi putea să-mi faceţi im serviciu. N-aţi putea să-mi spuneţi cum şi prin cine aţi aflat că-mi petrec noaptea la Deviničre?

Drept orice răspuns, necunoscutul luă poziţia în gardă.

— Nu prea sunteţi amabil, domnule, zise Pardaillan şi spre marea mea părere de rău voi fi obligat să vă smulg masca. Apăraţi-vă obrazul… vă făgăduiesc să nu urmăresc cu loviturile mele decât masca.

De câteva clipe spadele începură să se încrucişeze şi zăngănitul lor metalic era singurul zgomot care tulbura liniştea.

Chiar de la primele asalturi, Pardaillan avu un moment de surprindere: se mai bătuse poate de o sută de ori, cunoştea cele mai iscusite spade ale regatului şi era obişnuit cu figurile cele mai complicate, dar de data aceasta găsise un adversar de temut. Niciodată nu întâlnise o mână atât de mlădioasă şi puternică totodată, o spadă mai ageră, un vârf de spadă mai ameninţător. Încercă să-l facă pe necunoscut să se retragă.

Dar acesta rămase pe poziţie, ţintuit locului, cu umerii şterşi, neoferind nici un loc vulnerabil. Deodată se destinse ca un arc şi Pardaillan fu cel ce trebui să facă un pas înapoi…

— Felicitările mele, îi spuse cavalerul, răspunzându-i cu aceeaşi monedă. Aveţi toate şansele să mă omorâţi, toate afară de una. În această una şi singura îmi găsesc scăparea!

Atacă la rândul lui şi datorită desăvârşitei lui ştiinţe a mânuirii scrimei, găsise în mai multe rânduri ocazia de a-l lovi pe adversar în piept, dar făgăduise să nu lovească decât obrazul.

Între timp se luminase bine. Deodată, unul din adversari dădu un ţipăt îngrozitor, ţipătul cuiva rănit de moarte… Totuşi, nici unui din adversari nu se prăbuşea! …

Cel ce ţipase era necunoscutul. Pardaillan, după o serie de atacuri combinate cu o artă superioară, îl atinsese la frunte… Vârful străbătuse masca, o smulse, ţinând-o agăţată de capătul spadei.

— O femeie! exclamă Pardaillan înmărmurit şi coborî vârful spadei.

Fausta avea pe frunte o mică pată roşie, o picătură de sânge. Înălţă capul spre cer şi se gândea că rana nu-i atinsese numai fruntea, ci ceva şi mai profund ce se afla în fiinţa ei de mai mulţi ani… credinţa.

Da, credinţa fusese lovită în ea, rănită pentru prima dată. Fausta se simţi înjosită.

Pardaillan, cu o mişcare potolită, îşi înălţă din nou spada. Se retrase doi paşi, îşi ridică pălăria şi se înclină:

— Dacă aş fi avut cinstea de a şti că-mi încrucişez spada cu prinţesa Fausta, spuse el, v-o jur, doamnă, că m-aş fi lăsat atins.

Apăsă pe acest cuvânt cu dublu înţeles. Fausta îl privi cu înflăcărare şi-i răspunse printr-un singur cuvânt:

— Apăraţi-vă…

Pardaillan îşi puse înapoi spada în teacă. Ea-l atacă, fremătând de dragoste şi de ură turbată, splendidă şi înfricoşătoare. Îşi apucă spada de mijlocul lamei, transformând-o în pumnal, o îndreptă spre cavaler şi se năpusti asupra lui, fără un strigăt, fără o vorbă. Pardaillan, cu o mişcare ageră, apucă cu o mână încheietura Faustei şi

cu cealaltă spada. Aproape în aceeaşi clipă ea rămase dezarmată şi dând un al doilea ţipăt asemănător cu cel când fusese lovită la frunte, se retrase acoperindu-şi obrazul cu mâinile.

Pardaillan prinse de vârf spada Faustei şi-i întinse mânerul, înclinându-se.

— Doamnă, spuse el, oarecum emoţionat, n-am pe lumea aceasta altă avere, decât sărmana mea viaţă, la care ţin cât de cât. Iertaţi-mă deci dacă o apăr şi sunt obligat să fac să curgă preţioasele lacrimi pe care le văd în ochii dumneavoastră, împiedicând astfel scurgerea sângelui meu.

— Oh, diavole! răcni ea într-un hohot, diavolul iadului mi te-a scos în cale ca să mă ademenească, ca să mă scoată din minţi. M-ai învins de două ori: pe calea inimii şi pe calea armelor. Dar nu te grăbi să triumfi. Am să te smulg din inima mea prin vrăjitorii. Iar în ce priveşte inima ta… fii liniştit, piaţa Grčve mă va răzbuna peste puţin!

Cuvintele acestea smintite ea le pronunţă cu un glas atât de surd, încât cavalerul de-abia le auzi.

Aşezând apoi spada la picioarele Faustei, el se retrase. Dar Fausta scutură cu trufie din cap. Îşi ridică piciorul furios şi lovi spada care se frânse.

— Adio, zise ea, sau mai bine zis la revedere pe curând, căci sper să fiţi azi la ora zece în piaţa Grčve… „Piaţa Grčve? murmură Pardaillan îndepărtându-se. E a doua oară că-mi pomeneşte de ea. De ce? Cred că a venit momentul să-mi deschid bine ochii. Şi, pentru început, am s-o şterg de la Deviničre”.

Apoi se aplecă, adună cele două frânturi de spadă şi le examină.

„Drace!” murmură el, „o lamă din atelierele din Milano, dacă dau crezare mărcii! Dar frumos mai zburda cu ea blestemata de prinţesă! „

Între timp se făcuse ziuă de-a binelea. Pardaillan bătu la uşa hanului Deviničre, închisă la ora aceea şi, după ce intră, se îndreptă spre camera ocupată de ducele d’Angoulęme.

— Trebuie să ne mutăm, spuse el. Dacă ieri ni s-a părut puţin sigură şederea noastră la hotel, se pare că acum hanul acesta este încă şi mai puţin sigur. Dar cum, te-ai şi trezit, prinţe? Sau… mai bine zis… nici nu te-ai culcat? Cum? … Ce văd? … Un pistol încărcat pe masa asta? …

Charles puse mâna pe pistol. Era palid.

— Vrei să mori? îl întrebă Pardaillan.

— Da, răspunse scurt Charles. Din moment ce ea a murit.

— Asta ţi-e hotărârea?

— Irevocabilă, răspunse Charles cu un glas ferm şi întunecat. Pardaillan, să ne luăm rămas bun.

— Sunt de acord, spuse Pardaillan, supraveghind cu atenţie toate mişcările tânărului, sunt de acord să ne luăm bun rămas. Dar de ce dracu e un lucru atât de grabnic să-ţi expediezi, un glonţ în cap sau în inimă? Cred că ţi-am fost un servitor credincios… Dar dacă şi eu, la rândul meu, am nevoie de tine? Dacă fac apel la prietenia ta?

— Vorbeşte atunci, cavalere… sunt gata. Ce-mi ceri?

— Nimic, sau aproape nimic: să aştepţi până mâine cu acest rămas bun.

Charles puse la loc pistolul pe masă. Pardaillan înhaţă numaidecât.

— Cavalere, i se adresă ducele d’Angoulęme, înţeleg suprema încercare izvorâtă din prietenia pentru mine. Speri ca, obţinând o amânare, să mă împaci cu viaţa. Mută-ţi gândurile. Am iubit-o pe Violetta, continuă el din ce în ce mai agitat, nu-ţi poţi da seama ce înseamnă asemenea lucru, tu care n-ai sentimentele oamenilor obişnuiţi şi n-ai iubit poate niciodată. Nu mai trăiam prin mine, existam numai prin ea. Moartea ei înseamnă deci şi moartea mea. Îţi spuneam că sufăr. Nu-i adevărat. Adevărul e că nu mai trăiesc. Cavalere, trebuie să mor neîntârziat.

Cavalerul cuprinse mâinile tânărului. Era copleşit de o puternică emoţie.

Înţelegea că Charles, ajuns la culmea îndurerării, voia să se omoare. Inimă slabă, atât de duioasă şi atât de curată în

această primă tinereţe, Charles se prăbuşea la prima lovitură nenorocită a soartei. Pardaillan înţelese că era pierdut.

— Prietene, şopti el cu un glas tremurător, copile, trăieşte pentru mine, care nu mai sunt legat de viaţă decât printr-o veche ură şi care, de când te cunosc, mi-am făurit visul să mă mai leg de viaţă şi printr-un sentiment de prietenie!

Charles scutură capul şi privirea lui posomorâtă pironi asupra pistolului.

— Trebuie deci! rosti Pardaillan.

Avea o fire prea îndrăgostită de independenţă, era un prieten prea sigur, o conştiinţă prea liberă şi un spirit prea larg, pentru a-i trece prin cap că s-ar putea opune cu forţa gestului suprem, care ar fi pus capăt suferinţei prietenului său.

— Adio, Pardaillan, rosti Charles cu glas hotărât.

Pardaillan aşează înapoi pistolul pe masă. În această clipă tragică uşa se deschise şi intră Picouic, care strigă:

— Monseniore, a fost regăsit! S-a întors! E aici! …

— Cine, urlă Pardaillan. Cine s-a întors? Cine-i aici?

— Eu! se auzi un glas lăbărţat, unsuros, caraghios şi lugubru.

Apăru Croasse.

— Eu, continuă el, care cu preţul a o mie de primejdii am descoperit taina mănăstirii Montmartre, eu, care azi-noapte am văzut cum a fost răpită micuţa Violetta şi care…

Croncănitul se opri scurt în gâtlejul lui Croasse. Răsună un dublu strigăt dezlănţuit. Pardaillan şi Charles săriră împreună asupra lui Croasse şi-l târâră înăuntrul camerei.

— Ce-ai spus? întrebă Charles cu sufletul la gură, mai livid în faţa acestei nădejdi decât fusese în faţa morţii.

— Că ai văzut-o pe Violetta noaptea asta? răcni Pardaillan.

— Da! răspunse Croasse cu un suspin răguşit.

Charles se clătină. Un zâmbet neasemuit îl transfigurase pe tânăr. Apoi, Croasse fu copleşit de întrebări. Din toate

răspunsurile lui reieşea că Violetta fusese răpită din mănăstirea Montmartre şi dusă în altă închisoare.

Charles, sorbind cuvintele lui Croasse, îl ascultă ca pe un Mesia.

El povesti, împăunându-se cu un rol frumos, răpirea sărmanei Violetta. Arătă cum luptase cu zbirii cei cu mutre rele şi cum, cu toate sforţările, nu putuse scăpa pe biata Violetta. Atunci, deznădăjduit de înfrângere, a căutat să-i regăsească pe duce şi pe Pardaillan.

Adevărul, aşa cum e de bănuit, era cu mult mai simplu. După plecarea lui Belgodčre ţi a Violettei, Croasse coborâse din cămăruţa lui şi o ştersese, aşteptase prin bălţi deschiderea porţilor Parisului şi, pentru că ordinul ducelui de Guise era de a nu permite ieşirea nimănui, iar nu de a împiedica pe cineva să intre, el pătrunsese cu mult curaj în Paris.

Chiar dacă Charles d'Angoulęme ţi Pardaillan nu credeau decât foarte puţin, din odiseea nemaipomenită a lui Croasse, nu lăsară totuşi să se vadă aceasta. Esenţialul era că Violetta se găsea în viaţă. Asupra acestui punct Croasse era categoric şi nu exista nici un temei ca spusele lui să fie puse la îndoială. Dar atunci ce-au făcut cu Violetta? Unde a fost târâtă? Deodată Pardaillan păli.

„Piaţa Grčve!" murmură el. „De ce blestemata de Fausta vorbise de Violetta? De ce mi-a dat întâlnire azi-dimineaţă la ora zece în piaţa Grčve? …"

Aruncă o privire spre orologiu. Arăta nouă şi jumătate.

— La drum! rosti el cu un glas care-l făcu pe Charles să se cutremure. Duce, înarmează-te până în dinţi şi… vino cu mine! …

— Unde mergem? gâfâi Charles.

— În piaţa Grčve! răspunse Pardaillan, pornind în mare grabă.

Capitolul 34

Cei doi taţi.

Belgodčre îţi isprăvi noaptea în piaţa Grčve, urmărind forfota ajutoarelor care construiau aparatele cu care urmau să fie torturate Madeleine şi Jeanne Fourcaud. Aparatele, de o mare simplitate, constau din două spânzurători, ca toate spânzurătorile. Numai că, în jurul fiecăreia dintre ele au fost îngrămădite şi aşezate metodic legături de vreascuri, iar, peste ele bucăţi de lemn uscat. Condamnata sau condamnatul erau spânzuraţi de funie. Apoi se dădea foc vreascurilor, flăcările se ridicau, cuprindeau trupul şi apoi ardeau funia; corpul cădea în mijlocul flăcărilor şi era mistuit de ele.

Belgodčre asista deci la aceste pregătiri. După ce fuseseră gata cele două ruguri din jurul spânzurătorilor, îi văzu pe aceiaşi muncitori ridicând o mare platformă, pe care se putea ajunge pe patru trepte şi care fu acoperită în întregime cu un covor. Era destinată lui de Guise şi suitei lui.

Între timp se luminase şi pe măsură ce razele soarelui inundau piaţa, aceasta se umplea treptat de lume. Grupuri îmbrăcate sărbătoreşte, pline de veselie, veneau din toate colţurile Parisului şi îşi ocupau locurile.

Pe la ora opt, înaintă în piaţă o companie de arcaşi ai Ligii. Răsunară aclamaţii. Momentul se apropia. Belgodčre se învârtea în sus ţi în jos în mijlocul acestei mulţimi. Un zâmbet livid îi împietrise buzele. I se părea că acea masă enormă de oameni se afla acolo ca să-i sărbătorească răzbunarea.

Se apropie de acea parte a pieţei aflată de-a lungul fluviului şi care era prundişul propriu-zis. Acolo sosise o lectică.

Ea fu astfel aşezată încât persoanele dinăuntru să poată îmbrăţişa toată scena. Vreo douăzeci de oameni înarmaţi cu spade şi pumnale înconjurau lectica, ale cărei perdele de piele erau trase.

Ele fură întredeschise o clipă şi Belgodčre zări interiorul căptuşit cu satin alb. O figură palidă se arătă şi apoi

dispăru… Oricât de scurtă fusese această apariţie ţiganul recunos-cuse chipul:

— Fausta! murmură el.

În momentul acela răsunară în piaţă trompetele unei fanfare, izbucniră exclamaţii exaltate ca bubuitul unui tunet. Dinspre strada Temple veneau patru rânduri de călăreţi cu pălărioarele împodobite cu smocuri de pene, cu pieptarele din mătase roşie pe care se detaşau armoariile lui de Guise. Ei înălţară spre cer steguleţele trompetelor şi răsunătoarea fanfară părea să anunţe sosirea unui rege atotputernic.

În spatele lor veneau guarzii personali ai lui Henri de Guise, luxos îmbrăcaţi cu stofe din fire de aur, purtând la umăr strălucitoare halebarde; apoi urmau călare căpitanul şi ofiţerii gărzii.

Şi în sfârşit, singur, în mijlocul unui larg spaţiu liber, încălecat pe un splendid alezan cu nările focoase, înveşmântat în mătase albă, cu o mantie roşie pe umăr, venea ducele de Guise, ridicând în trecerea lui un îndelungat val de aplauze.

În spatele lui, mulţimea gentilomilor ce-i aparţineau, în costume de paradă cu broderii strălucitoare, trecea într-un zornăit de pinteni şi de spade.

Henri de Guise şi gentilomii săi descălecare şi luară loc imediat pe scaunele de pe platforma ridicată în faţa celor două ruguri. Aproape în acelaşi moment, departe, din fundul străzii Saint-Antoine, năvăliră în piaţă în rafale sinistre nişte urlete surde, strigăte de ură şi moarte. Apăruseră cele două condamnate, care urmau să fie predate judecăţii poporului şi erau duse acum la execuţie.

Atunci, Belgodčre privi orologiul cel mare al palatului judecătorilor: arăta aproape ora zece! El se îndreptă spre casa indicată de Fausta şi bătu puternic la uşă. I se deschise îndată. Un servitor îmbrăcat în negru apăru şi, înainte ca ţiganul să fi deschis gura, întrebă:

— Veniţi din partea prinţesei Fausta? Intraţi! Monseniorul se dă de ceasul morţii aşteptându-vă!

Servitorul îl conduse grăbit şi ţiganul se găsi în faţa intrării unei vaste încăperi pe jumătate întunecată. Îşi încordă privirea şi-l văzu pe prinţul Farnese care, cu trăsăturile răvăşite, îi veni în întâmpinare, răcnind un urlet de bucurie turbată:

— A venit! …

Era vorba de Claude! …

Da, Claude era acolo. De la încheierea pactului pe care l-au semnat, prinţul Farnese şi meşterul Claude, cardinalul şi călăul, s-au văzut tot timpul, uniţi de acelaşi gând: s-o omoare pe Fausta, care a ucis-o, pe Violetta.

Când Farnese primise, noaptea trecută, scrisoarea Faustei care-i anunţa că fiica lui trăia, Claude se afla lângă el, Restul nopţii fusese pentru cei doi oameni un şir întreg de frământări.

La ivirea zorilor, când lumina s-a strecurat prin obloanele închise, ei se văzură atât de schimbaţi, atât de jalnici cu chipurile desfigurate de o asemenea spaimă, încât se speriară. Primul care se scutură din această lâncezeală bolnăvicioasă fu Farnese. El chemă un servitor şi-i dădu nişte ordine.

— Să aşteptăm! zise el apoi.

Farnese rămase nemişcat, cu braţele încrucişate. Claude începu să se plimbe încet. Li se părea că trăiesc într-un vis. Scrisoarea Faustei li se părea când adevărată, când mincinoasă. Dar de ce ar fi minţit Fausta? În ce scop?

După un timp, atenţia lui Farnese se concentra asupra urletelor care creşteau. În enervarea neobişnuită a acestei aşteptări înfrigurate, el ajunsese să-şi închipuie existenţa unei misterioase legături între scrisoarea Faustei şi strigătele pe care le auzea. Se duse la fereastră şi împinse puţin storurile. Îi apăru deodată piaţa Grčve, cu cei doi stâlpi de tortură, cu cele două ruguri, estrada, mulţimea

nenumărată, o viziune tragică, înspăimântătoare, care-l făcu să se dea înapoi.

— Cine va fi executat?, întrebă el cu un glas tunător, apucându-l pe Claude de braţ?

Claude rămase o clipă buimac de groază. Şi în el se dezvăluise deodată legătura tainică dintre numele Violettei şi ideea execuţiei. Sări la fereastră şi, cu privirea rătăcită, urmări ceea ce se întâmpla acolo. Un strigăt de moarte, un nume repetat de o mie de boturi de monştri, învăluia cele două ruguri. Acest nume îi arătă adevărul. Zâmbi.

— Liniştiţi-vă, zise el. Îmi amintesc. Azi-dimineaţă sunt spânzurate surorile Fourcaud…

— Fiicele procurorului Fourcaud?

— Fiicele lui? întrebă Claude tresărind puternic. Da! Fiicele lui! … Jeanne şi Madeleine…

— Cum ai aflat numele lor? întrebă cardinalul, fericit să se gândească o clipă la altceva.

— Toată lumea ştie, răspunse Claude.

Şi în şoaptă, într-un murmur abia desluşit, mai palid decât fusese cu o clipă înainte: „Jeanne şi Madeleine! Fiicele lui Fourcaud! Ale lui Fourcaud! … Vai mie, puteam să prevăd toate astea atunci când…”

O lovitură în uşă venită de afară zgudui încăperile şi se rostogoli în surde ecouri până la ei.

„Iată-l”, murmură Farnese, cu glasul stins.

Claude nu spuse nimic, dar ochii i se pironiră asupra uşii. De afară ajunse până la ei vuietul unui imens urlet.

— Iată-le! Iată-le! Surorile Fourcaud!

Ei nici n-auziră dezlănţuirea acelui vuiet funebru, pentru că ascultau atent paşii grăbiţi care urcau scara, paşii celui ce le va arăta că Violetta e vie… şi, fără îndoială, le-o va înapoia!

Farnese, cu mintea rătăcită, înaintă clătinându-se spre uşă. Claude voi să se repeadă, dar în aceeaşi clipă uşa se deschise şi fostul călău se opri ţintuit locului.

Înnebunise oare?

Acum, când gândul la Violetta ar fi trebuit să-i stăpânească mintea şi sufletul, el chibzuia la altceva:

— E el! E el! Tocmai în momentul când surorile Fourcaud urcă pe rug… Oh! Cumplită fatalitate!

Apoi, dădu înapoi, ca şi cum vederea lui Belgodčre l-ar fi îngrozit, scoţându-l din minţi.

Farnese recunoscu de la prima privire pe ţiganul cu care vorbise în aceeaşi piaţă Grčve. Ţiganul căruia îi poruncise s-o ducă pe Violetta la palatul Faustei! Pe fiica sa! …

El trebuia să ştie unde se află Violetta! Farnese dădu un chiot de bucurie turbată, îl apucă de braţ pe Belgodčre ţi bâigui:

— Fiica mea? Unde-i fiica mea?

— Fiica lui! răcni ţiganul. Nu cumva e vreun ţicnit?

Atunci îl zări pe Claude, se smulse cu o mişcare scurtă din strânsoarea cardinalului şi se îndreptă spre fostul călău. Claude se cutremură.

— Nu ne-am mai văzut de multă vreme, zise Belgodčre cu un rânjet înfiorător… Din ziua când n-ai vrut să-mi arăţi copiii mei, nici măcar pentru o clipă! …

Privirea lui Claude se îndreptă spre fereastră, cu o expresie de groază de nedescris.

— Ascultă, murmură el cu glas slugarnic, credeam că fac bine… că le salvez trupeşte şi sufleteşte pe aceste micuţe… oh, ţi-o jur, cel care le-a luat este un om cumsecade.

— Să-mi salvezi fiicele! urlă Belgodčre. Să salvezi nişte copii smulgându-i de la tatăl lor! Nemaiauzit! Aşadar, cinstite călău, nici nu te-ai gândit la suferinţele tatălui… Şi nici nu ţi-ai spus că voi căuta să-ţi plătesc doliul cu un doliu şi suferinţa printr-o suferinţă! …

Claude se ridică.

— Ce spui tu? bolborosi el.

— Violetta ta! Cine ţi-a furat-o? Spune! Ştii? Eu sunt acela! … Eu! Acum înţelegi? … Ei bine, călău, nu spui nimic? Nu vrei să-mi spui ce-ai făcut cu Flora? … Ce-ai făcut cu Stella? Eu am să-ţi spun ce-am făcut cu Violetta!

— Omul acesta mi-a ucis fiica! răcni Farnese.

— A ucis-o! urlă Claude. Asta voiai să ne spui? … Oh, vai de capul tău dacă e adevărat!

Belgodčre izbucni în râs.

— Dinte pentru dinte! scrâşni el. O vrei pe fiică-ta? Vrei s-o vezi? … Azi-dimineaţă vor fi spânzurate şi arse cele două Fourcaud! Una din ele va fi pe rug! Cealaltă însă nu! Cealaltă Fourcaud, ştii cine e? Ei bine, priveşte! …

Dintr-o săritură, Claude fu la fereastră; Farnese delirând se repezi şi el. Un strigăt de moarte spintecă văzduhul.

— Violetta! Acolo? Acolo? Pe rug! Violetta!

— Violetta pe rug! urlă Claude.

Claude privi… Pe rugul din stânga se legăna trupul uneia din surorile Fourcaud, gata spânzurată, învăluită de flăcări. Cealaltă Fourcaud era târâtă în clipa aceea spre rugul din dreapta. Era Violetta!

Claude îl apucă de gât pe Belgodčre: înfricoţător, groaznic la vedere, cu un chip lipsit de expresie omenească, el se aplecă şi, în această mişcare, îl forţă şi pe ţigan să se aplece. Iar glasul lui Claude, un glas aspru, cu un accent cu neputinţă de redat, îi urlă lui Belgodčre la ureche următoarele cuvinte:

— Priveşte la rândul tău! … Priveşte, diavole! Priveşte corpul Madeleinei Fourcaud! … Priveşte-l! … Funia se rupe… Priveşte! Iat-o pradă flăcărilor! … Belgodčre! … Aceea care arde nu se cheamă Madeleine! Ea se cheamă Flora şi e fiica ta! …

La aceste cuvinte, Claude, cu o mişcare frenetică, îl împinse pe Belgodčre înapoi în cameră şi cu un blestem sălbatic, încălecând pragul ferestrei, se avântă în gol. Belgodčre dădu unul din acele urlete groaznice, asemănător fiarelor când sunt ucise.

Ca într-un coşmar el îl văzu pe Claude străbătând văzduhul, căzând, rostogolindu-se pe pământ, apoi ridicându-se şi, cu pumnalul în mână, repezindu-se în mulţime, spre rug… spre Violetta… Belgodčre întinse

braţele, în timp ce lacrimi de sânge se prelingeau pe obrazul lui monstruos.

Deodată tresări… Azi-noapte n-o recunoscuse pe Stella, dar o va regăsi şi ea îi rămânea. Porni ca din puşcă, se repezi… şi deodată îşi simţi prins umărul de o mână de fier. Privirea i se aţinti asupra omului care-l oprise.

— Cine eşti? Ce vrei? se răsti el.

— Sunt tatăl Violettei, răspunse Farnese cu o voce de gheaţă. Tu vei muri aici!

— Tatăl Violettei? strigă Belgodčre, zăpăcit de uimire. Tatăl Violettei este Claude! …

— Tatăl Violettei sunt eu! ţipă Farnese cu un accent supraomenesc de disperare. Şi pentru că tu eşti cel ce ai ucis-o, mori! Mori şi fii blestemat! …

Odată cu cuvintele, pumnalul lui Farnese fulgeră prin aer. Dar emoţiile care l-au răvăşit au frânt în el resorturile vieţii… Pumnalul nu apucă să coboare. Cardinalul deschise larg braţele, se răsuci pe loc şi se prăbuşi ca o piatră, leşinat. Belgodčre fugi, coborî scara din câteva sărituri şi începu să alerge spre poarta Montmartre. Din piaţa Grčve se ridica un vuiet. Farnese, sfârţit, se târî până la fereastră.

Capitolul 35

Epopeea.

Ducele de Guise şi strălucitoarea lui escortă descălecaseră, iar lângă estrada pregătită pentru ei, valul gentilomilor sui treptele în foşnetul mătăsos al mantiilor de satin. Un paj purtând culorile casei de Guise luă loc printre pajii ducelui. Acesta, după ce salută, încă o dată, imensa mulţime, care-l aclama, se aşeză într-un fotoliu mai ridicat decât scaunele rezervate gentilomilor. În spatele fotoliului se înşirară cei opt paji, cu pumnul pe coapsă. Ei nu dădură semne de mirare văzându-l pe acest al nouălea paj strecurându-se printre ei, ocupând fără şovăire locul de onoare, aşezat chiar în spatele ducelui, atingând aproape spătarul fotoliului.

În spatele pajilor luară loc Maineville, Bussi-Leclerc, Maurevert şi o mulţime de gentilomi, formând cu toţii escorta acestei căpetenii care nu îndrăznea să fie rege.

Pe neaşteptate, de Guise păli. Gentilomii de pe estradă se agitară şi se ridicară. Dintr-un grup numeros şi disciplinat, îngrămădit la baza estradei, răsună un strigăt nou. Iar acest strigăt era dat la un semn făcut de pajul necunoscut, aşezat în spatele fotoliului ducal. Era urletul unei voci puternice, poruncitoare:

— Trăiască regele! ...

— Trăiască regele! Trăiască regele! repetă mulţimea exaltată.

Pajul se aplecă peste spătarul fotoliului şi în timp ce de Guise bolborosea nişte cuvinte de neînţeles, el murmură cu o voce sigură:

— Rege al Parisului, iată prilejul de a fi rege al Franţei!

Ducele se întoarse repede.

— Dumneavoastră, doamnă! Dumneavoastră, prinţesa Fausta! Aici! În acest costum! ... rosti el plin de emoţie.

— Sunt acolo unde sunteţi şi dumneavoastră şi puţin interesează costumul din moment ce poartă blazonul casei de Guise. Duce, veţi trece azi la fapte? Poporul vă va purta îndată pe umeri până la Luvru, numai să vreţi!

— Da! Ei bine, da! răspunse ducele gâfâind, ameţit.

— Porniţi spre Luvru, duce! Şi astă-seară, fiind rege al Franţei, veţi dormi în patul lui Henri de Valois...

— Da, da, repetă ducele de Guise, care în acel moment se ridică în picioare şi salută îndelung, ca şi cum ar fi acceptat în sfârşit acea regalitate oferită de întregul popor.

Atunci, pe estradă şi în jurul ei, în toată piaţa care vuia, nu se mai auzi decât un singur strigăt, în timp ce mii de braţe neastâmpărate fluturau pălării şi eşarfe, iar din toate ferestrele cădea o ploaie de flori:

— Trăiască regele! Trăiască regele! ...

Fausta ridică spre cer o privire înflăcărată. În momentul acela, dinspre strada Saint-Antoine ajunse până în piaţă un

urlet sinistru.

— Iată-le! Iată-le!

Strigătele de moarte se amestecară atunci cu aclamaţiile.

— Trăiască regele! Moarte hughenoţilor! …

Cele două condamnate apăruseră la intrarea pieţei şi fură salutate cu un răget sălbatic, imens, înfiorător.

De Guise îşi reluă locul în fotoliu. În spatele lui, aplecată pe jumătate, Fausta. Ochii lui de Guise erau pironiţi asupra Madeleinei Fourcaud, care intrase prima în piaţă.

— Frumoasă fată! zise de Guise.

În jurul lui ţâşniră râsete. Era într-adevăr frumoasă, cu părul ei lung negru, cu pielea brună şi mată, arămie, de parcă ar fi coborât dintr-o ţigancă.

Enormul urlet de moarte se dezlănţui şi mai turbat, mai aspru, mai sălbatic. Madeleine ajunse la rugul ce-i fusese destinat! … Madeleine! … Flora! … Fiica cea mare a lui Belgodčre.

Ea aruncă în jur o privire de muribundă, plină de marea spaimă a morţii. Fu îndată apucată de ajutoarele călăului, spânzurată de gât, în vreme ce aclamaţiile creşteau. Madeleine Fourcaud, înveşmântată în lunga ei tunică albă, se legăna acum la capătul funiei.

De Guise privea şi spunea întruna:

— Frumoasă fată, pe cuvântul meu! Frumoasă…

Dar ultimul cuvânt îi rămase înăbuşit în gâtlej. Ochii ieşiţi din orbite se fixaseră asupra celei de-a doua condamnate, care era târâtă spre rug.

— Acum cealaltă! urla mulţimea.

Iar pe această cealaltă o privea de Guise! Această cealaltă era aceea care-i obseda visele, pe care, în sfârşit, o iubea, era Violetta! …

Albă, în rochia ei, albă din cap până-n picioare, cu nimbul părului de aur în jurul capului, înainta probabil fără să înţeleagă, iar ochii de un albastru aproape violet rătăceau cu o duioşie mirată asupra acestei mulţimi care urla cerând

moartea ei. Deodată, văzu spânzurătoarea! Zări rugul! Avu un gest de indescriptibilă groază şi înţepeni…

De Guise suspină înăbuşit. Cum ajunsese Violetta acolo, lângă rug, în locul Jeannei Fourcaud? Nu mai avea decât un gând: s-o scape cu orice preţ! Se ridică pe jumătate, gata să dea un ordin.

— Ce vreţi să faceţi? îi ţipă la ureche o voce.

De Guise se întoarse cu privirea rătăcită spre Fausta şi nemaiputând rosti nici un cuvânt, cu un semn disperat, i-o arătă pe Violetta.

— Ştiu, zise Fausta cu o înspăimântătoare linişte. E condamnată. Trebuie să moară…

— Nu, nu! gâfâi de Guise.

— Scăpaţi-o, dacă puteţi! Nesăbuite! Nu înţelegeţi că dragostea ce vă poartă acest popor se va schimba în ură? Că dacă i-o smulgeţi pe Fourcaud nu mai sunteţi fiul lui David, stâlpul Bisericii? Că deveniţi apărătorul ereziei şi că nu veţi fi purtat pe umeri la Luvru, ci la Sena! …

De Guise căzu înapoi în fotoliu! Nu mai dădu ordinul salvator! … Renunţase, pentru ca astfel să ajungă rege şi să-şi apere viaţa! Plecă doar capul şi murmură:

— Oh, e groaznic! Nu vreau să văd! …

Şi închise ochii.

Aceasta fu clipa când în rândurile mulţimii izbucniră urale şi aplauze puternice. O ceată, fără îndoială nerăbdătoare de a o arde mai repede pe cea de-a doua Fourcaud, se repezise asupra guarzilor care o târau pe Violetta… Fausta dădu un ţipăt de înfiorătoare desperare…

În fruntea bandei recunoscuse un om care, năpustindu-se cu capul înainte, se înfigea ca un vârf de lance în mulţime şi, odată ajuns la Violetta, pusese mâna pe ea. Omul acela era Pardaillan!

Cavalerul de Pardaillan şi fiul lui Carol al IX-lea plecaseră în mare grabă de la hanul Devinicre, urmaţi de Picouic.

— Dragă prietene, spunea Charles, alergând lângă Pardaillan, simt că trăiesc din nou de când ştiu că ea

trăieşte. Dar unde e? Ah! aş înfrunta tot Parisul, numai să fie a mea! …

— Cu atât mai bine, monseniore, cu atât mai bine! răspunse Pardaillan cu o voce ciudată. Nu ştiu dacă instinctul mă înşeală, dar mi se pare că adulmec un miros de bătălie…

— Ne vom bate oare?

Drept orice răspuns, cavalerul mârâi o înjurătură şi mări pasul. Ce gândea? De ce se temea? Nimic precis. Alerga spre piaţa Grčve pentru că Fausta îi dăduse acolo întâlnire, rostind numele Violettei.

Când ajunseră acolo, gâfâind şi plini de sudoare, în piaţa în care se rostogolea valul tumultuos al mulţimii, Pardaillan se adresă primului cetăţean întâlnit:

— Ce se întâmplă aici?

— Nu ştiţi? Vor fi spânzurate şi arse blestematele de Fourcaud, în prezenţa monseniorului de Guise.

— Bietele fete! murmură Pardaillan.

Şi, începând să dea din coate şi din umeri, el înaintă spre rugurile dominate de spânzurători.

— Bună ziua, domnule cavaler, auzi deodată, lângă el, un glas de femeie.

Pardaillan privi atent pe tânăra sulemenită, care-l prinsese cu atâta cutezanţă de braţ.

— Dar unde dracu te-am mai văzut, drăguţo?

— Cum, nu vă mai amintiţi de „Hanul speranţei”? Nici de seara când aţi venit acolo s-o vedeţi pe ţiganca aceea care prezicea viitorul?

— Loďson! exclamă cavalerul zâmbind.

— Ah! vă aduceţi aminte de numele meu! strigă veselă deşucheata.

O furtună de urlete o întrerupse pe Loďson… Era Guise, care în acea clipă intra în piaţă.

— Şi ce faci aici? continuă Pardaillan înduioşat de privirea ei, de recunoştinţa plină de admiraţie a cocotei.

— Păi caut şi eu o aventură, răspunse Loďson.

— Cu prietenul tău, Roşcovanul? întrebă din nou cavalerul râzând.

O nouă răbufnire de strigăte mai turbate străbătu piaţa Grčve ţi o împiedică pe Loďson să răspundă. De data aceasta apăruseră condamnatele Fourcaud.

Privirea lui scăpărătoare se ţintuise asupra ducelui de Guise a cărui căutătură şi-o reamintea, mâna lui frământa garda spadei, gânduri smintite îi năvăleau în minte. Se gândea la o acţiune nebunească: să sară, pe estradă, să-l înfrunte şi să-l provoace la duel pe duce – răpitorul Violettei şi asasinul lui Carol al IX-lea.

Tocmai în momentul acela deţucheata de Loďson se ridică în vârful picioarelor ca să vadă şi ea mai bine condamnatele şi o zări venind pe Madeleine… Dezmăţata începu să-şi facă

cruce, căci era o bună catolică. Dar mâna ei se opri brusc din mişcarea începută. Zărise acum şi pe a doua condamnată… pe aceea numită Jeanne Fourcaud…

— Oh, bolborosi ea, ce lucru ciudat!

Pardaillan o zărise şi el pe condamnată. El n-o văzuse niciodată pe Violetta, dar tresări şi aruncă o privire rapidă spre Charles. Cuvintele Faustei îi răsunară în urechi… întâlnirea de la ora zece în piaţa Grčve… tocmai atunci bătea ora zece la palatul magistraţilor municipali. Şi pe loc, mintea lui Pardaillan fu fulgerată de o groaznică bănuială, în timp ce Loďson ţoptea:

— Oh, iată un lucru cu adevărat ciudat! … O cunosc pe fata asta! …

— O cunoşti? întrebă Pardaillan cu răsuflarea întretăiată.

— Cu siguranţă… Era la hanul „Speranţei” împreună cu ţiganul, cu cei doi lungani şi cu ghicitoarea pe care aţi luat-o de acolo… Ei o chemau Violetta…

Pardaillan se schimbă la faţă. Fu zguduit de o neagră deznădejde. Cu o rapidă privire circulară îmbrăţişă piaţa Grčve ţi enorma ei mulţime semănând cu un ocean înfuriat. Dar privirea i se umplu de neţărmurită milă atunci când îl întâlni pe Charles d’Angoulęme.

— Să mergem, zise el cu glas tare, să încercăm imposibilul.

Loďson urmărise, ca să zicem aşa, gândirea cavalerului.

— O iubeşte pe condamnată! îşi spuse ea. Pe ea o căuta la hanul „Speranţei”! Va muri pentru ea!

Şi, la rândul ei, tot în aceeaşi secundă, Loďson se năpusti, străbătând prin grupele de cetăţeni, atât de fremătândă, de furioasă şi despletită încât oamenii se îndepărtau din drumul ei cu ţipete de spaimă şi uimire. Pardaillan ajunse lângă Charles. Acesta întoarse capul şi-l văzu pe cavaler albit la faţă, întinzând braţul spre condamnată… Jeanne Fourcaud. Atunci ea nu mai avea decât vreo douăzeci de paşi până la rug, iar Pardaillan, cu un glas straniu al cărui calm trezea ecouri înspăimântătoare, spuse:

— Acolo trebuie să priveşti! …

Charles se clătină deodată şi dădu un ţipăt sălbatic. Totodată se năpusti pe urmele lui Pardaillan, care înainta cu un avânt furios. Pardaillan îşi trăsese greaua lui spadă. O ţinea de lamă şi se servea de masivul ei mâner de fier ca de o măciucă. O învârtea sărind şi dacă nu te fereai erai doborât. Garda de metal a spadei dădea lovituri înfundate şi oamenii cădeau în stânga şi-n dreapta… Mulţimea se căsca, despicată… cei ce se aflau înaintea lui se întorceau ţipând de durere şi de groază, fugind înnebuniţi în toate părţile. Vâltori nemaipomenite târau ciorchine de oameni şi Pardaillan pătrundea mereu mai departe, înfricoşător la vedere, cu un zâmbet ameninţător. Se făcu un larg spaţiu liber între Pardaillan şi arcaşii care o târau pe Violetta.

Violetta, în clipa când, cu privirea rătăcită, înnebunită de groază, avea hidoasa viziune a rugului aprins, deasupra căruia se legăna trupul Madeleinei, îl zări pe Pardaillan venind în fugă ca un vârtej… urmat la mică distanţă de Claude. Ea întinse braţele. Un indescriptibil zâmbet de extaz îi ilumină chipul.

Charles, fără un strigăt, se aruncă înainte. Atunci, guarzii îşi încrucişară armele şi Violetta rămase în spatele unui cordon de halebarde şi de suliţe. În acelaşi timp mulţimea, un moment zăpăcită, îşi regăsi cumpătul, spaţiul gol se umplu cu umbre furioase… şi de sus, de pe estradă se auziră strigăte:

— La moarte! La moarte! …

Un imens răcnet al mulţimii bubui ca duruitul de moarte al tunetului. Mulţimea pe de-o parte, guarzii pe de cealaltă, se strânseră ca o menghină uriaşă, în care Pardaillan şi Charles aveau să fie striviţi, turtiţi, sfâşiaţi.

În momentul acela, zece, cincisprezece, douăzeci de oameni cu feţe sinistre se năpustiră cu pumnalul ridicat. Oamenii se prăbuşeau, fuga reîncepu şi necunoscuţii urlau:

— Pardaillan! Pardaillan!

În faţa neaşteptatului şi fantasticului atac al haimanalelor asmuţite de Lod'son, mulţimea dădea înapoi, descumpănită.

De Guise, în picioare, urla de turbare, Maineville, Bussi şi mulţi alţii se avântară cu spada trasă. Fausta scăpărând de furie ridica spre cer o privire plină de blesteme, dar când această privire dădea din nou de Pardaillan, strălucea de o admiraţie supraomenească…

Iată ce se întâmplase: toţi hoţii de buzunare din Paris fuseseră atraşi spre piaţa Grčve de siguranţa unor operaţii fructuoase, în mijlocul unei mulţimi prea ocupată să urle strigăte de moarte ca să-şi mai supravegheze buzunarele.

Acei dintre ei care-l văzuseră pe cavaler la hanul „Speranţei", păstrând o amintire de teamă şi admiraţie, îl recunoscură din clipa când se repezise în arcaşi. Să te năpusteşti asupra agenţilor autorităţii a constituit întotdeauna o plăcere pentru drojdia aceea de oameni fără lege.

În câteva clipe, o sută din aceşti borfaşi, apăruţi din toate părţile, se îngrămădiră în spatele cavalerului, strigând ca semne de recunoaştere:

— Pardaillan! Pardaillan!

Se produse o ciocnire. Masa aceea repezită ca un val puternic străpunse mulţimea descumpănită şi se lovi deodată de guarzii cu suliţele încrucişate.

Şocul fu îngrozitor şi cât ai clipi din ochi, vreo douăzeci de oameni, guarzi sau borfaşi, căzură morţi sau răniţi. Pardaillan, cu îmbrăcămintea ferfeniţă de pe urma loviturilor de suliţă, sângerând, zbârlit, înfricoşător, străbătu ca o ghiulea rândurile arcaşilor.

— Înapoi! urlară cei doi străjeri care o ţineau pe Violetta.

Spada cavalerului se ridică, se răsuci şi mânerul ei de fier izbi pe unul din guarzi în tâmplă: acesta căzu ca un pietroi, celălalt dădu înapoi şi în clipa următoare cavalerul o purta în braţe pe Violetta, căzută în nesimţire. Întorcându-se, el fu văzut de cei de pe estradă…

— Ucideţi-l! Ucideţi-l! răcnea de Guise.

— Sunt înfrântă! Sunt blestemată! ţipa Fausta.

Încăierarea dintre guarzi şi derbedei devenea din ce în ce mai furtunoasă. Gentilomii se repezeau jos de pe estradă şi se îndreptau spre Pardaillan, cu pumnalul ridicat. Pardaillan o aruncă pe fată în braţele lui Charles. Acesta, cu veşmintele sfâşiate şi el, cu puterile însutite de încordarea clipei, o privea pe Violetta, care atunci deschise ochii.

Între ei fu schimbată o privire fulgerătoare, care în vacarmul acela dezlănţuit, în mijlocul fumului ce se ridica din rugul Madeleinei, însemna o confirmare a dragostei ce-şi purtau.

— Înainte! ţipă Pardaillan. Spre cai!

Caii escortei aşteptau îngrămădiţi lângă estradă.

El apucă spada de mâner şi începu să-şi deschidă drum spre cai. Nu alerga. Nu mai era năvala de adineaori. Spada vâjâia prin aer, lovea, şuiera. În drumul ei însângerat oamenii se prăbuşeau… şi Pardaillan, rănit, semănând cu o statuie roşie, stropit de sânge din cap până-n picioare, înainta acoperind cu miraculoasa sa morişcă pe Charles şi Violetta.

Pardaillan ajunse la cai în momentul în care vreo douăzeci de gentilomi se năpustiră toţi odată asupra lui. Îşi luă spada între dinţi, îl apucă pe Charles care o purta pe Violetta şi îi ridică pe amândoi cu preţul unei uriaşe sforţări. Charles se pomeni călare, cu Violetta aşezată în faţa lui pe gâtul calului, îmbrăţişându-l cu un braţ.

— Omoară-l! Omoară-l! răgeau atacatorii, ajunşi până la el.

Borfaşii, măcelăriţi, fugiseră! Mulţimea revenea la atac cu strigăte sălbatice.

Pardaillan se văzu singur! …

Singur împotriva a două, trei sute de gentilomi… Singur împotriva a cinci, şase sute de guarzi! Singur împotriva a douăzeci de mii de turbaţi care acopereau piaţa Grčve…

Pardaillan zâmbi…

— O, tu, pe care te iubesc, murmură Charles, fie ca ultimul meu cuvânt să fie unul de fericire… te iubesc! …

— Frumosul meu prinţ, răspunse Violetta vrăjită, în braţele tale şi moartea mi se pare o fericire.

În clipa aceea, uriaşa larmă a strigătelor de moarte şi de oribilă înveselire se preschimbă iar în urlete de spaimă… Gentilomii fugeau, fugeau guarzii, fugea şi mulţimea… şi, singură acum pe estradă, Fausta, horcăind, gemea înfiorătoare blesteme de furie… Ce se întâmplase?

Caii de escortă, speriaţi fără îndoială, se împrăştiară. Aproape patru sute de cai, scăpaţi care încotro, înnebuniţi, nechezând, lovind din copite, scoşi şi mai tare din minţi de ţipetele disperate, răsturnau cete de oameni, împrăştiindu-le, rostogolindu-le cu piepturile lor. Alţii se ciocneau între ei, se muşcau, cădeau, se ridicau şi-şi reluau goana lor smintită…

Cum şi de ce această nebunie bruscă?

În secunda în care borfaşii fură împrăştiaţi şi guarzii îşi reluară locurile, când gentilomii se năpustiră şi când Charles fu aşezat, mai mult aruncat, pe cal împreună cu Violetta, Pardaillan sărise asupra servitorului cel mai apropiat şi-l dădu peste cap cu un brânci puternic. În acelaşi timp, începu să bată caii cu spada. Aceasta, transformată în cravaşă, şfichiuia crupele, biciuia boturile, brăzda cu tăieturi însângerate piepturile şi greabănele.

Iar caii, turbaţi de durere, ridicându-se în două picioare, se ciocneau unii de alţii muşcându-se şi aruncând din copite, pentru ca apoi s-o pornească într-un galop nebunesc. Pardaillan se repezi asupra unui al doilea grup şi repetă aceeaşi operaţie, aceleaşi biciuiri, cu aceeaşi goană dezlănţuită a animalelor speriate. Acum caii erau cei ce luptau în locul lui! …

Charles d’Angoulęme, încremenit de înmărmurire în faţa acestui spectacol uimitor, auzi deodată un glas răsunător:

— Înainte! Pe toţi dracii! …

Îl văzu pe Pardaillan lângă el… Încălecat pe un cal apucat din mers. Pardaillan ud de sânge şi de sudoare, înfricoşător, strălucitor, avântându-se spre podul Grčve unde nu mai era nimeni, adică spre fluviu, acolo de unde mulţimea, temându-se să nu fie împinsă în apă, fugise împrăştiată prin toate străzile. Charles îl urmă.

— Fugi, îi strigă Pardaillan, întoarce-te acasă şi aşteaptă-mă acolo.

— Şi dumneata? gâfâi tânărul duce.

— Suntem urmăriţi. Am să încerc să-i trag după mine. Dacă fugim împreună se va afla unde suntem! …

Pardaillan, ridicând spada, biciui cu ea crupa calului lui Charles, care ţâşni în goană mare. În ce-l priveşte pe el, rămase pe loc, nemişcat, urmărind cu o privire ciudată tunica albă, fluturată de vânt a Violettei care curând dispăru în depărtare. Charles era salvat! Şi Violetta!

În secunda aceea răsună foarte aproape de el, venind dinspre piaţa Grčve, un urlet prelung.

De Guise şi Fausta rămăseseră singuri lângă estradă.

Nu mai era vorba acum de un marş triumfal spre Notre-Dame şi spre Luvru! …

Între timp, după câteva minute, vreo cincizeci de cai fură în sfârşit opriţi. Se formă o trupă, care se năpusti pe urmele lui Pardaillan. Atunci Pardaillan dădu calului două lovituri furioase de pinteni. Animalul nechează de durere şi sări din loc, luând-o de-a lungul unei străduţe înguste, în care se repeziră şi urmăritorii.

— Bun, mormăi cavalerul, acum i-am atras după mine!

În spatele lui strigătele de moarte vuiau; după o străduţă, o alta. Străbătu dintr-un salt strada Saint-Antoine, răsturnă nişte oameni, în timp ce strigăte gălăgioase salutau în trecere infernala cavalcadă. Fu ajuns din urmă de primii urmăritori. Auzea răsuflarea gâfâită a animalelor istovite. El fugea, dând ploaie de lovituri în burta calului când acesta încetinea, cerându-i o ultimă sforţare. Încotro se îndrepta?

Era condus numai de instinct… „Porţile Parisului sunt închise”, gândi el.

Şi se întoarse în centrul oraşului. Dar haita zburase şi ea după el. Mai mulţi căzuseră în drum, dar mai rămăseseră vreo treizeci.

Ce urmărea Pardaillan? Spera să-i obosească, pentru ca, la urmă, întorcându-se, să-şi caute salvarea într-o încercare nebunească? Doar vedea destul de limpede că, în momentul în care s-ar opri, mulţimea s-ar repezi asupra lui. În străzile pe care le străbătea, se dezlănţuia un vacarm îngrozitor. Înjurăturile, blestemele ţicneau din toate părţile împotriva celui urmărit.

Unde să se ducă? Calul începuse să slăbească şi sângera pe nări, pântecele şiroia de sânge. Iar el, plin de sânge, sfâşiat peste tot, cu spada trasă de-a latul şeii, cu ochii scăpărători, aplecat pe greabănul înspumat, trecea ca o vedenie fulgerătoare! …

Unde se ducea? … Unde se va opri? Habar n-avea! …

Să moară? … Să moară fără a-l nimici pe Maurevert?

Pardaillan aruncă în jurul lui o privire rătăcită în care, chiar în aceste clipe tragice, se zărea un licăr de ironie… Va muri! Iar Maurevert, pentru care rămăsese în viaţă, Maurevert, asasinul Loďsei… Maurevert va trăi de-acum încolo fără teamă!

Mai privi o dată în jur şi, în goana ameţitoare, i se părea că recunoaşte unele amănunte, case, o stradă cunoscută… O rază de speranţă i se aprinse în minte: strada aceea era strada Saint-Denis! … Era hanul Deviničre… un adăpost posibil! …

În spatele lui ceata de cavaleri galopa nebuneşte, nu mai avea decât un avans de două sau trei lungimi de cal. Animalul lui sleit nu mai gonea decât un galop ţeapăn premergător prăbuşirii. Pardaillan zări peronul de la Deviničre ţi se pregăti: lăsă frâul pe gâtul calului, scoase picioarele din scări. În acelaşi timp, ducând piciorul peste greabăn, rămase aşezat în şa. În clipa aceea, ajunse la

Deviničre ţi sări! … În timpul săriturii mai dădu o ultimă lovitură de spadă pe gâtul calului. Animalul, turbat de durere, sări cu puteri înnoite, şi-şi continuă galopul disperat, pentru a se prăbuşi la mai mult de cinci sute de paşi mai departe. Plutonul urmăritorilor, lansat într-un galop de şarjă, trecu ca o nălucă…

Numai primii dintre ei văzuseră manevra lui Pardaillan şi încercară să se oprească. Se produse atunci o îngrămădeală îngrozitoare. Călăreţii veniţi din urmă, avântaţi într-o cursă nebunească, se loviră de cei din primul rând ca nişte catapulte vii.

Între timp, cavalerul ajunse pe peronul hanului Deviničre, chiar în clipa când toţi cei aflaţi acolo, băutori, ospătari şi ospătare, se repeziseră afară ca să vadă ce ciclon trecea pe strada lor. Aceştia îl văzură pe Pardaillan urcând treptele şi se îndepărtară cuprinşi de spaimă. Pardaillan avea o înfăţişare atât de groaznică, încât se cutremurară.

El intră, îşi aruncă spada şi se clătină un moment. Izbuti să se menţină cu preţul unui uriaş efort şi zărind un pahar plin cu vin, pe care cineva îl lăsase acolo ca să dea fuga pe peron, îl goli dintr-o sorbitură. Apoi, închise uşile şi ferestrele. După aceea, liniştit, începu să baricadeze hanul. Între prima fereastră şi uşă se găsea un dulap încărcat cu veselă: Pardaillan începu să împingă dulapul şi reuşi să-l aşeze în faţa uşii… „Bună idee”, mormăi el, „a avut pe vremuri jupânul Grégoire că a pus gratii la ferestre. Asta mă scuteşte de o osteneală, căci într-adevăr sunt sleit de puteri”.

— Doamne, se auzi deodată un glas tremurat, ce se întâmplă aici? Cine sunteţi? … Ce faceţi aici?

— Eu sunt, draga mea Huguette, linişteşte-te! răspunse Pardaillan care, întorcându-se, o văzuse pe hangiţă…

— Dumneavoastră, domnule cavaler! … Sfinte Dumnezeule! Cât sunteţi de istovit! … Vai, dar uite că a leşinat! …

Pardaillan căzuse cu toată greutatea pe un scaun. Sângele pierdut, emoţia acelei goane drăceşti prin tot Parisul, toate acestea la un loc îl doborâseră în cele din urmă. Huguette se repezi şi sprijinind cu mâinile capul palid al cavalerului, îl privi o clipă cu o adâncă duioşie, în care se amesteca emoţia iubitei cu mila unei mame.

Urletele de afară se apropiară brusc.

— Mathieu! Lubin! strigă Huguette. Şi voi, Jehanne, Gillette, veniţi repede! Daţi-mi iute tonicul! …

Salonul comun era cu desăvârşire gol, nu se mai afla nimeni în tot hanul. Pardaillan începu să râdă.

— Ce dracu, când m-am baricadat îi lăsasem afară! …

Pe stradă, în faţa hanului se auzea vacarmul urletelor însetaţilor de moarte, care ajungeau până la ei. Gentilomii lui de Guise se pregăteau de atac.

— Trebuie spartă asta, zise unul din ei.

— O clipă! răspunse o voce aspră.

Toţi se întoarseră şi-l recunoscură pe Maurevert. Nu se putură împiedica să nu se cutremure văzând ura care i se citea în obraz.

— Cunosc omul, strigă el. Fiţi siguri că dacă s-a aşezat aici, trebuie să-şi fi făcut rost şi de mijloace de apărare. Deci, nu trebuie lăsat nimic la întâmplare. Prada este prea importantă. Trebuie să-l anunţăm pe duce.

— Mă duc eu, zise un gentilom pornind ca din puşcă.

Huguette şi cavalerul nu auziseră niciunul din cuvintele acestea, care se pierdură în zarva de acolo. Dar Huguette auzea, foarte bine, urletele cerând moartea.

— Dumneavoastră vă sunt adresate aceste urlete? întrebă ea pălind.

— Dar cui ai vrea să fie! răspunse Pardaillan.

— Ce nenorocire! continuă Huguette cutremurându-se, ce vi se va mai întâmpla, cavalere?

Cuvântul era încântător, căci Huguette, cu toată groaza, se lăsa furată de sentimente. Pardaillan o privi o clipă cu o tandră admiraţie.

— Ştii bine, scumpa mea gazdă, că la Deviničre nu mi s-a întâmplat niciodată ceva rău.

Un vacarm neobişnuit izbucnise tocmai atunci în stradă, dar nu era zarva unui atac. Răsunau zgomote înăbuşite, însă nu era vorba de lovituri într-o uşă pe care încerci s-o spargi. Era zgomotul unei mulţimi care se îndepărtează în grabă. Erau bufniturile unor mobile căzând de foarte sus, fărâmându-se cu trosnete puternice pe peron şi pe stradă. În acelaşi timp răcnete aspre coborau de la înălţimea unei ferestre, ca o ploaie de blesteme. Afară, Maurevert urla:

— Ştiam eu că blestematul de Pardaillan a adunat aici armata lui de borfaşi!

Iar Pardaillan o întrebă pe Huguette:

— Cum asta, avem apărători?

Se repezi spre etajele de sus şi, atras de zgomotul formidabil, ajunse la al doilea şi ultimul etaj. Acolo constată că strigătele veneau din camera în care dormise el noaptea trecută… „Sunt cel puţin cincisprezece acolo înăuntru”, gândi el. „Aşa mai zic şi eu! Încep să cred că o să le scoatem peri albi oamenilor lui de Guise.”

Deschise uşa strigând:

— Staţi puţin, prieteni, nu aruncaţi totul o dată! Puţină metodă, ce dracu! Sa organizăm o apărare şi…

Se opri scurt, înmărmurit de spectacolul neprevăzut ce-i stătea în faţa ochilor.

În cameră nu mai era nici o mobilă: scaunele, cele două fotolii, masa, dulapul, chiar şi patul, desfăcute probabil în bucăţi, fuseseră aruncate pe fereastra larg deschisă. Nu se mai găsea acolo decât un orologiu, unul din acele orologii mari închise într-o cutie de lemn sculptat.

Iar cel ce se dădea de ceasul morţii, sforţându-se să-l arunce după celelalte boarfe…

Era… Croasse.

Capitolul 36

Belgodčre.

După cum am văzut, Belgodčre pornise grăbit spre poarta Montmartre, ca să ajungă repede la mănăstire. Găsi poarta închisă: la ordinul ducelui de Guise, nimeni nu putea ieşi din Paris.

„La ora asta”, îşi spunea el, „fiica lui Claude trebuie să fie cenuşă. I-am făcut bucata. Ce-o fi gândind? … Plânge…”

Imaginea pe care o revedea în minte era Violetta spânzurată deasupra rugului şi Claude murind de durere, ceea ce îi aducea aminte şi de fiica sa, pe care o văzuse cu proprii ochi cuprinsă de flăcări şi se înfioră îndelung.

„Flora e moartă”, mormăi el. „Dar şi Violetta. Îmi mai rămâne Stella.” Atunci se întoarse cât putu de iute la poartă.

— Lăsaţi-mă să trec, îi spuse el şefului de post, am să plătesc cât e nevoie.

Omul acela acoperit de sudoare, cu privirea rătăcită, gâfâind cu ochii ieşiţi din orbite, dădu de bănuit sergentului de serviri. Acesta făcu un semn şi cinci sau şase guarzi se aruncară asupra lui Belgodčre ţi-l împinseră înapoi în stradă. Ţiganul alergă la o poartă învecinată, dar se lovi de acelaşi consemn.

Deodată dădu un chiot de bucurie şi începu din nou să fugă.

„Cum de nu m-am gândit numaidecât? Ea o să mă ajute să ies de aici! …”

Plecă în fugă şi în scurt timp bătu la palatul Faustei.

Fausta tocmai se întorsese.

Ea îl primi pe Belgodčre îndată ce acesta ceruse s-o vadă. Şi, desigur că ţiganul n-ar fi putut bănui niciodată ce furtuni se dezlănţuiseră atunci în mintea acelei femei, care era doar ceva mai palidă ca de obicei.

— Ce-mi ceri? întrebă ea.

— O liberă-trecere prin porţile Parisului, răspunse ţiganul.

— Vrei deci să mă părăseşti?

— Nu, doamnă. Azi mai puţin ca oricând, căci datorită dumneavoastră una din fiicele mele a rămas în viaţă. Ştiţi că

cele două fiice ale mele Flora şi, Stella au fost. – după arestarea alor mei, încredinţate unui creştin. Acest creştin, doamnă, a fost procurorul Fourcaud! Astfel că, aceea care a fost spânzurată şi arsă a fost fiica mea mai mare. Aceea pe care aţi salvat-o era Stella. La ordinul dumneavoastră, am condus-o şi am lăsat-o la mănăstirea Montmartre. Porţile Parisului sunt închise şi acum înţelegeţi de ce am nevoie de o liberă-trecere!

— Înţeleg, zise Fausta. Şi o vei obţine. Într-adevăr, Fausta scoase o hârtie dintr-o mică mobilă şi o predă ţiganului spunându-i:

— Păstreaz-o cu sfinţenie, hârtia asta îţi îngăduie să treci oricând, pe oriunde, astă-seară îmi vei înapoia documentul.

Belgodčre preluă hârtia care purta semnătura şi sigiliul lui de Guise şi se repezi afară fără să se mai gândească să-i mulţumească Faustei. Abia plecat, Fausta înşiră în grabă câteva cuvinte pe o foaie şi spuse:

— Un călăreţ pentru mănăstire. Ordin către doamna de Beauvilliers. Trebuie ca acest călăreţ să ajungă înaintea omului care a ieşit de aici.

Belgodčre a luat din nou drumul porţii Montmartre. Când a ajuns acolo, mai era de gardă încă acelaşi sergent. El îl recunoscu pe ţigan şi se pregătea acum să-l aresteze, când Belgodčre arătă documentul. Sergentul abia aruncă o privire pe permis şi se uită cu uimire la ţigan, dar n-avu ce face.

În clipa când poarta fuse deschisă, Belgodčre se repezi afară, trecu podul şi goni spre mănăstire. În timp ce urca alergând, el îşi frământa creierii: „Cum am să aflu? Ea crede că se numeşte Jeanne Fourcaud. Dar de fapt o cheamă Stella. E fiica mea. Mă va crede oare? Da, vom pleca împreună.”

Mormăind astfel râdea nervos, cu un chip înfiorător.

Ajunse la mănăstire şi găsi că e mai uşor să treacă prin spărtura zidului.

Se îndreptă spre împrejmuire şi când nu mai avea decât o sută de paşi până acolo, văzu că poarta de scânduri era deschisă. Belgodčre se încruntă, dar numaidecât se gândi: „S-o fi lăsat eu deschisă azi-noapte…?”

Dintr-o săritură pătrunse în casă. Era goală.

Începu să alerge ca un descreierat, strigând, plângând în hohote şi amestecând cuvintele duioase cu cele mai grozave înjurături. Când se asigură că Stella nu se mai afla nici în pavilion, nici în casa împrejmuită, alergă la mănăstire, urcă scara îmbrâncind un om care tocmai cobora şi bătu cu putere în uşa stareţei.

— Stella! Unde e Stella? răcni el când se află în faţa doamnei de Beauvilliers. Unde-i prizoniera!

— N-ai luat-o cu dumneata? N-ai dus-o la Bastilia?

— Nu vorbesc de Violetta. Eu întreb de cea pe care am adus-o înapoi…

— Ah! Prin urmare ai adus înapoi o altă deţinută?

Belgodčre îţi apucă părul aspru cu amândouă mâinile.

Îşi amintea acum că nu anunţase pe nimeni. În cuvinte întretăiate, povesti cele întâmplate în cursul nopţii şi cum, după ce a condus-o pe Violetta la Bastilia, o adusese în loc pe Jeanne Fourcaud.

— Ai greşit că nu m-ai anunţat, zise Claudine de Beauvilliers. Dacă prinţesa îmi cere socoteală de această nouă deţinută, dumneata va trebui să răspunzi. Acum înţeleg agitaţia dumitale…

Dar Belgodčre nu o mai asculta. Îţi scutură capul, se năpusti afară şi se întoarse la casa împrejmuită. Acolo, se aşează pe o piatră, cu capul în mâini. Această cumplită deznădejde dură două ore, după care ţiganul începu să-şi adune minţile.

Se gândi mai întâi la uşurinţa cu care ajunsese până la stareţă. Dacă ar fi fost aşteptat şi tot n-ar fi fost primit mai repede şi mai bine, deoarece stareţa îi vorbise cu o politeţe şi o blândeţe cu care nu fusese obişnuit.

Apoi se duse să cerceteze îndeaproape uşa camerei în care fusese închisă Stella. Broasca era neatinsă, nu fusese nici forţată, nici spartă. Concluzia sărea în ochi: Stella n-a deschis, ci i s-a deschis dinafară!

Dar cine? Cine putea avea interes să elibereze această fată? … Fausta! Fausta şi călăreţii care i-au servit de escortă!

Belgodčre îţi aduse atunci aminte de omul pe care-l întâlnise adineaori pe scară. Când adună în minte toate împrejurările, Belgodčre părăsi mănăstirea şi începu să coboare încet pantele colinei Montmartre. În momentul acela, figura lui aspră părea calmă. Numai buzele erau albe şi ochii brăzdaţi de vinişoare roşii. Iată ce-şi spunea: „Fausta ştia că mă voi duce la mănăstire să-mi caut fata. Fausta a trimis un cavaler care mi-a luat-o înainte şi mi-a răpit copila. Bine. Foarte bine. Ce vrea ea? Nu ştiu. Dar dacă bănuieşte câtuşi de puţin ce gândesc eu, îmi va ucide fiica… E bine… nu mă despart de ea!”

Un gest ameninţător întregi intenţia ţiganului. Când în cursul serii, socotindu-se destul de potolit ca să-şi stăpânească emoţia, el reapăru în faţa Faustei, aceasta îl întrebă cea dintâi:

— Prizoniera mea?

— A dispărut, răspunse cu răceală Belgodčre.

— O s-o găsim, zise Fausta indiferentă. Tu te poţi retrage liniştit, Belgodčre, însă nu înainte de a-mi fi înapoiat permisul pe care ţi l-am dat.

— Hârtia aceea! exclamă ţiganul scotocindu-se la repezeală. Ce naiba, unde-o fi? … N-o mai am…

— Ai pierdut-o?

— Da, răspunse Belgodčre privind-o fix pe Fausta, cred cam pierdut-o.

— La urma urmei, n-are prea mare importanţă. Du-te, Belgodčre ţi aţteaptă ordinele mele. Numai dacă nu vrei să pleci din serviciul meu şi atunci te-aş trimite la casierie.

— Dacă nu mă izgoniţi, zise ţiganul, aş vrea să rămân.

— E tocmai ceea ce gândeam şi eu, spuse Fausta.

Şi ea îl însoţi cu un zâmbet larg pe ţiganul care, după o umilă plecăciune, se retrase. Belgodčre bodogănea în sinea lui: „Acum sunt pe deplin sigur că ea a văzut-o pe Stella. Pe tot iadul, signora mia, nu numai că n-am terminat cu tine, dar povestea de-abia începe! …”

Capitolul 37

Claude.

Prinţul Farnese, sprijinindu-se de fereastra locuinţei din piaţa Grčve, asistă încremenit la înspăimântătorul spectacol pe care am încercat să-l descriem.

Violetta fusese salvată! … Violetta dispăruse, răpită în galop de salvatorii ei! …

Aceşti salvatori fuseseră recunoscuţi de Farnese. Erau aceiaşi oameni cu care vorbise în pavilionul mănăstirii Montmartre, atunci când rafinata şi perversa diplomaţie a Faustei îl pusese atât de neaşteptat faţă-n faţă cu Sadźuma… Léonore de Montaigues… pe care o crezuse moartă.

Când Farnese văzu că fiică-sa fusese salvată, dădu un adânc şi înăbuşit geamăt de bucurie supraomenească şi, pentru prima dată după şaisprezece ani de nenorociri prin care trecuse, inima aceasta blestemată fu străbătută de o rază de nădejde.

În mintea lui, în câteva secunde, încolţi un plan. S-o regăsească pe Léonore cu ajutorul celor doi salvatori, care să i-o readucă pe Violetta, fiica sa şi să obţină astfel iertarea trecutului întunecat.

Oh! S-o revăd pe Léonore! Să le aibă pe amândouă, pe ea şi pe fiica lui! Să sfâşie sutana aceasta de cardinal a cărei purpură i se părea făcută din sânge! … Să plece într-o ţară îndepărtată… să-şi regăsească fericirea şi dragostea…

Toate aceste închipuiri îl exaltau pe cardinal, chiar în momentul când Fausta cobora de pe estradă, urlându-şi durerea noii înfrângeri şi când, păstrându-şi totuşi acel

minunat sânge rece care n-o părăsea niciodată, dăduse repede două ordine:

Unul din aceste ordine privea locuinţa unde se afla Farnese. Cât despre celălalt, vom asista în curând la executarea lui.

Atunci când prinţul-cardinal văzuse dispărând calul care-i purta pe Charles şi pe Violetta, se întoarse în cameră după ce închisese maşinal fereastra. Trebuia acţionat repede. Nu era nici o îndoială că Fausta va căuta să pună mâna pe Violetta. În momentul acela regreta amarnic că n-o omorâse pe această femeie când se aflase cu ea în pavilionul mănăstirii.

Gândindu-se la acestea, Farnese cobora încet scara. Servitorul îmbrăcat în negru, care-l introdusese pe Belgodčre, veni să-i deschidă uşa.

— Dacă mă caută cineva din partea suveranei, îi spuse el, vei răspunde că am plecat, lăsând vorbă că părăsesc Parisul pentru a mă reîntoarce în Italia.

— Bine, monseniore! răspunse lacheul care, în acelaşi timp, deschise repede o uşă care dădea într-un fel de odăiţă ocupată de el.

În secunda aceea, din această odăiţă se repeziră cinci sau şase oameni, care tăbărâră asupra lui Farnese. Într-o clipită acesta fu dezarmat.

Farnese, livid, spuse aceluia care-l dezarmase:

— Conte, mergem împreună pe acelaşi drum de trei ani. Ştiu deci că veţi executa cu toată stricteţea ordinele primite. Doar un cuvânt: aş putea să vă adresez rugămintea de a fi dus de îndată în faţa aceleia care v-a trimis?

— Monseniore, răspunse cel care fusese numit conte, rugămintea dumneavoastră va fi cu atât mai bine primită, cu cât noi trebuie să vă ducem fără întârziere la palatul din insula Cité.

Porniră deci, cu cardinalul în mijlocul lor.

Douăzeci de minute mai târziu, mica trupă intră în casa Faustei. Cardinalul fu introdus într-o încăpere a cărei uşă

de stejar era împodobită cu ferecături grele de fier.

Ceru să fie dus imediat la Fausta. Dar, drept orice răspuns, omul care-l adusese în această cameră închise uşa şi puse zăvoarele. Farnese căzu pe un scaun şi murmură:

— Cine ştie dacă n-ar fi mai bine să mor în sfârşit! Blestemul de la Notre-Dame apasă asupra mea şi tot ceea ce ating devine afurisit. Dar să mor fără s-o fi nimicit pe această infernală Fausta? … O! Claude! Claude! Ce faci tu?

Ce făcea Claude? Se năpustise spre locul unde-l văzuse pe Charles d'Angoulęme luând-o cu el pe Violetta. Trecu dintr-un salt pe lângă estradă.

Fausta îl văzuse, desigur! Ea ghicise ce voia să facă şi şopti câteva cuvinte cuiva aflat lângă ea, iar acela începu să alerge în urma lui Claude.

Claude fu unul dintre primii care pusese mâna pe frâul unuia dintre caii care fugeau în toate direcţiile. Sări pe el şi se găsi deodată printre cei ce formau plutonul plecat în urmărirea lui Pardaillan: Numai că, atunci când Pardaillan cotise, Claude nu mai urmă plutonul. Se avântă cu toată iuţeala în aceeaşi direcţie cu Charles d'Angoulęme pe care-l văzu dispărând în depărtare. Acesta se credea urmărit.

Când se opri, cu respiraţia întretăiată, în faţa palatului său – palatul Mariei Touchet – sări jos de pe cal, o prinse pe Violetta în braţe şi bătu în uşă atât de disperat, încât servitorii, speriaţi, veniră în goană. Când uşa fu deschisă, Charles o aşează pe Violetta leşinată în anticameră. În momentul acela Claude sosise cu toată viteza şi se opri în faţa uşii. Charles fugi afară şi îndreptă pistolul spre Claude. Chiar în clipa când trase, braţul lui fu abătut şi glonţul se pierdu în văzduh. Charles se simţi cuprins de două braţe de femeie şi un glas îi şuşoti la ureche:

— E tatăl meu! Îl omori pe tata! …

Tânărul duce dădu un ţipăt şi aruncă o privire îngrozită spre Claude. Văzându-l în picioare, palid în mijlocul fumului, se repezi şi-l apucă de amândouă mâinile.

— Intraţi… Intraţi, dumneavoastră căruia ea îi spune tată… Iertaţi-mă… Crezusem că ne urmăreaţi…

Câteva clipe mai târziu, Charles-d'Angouâęme ţi Violetta, uniţi în braţele lui Claude, îşi contopeau zâmbetele şi lacrimile. Călăul plângea încetişor.

— Domnule, i se adresă atunci tânărul, zâmbind Violettei, situaţia noastră e foarte limpede: iubesc acest înger al cărei tată aveţi fericirea să fiţi. Trebuie deci să aflaţi cine sunt eu. Mă numesc Charles, duce d'Angoulęme. Mama mea se cheamă Marie Touchet, iar tatăl meu a fost Carol al IX-lea…

— Fiul regelui! murmură Violetta fermecată.

În fundul acelei străzi liniştite, zgomotele de moarte nu se auzeau. În salonul cu mobile frumoase, cu tapiserii vechi, domnea un calm desăvârşit.

Între timp, Charles d'Angoulęme continuă:

— Acum ştiţi cine sunt… aş fi foarte fericit, în acest cel mai minunat moment al vieţii mele, să ştiu cine este tatăl celei pe care o iubesc…

Claude, care o privea îndelung pe Violetta, îşi ridică încet capul. Lacrimile de bucurie ce i se prelingeau pe obraz îngheţară pe pleoapele ochilor săi rătăciţi.

— Cine sunt eu? rosti el eu un glas sugrumat.

Totodată, cu o mişcare instinctivă, îşi retrase mâna din cea a lui Charles. Mâna aceea… mâna ucigaşă de oameni… Înroşită de sânge! …

Violetta păli înspăimântător. Ea înţelesese! …

— Tată! Oh, bunul meu tată Claude! bolborosi ea.

Cât de mişcător era acest cuvânt, cuvântul cu care-l recunoştea pe călău drept tată într-un asemenea moment!

— Nu! Nu! repetă Claude. N-aţi greşit întrebându-mă cine sunt. Trebuie să ştiţi ceea ce nu sunt. Monseniore duce, eu nu sunt tatăl acestei copile.

— Tată! Tată! strigă Violetta cu glas sfâşietor, mi-ai spus de mult acest lucru! Ei bine, eu, orice s-ar întâmpla, declar că eşti tatăl meu şi că n-am avut niciodată un altul! …

În timp ce Charles rămăsese înmărmurit, răvăşit, Claude o ridică pe Violetta în braţe, o strânse o clipă, cu un aspru hohot de plâns, la pieptul său uriaş şi o duse în camera vecină unde o aşează într-un fotoliu.

— Nu mişca, zise el, nu te teme de nimic… Bătrânul tău tată Claude le va rândui pe toate. Te vei căsători cu fiul regelui! Curând vei fi doamna ducesă d'Angoulęme.

Apoi se întoarse în salonul unde-l lăsase pe Charles şi începu să meargă în sus şi în jos îngândurat.

— Domnule, spuse el oprindu-se deodată, aşa cum vă spuneam, nu sunt tatăl Violettei. Eu doar am crescut-o. Interesează deci prea puţin să aflaţi ceea ce am fost. Am să vă spun numai că numele meu e meşterul Claude şi că sunt cetăţean al Parisului. Ceea ce este important, continuă el făcând o sforţare, este faptul că nu sunt tatăl celei pe care o iubiţi. Violetta este fiica monseniorului Farnese şi a preanobilei domnişoare Léonore de Montaigues.

— Omul acela, pe care l-am văzut în pavilionul mânăstirii?

— Da, el! …

— Unde şi când aş putea să-l revăd pe prinţul Farnese?

— Ştiu unde să-l găsesc.

— Ei bine, faceţi astfel ca să-l văd cât mai curând cu putinţă.

Între cei doi bărbaţi domnea acum un fel de stinghereală, de sfială.

— Prinţul Farnese, continuă Claude, este singurul care poate hotărî soarta Violettei. Eu nu sunt nimic pentru ea… Vreau să vă convingeţi pe deplin de acest adevăr…

— Sunt convins, răspunse Charles cu glas înfundat.

— Bine! rosti Claude pălind. Dat fiind că nu sunt nimic pentru Violetta şi că ea nu e nimic pentru mine, cel mai bun lucru ar fi ca, începând de azi, să intraţi în legătură cu prinţul Farnese… tatăl Violettei.

— Este şi părerea mea, răspunse Charles.

Fostul călău îşi înclină capul. Rămase locului, strivit de gândurile lui întunecate.

Tânărul îl privea cu o spaimă crescândă. Îl cuprinseră bănuieli, cu atât mai zguduitoare, cu cât erau mai nedesluşite. Cum se face că acest Claude se zăvora într-o atitudine confuză? Cine era el? Ce pată aruncase asupra Violettei contactul cu el? Tocmai când îşi punea aceste întrebări, Charles văzu pe chipul lui Claude o asemenea suferinţă, încât bănuielile se risipiră pentru o clipă şi, târât de o compătimire firească, exclamă:

— Nu ne putem despărţi astfel, domnule! În numele celei pe care o iubim amândoi, vă cer să-mi spuneţi cine sunteţi!

— Nu v-am spus oare? răspunse călăul cu glas tremurător, sunt un cetăţean al Parisului şi mă numesc Claude… Asta-i tot.

— Nu, nu-i tot! … Taina vieţii dumitale vreau s-o aflu chiar acum…

— Taina! gângăvi Claude… Ascultaţi, monseniore, v-am spus că Violetta personal v-o va dezvălui. Prinţul Farnese, tatăl copilei, pe care-l veţi vedea peste puţin, vă va da explicaţiile necesare asupra naşterii celei pe care o iubiţi… Monseniore, juraţi-mi că nu veţi vorbi niciodată de mine prinţului Farnese!

— Ei bine, fie!

— Adio, deci. Într-un ceas prinţul Farnese va fi aci… Totuşi… dacă s-ar întâmpla ceva… oriunde credeţi că pot fi de folos copilei, există în Cité, pe la mijlocul străzii Calandre, o casă în jurul căreia creşte iarba, o casă scundă şi izolată de celelalte, a cărei uşă şi ferestre sunt totdeauna închise. Zi şi noapte, atâta vreme cât veţi mai fi în Paris, dacă aveţi nevoie de ajutor, veniţi şi bateţi la uşa acelei case… Un ultim cuvânt: când plecaţi?

— Mâine, în zorii zilei.

— Pe ce poartă?

— Am să trec pe strada Saint-Denis, să-l caut la hanul Deviničre pe un prieten la care ţin foarte mult… căci cred că acolo s-a refugiat, apoi, cu prinţul Farnese şi Violetta, am să iau drumul spre Orléans.

— Bine! Veţi ieşi deci pe poarta Notre-Dame-des-Champs…

După aceste cuvinte, Claude făcu brusc câţiva paşi ca şi cum ar fi vrut să intre în odaia în care se afla Violetta. Dar se opri scurt, clătină din cap şi se întoarse spre Charles, pe care-l privi îndelung.

— Monseniore, rosti el, cu o voce coborâtă şi răguşită, copilul acesta vă adoră. O ştiu. Este sufletul cel mai curat, inima cea mai generoasă… A suferit mult…

— Suferinţe, mizerii, toate acestea s-au isprăvit pentru ea! răspunse Charles împreunându-şi înfrigurat mâinile.

O impresie de indescriptibilă bucurie se aşternu pe chipul călăului. Îl salută pe duce cu un fel de smerenie. După câteva clipe se afla afară.

În momentul în care călăul părăsise casa din strada Barrčs, un om ieţind dintr-un ungher începu să-l urmărească de la distanţă. Acesta era unul din cei cărora Fausta le dăduse la repezeală câte un ordin lângă estradă.

Omul, care-l urmărea de departe, îl văzu coborând malul, ajungând până la marginea apei şi rămânând multă vreme în picioare ca să privească curgerea ei.

„Fapt este”, se frământa nefericitul, zbătându-se împotriva disperării, „că sunt un călău! Că Violetta a trecut cu buretele peste trecutul meu, nu mă miră… Da, dar Violetta e un înger, iar eu sunt un călău. Nu-i nimic de făcut. Ea-l iubeşte pe tânărul acela. Şi el o iubeşte pe ea! … Este o inimă nobilă. Va fi ducesă d’Angoulęme”, gândi el, râzând dintr-o dată.

Iscoada îl văzu făcând un gest violent, apoi urcând înapoi malul, pentru a relua drumul spre piaţa Grčve.

„Dar”, urla Claude în sinea lui, „chiar de-ar fi ultimul hamal de pe Sena, de-ar fi borfaş în loc de duce, unde e prăpăditul, oricât de nefericit ar fi el, care să consimtă să trăiască lângă un călău?”

Ajunse în piaţa Grčve ţi, trecând printre pâlcurile încă numeroase şi destul de agitate, se îndreptă spre locuinţa

unde-l lăsase pe Farnese.

„Călăul odată dispărut – prin moartea mea, totul se va schimba! Nu-i va mai fi silă de mine dacă va şti că m-am omorât… Nu-i va mai fi decât milă… Da, da… Va afla că sunt mort şi va putea iubi fără această groază… Totul se va rândui printr-un bilet pe care am să i-l trimit la Orléans… Şi atunci, Violetta o să-i poată spune tot, dacă va voi! O, fiică mult iubită, dacă ai şti cu câtă mulţumire voi muri pentru tine! …”

Era într-adevăr vesel, monstruosul său chip înecat în lacrimi purta nimbul gloriei celui ce se sacrifică. Bătu în uşa locuinţei, spunându-şi: „Farnese! Iată omul care va fi mirat când îi voi spune că rup înţelegerea care-l leagă de mine, că îl iert şi că fiica sa… da, fiica sa îl aşteaptă! Nu are decât să se ducă până-n strada Barres. Aşa mai zic şi eu! Acesta-i un tată pe care Violetta îl poate recunoaşte!”

Servitorul negru veni să deschidă, îl recunoscu pe dată şi-i zâmbi.

— Vreau să-l văd pe monsenior, zise Claude.

— Urcaţi, răspunse servitorul.

Claude trecu şi începu să urce repede scara largă. În clipa aceea, iscoada care-l urmărise pas cu pas intră şi el în casă şi fără a spune un cuvânt lacheului negru, pătrunse în locuinţă.

Claude ajunse la uşa acelei vaste încăperi unde-l aşteptase pe Farnese. Intră. În momentul când, îngândurat, trecu prin uşă, se simţi apucat de braţe, în timp ce capul îi fu acoperit cu un sac.

Nu dete nici un strigăt, nu suflă nici o vorbă, dar cu o formidabilă smucitură din umeri se eliberă din strânsoare, întinzând la întâmplare ambele mâini. Acestea, cleşti înfricoşători, apucară două beregate, un dublu horcăit scurt şi două trupuri se prăbuşiră ca plumbul.

Deodată Claude se împiedică şi căzu… Un laţ îi fusese trecut în jurul picioarelor şi o puternică scuturătură a funiei îl făcu să-şi piardă echilibrul.

Claude, întins pe jos, cu picioarele legate, încercă o ultimă rezistenţă. Dar, curând, se află în imposibilitate de a mai face o mişcare.

Rămase înţepenit, iar gândurile i se întoarseră spre Violetta… Apoi totul i se învârti în cap, îşi dădu seama că va leşina… că poate va muri.

Capitolul 38

Tribunalul secret.

Când îşi reveni, se simţi înviorat de o senzaţie de răcoare, în timp ce era zgâlţâit de trecerea prin nişte hârtoape. Unde era dus?

De către cine şi pentru cine fusese el prins? Sacul aruncat în jurul capului îl lămuri. Era o operaţie obişnuită oamenilor Faustei. Se cutremură. Nu pentru el… Ce putea face Fausta? Să-l ucidă? Era hotărât s-o facă chiar el… Dar Violetta? Oare drăcească Fausta nu-i regăsise şi ei urma?

Deodată trăsura care-l transporta se opri. Claude fu apucat de vreo doisprezece oameni pe care nu-i vedea, Auzi răsunând pe o uşă lovitura unui ciocan de bronz şi se înfioră. Înţelese în ce vizuină era târât. Era într-adevăr prizonierul celei pe care o numise altădată Suverana! …

Claude, dus pe braţe, simţi că din nou se opriră, că se descuie o uşă şi e lăsat în grabă pe un covor. Atunci auzi un strigăt de uimire. O mână dibace tăie legăturile care-l ţineau nemişcat şi i se scoase sacul. Cel care îl eliberase şi se găsea în genunchi lângă el exclamă înfundat:

— Claude! Dumneata! Dumneata aici! …

Ochii lui Claude, orbiţi, se închiseră.

— Cardinalul prinţ Farnese! …

Cardinalul era îngenuncheat lângă el.

— Unde ne aflăm? gemu Claude.

— Nu bănuieşti? răspunse Farnese cu un glas trist. Unde să fim dacă nu la aceea care seamănă moartea în trecerea ei!

— Fausta! răcni Claude care izbuti să se ridice. Dar şi dumneata eşti prizonierul ei?

— Am fost prins în momentul când părăseam locuinţa din piaţa Grčve… Fiica mea? suspină Farnese.

— Salvată! Vroiam tocmai să vă duc la ea…

Farnese se plecă în faţa călăului, care-l privea cu o seninătate de nedescris.

— I-aţi fost tată, murmură Claude. Pentru fericirea acestei copile era nevoie de un tată care să nu fi fost călău.

Două lacrimi fierbinţi se prelinseră din ochii lui Farnese.

— Spuneai că a fost salvată, rosti el cu o voce tremurătoare, repetă deci… spuneai că…

— Da, vă voi povesti cu amănuntul toată întâmplarea. Pentru moment trebuie să găsim cum să ieşim de aici… Înainte de orice trebuie să-mi refac puterile. Daţi-mi să mănânc!

— Să mănânci? bâigui Farnese trecându-şi mâna pe frunte.

— Da, mor de foame… Şi mai ales de sete…

Farnese apucă braţul lui Claude.

— Mă aflu aici de azi-dimineaţă şi uşa aceasta de stejar nu s-a deschis decât o dată, adineauri, când ai fost azvârlit în braţele mele. Nu există nici mâncare, nici băutură.

În momentul acela lampa, atârnată foarte sus de tavan, se stinse dintr-odată, cu ajutorul vreunui mecanism exterior.

Se auzi un clinchet uşor. O lumină slabă străpunse brusc întunericul adânc şi atunci le apăru în faţa ochilor, un spectacol de vis.

Un zid întreg al încăperii unde erau închişi părea să fi dispărut! În locul acelui zid se vedea acum un grilaj, iar dincolo de acest grilaj se găsea o odaie de mari dimensiuni, iluminată de rare făclii, care aruncau în jurul lor o lumină tristă. În mijlocul acestui salon, cardinalul şi călăul văzură o înscenare fabuloasă.

În mijlocul sălii se ridica o estradă îmbrăcată în catifea de un roşu aprins, având deasupra un baldachin de mătase de brocart cu reflexe roşii. Stofa acestui baldachin, căzând în spatele estradei în cute sclipitoare, forma un fundal de un

roşu ca para, pe care reieşea într-un ciudat relief întunecata frumuseţe a Faustei… Fausta, nemişcată pe un tron de fildeş încrustat cu aur, îmbrăcată în straie pontificale, cu fruntea încinsă de o mitră papală de aur, cu picioarele sprijinite pe o mare pernă de satin alb, Fausta, sculpturală, hieratică, strălucind de măreţie, în timp ce la piciorul estradei şase robe roşii de cardinali, douăsprezece robe violete episcopale se aliniau într-o nemişcare de sfinţi de catedrală, în timp ce la dreapta şi la stânga sălii, un dublu şir de militari Înveşmântaţi în oţel şi sprijiniţi pe halebarde semăna cu alinierea unor cariatide strălucitoare.

Papesa! …

Ea era papesa puternică şi glorioasă, care binevoia să se arate în toată splendoarea ei, în această lumină tulbure a candelabrelor. Vreo patruzeci de gentilomi, în picioare, cu capul gol, se aflau în spatele tronului. O tăcere ameninţătoare domnea asupra acestei adunări.

Deodată, statuia albă se însufleţi… Privirea i se întoarse spre unul din cei şase cardinali înşiraţi la piciorul estradei şi făcu o mişcare cu mâna ei palidă unde sclipea un inel, simbolicul inel identic cu cel purtat pe deget de către Sixtus al V-lea.

Cardinalul, căruia Fausta îi făcuse semn, ţinea în mână o hârtie. Înainta câţiva paşi, îngenunche în faţa Faustei, se prosternă, apoi, ridicându-se, se întoarse spre grilajul din faţa prizonierilor şi spuse:

— Sunteţi Jean Farnese, cardinal de Parma, cardinal legat de noi prin tratatul acceptat şi semnat de dumneavoastră în faţa conclavului adunat în catacombele Romei?

— Sunt acela de care vorbiţi, cardinal Rovenni… Ce doriţi de la mine? răspunse Farnese glacial.

Cel care se numea cardinalul Rovenni se întoarse spre Claude şi rosti:

— Sunteţi meşterul Claude, cetăţean, fost călău jurat al Parisului, acel Claude care a primit funcţia de călău în asociaţia noastră?

— Eu sunt! răspunse surd Claude.

Glasul cardinalului deveni şi mai solemn.

— Cardinal Farnese şi dumneata, meştere Claude, ascultaţi: sunteţi amândoi învinuiţi de crime capitale împotriva siguranţei sfintei noastre asociaţii. Aceste crime au fost expuse în faţa tribunalului secret, care le-a judecat cu toată conştiinciozitatea. Trebuie deci să vă fac cunoscută sentinţa fără apel cu care a fost pedepsit fiecare dintre voi… Cardinal Farnese, continuă el, desfăşurând şi citind documentul pe care-l ţinea, sunteţi acuzat că v-aţi lăsat copleşită inima de un sentiment uman, care v-a împins la nesupunere şi apoi la rebeliune. Sunteţi învinuit şi dovedit a fi încercat s-o sustrageţi de la moarte pe fiica voastră, condamnată de tribunalul nostru ca fiind o piedică, iar viaţa ei o primejdie pentru societatea noastră.

Farnese îşi regăsise puţin câte puţin sângele rece şi privind-o pe Fausta în faţă, zise:

— Doamnă, am fost primul care v-a susţinut suveranitatea şi sunt primul care se răscoală împotriva ei. M-am îndreptat spre dumneavoastră pentru că Sixtus mi se părea că este tirania într-o Biserică liberă. M-am despărţit de dumneavoastră pentru că am văzut că sunteţi întruchiparea perversităţii. Nu vă mai recunosc autoritatea sacră şi nici suveranitatea. Ştiu că mă veţi ucide, dar înainte, lăsaţi-mă să vă spun că am privit până în străfundul sufletului dumneavoastră şi că ceea ce am văzut acolo îmi produce o groază ameţitoare.

Farnese păşi înapoi, încrucişându-şi braţele. O tăcere de moarte urmă acestor cuvinte. Nici o tresărire de viaţă nu străbătu chipul de statuie al Faustei… Atunci, cardinalul Rovenni vorbi din nou, adresându-se de astă dată lui Claude:

— Meştere Claude, eşti acuzat, cu dovezi de rebeliune; eşti acuzat, cu dovezi, că ai încercat să sustragi de la execuţie pe tânăra păgână numită Violetta. Eşti acuzat cu dovezi de

a fi refuzat, chiar aici, de a-ţi exercita meseria asupra acestei tinere care ţi-a fost predată.

Claude nu răspunse. Era încă copleşit de uluirea de care fusese cuprins din prima clipă şi care-i paralizase facultăţile. Cardinalul Rovenni aşteptă o clipă. Apoi, cu un glas surd, începu să citească documentul;

— În numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Spirit în numele Suveranei noastre, aleasă şi menită să urce pe tronul Sfântului Petru şi să-şi exercite pontificatul sub numele de Fausta, prima cu acest nume, noi, în deplină cunoştinţă de cauză, l-am declarat pe Jean Farnese, cardinal, vinovat de înaltă trădare faţă de suveranitatea pontificală, iar pe Claude, călău jurat, vinovat de rebeliune şi trădare faţă de Liga noastră. În consecinţă, eu, Francesco Rovenni, cardinal prin voinţa lui Dumnezeu, am dat citire în faţa condamnaţilor sentinţei de moarte, rugând-o respectuos pe Sanctitatea-Sa, suverana noastră pontificală, să se pronunţe asupra felului de tortură aplicabilă condamnaţilor.

Papesa rămase nemişcată. Numai ochii ei negri acapărară în semiîntuneric, iar glasul său fără accent omenesc, necruţător, fără ură, rosti:

— Noi, Fausta I-a, suverană prin alegerea conclavului secret, luând în considerare sentinţa care-i condamnă la moarte pe Jean Farnese, cardinal şi pe Claude, călău jurat şi având în vedere situaţia neprielnică a momentului care mai impune secretul, hotărâm: Cei doi condamnaţi să nu fie executaţi în mod public. Foamea şi setea să fie acelea ce vor aduce la îndeplinire sentinţa.

Toate personajele aflate în jurul tronului îngenunchează. O lumină orbitoare, ţâşnită din cele douăzeci şi patru de lămpi brusc scoase la iveală, inundă tronul de fildeş, trompetele sunară o fanfară cu accente largi şi rare, susţinute de o orgă mare aşezată în spatele tronului… iar pe acest tron, Fausta, în picioare, ridică braţele, întinse mâna dreaptă şi

cele trei degete se deschiseră pentru binecuvântarea pontificală…

Într-o clipă, această fantastică viziune dispăru. Farnese şi Claude se găsiră din nou cufundaţi în cel mai deplin întuneric. Când se reaprinse lampa din tavan, datorită unui mecanism nevăzut, în locul grilajului dădură cu ochii de zidul care fusese acolo la început.

— Ce coşmar îngrozitor! … bâigui Claude.

— Ce realitate tristă! răspunse Farnese cu glasul lui de gheaţă. N-ai visat deloc!

— Cum? … Suntem condamnaţi la moarte?

— Prin înfometare şi sete! … Da! …

Claude voia să moară, dar nu de moarte atât de cumplită. Aruncă în jurul lui o privire pătrunzătoare.

— Fereastra aceea? mormăi el.

Cât ai clipi din ochi el aşează un scaun pe masă, împinse masa spre fundul încăperii şi se căţără până la fereastra care se deschidea deasupra Senei. O răbufnire umedă, venită din direcţia fluviului, îi biciui faţa. Fereastra era zăbrelită cu nişte gratii enorme… dar Claude zâmbi! El se simţea destul de voinic să smulgă gratiile de fier, Coborî, îl apucă pe Farnese de braţ şi spuse într-un suflet:

— Nu vom muri aici… Vom fugi prin această fereastră până-n cel mult două ore.

Farnese ridică abia vizibil din umeri.

— N-o să putem fugi, vom muri aici, murmură el. În momentul acela, ca pentru a întări convingerea exprimată de cardinal cu un glas nehotărât, un oblon se închise din exterior şi ferecă fereastra: era un oblon de fier, gros de trei degete şi i-ar fi trebuit lui Claude trei luni de muncă pentru a-l smulge de acolo, după ce mai întâi ar fi scos gratiile din loc.

Atunci, cu părul zbârlit, pradă unei spaime ameţitoare, el se dădu înapoi până într-un colţ al acelui mormânt, se ghemui acolo şi înfricoşat, gâfâind de setea care-l ardea,

începu să socotească numărul orelor pe care le mai avea de trăit! …

Capitolul 39
Căsătoria Violettei.

Să ne întoarcem în timp, adică în momentul când Claude fusese arestat în locuinţa din piaţa Grčve. Vom urmări iscoada care, din strada Barrés, o luase pe urmele fostului călău.

Când Claude fusese zdravăn legat şi pus în imposibilitate de a mai face vreo mişcare, omul acela, iscoada, ieşi din locuinţă, se avântă grăbit spre palatul Faustei şi, fiind pe dată introdus la ea, îi raportă arestarea.

Fausta avea deci în puterea ei, în acelaşi timp, pe Farnese şi pe Claude – cei doi taţi ai Violettei. Dar ceea ce dorea acum Fausta cel mai mult era să pună din nou mâna pe Violetta. Iscodi, aşadar, iscoada.

Din toate răspunsurile iscoadei, cu toate că acesta nu-l văzuse decât pe Claude, în mintea Faustei se formă convingerea că Violetta se afla în locuinţa din strada Barrčs. Fausta îi făcu semn iscoadei că putea pleca şi începu să chibzuiască cu cine ar putea fi tânăra fată, cu Pardaillan, fără îndoială!

Nu-i mai rămânea decât să se ducă în strada Barrčs cu forţe suficiente, pentru a pune mâna pe Pardaillan şi iubita lui.

Fausta, o dată hotărârea luată, nu tărăgăna niciodată împlinirea ei. Sună deci pentru a chema să împartă ordine. Valetul care intră ţinea în mână o tavă de aur. Pe tavă se găsea o scrisoare.

— Un gentilom al monseniorului de Guise, zise valetul îndoind un genunchi, a adus această scrisoare şi aşteaptă răspunsul.

Fausta luă scrisoarea, o deschise, o citi şi tresări. Iată ce citise: „Doamnă, îl avem în mână pe blestematul de Pardaillan. Se găseţte la hanul Deviničre din strada Saint-Denis, pe care l-am împresurat din toate părţile. Fiara e

prinsă în capcană şi m-am gândit că v-ar plăcea să asistaţi la vânarea ei. Vă trimit deci pe unul din devotaţii mei, nobilul Maurevert, care se va pune la dispoziţia dumneavoastră pentru a vă aduce la locul vânătoarei.”

Scrisoarea nu fusese nici semnată, nici sigilată, dar Fausta recunoscuse scrisul lui de Guise.

— Introduceţi-l pe acest gentilom, zise ea.

Presupunerile Faustei fuseseră răsturnate: Pardaillan nu se găsea în strada Barrčs împreună cu Violetta. El era împresurat în strada Saint-Denis de către oamenii lui de Guise.

În momentul acela intră Maurevert. Întrucât ştia că fusese trimis la o prinţesă, nu-şi putu reţine un gest de uimire văzând un paj cu pieptarul purtând armoarile cu scutul casei de Lorraine, acolo unde se aştepta să găsească o femeie. Într-adevăr, Fausta încă nu se dezbrăcase de costumul de paj pe care-l alesese ca să meargă în piaţa Grčve.

— Domnule, i se adresă ea, sunteţi trimis la mine de ducele de Guise?

— Da, doamnă, răspunse Maurevert înclinându-se cu un zâmbet, căci în mintea lui, femeia aceasta îmbrăcată în paj nu putea fi decât una din numeroasele prietene ale lui de Guise.

— Doamnă, continuă el, seniorul meu ducele mă trimite să vă confirm ştirea conţinută în mesajul său şi anume că netrebnicul de Pardaillan va fi prins ca vulpea în vizuină. Dacă doriţi să asistaţi la această petrecere, binevoiţi să mă urmaţi, doamnă, fără întârziere, deoarece şi eu am un oarecare interes să fiu acolo la acel spectacol.

Fausta, chiar din momentul intrării lui Maurevert, îşi concentrase toată puterea ei de observaţie ca să judece, după mişcări şi după glas, ce fel de om era acesta. Când Maurevert termină de vorbit ea înţelese că o ură mistuitoare îl mâna pe acest om, care din clipa aceea încetase de a mai fi un simplu mesager.

— Domnule de Maurevert, rosti ea pe neaşteptate, cu unul din acele zâmbete care produceau fiori, nu sunt mai puţin grăbită ca dumneavoastră de a ajunge lângă ducele de Guise…

— Să plecăm, deci…

— O clipă. Vreau să vă spun motivul grabei mele, nădăjduind că mă veţi ajuta în planurile ce le am. Vreau să cereţi pentru mine o graţiere ducelui de Guise. Cu siguranţă că nu mă va refuza.

— Şi care este această graţiere? întrebă Maurevert, răsucindu-şi nerăbdător mustaţa.

— Nu-i mare lucru, zise Fausta: viaţa şi libertatea domnului de Pardaillan…

Maurevert sări din loc.

— Iată deci ce doriţi să-i cer eu ducelui, răspunse el cu glas schimbat. Sunt optsprezece ani de când îl cunosc pe Pardaillan. Şi sunt tot optsprezece ani de când aştept un prilej ca cel de azi. Dacă tatăl meu ar mişca un deget ca să-l salveze pe Pardaillan, l-aş ucide. Dacă ducele de Guise v-ar acorda graţierea lui Pardaillan, l-aş ucide pe duce, chiar cu riscul de a fi sfâşiat pe loc de guarzii săi! Dacă aţi cere această graţiere în faţa mea, v-aş omorî şi pe dumneavoastră! …

Rostind aceste cuvinte, Maurevert, cu mâna înfiptă în garda pumnalului, părea că într-adevăr era gata să se năpustească asupra Faustei. Totuşi, îşi regăsi repede sângele rece şi se înclină spunând:

— Adio, doamnă. Iertaţi-mă că nu pot să vă escortez, ştiind ceea ce aveţi de gând să cereţi…

— O voi cere, totuşi, răspunse Fausta ridicându-se.

— Din fericire nu voi fi obligat să omor o fiinţă atât de frumoasă ca dumneavoastră, doamnă, deoarece cred că însuşi ducele vă va ucide cu propriile-i mâini, oricât de amarnic ar regreta apoi acest lucru, mai curând decât să vă acorde viaţa şi libertatea celui mai mare duşman al său.

— Cu toate acestea mi-o va acorda! zise Fausta cu acel accent de irezistibilă autoritate, care făceau să se plece în faţa ei frunţile cele mai semeţe. Vorbesc astfel pentru că, dacă dumneavoastră îi daţi ascultare lui de Guise, iar Parisul i se supune, de Guise îmi dă mie ascultare. Pentru că eu sunt aceea care a răzvrătit regatul şi l-a izgonit pe Henric al III-lea! Aceea care pune bazele tronului pentru regele dumneavoastră de mâine. Deoarece eu sunt aceea trimisă să restabilesc vechea orânduire, pentru că sunt Fausta!

— Fausta! murmură Maurevert înfiorându-se.

În mintea lui năucită îşi făcu apariţia legenda de neţărmurită putere ce însoţea acest nume precum fulgerul întovărăşeşte trăsnetul. Numele acesta şoptit cu groază de cei din jurul ducelui, care-l făcea chiar şi pe de Guise să pălească, îi produse lui Maurevert un fel de spaimă superstiţioasă.

Aruncă o scurtă privire asupra ei. Genunchii i se îndoiră şi se prosternă. Fausta dispreţui acest triumf.

— Maurevert, spuse ea, cu o voce mai potolită, cunosc ura dumneavoastră împotriva lui Pardaillan. Şi acum, pentru că ştiţi cine sunt, vă întreb: vreţi să-mi dăruiţi viaţa şi libertatea acestui om? …

Maurevert fu cuprins de ameţeală. Îi trecu prin gând să se repeadă la Fausta, s-o lovească mortal… dar în spatele acelor uşi el ghicea guarzii care vegheau, gata să sară la primul ţipăt. Suspină adânc şi căzând de acord cu sine să amâne răzbunarea pentru mai târziu, murmură:

— Facă-se voia voastră! … Ura aceasta era toată viaţa mea. Îmi încredinţez viaţa în mâinile dumneavoastră.

Fausta îl pofti atunci pe Maurevert să şadă, arătându-i un scaun.

„Iată un om pe punctul de a mă urî”, gândi Fausta. „Dar trebuie ca peste o clipă să fie gata să mă adore.”

— Domnule de Maurevert, i se adresă ea cu glas tare, sacrificându-mi de bunăvoie ura dumneavoastră, aţi obţinut

unele drepturi la recunoştinţa mea. Vreau să vă ofer o răsplată demnă de dumneavoastră. În primul rând, aflaţi că ura ce o purtaţi va găsi deplină satisfacţie.

— Ce vreţi să spuneţi? exclamă înfierbântat Maurevert.

— Că Pardaillan va muri! Că voi cere lui de Guise graţierea lui, dar vi-l voi preda din clipa când va fi prins! …

Maurevert înăbuşi un urlet.

— Doamnă, rosti el, adineauri v-am spus că vă încredinţez viaţa mea. Acum vă spun că în ziua când îmi veţi cere această viaţă, mă veţi găsi gata să mor pentru dumneavoastră… „Al meu e!” gândi Fausta. „Se poate obţine deci orice prin ură şi nimic prin iubirea oamenilor!”

— Domnule de Maurevert, continuă ea solemn, am ascultat cuvintele dumneavoastră şi-mi voi aminti de ele la momentul potrivit.

— Aştept acest prilej ca să mă puteţi vedea la treabă. Dar, doamnă, nu vi se pare că a sosit momentul când ar trebui să mă întorc la ducele de Guise?

— Nu vă temeţi. Nu se va întreprinde nimic împotriva hanului Devinicre fără ordinul meu. Iar ordinul îl veţi duce dumneavoastră. Acum ascultaţi-mă. Ştiu că sunteţi sărac. Ştiu cât de mult se bizuie ducele pe devotamentul dumneavoastră şi totuşi vă menţine în posturi subalterne. Vreţi să deveniţi bogat? Vreţi să obţineţi şi bani şi înalta situaţie la care mintea dumneavoastră vie poate năzui? … Vă sunt asigurate chiar de mâine o sută de mii de livre, dacă-mi daţi ascultare, iar pe viitor, o slujbă importantă la curtea Franţei, de pildă aceea de căpitan-general al gărzilor.

— Ce trebuie să fac? fremătă Maurevert uluit, subjugat…

— Veţi afla astă-seară. Fiţi aici la ora unsprezece. Acum vă puteţi întoarce la duce. Iată ordinele mele în ce-l priveşte pe duşmanul… Pardaillan: să fie prins viu şi dus la Bastilia Saint-Antoine. Adăugaţi că vreau să fiu anunţată în clipa când va fi prins.

— Veţi fi anunţată chiar de mine, răspunse Maurevert înclinându-se, complet ameţit de ceea ce i se întâmpla.

Fausta făcu un semn de înaltă bunăvoinţă, iar Maurevert, depărtându-se, ieşi din casă şi reluă în mare grabă drumul spre strada Saint-Denis. În ce-o priveşte pe Fausta, cu toate că părea să fi condus această scenă fără un efort vizibil, sforţarea ei fusese totuşi considerabilă, căci după plecarea lui Maurevert îşi înclină capul şi-l lăsă să cadă într-una din mâini, ca şi cum ar fi fost un moment copleşită de povara gândurilor.

„Pardaillan e prins”, murmură ea. „Prins! … Dus la Bastilia! … Pieptul meu palpită oare de bucurie sau de groază? … Pardaillan va muri fără să-l mai revăd…”

Scuturând din cap ca pentru a se elibera de un gând care o apăsa atunci şi folosind minunata ei metodă de logică a acţiunilor, îşi zise: „Dar atunci cine se găseşte în palatul din strada Barrčs? … Unde e Violetta? …”

Vorbindu-şi astfel, chipul, o clipă răvăşit de patimă, îşi recăpătă toată sinceritatea. Chemă femeile care-i aduseră un costum de gentilom pe care-l îmbrăcă, îşi puse o mască de catifea neagră pe faţă şi, peste puţin, călare, reluă drumul spre strada Barrčs, însoţită de un singur servitor.

Servitorul acela era iscoada care-l urmărise pe meşterul Claude. Când ajunseră în strada Barrčs, iscoada o luă înainte şi se opri în faţa locuinţei de unde-l văzuse pe Claude ieşind. Fausta descălecă şi bătu singură cu ciocănelul în uşă. După câteva clipe, ferestruica din uşă se deschise. În spatele ei apăru un cap de om.

— Ce doriţi? întrebă omul, aruncând asupra străzii o privire rapidă şi bănuitoare.

Fausta răspunse:

— Vin din partea domnului cavaler de Pardaillan, a meşterului Claude şi a monseniorului Farnese.

Abia rosti Fausta aceste cuvinte şi poarta se deschise cu iuţeală, iar omul spuse:

— Intraţi, monseniorul vă aşteaptă… „Monseniorul!” îşi spuse Fausta tresărind.

Intră fără nici o şovăială, dar cu mâna se asigură dacă pumnalul şi pistolul de la brâu puteau fi apucate uşor şi repede.

— Veniţi, veniţi, domnule! insistă servitorul.

Oricât de repede străbătuse Fausta anticamera, ea examină totuşi cu o privire de ansamblu lucrurile din jur. Pe o porţiune de zid văzu portretul unei tinere femei de o frumuseţe delicată şi tristă. Sub portret o tapiserie purta într-o broderie de aur aceeaşi deviză care se repeta şi pe alte panouri: „Farmec totul”.

— Marie Touchet! Iubita regelui Carol al IX-lea! …

Fausta zâmbi şi murmură: „Mă aflu în locuinţa Mariei Touchet! … Iar prietenul lui Pardaillan, cel căruia i-a fost încredinţată Violetta… e cel care l-a insultat pe de Guise în piaţa Grčve… e Charles de Valois, duce d’Angoulęme… dar iată…”

Într-adevăr, în clipă aceea se deschise o uşă şi Charles d’Angoulęme veni repede în întâmpinare:

— Fiţi binevenit, domnule, rosti el cu emoţie. Sunteţi trimisul acelor trei oameni, care acum stăpânesc toate gândurile mele…

Capitolul 40

Căsătoria Violettei (urmare)

După plecarea lui Claude, ducele d’Angoulęme rămăsese câteva clipe pe gânduri, fără a-şi putea smulge din minte această figură întunecată, care-i inspirase un sentiment nedesluşit şi mai ales o vie curiozitate pentru taina pe care Claude o luase cu el.

Îndată, gândirea lui Charles luă un alt curs. În inima lui vibra şi-l făcea să palpite dragostea în ceea ce avea ea mai curat, mai generos şi mai entuziast.

Numai câteva luni se scurseseră din ziua binecuvântată când îi apăruse Violetta… când dragostea s-a născut în inima lui sub primele raze ale privirilor ei.

Se îndreptă spre camera în care se găsea femeia mult-iubită. Intră. Violetta la vederea lui se ridică, făcu doi paşi grăbiţi spre el, şi-i întinse mâinile murmurând:

— Iată-te, deci, scumpul meu senior… te aşteptam…

Era puţin palidă, iar în ochii mari aţintiţi asupra lui străluceau dragostea şi fericirea care o însufleţeau.

Charles, orbit, luă o mână a Violettei pe care o duse la buze, într-un gest mai mult curtenitor decât pătimaş, care însă îi îngădui să-şi ascundă tulburarea. Apoi, mânat de un gând neaşteptat, o conduse sub un mare portret de unde zâmbea o femeie cu trăsăturile pline de o gingăşie tristă şi rosti simplu:

— Mama mea…

Violetta ridică ochii cu atenţie spre portret, îşi împreună mâinile şi zise:

— Cât de frumoasă e, scumpul meu senior! Cât de bună trebuia să fie! Şi cât de mult a trebuit să te iubească! …

Cu acea ştiinţă fără graniţe a instinctului, Violetta o rezumase în întregime pe Marie Touchet, prin aceste trei trăsături: frumuseţea, bunătatea, dragostea…

— Cel pe care l-a iubit… continuă Charles fermecat de cele mai încântătoare emoţii.

O conduse apoi pe Violetta sub un alt portret şi-i spuse:

— Tatăl meu, regele Carol al IX-lea, aşa cum era cu doi ani înaintea morţii…

Violetta contemplă îndelung portretul cu o deosebită atenţie, apoi şopti:

— Bietul regişor!

Charles d’Angoulęme tresări. Nu era cu putinţă să se găsească un cuvânt mai potrivit pentru a reda impresia ce voia s-o lase pictorul despre acest rege slăbănog, palid, în ai cărui ochi tulburi scăpăra încă de atunci lumina lividă a nebuniei.

Stăteau astfel de vorbă, fără o emoţie aparentă, despre lucruri care nu erau legate direct de dragostea lor. Despre această dragoste, nu pomeneau nimic. Dar toate cuvintele

lor, toate gesturile lui Charles dovedeau că o face pe Violetta să intre în intimitatea familiei, din care avea drept să facă parte de acum încolo.

Se priveau zâmbind şi clipa avea un farmec neţărmurit… Charles, tremurând, scoase atunci dintr-un sipet o casetă care conţinea mai multe bijuterii şi mai cu seamă brăţări şi inele împodobite cu diamante. Printre inele se afla unul foarte simplu din aur mat, care avea o singură perlă incrustată în ghearele monturii, o bijuterie fragilă, de o extremă fineţe.

— Iată, zise el atunci, un inel pe care Carol al IX-lea l-a dăruit mamei în ziua naşterii mele. Mama l-a scos din deget când am părăsit-o şi mi l-a dat, spunându-mi ca acesta să fie inelul de logodnă pentru femeia pe care o voi alege de soţie…

Apoi, palid şi cutremurat de emoţie, luă inelul, îl puse în degetul Violettei şi şopti:

— Iată inelul de logodnă pe care mi l-a dat mama. E al tău, Violetta şi tu eşti draga mea logodnică, aşa cum ai fost aleasa inimii mele din prima clipă când te-am văzut.

Ameţiţi amândoi, extaziaţi de emoţie, îşi căutau mâinile, privirile li se înlănţuiau, iar braţele li se deschideau uşor pentru o îmbrăţişare. În clipa aceea, cineva bătu la uşă. Aproape în acelaşi timp intră un servitor apropiat al ducelui şi Charles alergă înaintea lui.

— E prinţul Farnese? întrebă el nerăbdător.

— Nu, monseniore, ci un tânăr gentilom care vine din partea lui, ca şi din partea lui Pardaillan şi a meşterului Claude…

— Tatăl meu! murmură Violetta. A plecat deci!

Charles luă mâna tinerei femei.

— Suflet drag, zise el, readus brutal de la vis la realitate, am să aflu unde-ţi este tatăl şi ne vom duce să-l căutăm… nu te teme… el ne aşteaptă…

După aceea se grăbi spre marea sală unde stătea tânărul gentilom anunţat, iar Violetta aşteptă palpitând, dar

liniştită… căci de ce s-ar fi putut teme când lângă ea i se găsea logodnicul? …

Tânărul duce salută politicos pe acela ce-l putea socoti prieten. Mesagerul se înclină şi întrebă:

— Am onoarea să vorbesc chiar cu monseniorul Charles de Valois, conte d'Auvergne ţi duce d'Angoulęme?

— O femeie!" murmură Charles. Dar… domnule, răspunse el apăsând asupra ultimului cuvânt.

— Monseniore, reluă Fausta, numele meu nu vă va spune nimic. Este acela al unei biete femei, trădată, înşelată, batjocorită, împinsă la disperare de omul care domneşte în momentul de faţă asupra Parisului…

— Ducele de Guise!

— Da. Şi pentru a mă răzbuna împotriva lui, aşa cum sper, am îmbrăcat acest costum care mi-a permis să intru în Paris şi să mă mişc în voie. Ceea ce vă spun este numai pentru a mă scuza de faptul că pentru dumneavoastră voi rămâne numai mesagera unor prieteni.

— Oh, doamnă, nu-i nevoie de scuze. Aş fi nedemn de numele pe care-l port dacă, cerându-vă adevăratul nume, aş semăna în sufletul dumneavoastră cea mai mică nelinişte. Cauza dumneavoastră îmi este apropiată, pentru că sunteţi, ca şi mine, o victimă a lui de Guise.

— Să nu mai vorbim de omul acesta, zise Fausta aşezându-se în fotoliul oferit de Charles şi să ne ocupăm de mesajul pe care am acceptat să vi-l transmit.

Poziţia Faustei era periculoasă. Ştia prea puţine lucruri şi ceea ce nu cunoştea trebuia să-l oblige pe Charles să-i spună chiar el.

— Monseniore, i se adresă ea, îngăduiţi-mi o întrebare. Cei trei prieteni păreau să fie îngrijoraţi de un amănunt de care eu, în calitate de femeie… care a iubit şi a suferit… m-am interesat de aproape. Tânăra pe care o numeau Violetta este încă aici, în această locuinţă?

— E aici, răspunse Charles fără să bănuiască ceva.

— Lăudat fie Domnul! Domnul de Pardaillan va fi foarte fericit, pentru că el mi se părea cel mai îngrijorat. Fără îndoială că o iubeşte pe această fată? …, întrebă ea.

— Pardaillan o iubeşte fără îndoială pe Violetta, zise Charles zâmbind. Dar, dacă vi s-a părut atât de neliniştit, recunosc aci generoasa lui prietenie. Deoarece Violetta, doamnă, este logodnica mea, iar eu am fericirea de a fi prietenul cavalerului.

La aceste cuvinte, Fausta dădu afirmativ din cap în semn de simpatie. Dar trebui fără îndoială să facă un efort enorm pentru a nu lăsa să-i scape vreo vorbă, vreun strigăt, vreun gest, întrucât sub masca ei devenise extrem de palidă.

Ceea ce aflase o răvăşea. Însemna răsturnarea bruscă a întregii gândiri şi a tuturor sentimentelor ei. Violetta nu era iubita lui Pardaillan! Violetta era logodnica lui Charles d’Angoulęme!

Pentru a spune ceva, pentru a câştiga timp şi a încerca să-şi limpezească propria simţire, ea continuă:

— Nu mă mai mir acum de grija arătată de domnul de Pardaillan pentru această tânără. Gentilomul pare să nutrească pentru dumneavoastră o nemărginită afecţiune…

— Da, rosti Charles înduioşat: Pardaillan îmi este prieten şi în viaţa mea joacă rolul unui zeu protector. Îi datorez bucuriile mele cele mai nepreţuite. Dacă am regăsit-o pe aceea pe care o iubesc, dacă ea n-a murit, toate acestea lui i le datorez…

— Cum! exclamă Fausta. Biata copilă s-a găsit deci în primejdie de moarte?

Întrebarea fusese atât de firească, încât Charles începu să povestească întâmplările din piaţa Grčve, insistând bineînţeles asupra eroismului cavalerului de Pardaillan.

Fausta, în timp ce asculta cu atenţie, făcea în minte planuri şi hotăra soarta Violettei:

S-o ucidă? … La ce bun acuma? … Era de ajuns s-o îndepărteze pentru totdeauna pe Violetta de ducele de Guise şi în acest caz situaţia se putea rezolva astfel:

Pardaillan va fi prins acolo unde se află. Farnese şi Claude erau prizonierii ei şi, încă astă-seară, tribunalul secret îi va condamna la moarte. Nu-i mai rămânea acum decât să pună mâna pe ducele d'Angoulęme şi s-o îndepărteze pe Violetta. Asupra acestor două chestiuni îşi îndreptă acum Fausta întreaga ei forţă de uneltire şi de voinţă.

Când Charles isprăvi emoţionat povestirea, ea continuă:

— Acum înţeleg totul. Aceşti gentilomi, în graba lor, n-au putut să-mi dea decât informaţii trunchiate. De aceea nu înţelegeam rostul întâlnirii pe care o stabileau.

— O întâlnire? întrebă Charles uimit.

— Văd că trebuie să vă povestesc lucrurile din fir în păr. După cum v-am spus, monseniore, supravegheată, hăituită, am intrat în Paris datorită acestei deghizări. Pe scurt, sunt de religie… ceea ce ei numesc… hughenotă…

— În cazul acesta, doamnă, zise el, vă sfătuiesc serios să vă ascundeţi repede: în Paris se ucide, se spânzură, se dă foc…

— Ştiu, răspunse Fausta pe un ton de mâhnire şi tulburare admirabil de firească. Venită pentru împlinirea unei grele misiuni, m-am costumat astfel, am tras la un han simplu din strada Saint-Denis… hanul Devinicre. Mi-am petrecut acolo o noapte foarte liniţtită. Dimineaţa s-a scurs de asemeni fără vreun incident. Mă pregăteam tocmai să ies, adineauri, când deodată, strada se umplu de larmă. Se striga: „La moarte!" Pe neaşteptate, un om cu veşmintele sfâşiate pătrunse în han şi, aproape îndată, o ceată de călăreţi trecu pe stradă ca un vârtej.

— Era Pardaillan! exclamă Charles. A scăpat?

— Pe deplin salvat, liniştiţi-vă. Gentilomul acela, după cum am aflat imediat, era într-adevăr cavalerul de Pardaillan. L-am luat drept un hughenot şi, deschizând uşa unei cămăruţe în care mă aflam, i-am făcut semn să intre. El se apropie nu ca cineva care se ascunde, ci păstra o înfăţişare foarte liniştită.

— Cât de bine îl recunosc în toate acestea! …

— L-am întrebat dacă e protestant. Atunci mi-a spus numele său, fără să-mi explice motivele pentru care era urmărit. Apoi, m-am străduit să-i spăl şi să-i pansez rănile cât mai bine. Au trecut astfel două ore, când prin uşa cu geam a cămăruţei, el văzu intrând în salon doi oameni pe care eu nu-i cunoşteam. El le făcu semn şi aceştia se apropiară. Lucru curios, el îşi rosti numele şi pe al dumneavoastră, ca şi cum cei doi oameni nu l-ar fi cunoscut. Erau, după cum am aflat aproape numaidecât, prinţul Farnese şi un cetăţean numit meşterul Claude.

— Ei nu-l cunosc, într-adevăr, iar unul dintre ei nu l-a văzut decât câteva clipe… Continuaţi, doamnă…

— Apoi avu loc o convorbire destul de lungă, în care s-a pomenit de dumneavoastră şi de tânăra fată… Orăşeanul a povestit că a ieşit de aici, din locuinţa dumneavoastră, ca să-l caute pe prinţul Farnese…

— E adevărat! exclamă Charles foarte interesat.

— Şi că-l găsise, continuă ea. A mai adăugat că amândoi au pornit spre strada Barrés, dar că meşterul Claude, fiind recunoscut de guarzii ducelui de Guise, trebuise să fugă. S-au repezit în strada Saint-Denis ţi au intrat în hanul Deviničre, ca să aştepte potolirea agitaţiei populare…

— Mă duc să-i caut! exclamă Charles ridicându-se.

— Să nu cumva s-o faceţi! strigă Fausta. Aşteptaţi sfârşitul mesajului… Atunci, cel numit meşterul Claude începu o poveste lungă. Auzeam că este vorba de dumneavoastră şi cuvântul căsătorie mi-a ajuns de mai multe ori la urechi. Prinţul Farnese şi cavalerul de Pardaillan ascultară cu egală emoţie povestirea… În sfârşit, orăşeanul, meşterul Claude, se duse să cerceteze strada şi se întoarse spunând că era plină de furioşi, ale căror strigăte se auzeau şi că începuseră să scotocească prin case. Cavalerul de Pardaillan propuse să ieşim printr-o uşă din spate. Dar încotro să mergi după aceea? Atunci, monseniore, am propus celor trei oameni, a căror situaţie mă impresionase, să se refugieze în locuinţa unui prieten al meu, situată

foarte aproape. „Da, zise prinţul Farnese, dar cum să-l anunţ pe logodnicul fiicei mele?”

Ultimele cuvinte erau o capodoperă de şiretenie. Aflând toate acestea, Charles le găsea atât de fireşti, încât nici nu se gândea să pună ceva la îndoială. Fausta, văzând încrederea ducelui, spuse mai departe:

— Când prinţul Farnese a vorbit despre nevoia de a vă înştiinţa, m-am oferit ca mesager.

— Ah, doamnă, exclamă Charles luând o mână a Faustei şi ducând-o la buze, adineauri voiam să vă respect taina. Acum însă vă rog să-mi spuneţi cui îi sunt dator un atât de mare serviciu…

Fausta clătină din cap cu melancolie.

— Ceea ce am făcut nu este într-adevăr mare lucru şi nu merit vreo recunoştinţă. Pentru a reveni la conţinutul mesajului, s-a stabilit ca cei trei oameni să se refugieze în locuinţa de care le vorbisem şi să aştepte noaptea ca să plece de acolo. În ce priveşte, cavalerul de Pardaillan mi-a arătat amănunţit locul locuinţei dumneavoastră şi mi-a spus să mă prezint ca venind din partea prinţului Farnese, a meşterului Claude şi a domnului de Pardaillan. Ceea ce am şi făcut… Apoi, am ieşit cu toţii printr-o uşă dosnică. I-am condus până la locuinţa prietenului meu, unde se vor găsi în siguranţă şi de unde nu vor ieşi decât astă-seară la ora unsprezece. Iată, întocmai, ceea ce mi-a spus cavalerul de Pardaillan: „Pentru Dumnezeu, doamnă, rugaţi-l pe ducele d’Angoulęme să nu se mişte înainte de venirea nopţii! …” În momentul când mă depărtam, prinţul Farnese mi-a mulţumit şi apoi a adăugat următoarele cuvinte pe care vi le transmit: „Astă-seară, la miezul nopţii, îi vom aştepta pe duce şi pe fiica mea la biserica Saint-Paul. Să n-aibă grijă de nimic, totul va fi pregătit! …”

— La biserica Saint-Paul! rosti Charles beat de fericire, înţeleg… Înţeleg totul! Astă-seară la douăsprezece, la biserica Saint-Paul… voi fi acolo cu Violetta! …

Fausta se ridică şi spuse cu un accent plin de căldură:

— Nu-mi mai rămâne, monseniore, decât să vă urez toată fericirea pe care o meritaţi.

— Cum am să-mi pot plăti vreodată această datorie? murmură Charles.

Fausta păru să şovăie câteva clipe, ca şi cum ar fi fost năpădită de o puternică emoţie… Răspunse deodată:

— Îndemnaţi-o pe ducesa d’Augoulęme să se roage uneori pentru soţul meu… Agrippa, baron d’Aubigné1…

În acelaşi timp, ea se îndreptă în grabă spre uşă.

— Baroana d’Aubigné! murmură Charles. Înţeleg acum, înţeleg de ce îşi ascunde numele! Inimă nobilă, nu te teme de vreun rău din partea mea!

Câteva clipe mai târziu, Fausta dispărea la colţul străzii în pasul liniştit al calului, urmărită de la distanţă de lacheul său şi murmurând cu un zâmbet care-i descoperea dinţii ei mărunţi, plini de cruzime:

— Acum nu-mi mai rămâne decât s-o căsătoresc pe Violetta…

Charles, cu inima tresărind de bucurie, alergă s-o caute pe Violetta şi, luându-i mâna, îi şopti:

— Suflet scump, astă-seară vom fi uniţi pe veci, astă-seară vei fi ducesă d’Angoulęme…

Capitolul 41

Căsătoria Violettei (sfârşit)

Biserica Saint-Paul se găseşte la doi paşi de locuinţa Mariei Touchet.

Treptat, înainte chiar de căderea nopţii, în strada Barrčs apărură diferite personaje, care ocupară ungherele uşilor. Astfel că, la o oră după plecarea mesagerei, dacă lui Charles i-ar fi trecut prin gând să iasă din casă, n-ar fi putut face zece paşi fie la dreapta, fie la stânga, fără să se lovească de aceste statui nemişcate.

Când veni noaptea, se produse o mişcare ciudată în jurul bisericii Saint-Paul. Mai multe cete, compuse fiecare din zece sau doisprezece oameni, luară poziţie în faţa fiecărei

uşi a bisericii. În strada Saint-Antoine se opri o caleaşcă grea.

În timp ce Fausta lua aceste măsuri, Charles şi Violetta, aşezaţi unul lângă celălalt, continuau să trăiască acel frumos vis de dragoste început de curând. În sfârşit, sună ora unsprezece.

— A venit momentul, rosti Charles încet.

— Să mergem, scumpul meu stăpân, răspunse Violetta.

Ea era îmbrăcată tot cu tunica albă pe care o purtase în piaţa Grčve. Cu singura schimbare că Charles scosese dintr-un vechi dulap o mantie largă care aparţinuse mamei sale şi i-o aruncase pe umeri.

Afară, Violetta se lăsă cu totul pe braţul lui şi strânşi unul de celălalt, fără un cuvânt, se îndreptară spre biserica Saint-Paul.

Sună de ora unsprezece noaptea! … Era momentul când Claude şi Farnese ascultau în casa Faustei sentinţa tribunalului secret, care-i condamna la moarte.

După ce se închise la loc panoul, Fausta coborî încet de pe tron şi se duse în dormitor. Aici nu intra nimeni. Numai Myrthis şi Léa, cele două însoţitoare, aveau permisiunea de a intra acolo.

Ele se aflau înăuntru, aşteptându-şi suverana. O dezbrăcară de minunatul costum pe care-l purta şi apoi ea se îmbrăcă cu hainele de gentilom cu care se prezentase în locuinţa din strada Barrčs. După aceea trecu în sala aceea elegantă, care putea fi luată drept budoarul unei femei frumoase. Acolo o aştepta şezând un om, care la intrarea Faustei se ridică repede şi se înclină.

— Sunteţi gata pentru ceea ce ne-am înţeles astă-seară? întrebă Fausta.

— Sunt pregătit, doamnă, răspunse omul.

Ieşiră împreună din palatul din Cité. Afară aştepta o escortă de douăzeci de călăreţi. Fausta încălecă şi, pornind, făcu semn omului să meargă lângă ea. Apoi, începură să vorbească în şoaptă.

Omul care o aşteptase pe Fausta, care acum era călare şi înainta lângă ea, era domnul de Maurevert.

Charles şi Violetta sosiră la biserică prin strada Prętres-Saint-Paul în clipa când ultima bătaie de ora unsprezece şi jumătate suna rostogolindu-se în negura vremurilor.

Charles, în scurtul drum din strada Barrčs până la biserica Saint-Paul, zărise nişte umbre alunecând de-a lungul zidurilor, apărând şi dispărând imediat, dar se gândise că erau nişte borfaşi neprimejdioşi pentru un om hotărât şi se mulţumi doar să apuce mai strâns mânerul pumnalului său.

În faţa bisericii, Charles se opri şi privi în jur, pentru a vedea dacă nu-i zăreşte pe cei ce trebuiau să-l aştepte. Nu văzu pe nimeni, dar observă de îndată că uşa era întredeschisă. Deci era aşteptat înăuntru. Intrară. Biserica era slab luminată de două lumânări aprinse la altarul principal. Lângă altar zări atunci trei oameni în picioare, care, adunaţi în grup, păreau să aştepte vorbind între ei.

— Iată-i! spuse Charles.

— Tata? întrebă Violetta.

— Da, tatăl tău, sufletul meu drag… Şi iată… Oh! Iată-l pe preotul care ne va uni…

Se înfiorară amândoi îndelung şi se strânseră unul de celălalt, într-o tandră îmbrăţişare. Preotul îmbrăcat în odăjdii apăru, urmat de alţi doi preoţi în stihare albe.

Înaintară încet spre altar.

Pe măsură ce înaintau, în biserică se producea o mişcare ciudată. Din capelele laterale cufundate în întuneric ieşeau oameni care, tăcuţi, începură să meargă în spatele tinerei perechi. Curând, aceşti necunoscuţi se adunară vreo treizeci şi învăluiţi în mantiile lor păreau o escortă formată pentru căsătoria tainică a unui prinţ.

Charles şi Violetta, cu ochii aţintiţi asupra celor trei oameni care aşteptau în faţa altarului, înaintau zâmbind. Deodată, Charles tresări şi privi îngrozit.

Cei trei necunoscuţi lăsaseră să cadă mantiile! Erau Maineville şi Bussi-Leclerc, al treilea purta mască.

Cu o mişcare instinctivă, Charles o cuprinse pe Violetta cu braţul stâng, în timp ce cu mâna dreaptă îşi trase pumnalul.

— Domnilor, li se adresă el cu o voce înăbuşită, ce căutaţi aici?

— Domnule, răspunse Bussi-Leclerc, suntem aci pentru o dublă ceremonie: o căsătorie.

— O căsătorie? exclamă Charles, care începu să simtă o sudoare rece la rădăcina părului. Ce căsătorie? … Domnilor, fiţi atenţi!

— Căsătoria fiicei prinţului Farnese, numită Violetta, interveni Maineville la rândul lui.

Violetta dădu un geamăt slab.

— Bine, urlă Charles, dar asta e o nebunie! Maineville! Leclerc! Ce vreţi de la mine? Băgaţi de seamă! …

Pe nesimţite, cu braţul stâng căută să se elibereze din îmbrăţişarea Violettei.

— Domnule, îi spuse atunci Bussi-Leclerc, vei afla ceea ce căutăm noi aici. Am venit pentru o dublă ceremonie – o căsătorie, după cum v-am mai spus şi, dacă m-ai fi lăsat să termin, aş fi adăugat: o arestare… Monseniore… binevoieşte să ne predai spada: în numele locotenentului general al Sfintei Ligi, te arestez!

Violetta dădu un ţipăt sfâşietor. Charles izbucni în râs şi ridicându-şi logodnica în braţe, le strigă:

— Primul dintre voi care mă atinge e mort!

În timp ce vorbea, turbat de disperare, cu puterile înzecite, el se retrăgea cu Violetta în braţe. Se părea că privirea lui încremenise cu adevărat pe cei trei, fiindcă nu mai făceau nici o mişcare.

— Monseniore, spuse atunci Maineville, orice rezistenţă e zadarnică. Întoarce-te şi priveşte! …

Charles, cu o mişcare instinctivă şi furioasă, întoarse capul. Un blestem îngrozitor îi ţâşni din gâtlej: în faţa lui, la stânga şi la dreapta, se înşira un larg semicerc de spade trase. Simultan, cele două braţe ale acestui cleşte se puseră în mişcare şi Charles se găsi închis într-un cerc…

Violetta, în braţele sale, îi cuprinse cu o mişcare rapidă capul între cele două mâini ale ei şi, sărutându-l pe gură, îi şopti:

— Să murim împreună, scumpul meu stăpân…

În clipa aceea, Violetta se lăsă să alunece din braţele lui pe lespezile bisericii şi apucă pumnalul logodnicului său. Charles, îmbătat de puternica senzaţie a sărutului acela de iubire şi de moarte, aruncă în jur o ultimă privire care-i arătă că biserica era plină de umbre. Maineville, Bussi-Leclerc şi necunoscutul mascat la picioarele altarului, iar pe trepte preotul care începuse să oficieze. În jurul lui şi al Violettei, cercul de oţel se strângea.

AtuncI. Îşi trase spada şi ochii scânteietori de pasiune se pironiră în cei ai Violettei, în timp ce-i şoptea:

— Să murim împreună, suflet drag…

Apoi, avântându-se, se aruncă drept înainte, ţinând-o încă de mână pe Violetta, cu nădejdea smintită de a strânge cercul de oţel şi să fugă… Să fugă! … Deodată, zece braţe se abătură asupra lui şi alte zece asupra Violettei. Charles începu să învârtească spada, dând lovituri înfricoşătoare.

— Aşteaptă-mă, suflet drag! … Sunt al tău! … urlă el.

Spada se frânse şi el continua să lovească cu frântura ce-i rămăsese. În jurul lui ţâşnea sângele, cădeau oamenii. Îi fu smulsă şi ultima ciosvârtă de spadă… mai departe, auzi strigătul Violettei ca o chemare în ajutor şi apoi se prăbuşi în genunchi. Zece, cincisprezece oameni se năpustiră asupra lui… şi se simţi legat, ridicat, dus în afara bisericii şi aruncat într-o caleaşcă care porni numaidecât…

După mai puţin de trei minute, caleaşca trecu peste un pod mobil, apoi pe sub o boltă şi se opri.

Ducele d’Angoulęme se afla la Bastilia.

În biserica Saint-Paul se desfăşura în acel moment o scenă cumplită.

Într-adevăr, Violetta, smulsă din braţele lui Charles, fusese târâtă până la piciorul altarului. Acolo, după cum am mai spus, se aflau trei oameni; doi dintre ei ne sunt cunoscuţi:

erau Maineville şi Bussi-Leclerc. Al treilea s-a demascat numai în momentul când tânăra fată ajunsese lângă el, pe jumătate moartă de disperare şi de-abia ţinându-se pe picioare. Acela era Maurevert.

Violetta aruncă în jur nişte priviri rătăcite. În acea clipă Maurevert îi luă mâna într-a lui şi spuse:

— Mulţumesc, iubita mea, îţi mulţumesc, frumoasa mea logodnică fiindcă ai venit la timp. Totul e gata pentru căsătoria noastră şi iată-l pe preotul care ne va uni…

— Să ne unească! bâigui Violetta. Cu dumneavoastră? Dar cine sunteţi?

— Violetta, răspunse Maurevert, cu glas înflăcărat, ce fel de stranie nebunie te cuprinde? Priveşte-mă! nu mă recunoşti? Sunt logodnicul tău!

— Ce grozăvie! Simt că înnebunesc! Charles! Iubitul meu, ajută-mă!

Braţul ei se ridică pentru a se înjunghia cu pumnalul luat din mâinile iubitului, dar numai atunci îşi dădu seama că arma îi fusese smulsă şi se prăbuşi în genunchi. Maurevert îngenunche lângă ea.

Atunci, preotul se întoarse spre ei, pronunţând cuvintele sacramentale, deschizându-şi braţele pentru a binecuvânta. Iar pe acest preot, Violetta, ridicându-şi capul într-o mişcare a zbaterilor ei, îl recunoscu… Era un preot foarte tânăr cu ochii negri şi cu o faţă care i se păru că o mai văzuse cândva…

Preotul îşi mormăia formulele… Şi deodată, în lumina unei străfulgerări, ea revăzu scena înfricoşătoare când îl regăsise pe meşterul Claude, în seara când Belgodčre o dusese cu forţa într-o casă misterioasă din Cité şi unde i s-a aruncat un sac negru pe cap, când a leşinat şi când, redeşteptându-se, a văzut aplecat asupra ei chipul celui pe care-l socotea tată! După aceea, Claude o luase în braţe ca s-o ducă de acolo! Apoi au intrat oamenii înarmaţi cu archebuze… şi cu ei o femeie! O femeie asupra căreia ochii ei muribunzi nu se opriseră decât o clipă!

Preotul acela era chiar ea! ... Era Fausta, care celebra căsătoria lui Maurevert cu Violetta! ...

O inexprimabilă groază îngheţă sângele în vinele tinerei fete. În clipa aceea îşi pierdu cunoştinţa... şi tot în aceeaşi clipă, preotul întinzându-şi braţele, rostea cu voce gravă:

— Mergeţi. În numele lui Dumnezeu cel viu, sunteţi uniţi pe vecie! ...

Capitolul 42

Eroismul lui Pardaillan.

Am văzut cum cavalerul de Pardaillan, atras de zgomotul neobişnuit de mare ce se auzea din camera lui, a intrat la timp pentru a-l vedea pe Croasse luptându-se cu un orologiu.

Pardaillan rămase o clipă încremenit, apoi se apropie de fereastră şi se uită mai bine la ceea ce se petrecea acolo. Era vorba doar de două cete de arcaşi care luaseră poziţie în stradă şi pe care poporul le aclama, profitând de împrejurare ca să-l ovaţioneze mai cu seamă pe ducele de Guise, cu toate că acesta nu era acolo.

Ieşi din cameră, urmat de aproape de Croasse. Apăru atunci gazda, care aducea un vas şi bandaje de pânză albă. Huguette puse totul pe o masă. Vasul conţinea un amestec savant compus chiar de ea, cu care să închidă rănile cavalerului.

— Pentru cine sunt toate astea? întrebă Pardaillan.

— Pentru dumneata, domnule cavaler, răspunse Huguette, palidă şi tremurând din pricina larmei pe care o auzea în faţa uşii casei sale.

— Ia te uită, e adevărat, sunt puţin cam descusut pe ici pe colo, exclamă Pardaillan, care observă atunci că sângele i se scurgea pe mâini. Dar, scumpa mea Huguette, oricât de excelent chirurg ai fi, cred că îngrijirile sunt inutile, pentru că peste câteva clipe totul va trebui reluat de la început.

— Doamne, Dumnezeule, dar vorbiţi, domnule, ca şi cum veţi fi atacat.

— Atacat, nu glumă, dragă Huguette! … Cred că până într-o jumătate de oră nu va mai rămâne mare lucru din hanul dumitale, voi fi din nou cauza unei mari distrugeri în casa dumitale… dar va fi ultima!

— Dar dumneavoastră? întrebă Huguette cu glasul stins.

— Oh, eu, toate feşele pe care le-ar putea pregăti frumoasele dumitale mâini îmi vor fi cu desăvârşire nefolositoare. Dar va fi o mare plăcere pentru mine să mor în acest han drag, unde am cunoscut cele mai plăcute momente ale vieţii.

Huguette oftă gemând. Pardaillan se învârtea încoace şi încolo, aşeza mese şi bănci, întărind baricada după toate regulile artei.

— Perfect, zise el. La adăpostul unei asemenea baricade, cred că am să le pot da de furcă domnilor partizani ai liturghiei. Ia uitaţi-vă ce meterez şi ce lăcaşuri de tragere! O să le trebuiască un ceas să dărâme toate astea… În acest timp vom căuta să batem în retragere. Pe coarnele diavolului, vom găsi noi o cale!

Pardaillan cuprinse mâinile gazdei şi căută s-o consoleze.

— Ia să vedem, îi spuse cavalerul, trebuie să găsim un ungher unde ai putea să te ascunzi, în timp ce eu voi ţine piept acestor turbaţi, fiindcă, probabil că nu-ţi spun nimic nou, dar fuga de care vorbeam va fi foarte grea.

— Imposibilă, bâigui Huguette hohotind.

— Vezi bine că trebuie să te ascunzi în pivniţă, de pildă… Dacă vor pune mâna pe mine, nu se vor gândi să caute mai departe. Vino, draga mea. Tăcerea aceasta de moment din stradă nu-mi spune nimic bun.

— Dumneavoastră prins! murmură Huguette. Dumneavoastră mort, eu ce-am să mă fac?

Îşi lăsă uşor pe pieptul cavalerului capul ei încântător, pe care dragostea îl înfrumuseţa şi mai mult.

Afară, în acea tăcere relativă semnalată de Pardaillan, răsună un glas aspru:

— Bârnele astea, aici! … Archebuzierii acolo, pe două rânduri! Pregătiţi-vă armele! Aici, halebardierii!

— Pardaillan, rosti în şoaptă Huguette, dacă n-am putut trăi împreună, lăsaţi-mă să murim împreună. Sărmana mea inimă, de ani de zile vă poartă chipul în ea. Nu îndrăzneam să mă aştept la dragoste. Ştiam că toate gândurile vă sunt închinate alteia. Ştiam că o adoraţi pe Loďse moartă, tot aşa cum aţi iubit-o vie. Oh, nu nădăjduiam nimic! Doar când vă aflaţi aici vă priveam şi asta-mi ajungea. Era partea mea de fericire.

Pardaillan, foarte palid, asculta glasul întretăiat de lacrimi care-i aducea prima mărturisire a unei dragoste pe care o simţea de mulţi ani.

Huguette nu-şi mai asculta decât inima care, în sfârşit, îşi spunea aleanul:

— Vedeţi, Pardaillan, viaţa dumneavoastră era viaţa mea. Dacă n-ar fi vorba decât de unele fapte pentru care aţi putea fi pedepsit cu închisoare, aş fi liniştită, pentru că aş izbuti să vă scot, de acolo. Viu, sau deţinut ca şi altădată la Bastilia, aş putea trăi… şi mi-aş spune: „O să scape cu siguranţă. Dacă n-o să poată singur, am să-l ajut eu! …”

— Huguette, draga mea Huguette, dar tocmai despre aşa ceva e vorba!

— Nu, nu, or să vă omoare, Pardaillan! Înfăţişarea şi pregătirile îmi arată că sunteţi hotărât să vă lăsaţi ucis în această luptă!

— Hotărât să mă apăr, asta-i tot. La naiba, crezi că e plăcut să intri la Bastilia?

— Nu, Pardaillan! Din Bastilia se mai iese, dar dintr-un mormânt, nu!

— Hm! Se iese… se iese… nu întotdeauna, draga mea!

— Este deci atât de grav ceea ce aţi făcut?

— Nu e grav deloc. Cum cred că ţi-am spus, eu n-am făcut nimic. I-am împiedicat doar pe alţii să facă. Dar, în sfârşit, îţi mărturisesc că cele opt sau zece luni pe care le meritam mă îngrozesc şi că vreau mai bine să risc totul pe o carte.

Pardaillan, vorbind doar de opt sau zece luni de închisoare de care se temea, era admirabil.

— Să rişti totul pe o carte, repetă Huguette, asta înseamnă să mori. Pardaillan, lăsaţi-mă să murim împreună, căci dacă veţi muri, viaţa nu va mai avea nici un rost pentru mine! …

Hohotele de plâns o împiedicară să continue.

— Destul, Huguette, destul! exclamă Pardaillan cu glas scăzut şi tremurător. Eşti aceea pe care am iubit-o cel mai mult după acel biet înger pe care l-am pierdut… Tu eşti aceea pe care inima mea ar alege-o, dacă această inimă n-ar fi murit odată cu Loďse… Tu n-ai să mori… şi nici eu! … Huguette, după ce am să scap din păcătoasa asta de treabă… vom îmbătrâni împreună povestind în serile de iarnă, despre domnul de Pardaillan, tatăl meu, care te-a iubit atât…

O privi pe Huguette pe furiş! Nu mai plângea, dar mâinile ei împreunate păreau să continue o rugăciune.

„O, tată”, îşi spuse Pardaillan, în timp ce fruntea i se împurpura de flacăra mândriei şi a sacrificiului. „O, tată, dumneata care m-ai învăţat cum trebuie să te baţi şi să mori, dumneata vei asista la predarea mea!”

În clipa aceea, îşi trase spada şi o frânse pe genunchi.

— Ce faceţi? tresări Huguette.

El apucă pumnalul şi-l aruncă departe, izbucnind în râs.

— Vezi bine, scumpa mea, mă supun bunelor tale sfaturi. Am să mă las arestat. Pentru câteva luni de închisoare, n-are rost atâta luptă. Vreau să trăiesc, Huguette! … Vreau să trăiesc pentru că mi-ai dovedit că viaţa mai poate fi frumoasă şi plăcută pentru mine! Aşteaptă-mă deci liniştită şi încrezătoare… Îţi garantez că n-am să mucegăiesc în Bastilia lor…

Apoi, Pardaillan începu să dărâme maldărul de lucruri pe care-l ridicase în faţa uşii, pe care o deschise chiar în clipa când din stradă se ridica un strigăt uriaş:

— De Guise! De Guise! Trăiască marele Henri!

Într-adevăr era de Guise care, în mijlocul unei strălucite escorte, se oprise în faţa peronului hanului Devinicre.

Uşa fusese deschisă brusc şi Pardaillan apăru pe peron. El se întoarse spre Huguette, îşi ridică pălăria cu un gest larg şi rosti zâmbind:

— La revedere, draga mea gazdă… pe curând! …:

Apoi, punându-şi înapoi pălăria, palid, dar înflăcărat, se întoarse cu faţa spre stradă şi coborî treptele peronului. Guarzii, arcaşii, archebuzierii îngrămădiţi acolo, gentilomii călare, cu de Guise în mijlocul lor, mulţimea de la ferestre, toată gloata care urla, făcu dintr-odată linişte. Îl priveau pe Pardaillan cu veşmintele sfâşiate şi însângerate coborând peronul şi îndreptându-se spre ducele de Guise. Atunci i se auzi glasul puternic, puţin ironic şi pătruns de milă:

— Monseniore, mă predau! …

De Guise rămase un moment ca împietrit. Pardaillan, cu capul sus, îl privea drept în faţă. Ducele aruncă în jurul lui priviri bănuitoare. Tăcerea deveni înfricoşătoare.

— Nu vă temeţi, monseniore, nu-i nici o capcană, rosti atunci Pardaillan.

Iar aceste cuvinte. „Nu vă temeţi”, pronunţate de un om singur, rănit, dezarmat, adresate unui alt om, înconjurat de cinci sute de guarzi, aveau în ele atâta cutezanţă, încât de Guise păli, ca şi cum omul acela l-ar fi pălmuit pentru a doua oară. Făcu un semn.

Îndată, Pardaillan fu înconjurat de oameni înarmaţi şi numai după aceea, când cavalerul dezarmat, rănit şi singur se găsi sub paza a patru şiruri de guarzi, de Guise rosti:

— Vă predaţi, domnule! Cine-mi spunea că sunteţi de neînvins, un neîmblânzit! Pe legea mea, domnilor, vă găsesc ridiculi cu arcaşii voştri: ca să-l prind pe domnul nu era nevoie decât de un simplu ofiţer de poliţie…

Pardaillan îşi încrucişă braţele. De Guise ridică din umeri.

— Haideţi, zise el, venisem să văd un cavaler viteaz… Guarzi, duceţi-l la Bastilia… Sunt foarte mâhnit că m-am deranjat ca să nu văd decât un laş prăpădit.

Pardaillan începu să zâmbească, dar zâmbetul era livid. Întinse un braţ şi cu un deget arătă obrazul ducelui. Apoi, cu glas liniştit, spuse:

— Credeam că mă predau unui călău. Dar m-am înşelat. M-am predat lui Henri Pălmuitul. Nu mă scăpaţi din mână, Henri de Lorraine, atâta vreme cât puteţi! Ucideţi-mă, atâta vreme cât mă puteţi asasina. Şi, dacă credeţi în Dumnezeu, căruia acum şaisprezece ani i-aţi oferit douăzeci de mii de cadavre nevinovate, dacă credeţi în acel Dumnezeu pe care-l propovăduiţi ca să furaţi un tron, atunci rugaţi-vă fierbinte lui, căci jur pe numele tatălui meu că, dacă nu mă veţi ucide, eu vă voi ucide! Iar cuvântul acela pe care mi l-aţi aruncat în obraz, îl prind din zbor şi am să vi-l înfund în gâtlej cu vârful pumnalului meu! … Guarzi, înainte! …

Pardaillan porni, înconjurat de archebuzierii care păreau a fi conduşi de el, atât de repede ascultaseră de comanda lui.

Capitolul 43

Consiliu de familie.

De Guise porni spre palatul lui. Porunci ca porţile să fie închise fără întârziere. Avea nevoie să se liniştească, să chibzuiască asupra celor văzute. Era limpede că Parisul se afla la capătul răbdărilor. Trebuia găsit ceva cu care să-l ocupe şi să-l distreze.

De Guise intră în vastul său cabinet. Era urmat de Maineville şi de Bussi-Leclerc, favoriţii lui.

— Dar nu-l văd pe Maurevert, spuse el.

— Monseniore, răspunse Maineville, Maurevert digeră… răzbunarea cu care s-a delectat adineauri, dacă nu înăuntrul hanului, cel puţin în faţa acestuia.

— Ah, da! … Are o ură, o ură veche împotriva lui Pardaillan. Ei bine, acum e mulţumit? Va fi şi mai mulţumit mâine şi, oricât ar fi de nesăţios de răzbunare, mă însărcinez să-l potolesc pentru un timp.

— Drace! Dar ce lăcomie, monseniore! exclamă Maineville. Mai cu seamă după întâmplarea de pe colina Saint-Roch…

— Aia cu aripile morii? completă de Guise râzând…

— Da. Ei bine, credeam că eu am cel mai mare necaz pe nefericitul de Pardaillan. Dar iată că Leclerc n-a lăsat să treacă o zi de la Dumnezeu fără să aprindă o lumânare la Notre-Dame, pentru ca Sfânta Fecioară să-l ajute să se răzbune. E adevărat, Bussi?

— Da, e adevărat! răspunse Leclerc. Şi sunt tare supărat că l-am văzut pe caraghios predându-se. Pierd astfel o duzină de ducaţi cheltuiţi pe lumânări de ceară de prima calitate.

— Ai să-ţi adresezi plângerea Sfintei Fecioare, când o să ajungi în rai, glumi deGuise.

— Deci, continuă Maineville, Leclerc şi cu mine aveam o ciudă serioasă împotriva blestematului de Pardaillan. Dar ciuda noastră nu era nimic pe lângă aceea a lui Maurevert, care e pornit ca un mistreţ. L-am văzut, monseniore, în clipa când fanfaronul s-a aşezat el singur printre guarzi ca un simplu borfaş care se predă oamenilor agiei. Maurevert mă apucase de braţ de-mi venea să ţip şi a spus: „Iată cea mai frumoasă zi din viaţa mea”. Iar când Pardaillan fu dus de acolo, el sări de pe cal. Când l-am întrebat unde se ducea, mi-a arătat spre prizonier şi a pornit în urma guarzilor.

— Ei bine, să-l lăsăm deci pe Maurevert să se desfete şi să ne ocupăm de bravii noştri partizani ai Ligii. Trebuie să luăm o hotărâre.

— Da, frate, rosti în acea clipă o voce aspră, e timpul să luăm o hotărâre.

Văzură atunci intrând un bărbat care rostise cele auzite şi care, de câtva timp, întredeschisese uşa.

— Louis! exclamă Henri de Guise.

— Şi Charles! adăugă un al doilea personaj, care pătrunse în sală suflând din greu ca un bou.

— Şi sărmana micuţă Catherine! se auzi o voce femeiască, şireată şi blândă în acelaşi timp.

— Iat-o şi pe mama dumitale, Henri! adăugă o voce tot femeiască, dar gravă, cu rezonanţe triste.

Ducele de Guise, la vederea celor patru personaje sosite, făcu un semn lui Maineville şi Bussi-Leclerc care, înclinânduse adânc, dispărură.

— Dragă frate, soră şi mamă, li se adresă atunci ducele, fiţi bineveniţi. Nimic nu-mi poate fi atât de scump ca vederea întregii familii întrunite, într-o împrejurare în care e în joc gloria numelui nostru şi în care familia, al cărei cap sunt, poate cuceri primul loc din lume.

— Tocmai asupra acestei cuceriri trebuie să hotărâm, zise mama lui de Guise. N-ai de făcut decât un singur pas, dar văd că şovăi să-l faci. Dacă nu-l vei face, Henri, suntem pierduţi cu toţii.

Ducele de Guise păli. Apoi, simţind că venise momentul unei explicaţii decisive, îi invită pe musafiri să ia loc în fotolii, aşezându-se şi el:

— Să discutăm, deci, mamă, zise el, căci ştii că sunt gata mai curând să mor decât să vă ştiu ameninţaţi de o primejdie ivită din vina mea…

Cele patru personaje se aşezară. Erau: Louis de Lorraine, cardinal de Guise; Charles de Lorraine, duce de Mayenne; Marie-Catherine de Lorraine, ducesă de Montpensier şi Anne d’Este, ducesă de Nemours, văduva lui François de Guise, ucis de Poltrot de Méré în asediul oraşului Orléans.

Aceste cinci personaje se adunaseră, aşadar, în marele cabinet. Să asistăm la acest consiliu de familie unde trebuiau hotărâte atâtea evenimente ce aveau să ducă la o catastrofă.

Ducesa de Nemours luă loc în marele fotoliu al fiului său. Era aşezată cu spatele la fereastră şi în faţa unui imens portret al lui François de Guise. Copiii erau adunaţi în jurul ei.

Cardinalul de Guise vorbi primul şi spuse:

— Am primit, de la aceea care ne conduce, porunca de a aştepta la Notre-Dame venirea fratelui meu Henri. Pregătisem tot pentru ceremonia încoronării. Şase cardinali şi doisprezece episcopi trimişi de sanctitatea-sa Fausta mă

înconjurau. Trei sute de preoţi, decani sau vicari, erau gata să se împrăştie în tot Parisul ca să anunţe fericita veste. Totul era gata: numai fratele meu n-a fost gata, pentru că n-a venit la Notre-Dame!

Henri se încruntă, dar ducele de Mayenne luă imediat cuvântul.

— Pe legea mea, am venit de la Auxerre la Paris în galop mare, după primirea unei misive trimisă de frumoasa Fausta. Am ajuns devreme, pentru că am putut dispune de două mii de luptători pe străzi şi pentru că eu personal, cu o mie de buni suliţaşi, am luat poziţie înăuntrul Luvrului. Dar l-am aşteptat zadarnic pe fratele meu.

— Aveam cinci sute de târgoveţi şi oameni din popor în piaţa Grčve, zise la rândul său ducesa de Montpensier. Aceşti oameni cumsecade primiseră un cuvânt de ordine de la incomparabila noastră Fausta. Ea mi-a făcut semn. Am strigat: „Trăiască regele!”, iar oamenii au strigat şi ei cât i-a ţinut gura: „Trăiască regele! …” Dar n-am văzut nici un rege!

— Parisul s-a îmbătat de entuziasm, rosti Mayenne ştiţi cât de rău este la beţie.

— Parisul! Parisul! izbucni Henri. Nu vorbiţi decât de Paris. S-ar spune, ascultându-vă, că regatul Franţei începe la poarta Bordelle ca să se termine la poarta Montmartre! Să mă duc la Notre-Dame ca să fiu încoronat? De acolo să mă îndrept spre Luvru ca să decretez răsturnarea dinastiei Valois! Era posibil. Era uşor, prea uşor! Dar cu provinciile, ce faceţi cu ele? Dar parlamentele lor care mă arată ca pe un aţâţător la tulburări şi răzmeriţe, cu ele ce faceţi? Vreau să fiu rege, atât pentru mine cât şi pentru voi. Dar, pentru Dumnezeu, vreau să fiu un adevărat rege care-şi ocupă locul său legitim şi nu ca un hoţ care smulge coroana unei Frânte răsculate. Iar Caterina de Medici îmi oferă această posibilitate. La capătul puterilor şi văzând în fiul său, Henri, pe ultimul reprezentant al dinastiei de Valois, ea preferă totuşi pe un de Guise unui Navarre! Caterina care-şi ştie

fiul condamnat, ros de o boală necruţătoare, Caterina m-a rugat să aştept un an, nu mai mult de un an! Să aştept, spun, moartea fiului său, să-i acord acestui fiu un an de linişte! Aveţi voi să-mi oferiţi ceva mai bun?

Vorbind astfel, bărbatul cu obrazul brăzdat de o cicatrice o privea pe ducesa de Nemours. Dar mama familiei de Guise, cu coatele sprijinite pe braţele fotoliului, cu bărbia proptită într-o mână, îşi pironise ochii asupra portretului soţului ei.

— Vorbiţi, continuă Henri nerăbdător. Haide, Louis, ce ai de spus?

Cardinalul exclamă:

— Vin de la Troyes. Poporul s-a grăbit să mă întâmpine. Magistraţii comunali au fost spânzuraţi. Cei câţiva moşieri credincioşi lui de Valois au fugit. Am poruncit să fie aleşi noi magistraţi comunali. O garnizoană de două mii de militari susţine poporul revoltat şi trecut de partea lui de Guise. Provincia Champagne, răsculată în întregime, te aclama. Furtuna se întinde şi cuprinde Picardie şi Artois. Normandie va urma şi ea. Henri! Henri! Am aprins un foc primejdios. Acum când el mistuie stirpea lor putrezită, curăţă regatul şi nimiceşte erezia. Când îi distruge pe Valois, atunci când poporul Franţei te cheamă şi te cere, tu ne propui să stingem acest foc, să respingem flacăra nădejdii acestui popor… Uite ce e… Mi-e milă de tine! … Plec! …

Şi făcu câţiva paşi spre uşă.

— Rămâi, Louis! strigă atunci ducesa de Nemours.

Cardinalul se opri scurt, căci pe vremea aceea autoritatea mamei în familie nu era discutată.

— Rămâi frate, zise şi cel cu obrazul brăzdat. Oricare ar fi hotărârea pe care o vom lua, ea trebuie luată în comun. Cu voi, sunt totul. Fără voi nu mai sunt mare lucru.

Cardinalul, măgulit de a fi umilit orgoliul neîmblânzit al fratelui, îşi reluă locul, spunând:

— Dealtfel, dragă Henri, am să-ţi spun un lucru care te va face să-ţi schimbi părerea: Valois este departe de a fi atât

de bolnav pe cât pretinde maică-sa. N-are deloc intenţia să moară. Ce-ai spune dacă în loc de un an, va trebui să aştepţi cinci, sau chiar zece ani?

— După trecerea unui an, răspunse pe loc ducele, îmi reiau libertatea de acţiune, nu mai sunt legat de nici un jurământ…

Mama lui de Guise săgeta atunci cu privirea ei limpede pe fiul mai mare. Şi, cu un glas înfundat, în care se ghicea o ură învechită, pe care anii n-au putut-o astâmpăra, mama lui de Guise rosti:

— Henri, zise ea, iată portretul tatălui vostru şi mă puteţi crede că însăşi spiritul lui mă însufleţeşte. Portretul acesta, dacă ar putea vorbi, ar spune: „Eu, fiule, am fost asasinat josnic de unul din acei ticăloşi de hughenoţi care insultă Biserica şi au lovit în mine pe servitorul hotărât al lui Dumnezeu. În numele Bisericii batjocorite, în numele sângelui meu vărsat, cer răzbunare, fiule! …”

— Am făcut noaptea. Sfântului Bartolomeu, răspunse Henri cu glas întunecat şi am omorât douăzeci de mii dintre ei…

Mama lui de Guise făcu un gest larg.

— Trebuie, reluă ea, ca secta să fie pe deplin exterminată. Iar pentru îndeplinirea acestei mari opere, regatul are nevoie de un rege ca tine, fiule! Dar ştii tu ce se întâmplă chiar în aceste momente când noi discutăm, în timp ce alţii acţionează? … Da, papa i-a blestemat pe eretici! Da, Sixtus i-a excomunicat pe Bourboni şi i-a declarat inapţi să domnească! Dar, ştii tu unde se află acum acest papă viclean şi răsculat împotriva celor sfinte, prefăcut şi poate căzut în ghearele ereziei? … Sixtus al V-lea se află în tabăra regelui Navarrei! Sixtus al V-lea i-a adus lui milioanele destinate nouă! …

— Pe toate blestemele iadului! urlă ducele. Dacă-i aşa…

— Aşa e! continuă mama familiei de Guise cu un glas încă şi mai plin de ură. Şi, aşa cum vă spuneam la intrarea mea aici, suntem pierduţi cu toţii! Dacă nu le-o luăm înainte,

dacă nu punem stăpânire pe coroană înainte ca navarrezul să şi-o pună pe cap, aceasta va însemna moartea noastră, a tuturor!

La auzul acestor cuvinte ducele se ridică, trase pumnalul din teacă şi aruncă în jur o privire de nebun, ca şi cum ar fi vrut să-şi apere mama împotriva călăului de care vorbise ea. Ducesa de Nemours, ridicându-se şi ea, îl apucă de braţ, îi smulse pumnalul din mână şi strigă:

— Fiule, salvează-te pe tine, salvează-ne pe noi, salvează religia! Jură pe această armă, care este şi o cruce, că-i vei ataca pe necredincioşi şi-i vei lovi pe eretici, chiar dacă-i cheamă de Valois! termină mama lui de Guise cu un glas surd. Jură, fiule!

— Jur! zise ducele cu un accent care nu mai lăsa nici o îndoială asupra hotărârii sale.

Apoi, toţi îşi reocupară locurile şi se priviră, livizi. Ceea ce juraseră acolo însemna asasinarea lui Henric al III-lea de Valois, regele Franţei.

— Totul e să ştim acum în ce fel vom săvârşi această treabă, spuse Mayenne.

— Asta mă priveşte pe mine, interveni ducesa de Montpensier cu un zâmbet ciudat.

— Operaţia propusă de ilustra noastră mamă mi se pare posibilă, exclamă Mayenne, mă grăbesc s-o spun. Şi aş zice chiar că nu văd altă ieşire. Desigur, trebuie ca Valois să moară. Numai că în jocul acesta, cine nu izbuteşte să omoare fără greş este ucis la rândul lui. Iată de ce întreb cum vom face.

— Iau totul asupra mea, repetă frumoasa ducesă cu un ton care atrase de data aceasta atenţia celui însemnat cu o cicatrice.

— Altceva, continuă Mayenne, fără să acorde importanţă sorei sale. Să presupunem că acţiunea s-a terminat. Valois a căzut sub loviturile noastre, Valois e mort şi îngropat. Ce suntem noi ceilalţi, nu numai în ochii celor din regat, dar mai ales în faţa regilor învecinaţi cu noi?

Nişte ucigaşi! Conchid, deci, că nu un de Guise trebuie să-l omoare pe Valois. Ce părere ai, mamă?

— Vorbeşte, Marie! zise mama lui de Guise.

Frumoasa şi micuţa ducesă, zâna cu foarfecele de aur, scuturându-şi zulufii blonzi, zâmbitoare, vioaie, pronunţă următoarele cuvinte, cu buzele ei roze:

— Tot ce a spus burtosul de Mayenne este plin de bun-simţ…

Mayenne roti nişte priviri mânioase, căci acest sceptic avea un punct vulnerabil: nu voia să fie luat peste picior din cauza grăsimii.

— Explică-te mai limpede, soro! i se adresă cardinalul.

— E foarte simplu, răspunse Marie de Montpensier, cunosc pe cineva care vrea să-l ucidă pe Valois. Zic: vrea! Adică şi-a închinat toată existenţa spirituală acestui scop… Braţul lui nu va şovăi. Inima lui nu va tremura.

— Îl urăşte, deci, într-atât pe Valois? întrebă ducele.

— El? … Nu! … Iubeşte, asta-i tot. Iubeşte o femeie care-l urăşte pe Valois. Iată de ce el va izbuti acolo unde un duşman al regelui ar putea să greşească. Printre atâtea braţe pe care am putea să le înarmăm, acesta nu va da greş. Căci în dragostea lui, vedeţi, este în stare să se ia la harţă şi cu Dumnezeu, să-l înfrunte. Dar ce spun? Un înger al Domnului a încredinţat acestui om pumnalul cu care trebuie să-l omoare pe Valois! Omul acesta, mistuit de flăcările patimii, aşteaptă şi se roagă în fundul unei mănăstiri. El aşteaptă ca îngerul să se întoarcă şi să-i spună: „Loveşte! A venit momentul! Loveşte!”

Marie de Montpensier izbucni în râs şi adăugă:

— Sunt în situaţia fericită, fraţilor, de a-l cunoaşte de aproape pe acest înger. La un semn al meu, îngerul se va duce la Jacques Clément, călugărul ucigaş, şi-i va spune: „Loveşte!”… Iar Jacques Clément va lovi.

— Jacques Clément! … Călugărul! … murmură Henri de Guise. Da, înţeleg! Omul acela care, într-o seară, în fundul insulei Cité, în hanul „La Teascul-de-Fier…”

— Sst, frate! rosti Marie care nici nu roşi la amintirea scenei de orgie evocată de duce. Sst!

— Şi spui că omul acela e pregătit?

— Pumnalul sfinţit, încredinţat lui de înger, de atunci nu-i mai lipseşte de la brâu.

Ducele de Guise căzu un moment pe gânduri. Ar fi preferat poate să lovească chiar el.

— Ei bine? întrebă Marie de Montpensier. Pot să-i fac semn îngerului?

— Da, mormăi răstit ducele de Guise. La urma urmei, puţin interesează braţul care loveşte, dacă arma izbuteşte să ucidă!

Capitolul 44

Tigrul îndrăgostit.

Era aproape de unsprezece noaptea. Parisul dormea. Ducele de Guise se plimba în sus şi în jos, cu un pas rar şi greoi, în marele cabinet unde se ţinuse consiliul de familie şi unde fusese hotărâtă asasinarea lui Henric al III-lea.

De la plecarea fraţilor, a sorei şi a mamei sale el visa, iar gândurile lui mohorâte puteau fi rezumate astfel: „Să fiu rege! … Da, fără îndoială, va fi minunat. Da! Dar aceasta mă va mâna în afara Parisului şi mă va îndepărta de mica ţigăncuşă. Ah, pentru a mă apropia de tron, trebuie să mă îndepărtez de Violetta”! …

Doi oameni, rămaşi lângă de Guise la acea oră târzie, în picioare. Într-un colţ al încăperii, aşteptau ca ducele să-i elibereze şi ei să se retragă. Erau Maineville şi Bussi-Leclerc.

— Se gândeşte la coroană regele nostru! murmură Bussi-Leclerc.

— Da, dar e unsprezece! şopti Maineville şi cu ochii arătă spre orologiul, care tocmai începuse să bată cele unsprezece lovituri.

— Ei, drăcie! … Ne aşteaptă Maurevert!

Bussi-Leclerc rânjea batjocoritor vorbind astfel. Maineville, hotărât, se adresă ducelui de Guise:

— Monseniore…

De Guise păru surprins că-i mai vedea acolo pe cei doi devotaţi.

— Uitasem de voi, zise el, trecându-şi o mână peste frunte.

— E tocmai ceea ce ne spuneam şi noi, zise Maineville, dar nu îndrăzneam să întrerupem… regeasca voastră meditaţie.

— Totuşi, continuă Bussi-Leclerc, întrucât a trecut de unsprezece, îl rugăm pe monsenior să ne elibereze.

— Da, ziua a fost grea şi sunteţi obosiţi…

— Obosiţi? exclamă Maineville. Niciodată nu suntem obosiţi când trebuie să vă servim, dar avem o întâlnire la miezul nopţii.

— O întâlnire de dragoste?

— Monseniore, vă înşelaţi sau, dacă e vorba de o întâlnire de dragoste, ea nu ne priveşte pe noi. Este vorba… Ah, pe cuvânt, întâmplarea e prea nostimă şi, cu toate recomandările lui Maurevert, e bine să ştiţi! … Maurevert se însoară!

— Maurevert se însoară! Dar nu mi-a spus nimic! …

— Dumneavoastră mai puţin ca oricui, monseniore!

— Bine, dar… În sfârşit, voi toţi ceilalţi ştiaţi. De ce nu m-aţi înştiinţat? Nu sunt de acord ca gentilomii în serviciul meu să se căsătorească fără ca eu să fi consimţit…

— Noi n-am ştiut nimic, zise Maineville. În cursul serii, în timp ce eraţi în consiliu, Maurevert a sosit cu o înfăţişare ciudată şi, după ce ne-a cerut să jurăm că vom păstra taina, ne-a anunţat căsătoria sa chiar în această noapte, rugându-ne să luăm parte şi spunându-ne că aventura i se părea chiar şi lui atât de stranie, încât avea nevoie de doi prieteni buni ca noi ca să se asigure împotriva vreunui accident sau unei nenorociri posibile.

— Ia te uită un lucru curios, într-adevăr. Şi cu cine se căsătoreşte?

— Asta nu mai ştim. O vom cunoaşte pe logodnică atunci când o vom vedea… Astfel că, monseniore, dacă ne

îngăduiţi, noi ne vom retrage, Leclerc şi cu mine, ca să fim la Saint-Paul la unsprezece şi jumătate.

— Ei bine, răspunse deodată ducele de Guise, nu numai că vă îngădui să mergeţi la această bizară întâlnire, dar am să vă şi însoţesc! Ce naiba! Vreau şi eu s-o cunosc pe logodnica lui Maurevert.

Rostind cele de mai sus, ducele îşi încinse spada şi îşi aruncă o mantie pe umeri.

— Monseniore, spuse Bussi-Leclerc, cu o anumită şovăială, i-am promis lui Maurevert că nu vom spune nimănui nimic şi mai ales dumneavoastră.

— Fiţi liniştiţi… am să mă descurc să văd totul fără să fiu văzut. La drum, domnilor…

Cei trei oameni ajunseră în scurt timp la Saint-Paul. Bussi-Leclerc şi Maineville pătrunseră în biserică, lăsându-l pe duce sub uşa mare de la intrare, după cum se înţeleseseră pe drum. Brăzdatul rămase nemişcat, ascuns în umbra uşii, răscolit fără voia lui de nu se ştie ce îngrijorare. În clipa aceea, din fundul naosului, ajunse până la el un strigăt de deznădejde, apoi zgomotul unei lupte îndârjite.

— Nu e o conspiraţie, murmură de Guise liniştit, e vorba de un omor. Dar cine este omorât?

Intră. Strigătele, scurte şi înăbuşite, zăngănitul armelor umpleau biserica. În fund, spre altar, în întuneric, se agitau puternic un mănunchi de umbre… Apoi, pe neaşteptate, văzu că cineva e târât şi toată ceata trecu la trei paşi de el… Câteva clipe după aceea, auzi o trăsură pornind în grabă şi înţelese că cineva fusese dus într-o direcţie necunoscută.

O uimire de nedescris îl cuprinse atunci pe de Guise. Într-adevăr, atunci când crezuse că totul s-a terminat, a mai auzit un ţipăt… Un ţipăt de femeie… Şi, îndreptându-şi privirea spre amvon, îl văzu pe preot oficiind la altar şi, îngenuncheaţi, ca doi logodnici, un bărbat şi o tânără îmbrăcată în alb… Bărbatul, mirele, o sprijinea pe tânără cu braţul său şi i se păru lui de Guise, de acolo de unde se găsea, că logodnica se lăsa să atârne mai mult inconştientă

pe braţul lui Maurevert... Căci bărbatul nu putea fi decât Maurevert.

Deodată, ducele tresări. Ceremonia se terminase. Preotul după ce rostise formula de unire se retrăgea. Mirele, Maurevert, se ridica. Atunci, de Guise, în picioare, constata că mireasa era leşinată, poate moartă! Ceea ce luase drept o atitudine duioasă nu era decât poziţia unui corp prăbuşit. În momentul acela, din sacristie, ieşiră două femei. O voce spuse:

— Conduceţi-o la lectică şi să fiu aşteptată.

— Glasul Faustei! murmură ducele.

Maurevert... mirele... n-o însoţea pe mireasă! Cele două femei o apucară pe necunoscuta înveşmântată în alb şi o susţineau, sau mai curând o târau, leşinată. Ele trecură pe lângă de Guise şi la lumina slabă şi difuză din biserică, el o privi atent pe femeia leşinată. Înăbuşi un urlet care i se opri vuind în gâtlej. Era femeia pe care o iubea până la nebunie, micuţa ţigancă, era Violetta...

Biserica se goli în câteva clipe, de Guise reveni din înmărmurirea sa, voia să se avânte, când din fundul amvonului văzu venind spre el doi oameni, din care recunoscu pe unul: Maurevert! Soţul! Mirele Violettei!

Ce însemna oare această ciudată căsătorie? De ce Maurevert se căsătorise cu Violetta? Întrebările acestea îi vâjâiau în cap... Voia să ştie. Trebuia să afle! ... Se retrase înapoi în umbră, trăgând cu urechea la ceea ce spunea Maurevert, sau mai curând la cele spuse de necunoscutul care-l însoţea.

Deoarece Maurevert se mai afla acolo, Violetta, mireasa, nu era, fără îndoială, departe! Avea să afle astfel adevărul. Gâfâind, el ascultă cu încordare şi recunoscu numaidecât glasul necunoscutului... era acelaşi glas care poruncise ca mireasa să aştepte în lectică... era Fausta!

— Deci, ordona Fausta, treci pe la palatul Cité şi primeşti cele o sută de mii de livre promise. Pentru rest, ai încredere în mine! Ducele va fi rege până într-o lună. Atunci o va uita

pe mica ţigăncuşă. Şi, chiar de va afla ceea ce s-a întâmplat, vă garantez eu iertarea. Ce am spus, rămâne spus: vei fi căpitan al guarzilor majestăţii-sale Henric al IV-lea, rege al Lorenei şi al Franţei.

— Ah, doamnă, exclamă Maurevert, clipa când v-am întâlnit rămâne pe veci clipa cea mai binecuvântată din viaţa mea! Cum vă voi putea răsplăti vreodată? …

— Ţi-am spus-o! răspunse Fausta cu un glas întunecat.

— Oh! Fiţi liniştită în ceea ce o priveşte pe micuţă…

— Deci, pleci?

— Plec. Dar ştiţi că înainte de a părăsi Parisul trebuie să mai văd pe cineva.

— Du-te să-l vezi pe omul acela, din moment ce aşa vrei!

— Ah, aş renunţa mai curând la totul, decât să renunţ la plăcerea de a-l vedea în lanţuri, în sfârşit în puterea mea! …

— Bine. Între timp eu voi veghea asupra… soţiei.

— Mulţumesc, doamnă! rânji batjocoritor Maurevert. Şi unde o voi regăsi?

— Când vei ieşi din Bastilia, te vei duce în afara Parisului, la stareţa benedictinelor din Montmartre. Ea are să-ţi înapoieze soţia… şi-ţi va comunica ultimele mele instrucţiuni. Pleacă…

De Guise văzu cum Maurevert se înclină adânc în faţa Faustei, îi sărută mâna şi apoi ieşi grăbit. Ştia acum unde o va regăsi pe Violetta. Mai avea două sau trei ore în faţa lui şi, deci, mai aşteptă.

Fausta se îndreptă spre lectica înconjurată de doisprezece călăreţi, dintre care unul purta o torţă. Restul străzii părea pustiu.

Trăsura porni împreună cu escorta şi dispăru curând în fundul străzii Saint-Antoine. Fausta rămase singură pe jos şi făcu câţiva paşi şovăielnici spre Bastilia, apoi, brusc, se opri oarecum nehotărâtă. În momentul acela ducele se apropie de ea.

— Doamnă şi mult iubită suverană, străzile Parisului sunt puţin sigure la această oră. Vă aflaţi de prea puţină vreme

la Paris ca s-o ştiţi. Dar eu, care ştiu, am datoria să vă ofer sprijinul braţului meu şi să vĂ. Apăr cu spada mea…

Fausta nu dădu nici un semn de surprindere.

— Duce, răspunse ea cu seriozitate, ştiţi că sunt o fiinţă pe care nimic n-o poate ataca şi că pentru mine nu există primejdie în aceste străzi, chiar pline de borfaşi. Spada muritoare pe care mi-o oferiţi este puţin lucru faţă de spada spirituală nemuritoare de care pot dispune… Duce, ieşiţi din această biserică, continuă ea arătând spre Saint-Paul…

Nu era o întrebare. Fausta afirma ca şi cum ar fi fost sigură. Totuşi, nu ştia nimic.

— Da, doamnă, răspunse de Guise şi tocmai pentru că ies din această biserică…

— Ei bine, hai să ne întoarcem acolo, întrerupse Fausta. Ar fi poate mai bine ca ceea ce avem să ne spunem să se petreacă sub privirile Domnului…

Iar Fausta, hotărâtă, se îndreptă spre Saint-Paul, unde intră. De Guise, pradă iritării şi temerii, o urmă până la altar, unde ea se opri. Fausta luă atunci mâna lui de Guise şi cu o voce aspră, răguşită, ameninţătoare, rosti:

— În numele Sfintei Treimi: Jur pe Dumnezeul făcător al lumii, cu mâna pe Evanghelie şi sub pedeapsa anatemei şi afuriseniei veşnice, că am intrat în sfânta asociaţie catolică, în urma formulei ce mi-a fost citită cinstit şi sincer, fie pentru a comanda, fie pentru a mă supune poruncii altora.

Asociaţia prinţilor, seniorilor şi gentilomilor catolici trebuie să fie constituită şi este constituită, cu scopul de a restabili în întregul ei legea Domnului, să readucă şi să menţină sfânta slujire a acestuia în forma şi în felul prevăzut de sfânta Biserică catolică, apostolică şi romană, lepădându-mă şi renunţând la toate ereziile contrarii.

Era formula Ligii al cărei şef suprem era de Guise.

Fausta lăsă să cadă mâna lui de Guise.

— Iată ceea ce ai jurat, zise ea.

— Şi ceea ce sunt gata să jur din nou.

— Bine! continuă Fausta. Acum, duce, o întrebare: cunoşti pedeapsa prevăzută în tratatele noastre pentru orice catolic care se căsătoreşte cu o eretică?

— Pedeapsa cu moartea! răspunse de Guise cutremurându-se.

Întunecat, zguduit de gânduri contradictorii, bărbatul era totuşi hotărât s-o urmărească pe Violetta.

Dar cum? S-o rupă în mod brutal cu Fausta? Fausta era însuşi izvorul puterii sale. Ea ţinea Liga în mâinile ei mici datorită unor fire invizibile!

Să renunţe la Violetta? La gândul acesta simţea cum urlă mânia în el şi capul i se pierde în combinaţii inspirate de nebunie. Fausta urmă:

— Pedeapsa cu moartea va fi aplicată nu numai celui ce se căsătoreşte cu o eretică, dar şi aceluia ce, prin contactul cu o eretică, devine la rândul lui demonic. Este adevărat?

— Legile acestea, răspunse de Guise cu glas aspru, ştiţi foarte bine, doamnă, au fost făcute ca să-i menţinem pe partizanii de rând într-o supunere absolută. Ştiţi că noi, cei ce gândim, care suntem în frunte, nu ne putem supune unor asemenea servituţi! …

— Duce, dumneata vorbeşti aşa? întrebă surd Fausta. Dumneata, şeful! Dumneata, regele de mâine! Ai jurat, duce! Dacă jurământul dumitale nu mai e valabil, spune-mi! Dacă cuvântul unui de Guise n-are nici valoarea cuvântului oricăruia dintre ultimii partizani ai Ligii, spune-mi, ca să se ştie! Şi se va şti! … Vorbeşte, duce. Un singur cuvânt, unul singur: eşti sau nu eşti un sperjur? …

De Guise tremură. Într-o străfulgerare văzu Parisul răsculat împotriva lui.

— Pe viul Dumnezeu, răcni el, nimeni nu va putea spune că Henri de Lorraine nu şi-a făcut datoria. Dar aceea pe care o iubesc nu este o eretică! …

— Aceea pe care o iubeşti! Vorbeşti de ţiganca Violetta, nu-i aşa? Ei bine, ascultă! … În seara duminicii Sfântului Bartolomeu, acum şaisprezece ani, duce, pe la ora

unsprezece, un grup de buni catolici a ocupat un palat situat în insula Cité, în faţa catedralei Notre-Dame.

— Îmi amintesc, spuse ducele, care se înfioră la amintirea îngrozitoarelor scene evocate de Fausta.

— Bine... Începând din ajun cutreieraseşi Parisul ca... un înger ucigaş şi pe unde ai trecut sângele a curs, incendiile se aprindeau şi cadavrele se îngrămădeau...

Ducele lăsă să-i cadă pe piept capul livid şi murmură:

— Coligny! Rohan! Condé! Montaigues! ...

— Montaigues! interveni Fausta. Acesta ţi s-a părut, fără îndoială, cel mai de temut. Crima lui era mai crudă, probabil! Erezia lui mai înrădăcinată! Căci moartea nu ţi s-a părut o ispăşire îndestulătoare! Ai găsit o altă pedeapsă potrivită lui Montaigues! Şi, pentru că sufletul lui era întunecat, ai hotărât ca el să-şi sfârşească viaţa în întuneric. La un semn al tău, lui Montaigues i s-au scos ochii! E adevărat?

— E adevărat! răspunse de Guise într-un oftat, care era poate mărturisirea unei remuşcări...

— Bine... Ştii cum a murit acest Montaigues. Ştii că el a transmis în sufletul fiicei sale toată ideea ereziei care-i mânjea fiinţa. Ştii la ce crimă dezgustătoare a împins-o pe Léonore şi că fata aceasta a îndrăznit să-l învinuiască pe episcop că i-ar fi fost iubit... Ştii că Léonore de Montaigues a adus pe lume o fiică de trei ori blestemată, care s-a născut sub spânzurătoare.

— Ce o să mai aflu acum? gâfâi de Guise.

— Ceea ce ai şi început să înţelegi, răspunse Fausta: că Violetta este fetiţa de sub spânzurătoare!

— Fiica Léonorei de Montaigues? bâigui ducele.

— Da! înţelegi acum! Din fericire eu stau de veghe. Am izbutit s-o duc pe această fată de neam afurisit până aproape de rug.

— Îndurare pentru ea! ... Oh, n-o ucideţi! Nu trebuie să moară... căci voi muri şi eu!

— Îmi inspiri milă, duce! … Voi aştepta deci ca să ordon executarea ei, până ce se va găsi un leac destul de puternic, cu care să fii vindecat…

— Dar de ce această căsătorie? strigă ducele. De ce Maurevert a devenit soţul Violettei? Ceea ce e valabil pentru mine, pentru el nu e? Maurevert n-a fost dezonorat? … Ah! Să se ferească de mine! …

— Lasă-ţi în pace pumnalul, zise Fausta. Trebuie să-ţi servească să-i loveşti pe duşmani, nu pe cei mai devotaţi slujitori… Maurevert a consimţit la acest simulacru pentru a o îndepărta de dumneata pe ţiganca eretică… Dar Maurevert nu va fi soţul Violettei…

— Atunci ce va fi el pentru ea?

— Va fi temnicerul ei! …

De Guise chibzuia. Din tot ceea ce-i spusese Fausta, el reţinuse un singur lucru, dar lucrul acela îl răscolea şi îi inspira un fel de groază.

Da, era adevărat! El fusese, cel ce i-a aplicat lui Montaigues înfiorătoarea tortură a orbirii. Şi acum el o iubea pe fiica acelui om! …

Fausta îl împinsese într-o dilemă: să renunţe sau la Violetta sau la coroană! Iar de Guise nu voia să renunţe nici la una, nici la cealaltă. Trebuia să câştige timp.

— Mi-aţi amintit de jurăminte, spuse el în sfârşit, vreau să vă cer şi eu unul. Sunt gata să le respect pe ale mele. O socotesc pe ţigancă drept eretică. Cred şi sper ca prin atotputernica voastră intervenţie să mă vindec de această dragoste… Dar la rândul vostru, juraţi-mi că Maurevert nu va deveni soţul acestei tinere.

— V-o jur, duce. Violetta nu va fi nici mireasa lui Maurevert şi nici a altcuiva, până-n momentul când, personal, în sfârşit vindecat, vei da ordin să fie executată…

Se scurseră câteva clipe de tăcere. De Guise chibzui între timp şi iată cum puse lucrurile la cale în mintea lui:

Violetta fiind prizonieră, va putea s-o găsească oricând va voi. Închisă în mănăstirea din Montmartre, păzită de

Maurevert, ea nu putea să-i scape. Deci, el va servi mai întâi pe Fausta ca să cucerească coroana şi, odată ajuns rege… va avea grijă s-o pună şi pe Fausta la punct.

— Adio, deci, doamnă şi suverană, zise el înclinându-se. Mă bizui pe cuvântul vostru sacru!

Capitolul 45

Revanşa lui Bussi-Leclerc.

Maurevert, după cum spusese, era aşteptat în stradă de Bussi-Leclerc.

— Totul s-a petrecut bine? întrebă acesta, gândindu-se, zâmbind, la prezenţa ducelui de Guise.

— Fără îndoială! răspunse Maurevert mirat. De ce? …

— De nimic! Hai să mergem!

— Da, să mergem! Mă grăbesc să-l văd pe omul meu. Bussi-Leclerc începu să fluiere o melodie de vânătoare şi Maurevert iuţi pasul. Câteva minute mai târziu, ei treceau peste podul mobil şi intrau în Bastilia.

— Iată moşia mea! zise râzând Bussi-Leclerc. Nu e prea veselă. Curioasă idee a avut ducele nostru când m-a numit guvernator al Bastiliei!

— Nu, nu-i vesel pe aici! E chiar îngrozitor, observă Maurevert cu o bucurie răutăcioasă. Unde-i el? … Să ne grăbim! …

— Răbdare, ce naiba! Atenţie! patru guarzi şi un felinar la mine…

Patru soldaţi înarmaţi cu archebuze şi un temnicer, purtătorul unui felinar, răspunseră grăbiţi ordinului.

— Mergi înainte, îi zise Bussi-Leclerc temnicerului. Iar voi, urmaţi-ne, adăugă el adresându-se celor patru archebuzieri.

Traversară mai multe curţi, trecură pe sub bolţi. Bussi-Leclerc mergea fluierând printre dinţi, iar Maurevert era străbătut de fiori, cu toată bucuria sălbatică din inima ce-i zvâcnea puternic în piept.

Ajunseră într-o curte strâmtă, în care se intra după trecerea printr-o poartă cu zăbrele grele. Locul era

respingător. Acolo era înfipt un colos din piatră, al cărui creştet se pierdea în întunericul cerului: era turnul din nord.

— Aici îi punem pe cei mai înrăiţi. Nu-i aşa, Comtois?

Comtois, temnicerul, făcu „da” din cap şi începu să deschidă uşa. O răbufnire de duhoare împuţită îl izbi pe Bussi-Leclerc în obraz.

Comtois începu să coboare. Maurevert, în spatele lui, aruncă o privire cercetătoare în întunecimea în care se cufunda. După el venea Bussi-Leclerc şi la urmă cei patru archebuzieri. Scara se răsucea şi se înfunda ca un groaznic şurub din piatră înverzită. Se opriră la capătul a treizeci de trepte. Aerul era greu de respirat.

Bussi-Leclerc arătă cu vârful degetului o uşă şi spuse:

— Numărul paisprezece!

— Numărul paisprezece? întrebă Maurevert uluit.

— Ei, da… drăguţul mic duce d’Angoulęme…

— Nu mă interesează ducele d’Angoulęme! răcni Maurevert. Să coborâm! …

Îl împinse din urmă pe temnicer. În clipa aceea ţâşni din fundul carcerei numărul paisprezece un puternic ţipăt înnebunit, care răsună cu sinistre ecouri în toată scara.

Bussi-Leclerc păli. Acest duelgiu şi spadasin fără nici o credinţă n-avea încă un suflet de temnicer.

— Iată numărul şaptesprezece! zise pe neaşteptate Comtois, oprindu-se în faţa unei uşi.

— Deschide! porunci Maurevert cu o voce aspră.

Luă felinarul din mâna paznicului şi cum acesta nu se grăbea atât cât voia el, trase singur la o parte ferecăturile uşii. Aceasta se deschise larg. Maurevert, cu felinarul în mână, înaintă doi paşi în acest fel de groapă care se numea carceră. Slaba lumină a lanternei lumină groapa, ale cărei pietre roase erau pline de inscripţii. Privirea i se opri în fundul carcerei.

Acolo, chiar în zid, în două belciuge înfipte în piatră, atârnau două lanţuri ruginite. Cele două cătuşe de jos

înlănţuiau gleznele unui om. Iar acest om, în picioare, sprijinit de zid, asupra căruia Maurevert ridicase felinarul, îl privea.

Bussi-Leclerc intră şi el, spunând temnicerului să iasă. Maurevert tremura uşor. Îl privea pe prizonier cu un zâmbet de nedescris. Prizonierul zâmbea şi el, dar altfel. Maurevert, după ce-l privi un timp, agăţă felinarul de un cui şi spuse:

— Iată-te deci, Pardaillan. De şaisprezece ani fugim unul după celălalt şi acum, în sfârşit, ne-am întâlnit…

— Bun! exclamă liniştit Pardaillan. Iată-l şi pe domnul Bussi-Leclerc, temnicerul-şef al acestor locuri vesele! …

Maurevert scrâşni din dinţi şi spuse:

— Nu îndrăzneşti nici să mă priveşti, nici să-mi vorbeşti, nobile Pardaillan. Dar eu te privesc şi îţi vorbesc. Pentru asta am venit. Ai să mă asculţi, deci, chiar dacă nu vrei…

— Domnule Leclerc, zise Pardaillan, sabia care vă ajunge la glezne este foarte lungă. Dar e mai puţin lungă decât aceea pe care v-am săltat-o din mâini la moară.

Bussi-Leclerc păli şi bodogăni o înjurătură.

— Grăbeşte-te, urlă el, grăbeşte-te, Maurevert, pentru că nu sunt sigur că n-am să-mi înfig pumnalul în demonul acesta.

— Ei! răspunse Pardaillan. N-o să îndrăzniţi, domnule Leclerc. Pentru că am fost pus în lanţuri numai la picioare, iar de mâinile mele libere vă e frică…

Pardaillan începu să râdă, cu un râs care-i înfioră pe cei patru archebuzieri rămaşi pe coridor.

— Pe toţi dracii! răcni Bussi-Leclerc trăgându-şi spada.

— Lasă-l! Lasă-l! îi ceru Maurevert cu un glas care picura ca fierea. Nobilul Pardaillan are dreptate. Călăul care va veni mâine ar fi prea jignit dacă n-ar avea de torturat decât un cadavru… Atunci…

Pardaillan râdea întruna.

— Domnule Leclerc, continuă el, întrerupându-l pe MaureverT. Ca şi cum acesta n-ar fi existat, domnule

Leclerc, ştiţi că am crezut şi eu în ilustra dumneavoastră faimă de maestru de scrimă de neînvins? Când v-am văzut cu spada în mână în faţa mea, nu m-am putut împiedica să încredinţez bietul meu suflet lui Dumnezeu. Ce nenorocire, mă şi vedeam făcut zob. Tocmai când îmi spuneam aceasta, spada dumneavoastră a început să descrie în aer un arc larg de cincisprezece picioare. Ce salt! Dar şi ce prost am fost crezând că am în faţa mea un maestru, când de fapt nu eraţi decât un poliţist prost… un învăţăcel! …

Bussi-Leclerc spumega. Fiecare cuvânt al lui Pardaillan era o lovitură de pumnal dată orgoliului său.

— Ai să te întâlneşti mâine cu un maestru… al uneltelor de tortură! răcni Bussi-Leclerc.

— Un învăţăcel, continuă Pardaillan, dar mărturisesc că un bun învăţăcel. Se vede că aţi cutreierat tripourile, domnule Leclerc. Da, trebuie să fiu drept: cu încă zece ani de învăţătură aţi ajunge un elev prezentabil, aproape un bun jandarm…

Ironia aceasta smulse maestrului de arme un urlet de furie:

— Mizerabile! M-ai atacat mişeleşte!

Treptat, el uită cu totul adevărata situaţie. Nu mai vedea în Pardaillan decât un maestru care se lăuda că l-a învins. Se credea în sala de arme şi, trăgându-şi spada, începu o demonstraţie.

— Iată, spumegă el, îmi ţineam spada în poziţia treia, aşa… priveşte Maurevert… când…

— Vai, domnule Leclerc, întrerupse râsul înfricoşător al lui Pardaillan, dar ce fel de gardă-i asta? Încheietura mâinii e prea ţeapănă, ce dracu!

— Diavole! vociferă Bussi-Leclerc. Acum îmi dă şi lecţii! …

Împinse spada înapoi în teacă. Era vânăt de furie şi deodată îl ameninţă cu pumnul pe Pardaillan, mormăi o înjurătură, bătu de două ori din picior ca şi cum ar fi răspuns unei provocări şi ieşi din groapa aceea neagră, din

carcera, din peştera aceea îngrozitoare, urmărit de râsul înfiorător al lui Pardaillan.

— Demonul e turbat! strigă Leclerc astupându-şi urechile.

Ar fi plâns. Orgoliul lui sângera din plin. Făcu un semn pentru a ordona archebuzierilor să-l aştepte pe Maurevert şi urcă scara câte patru trepte deodată.

— Aşadar, zise atunci Maurevert, cât mai trăieşti, nobile Pardaillan, ascultă-mă. Eu nu sunt Bussi-Leclerc, şi-ţi mărturisesc că mi-a fost frică de tine. Acum, ferecat în lanţuri cum eşti, nu-mi mai e frică, înţelegi? Omul din faţa ta se numeşte Maurevert… Pricepi? … Acel Maurevert care poartă pe obraz urma loviturii de spadă cu care l-ai plesnit! … Maurevert, care a dat una din ultimele lovituri de moarte borfaşului tău de tată! … Acelaşi Maurevert care a dat acolo sus, pe colinele din Montmartre, acea frumoasă lovitură de pumnal, de pe urma căreia a murit domnişoara de Montmorency, amanta ta! …

Ticălosul studia atent efectul acestor cuvinte.

El nu deosebi nici o tresărire pe obrazul ciudat de liniştit al cavalerului. Pardaillan nici nu-l privea. Îşi ţinea doar mâna dreaptă sub pieptar. La amintirea tatălui său mort în braţele sale, precum şi la evocarea celei care rămăsese pe viaţă statornica sa adorată, mâna i se încleştă, urletul de deznădejde care-i vuia în piept l-a înăbuşit; „Pe tot iadul!” strigă în sinea lui Maurevert şi mai vânăt. „Oare nu mai suferă de pe urma trecutului?”

— M-ai căutat mult, continuă el cu glas tare. Sunt ani şi ani de când alergi după mine. Sunt tot atâţia ani de când eu fug de tine. La urma urmei, m-am întrebat ce ai putea avea să-mi spui… Şi m-am ostenit să pregătesc această întâlnire. Haide, sunt gata să te ascult. Ce ai să-mi spui?

Pardaillan urmărea din ochi zborul înnebunit al unui liliac, care se rotea în spaţiul acela strâmt.

— Să vedem dacă va găsi o cale de ieşire, murmură cavalerul.

Maurevert tremura de furie.

— Bine, zise el. Fii liniştit, Pardaillan. Şi tu ai să ieşi de aici, dar cu picioarele înainte. Nu te vei duce singur la cimitirul executaţilor. Te voi însoţi până acolo… Şi, când voi vedea aruncată ultima lopată de pământ peste cadavrul tău, voi pleca în sfârşit liber şi liniştit. Iar dacă din întâmplare o teamă târzie m-ar copleşi, ei bine, o voi avea pe soţia mea ca să mă liniştească şi să mă consoleze…

Maurevert se opri o clipă. Spera ca de data aceasta să dea o lovitură zdrobitoare lui Pardaillan. Iar dacă acesta nu mai suferea la amintirea trecutului, îl va face să sufere cu întâmplările prezentului.

— E drept, reluă el, să ştii cine-mi este soţia. O cunoşti. Se numeşte Violetta. M-am căsătorit cu ea acum nici un ceas.

Nici o mişcare, nici o clipire a pleoapelor nu-i arătară lui Maurevert că Pardaillan l-ar fi auzit. Dar sforţarea pe care cavalerul trebuia s-o facă în momentul acela ca să-şi stăpânească mişcările obrazului trebuie să fi fost nemaipomenită.

— Când vei fi mort, continuă Maurevert, am să plec cu Violetta. Chiar dacă mă iubeşte, sau nu, puţin mă interesează, e a mea! Dimpotrivă, doresc chiar ura ei, căci voi avea o dublă plăcere să fiu stăpânul acelei fete, cu toată dragostea ei pentru altul… Celălalt este unul din cei mai buni prieteni ai tăi… Ia auzi… ascultă… Îl auzi urlând? … Nu zici nimic?

Pieptul lui Pardaillan se încordă.

— Deci, reluă Maurevert, frumoasa ţigancă îmi poartă numele şi îndată o voi lua cu mine: e bunul meu, proprietatea mea. Deci, asta-i una la mână! Iar micul Valois este colo sus, într-o carceră ca a ta, şi-l poţi auzi urlând.

Maurevert îl supraveghea pe Pardaillan cu coada ochiului, îmbătat de o bucurie fantastică.

Pardaillan zâmbea. Dar Maurevert nu observase că el se sprijinise cu spatele de perete ca să nu cadă.

Maurevert, spumegând, scrâşnind, îşi zgâria obrazul cu unghiile.

„Ah! Diavole! … Am să-ţi smulg eu totuşi un suspin!”

Liliacul ieşise din celulă. Pardaillan murmură:

— E ciudat ce somn îmi e…

Se întinse pe pământ, îşi puse capul pe braţul îndoit şi închise ochii.

Dacă Maurevert ar fi putut să vadă cumplita suferinţă care îl sfâşia pe omul acela, ar fi înnebunit de plăcere. Dar, aruncând snopul de lumină asupra lui, Maurevert văzu că dormea liniştit, cu un zâmbet pe buze.

— La revedere, urlă Maurevert. Pe mâine, sau poate pe poimâine, pentru că vreau să te las să-ţi cloceşti disperarea o zi sau două. Dormi în pace. Mă duc şi eu la culcare… În misterul alcovului ţiganca îşi aşteaptă soţul… Pe curând, Pardaillan! …

Ieşi de-a-ndăratelea, cu ochii pironiţi pe prizonier, sperând să mai surprindă o tresărire, un vaiet, o lacrimă. Liniştit şi zâmbitor, Pardaillan dormea.

Atunci Maurevert şuieră o înjurătură. Urcă grăbit scara, urmat de temnicer şi cei patru archebuzieri. După câteva minute intră în apartamentul lui Bussi-Leclerc.

— Vai de mine! exclamă guvernatorul. Pe coarnele diavolului, dar de unde ieşi că eşti atât de livid?

— Din iad! răspunse Maurevert.

— Înţeleg, rânji Bussi-Leclerc, blestematul de Pardaillan te-a jignit cum a făcut şi cu mine, nu? Ţi-o fi turnat el o mulţime… căci are o limbă ascuţită, derbedeul! Ce ţi-a spus, ia să vedem?

— Nimic! răspunse Maurevert turnându-şi un pahar dintr-o sticlă pe care guvernatorul era pe cale s-o golească. Pentru când a fost chemat călăul?

— Când? Poimâine seară. Marele nostru Henri vrea să vadă cum i se aplică tortura. Tu, nu?

— Fără îndoială. Îl voi însoţi pe duce, aşa cum îl însoţesc peste tot.

Maurevert bolborosi câteva cuvinte de rămas bun şi se retrase. Apoi, odată ieşit din Bastilia, luă neîntârziat drumul

spre Montmartre. Bussi-Leclerc, rămas singur, ridică din umeri şi mormăi:

— Pardaillan trebuie să-l fi ameţit cu insultele! … Pardaillan desigur că m-a atacat mişeleşte la moară… Nu-i cunoşteam lovitura, dar acum i-o cunosc! …

Bussi-Leclerc se culcă. Se pare că a avut o noapte rea, căci îşi trezi de două sau trei ori valetul ca să-i aducă vin. A doua zi îşi petrecu tot timpul în galeria de arme a Bastiliei. Chemă pe rând pe ofiţerii şi maeştrii de scrimă cei mai reputaţi din Paris şi le spuse:

— Am să vă arăt lovitura. Am studiat-o: îl am în mână!

Şi, într-adevăr, ofiţer sau maestru, adversarul nici nu se aşeza bine în gardă, că Bussi, după câteva mişcări rapide, le sălta spada din mână. În ziua aceea faima lui Bussi-Leclerc ajunse la culme.’

— Da, i-a spus Maineville, dar la urma urmei tot ai fost dezarmat într-o zi.

— E-adevărat, răspunse. Bussi-Leclerc scrâşnind din dinţi, dar cel ce m-a dezarmat nu se va putea lăuda cu isprava lui.

Veni noaptea. Leclerc cină cumpătat şi apoi dormi patru ore. După aceea ceru să fie masat şi uns cu ulei ca luptătorii din vechime. În continuare, se odihni un ceas, pe pat, rumegând şi mormăind din când în când:

— Nu trebuie să moară înainte…

Era ceva mai mult de miezul nopţii, când se îmbrăcă cu veşminte uşoare şi elastice. Se înfăşură în mantie şi sub ea ascunse două spade. Apoi îl chemă pe temnicerul Comtois şi, urmat ca şi în ajun de patru archebuzieri, se îndreptă spre celula lui Pardaillan.

La primul subsol părăsi guarzii şi pe temnicer, poruncindu-le să-l aştepte acolo. Apoi, luând în mână felinarul, coborî, intră în celulă şi întinzându-i lui Pardaillan o spadă, îi spuse:

— Domnule, printr-o lovitură vicleană m-aţi dezarmat odată. Sunteţi cu picioarele puse în fiare, e drept, dar lanţurile sunt destul de lungi pentru a vă putea pune în gardă. La rândul meu, vă jur că n-am să fug nici în spate,

nici în lături. Ne aflăm deci la egalitate. Iată o spadă. M-aţi dezarmat, am să vă dezarmez. Şi când voi face să se constate că v-am învins, vă voi sta la dispoziţie, domnule, pentru orice serviciu doriţi după moarte. Gândesc, domnule, că veţi fi atât de nobil ca să nu-mi refuzaţi această revanşă.

— Domnule de Bussi-Leclerc, răspunse Pardaillan, cu un glas care fără voia lui fremăta de o mare bucurie, eram sigur că un om ca dumneavoastră nu va rămâne dator cu o înfrângere atât de umilitoare. După cum vedeţi, nici nu dormeam… VĂ AŞTEPTAM!

Capitolul 46

Monologul lui Pardaillan.

Iată ce-şi povestea în sinea lui cavalerul de Pardaillan, în timpul în care domnul de Bussi-Leclerc se pregătea să coboare în celula lui: „Va veni oare, sau nu va veni? Am citit eu bine pe chipul acela de spadasin o înfumurare rănită? Am înţeles cum trebuie din atitudinile lui binecuvântata ură pe care mi-o poartă? Să sper oare că i-am aţâţat destul această îngâmfare? Doamne-Dumnezeule, dacă într-adevăr exişti, fă astfel ca domnul de Bussi-Leclerc să fie stăpânit de atâta deşertăciune câtă sper eu să aibă, restul, lasă-l în seama mea!

Puteam să nu mă predau? … Singur, aş fi încercat cine ştie ce trăsnaie. Cred chiar că datorită unei asemenea nebunii aş fi fost destul de dibaci ca să scap din hanul Deviničre. Dar se mai afla acolo şi Huguette!

Sărmana Huguette! Nu-i datoram oare atâta lucru? Pentru asemenea dragoste ascunsă, umilă şi devotată, pentru şaisprezece ani de afecţiune nemărturisită, trebuia să-i acord acele puţine clipe de bucurie… şi să nu mor sub ochii ei. Fiindcă nimeni nu poate dovedi că n-aş fi murit. Şi apoi, printre atâtea lovituri pe care le-aş fi primit, unele s-ar fi abătut şi asupra ei! Să fim drepţi, am făcut bine că m-am predat!

Dragostea Huguettei! continuă Pardaillan încruntându-se. Răspunsul meu la această dragoste înseamnă oare o trădare a iubirii pe care o port în mine? Loďse! Te mai iubesc încă? … Iubesc o moartă! Moartă de şaisprezece ani, în braţele mele, aruncându-mi o ultimă privire atât de caldă, încât şi azi îi mai simt mângâierea… Iubesc o moartă! Să însemne oare că întreaga viaţă a inimii mele n-a fost decât o sminteală? …”

Vorbindu-şi astfel, Pardaillan plângea tăcut. El continuă: „Vipera asta (gândindu-se la Maurevert) a izbutit totuşi să mă muşte de câteva ori, făcându-mă să sufăr chinurile unor morţi tragice! Loďse! Violetta! Charles! Sărmane mic duce, care aveai o atât de mare încredere în mine! Prins! Înlănţuit ca şi mine! Şi gemetele acelea care ajung uneori până la mine.”

Un urlet îi umflă gâtlejul. Îşi scutură lanţurile şi încercând să facă unul sau doi paşi, murmurând: ‘ „Ce cer eu în schimbul asasinării Loďsei, al uciderii tatălui meu, pentru Charles pe cale să fie omorât, pentru Violetta ce va fi asasinată, pentru atâtea suferinţe răspândite pe întreg pământul şi adunate aici, în această celulă? Să pot într-o zi să le spun două cuvinte asasinului şi aceleia care pe vremuri i-a procurat arma. Oh, drăguţă Catherine, când îmi dau seama că nici nu m-am gândit la tine! …

Loďse… Maurevert… Médicis… De Guise… va veni sau nu va veni? Nu va veni…”

În clipa aceea trase cu urechea. Se auzi un zgomot îndepărtat. Repede, zgomotul se apropie şi uşa se deschise. Pardaillan se înfioră până în adâncurile fiinţei sale. Iar în gând, într-un val de bucurie înnebunitoare, strigă aceste singure cuvinte: „Au venit! …”

Capitolul 47

Bastilia

— Mă aşteptaţi? întrebă Bussi-Leclerc, adresându-i-se lui Pardaillan.

— Cred şi eu, domnule, vă aşteptam!

Bussi-Leclerc aruncă în jur o privire bănuitoare:

— Am greşit, poate, că mi-am lăsat oamenii acolo sus, mormăi el. Dacă i-aş chema jos? Dar dacă nu voi reuşi să-l dezarmez? Ruşinea va fi îndoită! …

Pardaillan înţelese că, înlănţuit fiind, chiar în starea de slăbiciune în care se găsea, părea încă de temut şi se cutremura văzându-l pe Bussi-Leclerc îndepărtându-se.

— Vă aşteptam, reluă el, nu m-aţi anunţat că urmează să fiu schingiuit? Deoarece aţi venit, nici călăul nu mai poate fi departe…

— Ah, desigur! zise Leclerc. Ei bine, nu, scumpe domn, nu în noaptea asta. Liniştiţi-vă. Mai aveţi câteva ore până atunci. Dar să ne întoarcem la ale noastre. Mi-aţi auzit propunerea? Primiţi să-mi acordaţi revanşa?

— Trebuie să vă atrag atenţia, domnule, răspunse Pardaillan, care tremura acum de bucurie, că sunt într-o stare de inferioritate totală.

Bussi-Leclerc tresări de mulţumire. Această remarcă, atât de adevărată şi de firească a lui Pardaillan, i se părea a fi o mărturisire.

— I-e frică! E pierdut! …

Dându-se înapoi patru paşi, luă astfel distanţa necesară acestui duel fantastic.

Pardaillan se înfipse pe picioare pe cât de bine îi îngăduiau lanţurile şi, luând poziţia în gardă, lăsă să-i scape un fel de geamăt.

— E în ordine, domnule, zise cu seriozitate Leclerc, mi se pare că vă simţiţi bine.

— Vai, domnule! Dimpotrivă, grozav de stânjenit!

— Ei, asta-i! Din moment ce rămân în aceeaşi poziţie, ne găsim cu şanse egale. Mă angajez pe cinstea mea că nu mă voi servi nici o clipă de picioare. Nu voi fi, deci, decât un braţ înarmat cu o spadă ca şi dumneata. Daţi-i drumul! răcni el, suntem gata?

— Sunt gata! răspunse Pardaillan.

Spadele se încrucişară, se ciocniră şi Pardaillan execută lovitura cu care-l dezarmase pe Bussi-Leclerc la moara Saint-Roch. Spada lui Leclerc rămase neclintită în mâna acestuia.

— E jale! murmură el. A învăţat riposta! …

— Ha, ha! izbucni în râs Bussi triumfător. Da, am învăţat-o, blestemata asta de ripostă! Şi am mai învăţat încă una pe care am să v-o arăt acum!

Coborâse vârful spadei. Pardaillan făcu la fel şi repetă:

— Ce pacoste pe capul meu! …

Bussi-Leclerc râdea înfiorător. Prima parte a revanşei fusese câştigată, deoarece lovitura lui Pardaillan nu reuşise. Poate că dacă s-ar fi uitat mai bine, ar fi putut vedea că adversarul dăduse dovadă de o ciudată stângăcie. Dar Bussi-Leclerc nu se gândea atât de departe. El spuse:

— Acum am să vă dezarmez, domnule de Pardaillan, aşa cum m-aţi dezarmat pe mine şi astfel vom fi chit. Numai că, trebuind să dovedesc tuturor că v-am învins, am să vă înapoiez spada. Apoi, am să vă rănesc… În gardă! … Ah! Demon al iadului!

Aceste ultime cuvinte fură un adevărat urlet de turbare şi uimire. Pe măsură ce vorbise, Bussi acţionase. Cu o apăsare la care puţine spade ar fi rezistat, el doborî lama adversarului şi sperând să-l surprindă cu o lovitură la frunte, după ce-l anunţase că va încerca mai întâi numai să-l dezarmeze, a fandat adânc. În aceeaşi clipă spada îi sări din mână! …

Pentru a doua oară, Bussi-Leclerc, neînvinsul, fusese învins, dezarmat! Pardaillan nu se clintise din loc. Sprijinit de zid cu mâna stângă, rămăsese în gardă şi rosti cu acea ameninţătoare răceală, care la el trăda emoţia:

— Ridicaţi-vă spada, domnule. Puteţi s-o faceţi, pentru că eu sunt înlănţuit…

Această înfricoşătoare emoţie a lui Pardaillan izvora din ceea ce gândea. Şi iată ce gândea: „Idiot! De trei ori nătărău! N-am putut rezista plăcerii de a-i da o lecţie

acestui spadasin! Totul e pierdut! Iată-i că acum coboară toţi! … Şi el are să plece! …”

Într-adevăr, la urletele lui Leclerc au răspuns de pe scară nişte voci speriate. Comtois şi archebuzierii, închipuindu-şi că guvernatorul Bastiliei era pe cale să fie ucis, alergară grăbiţi într-acolo… Bussi-Leclerc, copleşit de ruşine, ridică repede spada, o vârî în teacă şi deschise uşa.

— Ce căutaţi aici, să mă spionaţi? Înapoi, ticăloşilor, mutre bune de spânzurat! La loc sus, imediat!

Pardaillan tresări de bucurie şi, gâfâind, sprijinindu-se de zid cu un zâmbet de nedescris, bolborosi:

— Loďse! … Tată! … Suntem salvaţi! …

Archebuzierii urcară scara înapoi, în goană, mai repede chiar decât coborâseră.

Când Bussi-Leclerc nu mai auzi nimic, reintră în carceră şi, aşa cum făcuse la început, închise uşa şi agăţă de un cui felinarul şi legătura de chei. Imediat, îşi trase spada.

— Pe moartea mamei! mârâi el cu glas scăzut. Atâta pagubă pentru călău. Ai să mori de mâna mea…

Ei, de data aceasta nu mai era vorba de un duel. De data aceasta nu mai rămânea nemişcat conform înţelegerii. De data asta voia să ucidă… Sărea la dreapta, la stânga, se retrăgea, înainta… Iar celălalt, prins în lanţuri, îl ţinea, gâfâind, la distanţă.

Spada lui Bussi brăzda întunericul cu scurte fulgerări de oţel. Iar acest om, care urla de furie şi se năpustea la atac… avea în faţă un Pardaillan care nu putea face un pas, care se apăra numai cu vârful spadei. Da, în întunecimea aceea, în fundul acelei hrube, spectacolul era delirant…

Veni şi clipa când Leclerc, ostenit, se sprijini de uşă.

— Ah, murmură el, de ce i-am dat o spadă?

Odihnit, se năpusti din nou. În tăcerea înfiorătoare, nu se auzeau decât loviturile rapide ale lamelor ciocnite şi icneala de fiară setoasă de sânge. De data aceasta, Pardaillan dădu înapoi şi se ghemui în colţul lui! …

— Al meu e! răcni Leclerc şi înaintă doi paşi pentru corp la corpul final.

— Îl am în mână! L-am pironit de zid!

Dar în aceeaşi clipă, Bussi-Leclerc, aruncându-se înainte, turbat, cu ochii injectaţi, se simţi apucat de două braţe puternice. Se clătină şi apoi capul îi căzu pe umăr. Atunci, Pardaillan slăbi strânsoarea… Îl lăsă pe Leclerc să alunece la pământ şi, aplecându-se, îi pipăi inima:

— E bine, zise el, n-a murit! Îşi va reveni şi tot eu am să-i vin de hac dacă o avea chef s-o ia de la început…

Pardaillan se ridică, înaintă cât putu, întinse mâna şi apucă legătura de chei. Într-o clipă descuie enormele lacăte ale cătuşelor care-i împiedicau gleznele. Apoi, voi să pornească. Dar un fel de deznădejde furioasă îi cuprinse sufletul.

Pardaillan nu mai putea merge! De-abia se mai putea ţine pe picioare. Cunoscu o clipă de disperare, de spaimă, apoi se stăpâni şi-şi udă mâinile în apa stătută din băltoacele podelii. Răcoarea aceasta îl învioră definitiv. Atunci se ridică în picioare.

— Vreau, scrâşni el cu dinţii încleştaţi de sforţarea de voinţă… Vreau! … Deci, pot! … Vreau să umblu! …

Şi astfel se împlini acea minune, ca forţa firească a sufletului să învingă suferinţele trupului. Pardaillan, istovit, se ridică şi păşi… luă în mână felinarul şi legătura de chei, ieşind astfel din mormântul său. Închise de trei ori cu cheia uşa acelei hrube în care Leclerc zăcea leşinat şi oftă cât pentru o lume întreagă. Apoi, înflăcărat de speranţă, cu un pas elastic, nervos, începu să urce.

Sus, în curte, aşteptau cei patru archebuzieri. Temnicerul Comtois, aplecat peste golul scării, asculta. Pardaillan se opri la primul subsol. Se afla în faţa celulei lui Charles – cel puţin aşa îi spusese Maurevert. Cu un calm înnebunitor, Pardaillan începu să încerce cheile şi să sucească broaştele, ceea ce nu se petrecu fără unele scârţâituri. De cealaltă parte a uşii, Pardaillan auzea un soi de gâfâit furios.

În momentul acela, de la etajul inferior se auziră nişte strigăte înăbuşite, lovituri înfundate ca atunci când se sparge o uşă cu un berbece. Era Bussi-Leclerc care, trezindu-se din leşin şi constatând că era încuiat, urla turbat de furie şi încerca să spargă cu lovituri de picior tăblia groasă de stejar.

Deodată, uşa pe care o zgâlţâia Pardaillan se deschise. Intră repede şi o închise în urma lui. Carcera fu luminată de flacăra slabă a felinarului pe care-l ţinea în mână. Iar această lumină scoase la iveală un tânăr în zdrenţe, plin de sânge, cu privirea rătăcită, cu gura încremenită într-un obraz livid, nebun de disperare…

Fiinţa aceea făcu un salt uluitor şi Pardaillan se simţi cuprins, încolăcit de două braţe; o respiraţie aspră îl izbi în obraz, două braţe încleştate i se înfipseră în beregată şi un glas de-abia auzibil mormăi:

— Am pus mâna pe unul! Mori, ticălosule! …

— Charles! Copilul meu! gâfâi Pardaillan.

În această încăpere pe jumătate întunecată, în timp ce jos răsunau înfundat chemările lui Leclerc, începu o luptă cumplită, Charles punea la bătaie ultimele forţe ca să înăbuşe… să sugrume, să omoare! Să-l omoare… pe cine? … Pe Pardaillan! … Iar Pardaillan nu voia nici să-l ucidă, nici să-l rănească pe tânărul prieten! Iar sus, fără îndoială că temnicerii auzeau aceste zgomote şi cu toată oprelişteа guvernatorului se vor hotărî să coboare! …

Clipa era înfricoşătoare, iar temutul eveniment prevăzut se împlini! Temnicerul Comtois şi archebuzierii lui coborau! … Pardaillan le auzi paşii tropăind pe pietre în întuneric… şi atunci încetă să se mai apere. Râse ciudat şi, când mâinile lui Charles, în sfârşit libere, îl apucară de beregată, el rosti:

— Grozavă treabă, n-am ce zice, ca Pardaillan să fie ucis de fiul Mariei Touchet!

Charles auzi acest râs şi-l recunoscu! … Sări înapoi şi-l privi atent pe cel ce voia să-l omoare… Şi atunci îl recunoscu de-a binelea! …

Pardaillan îi astupă gura cu mâna: Comtois şi archebuzierii treceau chiar atunci prin faţa uşii!

Pardaillan îl prinse pe Charles de umeri, îl ridică şi zise cu sufletul la gură:

— Tăcere! … În numele Violettei, care trăieşte, tăcere! …?

Violetta în viaţă! Charles ameţit se lăsă condus…

În câteva clipe ajunseră în capul scării şi Pardaillan învârti cheia de trei ori încuind uşa turnului din nord!

În momentul acela se auzi în spatele uşii goana înnebunită a guarzilor care, speriaţi, reveneau sus şi se loveau cu fruntea de ferecăturile interioare ale uşii… Pardaillan se sprijini de uşă ca să răsufle puţin. Charles îi cuprinse mâinile şi le acoperi cu lacrimi fierbinţi.

— O, Pardaillan! hohoti tânărul duce. O, frate, iartă-mă! … Te-am lovit! … Eram gata să te omor! …

— Nu-i nimic, nu-i nimic! răspunse Pardaillan. Acum, că suntem pe jumătate liberi, putem respira mai bine, cu toate că nu e încă aerul libertăţii.

Se aflau în acea curte strâmtă pe unde se ajungea la turnul din nord. Dincolo de acest turn se mai găseau şi alte curţi. Dar acolo ar întâlni santinele. Drept orice armă, amândoi n-aveau decât un singur pumnal, smuls de cavaler din mâna lui Bussi-Leclerc…

În timp ce Pardaillan căuta să cumpănească posibilităţile acelui miracol, ieşirea din Bastilia, el dădu pentru prima oară atenţie vacarmului pe care Comtois şi archebuzierii îl făceau în spatele uşii.

— Derbedeii ăştia ar deştepta şi morţii! mormăi el.

Turnul din nord era din fericire destul de îndepărtat de posturile santinelelor şi mai ales de postul principal de la poarta de intrare. Văzând că urletele celor închişi, în loc să se oprească, se întăreau mereu, se gândi: „Se spune că dacă ţipi mai tare decât lătratul câinilor, asta-i sperie şi-i face să se oprească. Hai să încercăm!”

Şi Pardaillan începu să lovească în uşă şi să ţipe:

— Ajunge! Ce-aţi turbat? Nu se mai poate dormi în linişte aici?

O tăcere de moarte urmă strigătelor lui Pardaillan. Desigur că cei închişi erau în culmea spaimei.

— Ce vreţi? continuă Pardaillan.

— Ei, pe toţi dracii, vrem să ieşim! Oricine aţi fi, duceţi-vă şi anunţaţi neîntârziat postul!

Vorbise temnicerul Comtois. Preacinstitul Comtois nu putea să-şi închipuie ce se întâmplase. La strigătele lui Bussi-Leclerc el coborâse până la al doilea subsol, dar la întrebările lui guvernatorul răspunse numai cu ameninţarea că-i va scoate maţele dacă nu deschide imediat… Comtois se repezi atunci să caute cheile, pentru că legătura de chei se găsea închisă cu guvernatorul. Şi, împreună cu cei patru guarzi, buimăciţi, îngroziţi, s-au lovit de uşa turnului, încuiată pe dinafară.

— Aşadar, reluă Pardaillan, nici nu ştiţi cine v-a închis?

— Nu! Dacă n-o fi chiar dracul în persoană!

— Am să vă spun eu. Cel ce v-a închis sunt eu, domnule guvernator. Eu, cel pe care l-aţi închis…

— Care tu? urlă Comtois.

— Eu, Pardaillan, răspunse liniştit cavalerul.

Se auzi un urlet de disperare.

— Liniştiţi-vă, răspunse Pardaillan, turnul din nord e tare departe de posturile de pază şi nimeni nu vă poate auzi. Am să-l anunţ aşadar pe şeful de post că domnul guvernator a trebuit să plece pe neaşteptate în călătorie, escortat de un temnicer şi de archebuzieri. Nimănui nu-i va trece prin cap să vină să vadă ce-i cu voi, pentru că o să vă creadă plecaţi în călătorie. Vă spun deci că o să muriţi pur şi simplu pe această scară.

Când Pardaillan înţelese după corul de gemete că groaza nenorociţilor ajunse vecină cu nebunia, lovi cu pumnul spre a face semn că avea ceva de spus. Pe loc se făcu tăcere.

— Mi-e milă de voi, zise atunci cavalerul. Aş vrea să vă las să trăiţi, cu o condiţie iat-o: vă predaţi, deschid. Dacă nu,

plec.
— Ne predăm, strigară într-un glas cei patru, îngroziţi.
— Eu nu mă predau! strigă temnicerul.
— Sunteţi nişte laşi şi frica vă prosteşte şi mai rău. Omul acesta nu poate ieşi din Bastilia şi, în ce ne priveşte, vom fi eliberaţi de rondul care trece la ora trei!
— Eliberaţi ca să fiţi spânzuraţi! strigă Pardaillan. Pentru că am să le spun că-mi sunteţi complici. Adio!
— Opreşte-te, monseniore! strigară soldaţii.
Un zgomot de încăierare cumplită năpădi scara: cei patru archebuzieri se repeziseră asupra temnicerului, care se pomeni cu un căluş în gură şi legat fedeleş cu ajutorul centiroanelor şi al eşarfelor. Pardaillan înţelese ce se petrecea acolo şi când se făcu din nou tăcere, întredeschise uşa.
— Predaţi-mi archebuzele şi pumnalele, zise el.
Soldaţii ascultară. Atunci el deschise larg uşa. Cei patru prăpădiţi ieşiră în mare grabă, ca nişte păsări de noapte speriate. Îl lăsară jos pe Comtois care amuţit, legat strâns ca un salam, arunca nişte priviri înfricoşătoare.
— Iată, monseniore! spuseră ei.
Pardaillan izbucni în râs, apoi dezlegă picioarele temnicerului, care se ridică neîntârziat. Apoi, îi scoase căluşul. Dar, în acelaşi timp, îi apăsa vârful pumnalului pe beregată, gest care ţinea locul oricăror cuvinte.
— Te predai? îl întrebă Pardaillan.
— Cu condiţia să mă scoateţi din Bastilia, răspunse Comtois.
— Nu numai că ai să ieşi împreună cu cei patru viteji, dar veţi primi fiecare şi solda pe un an întreg.
— În cazul acesta sunt omul dumneavoastră! zise Comtois.
— Să plecăm, dragă prietene, interveni atunci ducele d’Angoulęme.
— O clipă! exclamă Pardaillan privindu-l într-un fel ciudat. Am visat întotdeauna să vizitez o dată Bastilia. Prilejul este

prea frumos şi prea nimerit ca să-l las să scape. Să vizităm Bastilia!

Capitolul 48

În care Pardaillan vizitează Bastilia.

Tânărul duce îndreptă asupra celui ce-i spunea frate o privire îngrozită. Într-adevăr, Charles considera că nu mai rămăsese decât un singur lucru de făcut: să plece! El nu se gândea la gratii, la santinele, la posturile de pază, la uşi, la toate aceste piedici de netrecut:

— Prietene… Frate! … bâigui tânărul cu o spaimă de nedescris.

Pardaillan zâmbi… Se întoarse deci spre Comtois, îi dezlegă mâinile şi-i spuse liniştit:

— Mergi înainte şi deschide-mi porţile!

— N-am la mine legătura de chei, răspunse Comtois cu o nespusă deznădejde.

— Iat-o! rosti Pardaillan zeflemitor.

Şi-i întinse temnicerului buimăcit legătura de chei.

— Voi, ceilalţi, continuă cavalerul adresându-se celor patru soldaţi, mergeţi lângă el şi, dacă face o singură mişcare în plus, doborâţi-l.

Tactica era admirabilă. Pardaillan, încredinţând o misiune de încredere acestor oameni, părând că se bizuie pe ei în privinţa securităţii, dându-le în sfârşit un prilej de gândire, făcea din ei ajutoarele lui.

— Ce vreţi să vedeţi? întrebă temnicerul.

— Pe prizonieri! răspunse Pardaillan. Câţi deţinuţi se află în carcere?

— Douăzeci şi şase… din care opt în turnul din nord, care e serviciul meu special.

— Să-i vedem deci pe cei opt din turnul din nord! …

Comtois aruncă în jur o ultimă privire, ca şi cum ar fi sperat sosirea neaşteptată a unui rond, apoi, socotind orice rezistenţă inutilă, deschise o uşă lângă aceea pe care se cobora la subsol. Şi cu toţii începură să urce. La primul etaj, într-o încăpere spaţioasă şi destul de bine aerisită, se

găseau trei tineri care dormeau neîntorşi şi care, la zgomotul celor ce intrau în carceră, se deşteptară năuci.

— Domnilor, li se adresă Pardaillan, vă rog să vă îmbrăcaţi la repezeală şi să mă urmaţi.

— La ce bun, zise unul dintre ei, ca să ne duceţi în piaţa Grčve?

— Sau ne duceţi să ne terminăm noaptea lângă iubitele noastre? întrebă un al doilea.

— Dumneata ai ghicit, domnule, răspunse Pardaillan.

La rostirea foarte firească a acestor cuvinte, deţinuţii se ridicară toţi deodată şi, tremurând din toate mădularele, coborâră din paturi. Cel care vorbise la urmă se îndreptă spre cavaler şi-i spuse:

— Domnule, ascultaţi-mă: acesta-i domnul de Chalabre, de douăzeci şi doi de ani, iar acesta, domnul de Montsery, de douăzeci de ani, eu personal, marchizul de Sainte-Maline, am douăzeci şi patru. Vă spun acestea ca să vedeţi ce cumplită cruzime ar fi din partea dumneavoastră să ne oferiţi libertatea în momentul când aşteptam moartea, dacă această libertate nu-i decât o ironie… Domnule, am fost condamnaţi la moarte de domnul de Guise, pentru că suntem nişte nobili credincioşi majestăţii-sale. Înduraţi-vă şi spuneţi-ne adevărul: unde ne duceţi?

— V-am spus, răspunse Pardaillan, cu o seriozitate pătrunsă de o mare milă.

— Suntem deci liberi! izbucniră, cu respiraţia întretăiată, nefericiţii tineri.

— Veţi fi! …

— Numele dumneavoastră! Numele! strigară cei trei prizonieri însufleţiţi de o mare emoţie.

— Deoarece mi-aţi făcut cinstea de a mi le spune pe ale voastre, pe mine mă cheamă cavalerul de Pardaillan.

Într-o clipită cei trei tineri fură gata îmbrăcaţi. Fiecăruia dintre ei Pardaillan îi dădu câte o archebuză. Atunci, cel ce se numea marchizul de Sainte-Maline îl salută pe Pardaillan atât de ceremonios şi cu o atât de fermecătoare eleganţă,

încât te-ai fi putut crede într-un salon al Luvrului, la o festivitate de prezentare.

— Domnule de Pardaillan, zise el, vă datorăm trei libertăţi şi trei vieţi. Când veţi dori şi unde veţi dori veniţi să ne cereţi trei vieţi şi trei libertăţi!

Pardaillan se înclină, luând act de această promisiune:

— La drum, domnilor, rosti el tăios. Şi tu, ia-o înainte!

Comtois ridică braţele la cer şi se supuse.

Temnicerul urcă un etaj şi deschise o uşă. Pardaillan şi Charles intrară, în timp ce restul grupului rămase să aştepte pe scară. La lumina felinarului, Pardaillan văzu un moşneag curăţel îmbrăcat, cu o expresie de nobilă inteligenţă pe chip. Lucra la lumina unei lămpi la desenarea unor planuri aşternute pe cartoane. La vederea acestor vizitatori nocturni, omul se ridică, salută şi zise:

— Fiţi bineveniţi în locuinţa pe care marea Caterina a binevoit să i-o ofere lui Bernard de Palissy…

— Domnul de Palissy, murmură Pardaillan.

Era într-adevăr ilustrul artist închis la Bastilia, pentru că nu-i plăcuse Caterinei de Medici.

— Domnule, reluă Bernard de Palissy, faceţi parte din Curte? N-aţi dori să acceptaţi misiunea de a remite majestăţii-sale un memoriu, în care-i explic că am nevoie de compas şi de creioane?

— Îmi pare rău că nu-mi pot lua această obligaţie, răspunse Pardaillan, cu glasul acela liniştit cu care-şi ascundea emoţia. Veniţi, sunteţi liber.

Pardaillan ieşi, în timp ce artistul, înmărmurit, rămase o clipă încremenit, apoi se grăbi să-şi adune cartoanele cu o mână tremurătoare, strângându-le cu grijă sub braţ şi amestecându-se printre ceilalţi deţinuţi.

La etajul trei, Comtois, cu oftatul unui temnicer care trăieşte acel grozav coşmar de a-şi elibera singur prizonierii, deschise o uşă în spatele căreia Pardaillan găsi trei oameni, care, auzind zgomotul paşilor, pândeau alarmaţi. Erau trei hughenoţi care trebuiau peste puţin

timp să fie supuşi torturii înainte de a fi spânzuraţi. Nenorociţii, văzând atâta lume, îşi închipuiră că le sunase ceasul şi cu o energie deznădăjduită, intonară un psalm.

— O să cântaţi mâine, strigă Pardaillan. Urmaţi-mă… Sunteţi liberi…

Cei trei fanatici amuţiră pe loc şi-l priviră cu groază pe omul acela însângerat, care le arăta uşa celulei larg deschisă. Pardaillan o şi luase înainte.

Atunci, hughenoţii, văzând că oamenii aceia pleacă, palizi ca şi ei, de aceeaşi paloare specială pe care o dă închisoarea, pornesc mai departe, fură apucaţi de un tremur nervos şi muţi de nemăsurată bucurie pe care o pot simţi numai nişte oameni îngropaţi de vii şi scoşi din nou la lumina zilei, începură să-i urmeze pe ceilalţi.

Pe scara întunecată a turnului din nord, primul coborî Pardaillan, cu felinarul în mână.

Lângă Pardaillan păşea Charles d’Angoulęme, tremurând de emoţie. Apoi, Comtois, temnicerul care arunca spre Pardaillan priviri înspăimântate, iar la urmă, îngrămădindu-se, cei opt prizonieri.

În curtea cea mică, Pardaillan se opri brusc. În depărtare, dincolo de grilajul de fier despre care am pomenit, el văzu apropiindu-se un felinar ca al său. La lumina nesigură a acestui felinar în mişcare, se agitau vreo douăsprezece umbre.

— Rondul de ora trei! murmură un glas.

Pardaillan se întorsese şi văzu că fusese cel al lui Comtois. În acelaşi timp înţelese că temnicerul va ţipa, va chema…

— Alarmă! urlă Comtois! Ajutor! A…

Dar n-avu timp să mai termine, căci pumnul lui Pardaillan se ridicase, asemănător unei măciuci şi se abătu asupra tâmplei temnicerului. Comtois se prăbuşi dintr-o bucată, pierzând sânge pe nas şi pe gură şi rămase nemişcat.

Rondul auzise strigătul de alarmă… şi venea în pas alergător… Cei opt oameni, fremătând, cu mintea rătăcită, trăind un moment uluitor, dădură un strigăt cutremurător.

Chalabre, Sainte-Maline, Montsery, Charles d’Angoulęme luară archebuzele la ochi. Rondul compus din doisprezece oameni şi un ofiţer năvăli în curte strigând:

— Iată-ne! Ce s-a întâmplat?

— Foc, comandă Pardaillan.

Şi în clipa în care detunară cele patru archebuze, el se năpusti cu pumnalul în mână, până la grilajul de fier, pe care-l închise după el. Atunci, în întunericul acelei curţi strâmte, se produse o încăierare care dură aproape un minut şi se opri deodată…

Într-adevăr, Pardaillan îl ochise repede pe ofiţer, sărise asupra lui, îi smulse spada, îl înşfăcă de beregată şi împingându-l într-un ungher al curţii îi spuse:

— Domnule, noi suntem treizeci şi voi numai, doisprezece. Strigă oamenilor dumitale să se predea, sau te omor.

Ofiţerul, simţind vârful propriei sale spade apăsându-i pe beregată, se hotărî:

— Jos armele! strigă el cu un glas înnebunit de groază.

Guarzii aruncară halebardele. Năuciţi, supravieţuitorii, răniţi sau nu, ascultară, în timp ce prizonierii, repezindu-se la halebarde, începură să-i împingă grăbiţi pe guarzi. Şi atunci putu fi văzut cel mai de necrezut spectacol: unul câte unul, ofiţerul şi până la ultimul guard, cei care formau rondul, intrară în curte! Când se găsiră cu toţii înăuntru, Pardaillan închise liniştit poarta, spunând:

— Acum avem toţi arme! …

Şi făcând semn oamenilor săi să-l urmeze, se avântă pe sub o boltă largă, dincolo de care ajunse în altă curte. Acolo domnea o tăcere deplină. Nu se vedea ţipenie de om şi nimic altceva decât zidul construcţiilor interioare.

Pardaillan căută o ieşire făcând ocolul zidurilor şi în faţa bolţii prin care trecuse, el văzu deschizându-se o trecere îngustă, un fel de coridor lung, umed şi întunecat, înaintă în el urmat de pestriţa lui ceată şi ajunse la o cotitură:

— Cine-i acolo? strigă un glas pe neaşteptate.

Şi numaidecât, glasul începu să urle:

— Santinele, atenţie! Santinele, la arme!

Pardaillan se repezi înainte, cu pumnalul tras. Dar în faţa lui nu găsi pe nimeni. Santinela care dăduse alarma se retrăsese în fugă spre poarta principală. Şi acum, toată acea enormă fortăreaţă se umpluse de zgomotele oamenilor care alergau şi se strigau între ei.

Pardaillan se cutremură din toată fiinţa. Se întoarse spre cei ce-l urmau şi le spuse doar atât:

— Vreţi să încercaţi să vă eliberaţi împreună cu mine? S-ar putea să şi murim!

— Libertatea sau moartea! strigară ei într-un glas.

— Ei bine, continuă Pardaillan cu o voce care de astă dată răsună ca o fanfară, ei bine, înainte, deci şi dacă nu putem fi liberi cu alt preţ, atunci vom cuceri Bastilia!

Pardaillan porni, în aparenţă liniştit.

În spatele lui trupa înainta tăcută. Gând, deodată, la zece paşi în faţa lui într-o curte, la lumina torţelor aprinse, el văzu furnicarul unei mase nedesluşite de oameni înarmaţi, în fruntea cărora mergea un ofiţer.

Acesta, cu un semn, îşi opri trupa în faţa intrării coridorului. Pardaillan continua să înainteze, fără să grăbească sau să-şi încetinească pasul. Momentul acela de tăcere fu scurt.

— Hei, voi de colo, cine sunteţi? strigă ofiţerul.

— Înainte! răcni Pardaillan, Se încordă din răsputeri şi se destinse apoi ca un arc. În doi paşi ajunse lângă ofiţer. O mişcare fulgerătoare urmă săriturii şi ofiţerul căzu grămadă, ucis pe loc.

Guarzii, văzându-şi şeful astfel căzut, făcură acea mişcare de retragere care se observă la toate trupele supuse unei ascultări oarbe. Şi această clipă de şovăire fu de-ajuns revoltaţilor ca să iasă din coridor şi să se repeadă în curte.

— Foc! Foc! urlă un sergent.

Patruzeci de archebuze se descărcară dintr-odată, gloanţele căzură ca grindina pe ziduri şi, în acelaşi timp cu

detunătura aceasta de trăsnet, izbucni un enorm strigăt de triumf… urmat de îndată de blesteme furioase.

Într-adevăr, guarzii, închipuindu-şi că duşmanii nevăzuţi umpleau coridorul, ţintiseră asupra deschizăturii aceleia întunecate. Doar lumina focului produs de propriile lor archebuze le scoase la iveală că pe culoar nu se afla nimeni şi aceasta tocmai în momentul, când din dreapta, din stânga, din spate, fură atacaţi de halebardele revoltaţilor.

După descărcarea archebuzelor guarzii se pomeniră dezarmaţi, pentru că era nevoie de aproape două minute ca să le încarce la loc. Atunci, în mijlocul blestemelor răniţilor şi al înjurăturilor, avu loc în curtea aceea o a doua bătălie… Înfricoşătoare încăierare, cu atât mai groaznică cu cât, aruncând torţele, guarzii se serveau acum de archebuze ca de nişte măciuci, doborându-se unii pe alţii.

Şi în această îngrămădeală fără cap şi fără coadă, spectacol delirant, Pardaillan, cu pumnalul său lung în mână, se năpustea cu capul înainte, izbea la stânga şi la dreapta, trecea, tăia în grămadă, îşi croia drum semănând spaima. Se scurseră două sau trei minute. Curtea era plină de sânge… guarzii zăpăciţi, apoi copleşiţi de o groază nebună, fugeau, se loveau de alţii care veneau în fugă.

Era o viziune de iad, o indescriptibilă goană prin culoarele şi curţile Bastiliei. În curtea cea mare, vreo treizeci de cadavre zăceau pe lespezile de piatră.

Pardaillan, Charles d’Angoulęme, Montsery, Sainte-Maline ţi Chalabre ţinură un sfat de câteva secunde. Se hotărâră ca ei cinci să atace poarta de intrare. Ici-colo, mai pocneau încă focuri de archebuze. Din când în când treceau grupe de guarzi, uluiţi, trăgând unii în alţii.

Pardaillan ajunse în faţa porţii de la intrare. Acolo se baricadaseră vreo douăzeci de guarzi. Pardaillan, cu o lovitură de cot, sparse geamul ferestrei. În faţa celor asediaţi apăru capul său însângerat, zbârlit, ameninţător, care le urlă:

— În numele regelui, predaţi-vă… În Bastilia se află două mii de regalişti!

— Trăiască regele! strigară asediaţii.

— Aruncaţi armele! …

Archebuzele şi halebardele trecură printre gratiile ferestrei…

— Bine! … Nu mişcaţi sau sunteţi oameni morţi!

În acelaşi timp, Sainte-Maline, Montsery şi Chalabre deschiseră larg poarta şi coborâră podul mobil.

— Plecaţi! le strigă Pardaillan.

— Dar dumneata?

— Plecaţi odată, ce dracu!

— Adio, domnule de Pardaillan! Aduceţi-vă aminte de ceea ce vă datorăm! …

Toţi trei săriră pe pod şi dispărură în noapte. Charles îl privea pe Pardaillan fără să înţeleagă, dar plin de acea încredere neţărmurită pe care o avea în el. De ce nu fugea şi el?

Totuşi, situaţia, care, după ce fusese tragică şi era acum atât de favorabilă, ameninţa să redevină grea. Într-adevăr, bătăilor tocsimului Bastiliei le răspundeau acum alte tocsime din Paris. Se făceau auzite zvonuri îndepărtate.

Ce se petrecea? Pardaillan punea stăpânire pe Bastilia. Dar ce mai urmărea după cucerirea Bastiliei? … Se apropie de fereastra zăbrelită în spatele căreia îngheţaseră de frică cei douăzeci de guarzi, terorizaţi de zgomotele pe care le auzeau, fiind convinşi că Henric al III-lea se afla la Paris.

— Care-i şeful? întrebă Pardaillan.

Un sergent se apropie spunând:

— Îndurare! N-am făcut mai mult rău ca alţii!

— Linişteşte-te, prietene, îi spuse Pardaillan. Ai să rămâi în viaţă. Dă-mi numai cheile celulelor şi fă-mi plăcerea să ieşi afară împreună cu şase din aceşti viteji.

Câteva clipe mai târziu el i se alătură lui Pardaillan cu şase oameni, fiecare din ei având o legătură de chei.

— Prietene, i se adresă Pardaillan, regele vrea să-i vadă încă în noaptea aceasta pe deţinuţii din Bastilia, în afară de cei din turnul din nord. Du-te şi adu-i încoace pe ceilalţi. Şi caută să te mişti repede dacă vrei sa se uite că ai fost din oamenii lui de Guise.

Sergentul porni ca din puşcă.

Trecură zece minute. În Bastilia zgomotele începuseră să se stingă treptat. Şi dacă, din când în când, se mai auzea câte un strigăt, acela era de „Trăiască regele!” Dar, în afara Bastiliei, Parisul, deşteptat la tocsimurile bisericilor, se înarma şi umplea străzile. Nu se ştia încă de ce, nici de unde venise alarma… Dar curând… Charles d’Angoulęme îl privi pe Pardaillan într-un fel care însemna limpede că prea se jucau cu dracul dacă aşteptau mai departe. Pardaillan începu să râdă şi zise:

— Mă gândesc la mutra pe care trebuie s-o facă guvernatorul Bastiliei, domnul de Bussi-Leclerc, auzind strigătele „Trăiască regele!”.

Începuse să se lumineze. Străzile se umpleau de cetăţeni speriaţi. Patrule de oameni înarmaţi treceau în goană. Grupuri se îndreptau spre porţile oraşului, iar mulţimea poporului se repezise la metereze ca să respingă atacul.

Deodată în faţa ochilor lui Pardaillan şi ai lui Charles d’Angoulęme apăru o ceată ciudată, o ceată compusă din oameni slabi, cu obrajii supţi, livizi, cu priviri rătăcite şi pâlpâitoare ca cele ale păsărilor de noapte orbite de lumina zilei, cei mai mulţi erau în zdrenţe, iar unii abia acoperiţi cu câte ceva. Toţi purtau însă pe chipuri pecetea uimirii şi încântării pe care Pardaillan o observase şi la cei cărora le deschisese personal uşile închisorii.

Oamenii aceia erau restul de optsprezece deţinuţi. În faţa porţii larg deschise, în faţa podului mobil coborât, ei se opriră cu o teamă plină de neîncredere. Inima lui Pardaillan era mişcată de o nespusă emoţie.

— Ei bine? întrebă el, ce mai aşteptaţi ca să plecaţi? Hai, plecaţi, ce naiba! Din moment ce sunteţi liberi! …

Atunci, din mijlocul acestor oameni izbucni un strigăt nemaipomenit, făcut din hohote, din urletele nedesluşite ale bucuriei lor turbate. Şi, ridicând braţele la cer, îmbrâncindu-se, năpustindu-se, se repeziră la podul mobil. În câteva clipe ceata lor ieşită din minţi se risipi prin străduţele învecinate… La Bastilia nu se mai aflau deţinuţi! …

— Acum putem pleca, zise Pardaillan.

Şi la rândul său, împreună cu Charles d'Angoulęme, trecu peste podul mobil.

— Domnule guvernator? … rosti aproape de Pardaillan sergentul care-l escortase cu pălăria în mână. Binevoiţi să-mi ordonaţi? Trebuie să închid poarta?

— Ei, fir-ar să fie! Cărui guvernator îi vorbeşti, dragă? întrebă Pardaillan.

— Dumneavoastră… bolborosi sergentul… Căci bănuiesc că sunteţi noul guvernator…

— Ia te uită! rosti Pardaillan, lovindu-se cu palma peste frunte. Eram gata să uit… Prietene, fă-mi plăcerea şi du-te la turnul din nord şi eliberează-i pe camarazii dumitale pe care i-am închis acolo. În ce-l priveşte pe guvernator, domnul Bussi-Leclerc, îl vei găsi în carcera de la al doilea subsol, unde trebuie să înjure de mama focului. Du-te, prietene, grăbeşte-te.

— Dar nu sunteţi noul guvernator? răcni sergentul, pălind în faţa celor pe care începuse să le ghicească.

— Eu? întrebă Pardaillan, cu acel calm pe care-l avea în momentele când se distra cel mai mult, eu? Sunt un prizonier ca şi domnii pe care i-am împins afară. Şi uite, fac ca şi ei, plec…

Sergentul rămase locului ca lovit de trăsnet. Când îşi reveni, Pardaillan şi Charles se aflau departe. Pe jumătate nebun, sergentul ţipă după o patrulă care trecea în pas alergător, chemând-o să intre în Bastilia. Dar patrula se grăbea spre metereze şi nu luă în seamă ţipetele lui. Dealtfel, în Paris, toată lumea striga. Şi, când soarele se

ridică, în faţa ochilor puţinilor parizieni rămaşi acasă apăru un spectacol neobişnuit.

Cele mai multe din case fuseseră baricadate, pe străzi erau întinse lanţuri. Cei mai în puteri se aflau pe metereze, iar pe aceste metereze, o mulţime nenumărată, mişunând, scruta zarea liniştită.

Ducele de Guise, postat la Poarta Nouă, care era punctul slab pe unde se putea încerca o pătrundere pe Sena, îşi concentrase acolo cele mai bune trupe. Un număr de călăreţi a plecat dincolo de ziduri, ca să recunoască forţele regaliste…

Şi, treptat, cercetaşii aceştia se întorceau unul după altul, toţi aducând acelaşi răspuns:

— În jurul Parisului nu se află nici un regalist, nici un duşman!

Dar atunci, de unde venea panica? De ce sunaseră clopotele de alarmă?

Care clopot începuse? Nu se ştia nimic. De Guise, nervos şi palid, ridică în cele din urmă din umeri şi le mormăi lui Maurevert şi Maineville care se găseau lângă el:

— Dacă parizienii noştri se sperie atât de umbra lor, ce s-ar mai întâmpla dacă l-ar vedea chiar pe lup? Adevărul e că mama şi fraţii mei au dreptate: trebuie să plecăm! …

Trupele se întoarseră la locurile lor, mulţimea reveni în Paris, puţin cam plouată. Lanţurile fură strânse şi baricadele dărâmate… De Guise se întoarse la palatul său şi la trecerea lui se răspândi zvonul că se va organiza o mare procesiune şi că fiul lui David, marele Henri, Henri cel Sfânt, se va întâlni cu Valois.

Era în jurul orei şapte dimineaţa când de Guise ajunse la palat şi porunci să se pregătească de îndată toate cele necesare plecării sale la Chartres.

— Maurevert, ne vei însoţi! adăugă el privindu-l ţintă pe acesta.

Maurevert se îngălbeni. De Guise se apropie de el, îi atinse fruntea cu vârful degetelor şi-i spuse cu o voce înfundată:

— Chiar după ce ai să primeşti cele o sută de mii de livre, mă auzi, Maurevert! Chiar când vei fi destul de bogat ca să mă părăseşti şi chiar când vei fi primit o misiune de supraveghere la Montmartre…

— Monseniore! …

— Chiar după ce vei fi căsătorit după toate regulile – mă auzi tu, Maurevert! continuă ducele scrâşnind din dinţi, te opresc să ridici vreodată ochii asupra aceleia pe care o ştii… Îţi interzic să mă părăseşti…

— Monseniore, bâigui Maurevert livid, fiţi sigur…

— N-ai să mă părăseşti: ai să locuieşti aici. Şi în drum spre Chartres vreau să fii tot timpul pe lângă mine… dacă doreşti ca acel cap pe care l-am atins adineaori să-ţi rămână pe umeri…

Maurevert se înclină murmurând o asigurare de desăvârşită ascultare. Dar în sinea lui gândi: „De îndată ce blestematul acela de Pardaillan va fi executat, plec! Tocmai pentru că ţin la capul meu!”

— Monseniore, reluă el cu glas tare, în dimineaţa aceasta trebuie să mergem la Bastilia. Ştiţi ce aţi binevoit să-mi făgăduiţi!

— Da, da, răspunse ducele, potolit de atitudinea servilă a lui Maurevert, eşti un bun slujbaş şi fii sigur că nu voi uita niciodată nimic… nici gradul de căpitan al guarzilor pe care ţi l-am promis!

Maurevert tresări.

— Cu condiţia, continuă ducele, să ai grijă să-l câştigi dovedindu-ţi devotamentul faţă de acela care-ţi poate conferi titlul pe care-l urmăreşti. În ceea ce priveşte cele spuse despre Bastilia, ai dreptate: vei asista la tortura duşmanului, tău.

— În cazul acesta, monseniore, să ne grăbim! rosti cu lăcomie Maurevert. Călăul a fost chemat pentru ora şapte dimineaţă.

— Să mergem, exclamă de Guise, râzând, să ne grăbim să satisfacem poftele prietenului nostru… fără de care s-ar

arunca asupra noastră să ne sfâşie. La Bastilia!

În clipa aceea izbucni în cameră o mare gălăgie, iar uşa fu deschisă, în ciuda regulilor de etichetă mai severe în palatul lui de Guise decât la Luvru. Apăru un om care intră dintr-un singur salt. Omul acela era Bussi-Leclerc!

— Ei bine, răcni ducele, ce ai de spus?

— Monseniore, ah, monseniore! Loviţi-mă! Bateţi-mă! Omorâţi-mă! … Am înnebunit! Sunt un mizerabil…

Iar Bussi-Leclerc căzu în genunchi în faţa lui de Guise înmărmurit. Cât despre Maurevert, el se dădu trei paşi înapoi, vânăt, zguduit până în adâncurile fiinţei lui de o groaznică bănuială.

— Ridică-te, Leclerc, spuse ducele de Guise şi explică-ne, sau dacă nu, pe Sfânta Fecioară, o să credem că ai fost într-adevăr lovit de nebunie.

— De ce nu sunt nebun cu adevărat? gemu Bussi-Leclerc. De ce n-am murit? Orice ar fi fost mai bine pentru minE. Decât nenorocirea care mă copleşeşte! … Monseniore… Bastilia…

— Ei bine, Bastilia? …

— Pardaillan! … Diabolicul Pardaillan a evadat…

Se auzi un blestem, un strigăt sfâşietor… Şi Maurevert se prăbuşi ca un pietroi. Atunci, în sufletul lui de Guise se dezlănţui zbuciumul unei mânii înfricoşătoare. Bussi-Leclerc cunoştea aceste accese de furie ale stăpânului său. Se ridică repede şi în faţa celor pe care le prevedea, îşi recăpătă sângele rece.

De Guise îl privi o clipă cu un ochi buimac, căutând poate ce trebuie să facă. După aceea, mâna lui se ridică, cu acea încetineală premeditată de umilire. Bussi-Leclerc văzu mişcarea. Livid, apucă un pumnal care se găsea pe masă, îl întinse ducelui şi apoi, cu vocea stinsă, îi spuse:

— Monseniore, dacă vreţi să mă loviţi, loviţi-mă cu fierul, ca un gentilom pe un alt gentilom…

Mâna lui de Guise se crispă, braţul căzu fără să ducă până la capăt gestul umilitor. Bussi-Leclerc aruncă pumnalul pe

parchet şi-şi încrucişă braţele.

De Guise începu să măsoare cu paşi mari vasta sală, respirând din greu şi bătând în parchet cu călcâiul lui puternic. Ducele se potoli treptat, se întoarse spre Bussi-Leclerc, îi întinse mâna şi-i spuse:

— N-am avut dreptate, Bussi: să rămânem prieteni. Dar povesteşte-mi cum s-au petrecut lucrurile.

Atunci, cu cuvinte întretăiate, împletite cu înjurături, suspine şi blesteme, Bussi-Leclerc începu povestirea fantasticului duel din fundul carcerei. În timpul acestei povestiri i se redeşteptă orgoliul, orgoliul său de maestru duelgiu de care n-avea nimeni dreptul să se atingă şi Bussi-Leclerc se învinui de imprudenţă, strigând sus şi tare că era un om de nimic. Totuşi Bussi-Leclerc îl înfruntase cu puţin înainte pe de Guise şi se dovedise curajos, arătând că, la urma urmelor, era mai bun ca alţii. Dar, când sosi momentul mărturisirii că fusese dezarmat pentru a doua oară. Bussi-Leclerc simţi cuvintele sugrumându-i-se în gâtlej!

Şi atunci, Bussi-Leclerc minţi! Minţi, jurând că-l va ucide pe Pardaillan în chinuri groaznice, el fiind pricina minciunii sale! Născoci nişte peripeţii, se cufundă în amănunte şi dovedi că Pardaillan fusese cel dezarmat.

— Tocmai în momentul când mă aplecam, adăugă el, ca să-i ridic spada, mi-a expediat în mod josnic o asemenea lovitură de pumn, că putea omorî şi un bou, astfel că-mi pierdui cunoştinţa şi când m-am deşteptat eram singur, închis în carceră! Dar asta nu-i tot!

Povesti atunci încăierările din întuneric, adevărate bătălii încât puteai crede că Pardaillan comanda o armată; ba noi am şi crezut în prezenţa acestei armate şi în faptul că regele era la Paris. În cele din urmă, povesti fuga deţinuţilor din Bastilia, eliberaţi de diavolul de Pardaillan!

…

— Bine, rosti de Guise, am să fac tot ce am să pot împotriva acestui răufăcător de temut.

Şi, pe dată, începu să scrie grăbit un ordin.

— Iată! zise ducele terminând de scris şi semnând.

Ordinul acesta să fie strigat neîntârziat de crainici. Căci, dacă derbedeul a deschis poarta celor douăzeci şi şase de deţinuţi din Bastilia, a făcut-o numai ca să formeze o bandă pe care s-o pună la dispoziţia lui Valois! … Chalabre, Sainte-Maline şi Montsery se găseau printre deţinuţi…

Într-adevăr, niciodată nu i-ar fi trecut prin minte lui de Guise, sau oricărui alt om cu judecată, că Pardaillan, în situaţia disperată în care se găsise, şi-a pierdut timpul să deschidă porţile Bastiliei unor deţinuţi, doar pentru plăcerea de a-i elibera.

— Bussi, continuă ducele de Guise, te iert…

— Ah, monseniore! bâigui Leclerc care se aplecă peste mâna ducelui şi i-o sărută.

— Să nu mai vorbim despre această monstruoasă întâmplare, decât ca să ne ferim de asemenea aventuri.

Maurevert, Maineville, Bussi, voi toţi trei sunteţi legaţi de aci înainte de mine cu ceva mai puternic decât prietenia, devotamentul şi ambiţia…

— Prin ce, atunci, monseniore? întrebă cu sufletul la gură Maurevert care-şi revenise în fire.

— Prin teamă! continuă ducele de Guise. Toţi patru suntem stăpâniţi de gândul că Pardaillan vrea să ne omoare până la ultimul…

Ei se înfiorară, pentru că într-adevăr la aceasta se gândeau.

Capitolul 49

Hanul „La Teascul de Fier”

Ce făcea în acest timp acela care era pricina acestei groaze? Pardaillan, e dureros că trebuie să mărturisim, mânca o porţie de tocană de ţipari la hanul numit „La Teascul-de-Fier”. O ocupaţie, care, desigur, n-avea în ea nimic eroic.

Am văzut cum Pardaillan şi Charles d’Angoulęme, ieţind din Bastilia, se îndepărtară pe strada Saint-Antoine. Aceasta era plină de grupuri speriate, care strigau „la

arme” şi fugeau spre metereze. Datorită acestei mulţimi, ei trecură neobservaţi. După vreo cinci sute de paşi, Pardaillan se opri brusc şi se rezemă de un perete.

— Ce ai? îl întrebă Charles. Emoţia, nu-i aşa, dragă prietene? … sau mai curând… pierderea de sânge! …

— Nu, răspunse Pardaillan, mi-e foame, asta-i tot!

— Nu suntem departe de strada Barrčs, zise Charles, dar am toate motivele să presupun că după ceea ce mi s-a întâmplat, locuinţa mea, pentru noi doi, e cel mai puţin sigur adăpost din tot Parisul.

— Într-adevăr, grăi Pardaillan, care la aceste cuvinte făcu un efort ca să-şi învingă slăbiciunea, ce naiba ţi s-a întâmplat? Cum se face că după ce te-am lăsat galopând de-a lungul Senei, atrăgând pe urmele mele toată banda de turbaţi, te-am regăsit după aceea bine zăvorât într-o celulă?

— Să intrăm în cârciuma aceasta, spuse Charles şi am să-ţi povestesc păţania mea în timp ce ne vom potoli cât mai bine foamea, căci, adăugă el şi mie mi-e foame.

— O clipă, duce! Bani ai? Că eu n-am nici cel mai mic bănuţ, nici o urmă de sfanţ.

Charles se scotoci în zadar.

— Bandiţii m-au jefuit când m-au coborât în temniţă, constată el.

— În cazul acesta, zise calm Pardaillan, trebuie să trecem pe la locuinţa ta, cu orice risc.

Se îndreptară deci spre strada Barrčs, pe care Pardaillan o cercetă cu grijă dintr-o ochire rapidă şi sigură, înainte de a intra pe ea. Strada era pustie şi forma un colţişor liniştit în mijlocul vuietului întregului Paris. Intrară în casă, unde cavalerul îşi stinse setea, fără nici o zăbavă, cu două pahare de vin. Charles îl conduse pe Pardaillan într-o încăpere care fusese odaia în care tatălui său îi plăcea să se odihnească. Se afla acolo atâta îmbrăcăminte încât puteai să echipezi din cap până-n picioare vreo doisprezece gentilomi.

— Dragă prietene, i se adresă tânărul duce, iată hainele care au aparţinut decedatului rege Carol al IX-lea. Încearcă

şi vezi dacă din toate acestea vei putea să-ţi compui un costum.

— Îţi mulţumesc, monseniore, răspunse Pardaillan, dar dacă nu mă înşel, majestatea-sa Carol al IX-lea era atât de subţire încât…

— E adevărat, zise Charles d'Angoulęme, nici nu m-am gândit că aceste haine regeşti ar putea fi prea mici pentru dumneata.

Desprinse din cui o spadă lungă şi grea, care-i aparţinuse lui Carol al IX-lea, mare amator de arme.

— Ia cel puţin această spadă, pe care a purtat-o tatăl meu, îi zise el.

— Ah, asta da! exclamă Pardaillan care cercetă atent lama şi după aceea se încinse cu o bucurie care făcu să strălucească de plăcere ochii lui Charles.

Tânărul trecu după aceea în camera sa şi se grăbi să se îmbrace din cap până-n în picioare, căci şi el se afla în zdrenţe. Apoi se întoarse la cavaler, spunându-i:

— Am poruncit oamenilor mei să ne pregătească cina aşa cum ştiu că-ţi place. Într-o jumătate de oră o să ne putem aşeza la masă şi vom sta de vorbă.

— Hm! Am putea sta de vorbă tot aşa de bine şi afară, iar în ce priveşte cina ne vom mulţumi cu bucătăria primei cârciumi întâlnite. Să plecăm deci, pentru că te văd gata îmbrăcat… şi garnisit cu ceva bănuţi de aur, sper?

Drept orice răspuns Charles înşiră pe masă două sute de dubli ducaţi de aur, din care luă o jumătate, în timp ce Pardaillan îndesă cealaltă jumătate în buzunarele chimirului său de piele.

Ieşind din casă, cavalerul intră într-un magazin de haine vechi şi-şi cumpără un costum. Îşi completă echipamentul cu o chiurasă bună din piele de bou şi cu o manta. Apoi începură să caute o tavernă destul de retrasă în care să se afle în siguranţă.

— Acum, că suntem aproape liniştiţi, zise Charles mergând, aş vrea să-mi vorbeşti înainte de orice despre

Violetta aflată în viaţă.

— Da, răspunse cu însufleţire cavalerul, după toate cele auzite, Violetta este cu siguranţă în viaţă…

— Şi acum ce-i cu ea? exclamă tânărul duce.

— Ce-i cu ea? Ei, asta o să încercăm să aflăm după ce îmi vei fi povestit ce vi s-a întâmplat, zise Pardaillan. Dar întâi un singur cuvânt: îl cunoşti pe domnul de Maurevert?

— L-am văzut la Orléans, când ducele de Guise a trecut pe acolo.

— Bun. Ei bine, dacă ai să-l revezi vreodată, oriunde s-ar afla, încearcă să pui mâna pe el.

— O lovitură zdravănă de pumnal sau de spadă…

— Nu, nu! sări Pardaillan cu un zâmbet curios. Să nu-l ucizi… Şi apoi, cred că Maurevert se află la adăpost de orice pericol… pentru că trebuie… pentru că e drept să-i pot spune eu două cuvinţele înainte să moară. Dar, în sfârşit, dacă-l vezi, prinde-l viu şi adu-l la mine. Dacă până atunci n-o vom găsi pe aceea pe care o căutăm, Maurevert ar putea să ne dea indicaţii preţioase. Trebuie să-l regăsim pe Maurevert!

— Dar, continuă Charles, explică-mi mai întâi cum, după ce mi-ai dat întâlnire la Saint-Paul, unde trebuia să mă aştepţi împreună cu Farnese şi tatăl Violettei… Claude, misteriosul personaj la care ea ţine atât…

— Cum adică, eu trebuia să te aştept la Saint-Paul cu Farnese şi Claude? Şi ţi-am dat întâlnire acolo?

— Prin doamna d’Aubigné, care a venit să mă vadă din partea ta…

Charles povesti vizita pe care o primise şi tot ce a urmat până la scena din timpul nopţii, de la Saint-Paul.

— Foarte bine, interveni Pardaillan, care ascultase cu multă atenţie. Acum, monseniore, am să-ţi spun două lucruri: primul este că n-am putut nicicum să-ţi dau întâlnire cu Farnese şi meşterul Claude, pentru că nu l-am văzut niciodată pe acest Claude şi nu l-am mai văzut pe acela care se numeşte prinţul Farnese de când ne-am

reîntâlnit la mănăstirea din Montmartre şi apoi, în sfârşit, pentru că două ore după ce ne-am despărţit am fost arestat la hanul Devinicre.

— Oh, exclamă Charles, tresărind, am fost păcălit!

— Al doilea lucru, continuă Pardaillan, este că doamna mascată şi deghizată în gentilom nu poartă de fel onorabilul nume d'Aubigné…

— Şi cum se cheamă ea atunci? întrebă Charles cutremurându-se.

— Se numeşte Fausta! răspunse liniştit Pardaillan. Numele acesta nu-ţi spune nimic. Răbdare! Nu va trece mult şi o vei cunoaşte pe femeia care poartă acest nume… Dar să te fereşti de ea, monseniore! Răpirea Violettei de către Belgodcre, târârea Violettei la moarte ca eretică, sub numele unei fiice de-a lui Fourcaud, toate acestea sunt isprăvile Faustei… Ca să-i faci faţă… e destul să pui mâna pe domnul de Maurevert…

— Oh, Pardaillan, îmi pierd capul, cercetând aceste abisuri. Ce rol are Maurevert în toate treburile astea? …

— Dacă îl prindem pe Maurevert, poate că vom fi smuls din mâna Faustei una din armele ei cele mai de temut, răspunse Pardaillan.

— Dar de ce să n-o atacăm direct pe ea?

Pardaillan apucă braţul lui Charles.

— Bizuie-te pe mine! spuse el. Violetta e vie, acesta-i lucrul cel mai important de ştiut. În ce-o priveşte pe Fausta, să ştii că de-acum încolo eşti unul dintre cei pe care şi-a aruncat ochiul ei ucigaş şi te va lovi tot aşa cum a încercat să mă lovească şi pe mine, pe Farnese şi pe acel Claude.

— Atunci înseamnă că dispune de o adevărată forţă?

— Este mai regină în Franţa decât a fost vreodată rege Henric al III-lea. Domneşte asupra Parisului ca o regină, mai curând decât de Guise. A dat peste cap întregul regat. Va răscoli tot Parisul ca să te găsească. Are o armată a ei! O justiţie a ei! …

— Imposibil! Ah, dar toate acestea nu sunt decât un vis urât! …

— În sfârşit, gândeşte-te totuşi la Henric al III-lea izgonit din Paris! Gândeşte-te la rugul pregătit pentru Violetta! Adu-ţi aminte că nu sunt decât două ceasuri de când noi înşine am ieşit din Bastilia! … Apoi mai gândeşte-te la meşterul Claude, la prinţul Farnese!

— Pardaillan, gâfâi Charles, trebuie să-i eliberăm pe aceşti doi oameni! Unde sunt? Dacă ştii…

— Sunt aici, răspunse Pardaillan arătându-i lui Charles o casă lângă care acesta se opri cutremurat.

De câteva minute ei intraseră în insula Cité şi o ocoliră până la acel punct unde ea se prelungeşte în spatele catedralei Notre-Dame. Tânărul duce se găsi în faţa unor ziduri înalte înnegrite, crăpate, o faţadă întunecată şi mută, cu o poartă de fier şi rare ferestre închise, cu aparenţa unei locuinţe părăsită de mulţi ani.

— Iată palatul Faustei! zise Pardaillan.

Charles făcu o mişcare ca pentru a se avânta. Cavalerul îl prinse de braţ.

— Bate la poarta aceasta de fier! rosti el calm şi în zece minute vom da de Claude şi Farnese, care-şi trăiesc ultimele clipe în spatele acestor ziduri! … Dar iată, tocmai lângă

casa în care se moare, se află o casă în care se bea şi se mănâncă…

Charles aruncă o privire spre hanul pe care i-l arăta Pardaillan. Avea o înfăţişare frumoasă, plăcută, atrăgătoare şi era împodobit cu multe flori. Pardaillan îşi amintea perfect că în seara în care intrase în palatul Faustei, cu o femeie leşinată în braţe, în seara când avusese cu stăpâna palatului acea convorbire care s-a terminat printr-o încăierare, îşi amintea, spunem noi, că după ce intrase în palat a putut să fugă prin acest han frumos. Exista, aşadar, o cale de trecere între sinistrul palat şi hanul cel îmbietor.

— Pardaillan! exclamă Charles fremătând, nu mi-e foame! Trebuie să-i eliberez pe cei doi nefericiţi! …

— Ei, pe coarnele diavolului! tocmai de aceea trebuie să cinăm. Să intrăm! adăugă el brusc.

Şi se îndreptă spre cârciumă.

În momentul când străbăteau peronul, apăru un crainic public, escortat de patru suliţaşi şi sună de trei ori din trompetă. Oricât de pustiu era locul, străduţele învecinate se umplură imediat de un val de curioşi şi de cumetre, care-l înconjurară pe crainic.

— Să ascultăm, zise Pardaillan. Crainicii povestesc uneori lucruri foarte curioase, cu atât mai mult cu cât acesta este escortat de guarzii înarmaţi ai mult iubitului nostru duce de Guise…

Când crainicul socoti că era înconjurat de un număr suficient de ascultători, începu nu să citească, ci să strige cât mai puternic un text pe care-l învăţase, fără îndoială, pe dinafară.

— Noi, meşterul Guillaume Guillaumet, crainic oficial al oraşului Paris, din ordinul special al monseniorului duce, regent al acestui oraş în absenţa majestăţii-sale regelui…

Din ordinul de faţă, semnat cu propria sa mână şi purtând pecetea dublă, facem cunoscut tuturor celor prezenţi, cerându-le să le repete celor absenţi: „Domnul de

Pardaillan, cavaler, conte de Margency, este declarat mişel, trădător şi rebel faţă de Biserică şi Sfânta Ligă.

Se cere oricărui slujitor devotat al credinţei bisericeşti sau laice să-l aresteze pe numitul domn de Pardaillan şi să-l predea judecătorului bisericesc.

Să fie prins viu sau mort.

Numitul domn de Pardaillan este de statură mijlocie, mai curând înalt, cu umeri laţi, poartă un costum de catifea cenuşie şi o pălărie cu pană de cocoş. Are mustaţa răsucită şi un barbişon după moda regală, fruntea înaltă, ochii de culoare deschisă şi o figură plină de cutezanţă. Este cu neputinţă să nu fie recunoscut după aceste semnalmente, oriunde s-ar ascunde.

Mai facem cunoscut că se făgăduieşte o sumă de cinci mii de ducaţi de aur oricui îl va fi prins viu pe numitul cavaler de Pardaillan, sau îi va prezenta capul judecătorului bisericesc, sau şefului poliţiei sau oricărui funcţionar al Justiţiei.”

Meşterul Guillaume Guillaumet suflă o dată din trompetă, ceea ce însemna că strigarea se isprăvise.

În salonul comun de la „Teascul de Fier”, unde intrară Pardaillan şi Charles, primul foarte calm, iar cel de-al doilea răvăşit şi livid, nu se vorbea decât de strigarea crainicului. Întrebările şi răspunsurile se încrucişau şi ca un refren obsedant, veneau mereu cuvintele acelea care păreau că răsună ca metalul: „Cinci mii de ducaţi de aur! …”

Pardaillan străbătu salonul cu un pas liniştit şi intră într-o cămăruţă îndepărtată, pe care cavalerul îşi aducea aminte că o trecuse dintr-o săritură, în seara ciocnirii din palatul Faustei. Voia să se apropie cât mai mult cu putinţă de uşa de comunicare cu palatul. Se aşează la o masă şi-i răspunse astfel femeii care venise să întrebe ce doresc gentilomii:

— O cină! Strigarea meşterului Guillaumet mi-a deschis pofta de mâncare.

Zece minute mai târziu, o omletă frumoasă, rumenită cât trebuie, îşi răspândea pe masă aburul ei parfumat. Apoi

veni rândul unei tocături de ţipar, din care cavalerul nu mai lăsă decât strachina. Totul fu stropit cu câteva sticle dintr-un vinişor de pe dealurile Saumur, înţepător ca şampania. Fără să-şi întrerupă mestecatul, Pardaillan bodogănea uneori:

— Hai, mănâncă, ce naiba! Faci o mutră de înmormântare…

Într-adevăr, Charles nu se putea ţine după voinicul mâncău decât foarte pe departe şi fără convingere.

Hangiţa, o roşcovană mare şi zdravănă, care trebuie, să fi fost foarte frumoasă în vremea destul de îndepărtată a tinereţii sale, aşează tocmai atunci pe masă o oală mare spunând:

— Sunt nişte piersici fierte în vin, cu zahăr şi scorţişoară. Sunt delicioase!

Pardaillan goli trei sferturi din oală în farfuria sa şi după ce gustă, declară:

— Minunat!

— Eu am inventat acest desert, zise hangiţa, ai cărei ochi albaştri de oaie se umplură de mulţumire.

— Şi cum te numeşti, frumoaso? continuă cavalerul.

— Roşcovana, domnul meu, cu plăcere la ordinul dumneavoastră.

— Doamne, ce nume frumos… Doamnă Roşcovană, îţi declar din toată inima că hanul dumitale e cel mai bun din tot Parisul!

În clipa aceea intră un tânăr îmbrăcat în negru şi se aşează la o masă apropiată. Ochii şterşi ai acestui tânăr se pironiră o clipă asupra cavalerului şi tresări:

Pardaillan se întoarse spre gazdă şi-i zise zâmbind:

— Doamnă Roşcovană, mă instalez la hanul dumitale şi nu mă mai mişc de aici câtă vreme voi mai avea un ban în chimir.

În acest timp Charles îl privea pe Pardaillan cu adâncă mâhnire.

— Pe toţi dracii! exclamă Pardaillan văzând-o revenind pe Roşcovană, după ce îl servise pe tânărul în negru, s-ar spune, dragul meu prieten, că ai o crimă pe conştiinţă. N-ar trebui să fii atât de trist chiar dacă ai fi însuşi acel Pardaillan, pe al cărui cap a fost pus la preţ de către crainicul oficial al oraşului Paris, la un preţ pipărat dealtfel. Cinci mii de ducaţi de aur! Ei, drăcie! … Tare aş mai vrea să-l cunosc pe acest Pardaillan!

Atunci chipul Roşcovanei deveni serios şi spuse:

— Eu îl cunosc! …

Charles d'Angoulęme sări ca ars. Pardaillan pe sub masă, îl călcă pe picior.

— Ha! Ha! exclamă el.

— Da, da, îl cunosc! repetă Roşcovana.

Pardaillan se răsuci pe scaun, se rezemă cu coatele pe masă, o privi pe hangiţă în faţă şi-i spuse:

— Descrie-ni-l, tare aş vrea să câştig cei cinci mii de ducaţi!

— Pariez pe zece contra unul că-l cunoaşteţi şi dumneavoastră, interveni liniştit de la locul lui tânărul om în negru, cu privirea ştearsă.

Capitolul 50

În care Pardaillan descoperă că hangiţa e mai frumoasă decât pare.

Pardaillan aruncă ochii la spadă şi apoi la necunoscutul care rostise acele cuvinte. Dar tânărul lăsă să-i cadă din nou capul pe piept.

— Bine, domnule, atunci dumneavoastră îl cunoaşteţi?

— Îl cunosc! răspunse necunoscutul.

— Dar şi eu îl cunosc, se auzi un glas plăcut în clipa aceea.

Şi o femeie care intrase în local de câteva minute înaintă zâmbind şi se sprijini de braţul Roşcovanei.

Pardaillan izbucni într-un râs nervos.

— Asta-i bună, continuă el, îl cunoaşte deci toată lumea?

— Nu-i aşa că-l cunoaştem, Pâquette? întrebă Roşcovana.

— Fără îndoială! răspunse Pâquette.

— Ei bine, descrie-mi-l! îi ceru Pardaillan.

— Dacă e pentru a câştiga cei cinci mii de ducaţi, se încăpăţână Roşcovana clătinând din cap, nu vă bizuiţi pe mine!

— Nici pe mine! sări în vorbă Pâquette.

De data aceasta uimirea lui Pardaillan ajunse la culme.

— Ei, ia aşezaţi-vă aici! spuse brusc Pardaillan. Nici nu mă gândesc să câştig cei cinci mii de ducaţi de aur. Ca dovadă, iată zece pentru tine şi alţi zece pentru tine.

Roşcovana şi Pâquette căscară nişte ochi enormi.

— Hai, luaţi-i, ce naiba! strigă Pardaillan, care împingea în faţa lor grămezile de aur. Dar în schimb să-mi povestiţi cum l-aţi cunoscut pe domnul de Pardaillan.

Cele două gazde îşi făcură semn cu cotul, se întrebară din priviri, apoi înhăţară aurul şi se aşezară.

— Dacă alteţa-voastră aşa vrea, zise Roşcovana. Dar nu vă vom spune cum arată domnul de Pardaillan…

— E inutil.

— Ei bine, deci, nobilul meu domn, cred că aţi observat că hanul nostru poartă firma „La Teascul-de-Fier”? Aceasta, în amintirea cavalerului de Pardaillan… Lucrurile s-au petrecut în noaptea de 24 august 1572.

— Noaptea în care s-a început masacrarea blestemaţilor aceia de hughenoţi, adăugă Pâquette.

— În vremea aceea am cunoscut o femeie numită Catho.

În privirea lui Pardaillan se aprinse o flăcăruie ciudată de înduioşare. Roşcovana continuă:

— Noi o iubeam pe Catho ca pe o soră, iar Catho îl iubea pe cavalerul de Pardaillan, fără să i-o fi spus vreodată. Catho s-ar fi lăsat ucisă pentru cavaler. Ca dovadă că a şi fost omorâtă…

— Ah! A fost omorâtă! murmură Pardaillan cu glas înăbuşit.

— Da, sărmana fată! … Dar, ca să ne întoarcem la cavaler, el şi tatăl lui, un bătrân pe care-l văd şi acum, înalt, uscat, slab, cu un chip teribil… amândoi, deci, erau închişi la

Temple şi condamnaţi la o tortură pe care nu v-o puteţi închipui. Se pare că au fost puşi într-o cuşcă de fier, ai cărei pereţi trebuiau să se strângă, intrând unul în celălalt şi să-i zdrobească. Cum a aflat Catho acest lucru? Nu ştiu… Dar trebuie să vă spun că a asmuţit toate femeile de stradă, începând din strada Tirechappe până la Blancs-Manteaux.

Pardaillan închise ochii. Retrăia năprasnicele clipe evocate de Roşcovană. Redeschise ochii, aruncând o privire rătăcită care le sperie pe cele două femei. Începu să râdă, iar râsul lui îl înfioră pe Charles. Pardaillan, întorcându-se către tânărul în negru cu privirea lipsită de expresie, spuse cu un glas care-l miră şi pe el:

— Ei, domnule! N-ai vrea să câştigi cele cinci mii de ducaţi de aur? …

Necunoscutul ridică capul, se apropie, se aşează lingă cavaler şi răspunse:

— Nu, domnule, căci decât să vă denunţ, mai bine mi-aş tăia limba cu propriii mei dinţi… Mă-nţelegeţi, domnule de Pardaillan?

La rostirea acestui nume, Roşcovana şi Pâquette dădură un strigăt. Pâquette alergă la uşă şi o încuie la repezeală. Charles, care se ridicase dintr-un salt, se aşează la loc. Pardaillan îşi trecu cele două mâini peste frunte.

— Cine sunteţi, domnule? întrebă cavalerul.

— Priviţi-le pe cele două femei, domnule de Pardaillan, răspunse necunoscutul. Au şi ele un prăpădit de han pentru şcolari. Cinci mii de ducaţi ar fi pentru ele o avere, nu glumă. De ce am putut citi pe chipurile lor că mai curând ar muri decât să-l trădeze pe Pardaillan?

— Pentru că nenorocitele de femei depravate şi oamenii săraci îl iubeau, zise Pâquette.

— Pentru că de multe ori spada lui a pus pe fugă poliţia care ducea pe cine ştie ce prăpădit la închisoare, întări Roşcovana.

Iar Roşcovana adăugă:

— Pentru că, aşa cum spunea Catho: „Este prietenul tuturor celor ce plâng”. Da, Catho ne-a spus aceasta atunci când le-a adunat pe toate bietele desfrânate tinere şi bătrâne. Şi toţi, cei care sufereau se năpustiră spre Temple pentru a-l elibera pe prietenul celor ce-şi plângeau soarta. Iar acum, când vă văd, domnule, ah, domnule, cât de fericită sunt că m-am găsit printre aceia care au atacat închisoarea Temple!

Pardaillan o privi pe Roşcovană. Parcă întinerise şi se schimbase la faţă. Era frumoasă deşănţata îmbătrânită, împodobită cu frumuseţea bietului ei suflet neprefăcut şi simplu.

Pardaillan, văzându-i lacrimile, fu mişcat până-n fundul sufletului. O rază de soare pătrunse până la acest suflet şi, golindu-şi paharul, foarte încurcat, începu să râdă cu râsul lui sănătos, neştiind ce va răspunde acelor femei decăzute.

Prinse doar o mână a Roşcovanei şi una a Pâquettei, unindu-le într-un singur sărut foarte respectuos, ceea ce le făcu să pălească pe cele două femei de stradă, căci pe atunci se săruta mâna doar regilor şi prinţeselor.

— Iar eu, zise atunci tânărul în negru, nu vă voi trăda, cavalere Pardaillan, pentru că într-o zi, o zi de măcel şi groază, când eraţi urmărit, hăituit, aţi întâlnit lângă cimitirul Inocenţilor un copil care căuta mormântul mamei sale. Pentru că l-aţi mângâiat pe acel copil, pe care l-aţi luat de mână şi l-aţi dus la mormântul căutat. Pentru că acel copil v-a privit bine şi a jurat să nu vă uite niciodată. Copilul sunt eU. Domnule şi mă numesc Jacques Clément! …

Spunând aceste cuvinte şi înainte ca Pardaillan să fi putut face o singură mişcare, Jacques Clément se întoarse spre cele două hangiţe, le făcu un semn misterios de recunoaştere şi spuse:

— Adio, cavalere de Pardaillan. Urmaţi-vă soarta, care este strălucitoare. Eu o voi urma pe a mea, care e îngrozitoare… Haideţi, fetelor, deschideţi-mi uşa de trecere! …

Roşcovana şi Pâquette văzuseră semnul. Ele se duseră în fundul încăperii şi dispărură într-o cameră vecină, urmate de Jacques Clément. Pardaillan luă mâna lui Charles d'Angoulęme şi murmură:

— Uşa de trecere! Adică drumul pe unde putem ajunge la Claude şi Farnese… şi poate… chiar la Violetta…

Capitolul 51

Palatul Faustei.

Cele două hangiţe l-au trecut deci pe Jacques Clément prin faimoasa uşă, într-o sală mare, împodobită cu mobile luxoase. Jacques Clément recunoscu încăperea. Se cutremură amintindu-şi orgia în care fusese atras. De data aceasta nu era vorba de orgie. Era vorba, pentru el, de a merge să primească poruncile lui Dumnezeu în vederea marelui act ce se pregătea.

Venea pentru a doua oară la hanul „Teascul-de-Fier". Prima dată fusese atras acolo pentru o orgie, a doua oară, adică atunci, era trimis de ducesa de Montpensier ca să discute despre cele mai înalte probleme ale Bisericii.

În salonul orgiilor, el trebui să repete semnul de recunoaştere.

— Asta-i tot? întrebă Roşcovana.

— E tot pentru a obţine dreptul să ajungi până aici, zise călugărul, dar cum eu vreau să merg mai departe, priviţi…

Şi, desenă în aer, cu vârful degetului, un fel de triunghi. Era al doilea semn, care permitea să „mergi mai departe".

Atunci Roşcovana, ridicând o draperie, descoperi o uşă, spunând:

— Pe-aici.

Cele două hangiţe dispărură din odaie şi Jacques Clément bătu într-un fel anumit la uşa care-i fusese arătată. Ca şi cum ar fi fost aşteptat, uşa se deschise imediat. Jacques Clément intră atunci într-o cameră luminată de o lampă, cu toate că afară era lumina zilei. O femeie înveşmântată în alb, aşezată într-un fotoliu, aproape în umbră, îi făcu semn să se apropie.

— Eşti onorabilul Jacques Clément? întrebă ea.
— Da, doamnă. Sunt chiar eu.
— Şi ştii cine sunt eu?
— Presupun că sunteţi aceea care se cheamă prinţesa Fausta! …
— Într-adevăr… răspunse Fausta cu acel ton simplu, pe care-l folosea ca să nu sperie oamenii chiar de la început.
— Reverendul stareţ, foarte venerabilul Bourgoing, mi-a spus că pot avea deplină încredere în dumneavoastră, continuă Clément.
— Da, poţi avea toată încrederea în mine.
— Iată, deci, ceea ce mă aduce la dumneavoastră, doamnă…
— Vorbiţi fără teamă, spuse Fausta.
— Da, rosti călugărul, da, înţeleg, simt, văd că pot vorbi fără teamă… Ei bine, doamnă, mintea mea a pus la cale un plan înfricoşător. Acest plan îl voi executa chiar dacă ar trebui să fiu afurisit. Dar am cerut reverendului părinte Bourgoing să-mi acorde sfânta dezlegare de păcate, iar el mi-a răspuns că pentru un caz atât de grav nu există decât o singură persoană pe lume care-mi poate acorda iertarea… vreau să spun o iertare anticipată.
— Şi cine-i acea persoană? întrebă Fausta.
— Reverendul preot m-a asigurat că dumneavoastră mă puteţi duce la ea, spre a mă asculta păstrând taina spovedaniei.
— Vorbeşte, deci, călugăre, zise liniştită Fausta. Căci te afli în faţa aceleia de care ţi-a vorbit stareţul dumitale, aceea care poate da iertarea păcatelor.
Spunând acestea, Fausta se ridică în fotoliul său:
Nu mai era o femeie… Era o fiinţă misterioasă, căreia îi plăcea să se arate ca femeie, dar care, peste puţin, se putea schimba în prinţ, militar sau preot.
Jacques Clément, încă din timpul nopţii aceleia din capela iacobinilor, trăia într-un fel de puternică exaltare sentimentală sau, mai curând, într-o stare de nebunie

specială. Foarte cumpănit şi capabil de sentimente frumoase, după cum am văzut din întâlnirea sa cu Pardaillan, cu o minte înclinată spre tristeţe, dar foarte lucid, din clipa când era încă vorba de vedenia aceea şi de tot ce era legat de ea… adică de plănuita ucidere a lui Henric de Valois, era aruncat de propria lui fantezie într-o existenţă cu totul deosebită.

I se părea atunci că aude voci supraomeneşti şi că măreşte nişte fiinţe fantastice, în mijlocul cărora se mişca în voie, ca şi cum acel domeniu al fantasticului ar fi fost singura realitate adevărată.

Călugărul o privi pe Fausta şi n-o recunoscu. Văzu chipul acela care, de la o gingăşie feminină, trecuse la o maiestate strălucitoare. Îl cuprinse un freamăt ciudat. Auzi cu urechile lui acel sunet de cimbal care-i răsuna în auz atunci când trecea subit din viaţa reală în cea ireală. Coborându-şi privirile până la mâna Faustei, nu fu deloc surprins când văzu în degetul ei inelul papilor! …

Încet, se lăsă în genunchi şi bâigui:

— Cine sunteţi? … Sunteţi oare trimisa Domnului? Sunteţi poate unul dintre îngeri, ca şi ea?

Fausta răspunse cu deplină sinceritate întrebării care-i fusese adresată:

— Te înşeli, călugăre. Nu sunt un înger. Dar fii sigur că sunt Trimisa, aceea căreia Dumnezeu i-a dat misiunea să-i reîntroneze autoritatea pe pământ. Sunt suverana voastră pontificală!

— Suverana pontificală! murmură Jacques Clément. Părintele reverend Bourgoing mi-a vorbit într-adevăr cu cuvinte ocolite despre acest straniu eveniment. Dar credeam că-i un basm.

— Apariţia îngerului este un basm? încetează de a te mai îndoi, călugăre! Pleacă-ţi fruntea în faţa sanctităţii Faustei I-a, aşa cum Fausta îşi pleacă fruntea în faţa gloriei Celui de-Sus… Ai venit aici să cauţi iertarea. Numai această dreaptă o poate revărsa asupra creştetului tău. Vorbeşte deci fără

frică, fără orgoliu şi fără slăbiciune. Şi, ca să nu mai ai nici o îndoială asupra soartei tale şi a mea, priveşte…

În aceeaşi clipă Fausta desprinse cu iuţeală pumnalul pe care-l purta la brâu şi îl aruncă în faţa călugărului îngenuncheat.

— Este acelaşi? întrebă Fausta.

— Da, răspunse înfundat Jacques Clément, este într-adevăr acelaşi cu pumnalul pe care l-am primit şi acum văd că sunteţi în legătură cu îngerul…

Deodată, cu o iuţeală fulgerătoare, în jurul lui Jacques Clément se făcu întuneric. N-o mai văzu nici pe Fausta, nici altceva în jurul său. Iar groaza sfântă pe care o simţise în capela iacobinilor. Îl cuprinse, în momentul când o lumină blândă se răspândi în fundul camerei şi când din ea văzu născându-se îngerul. Ca şi prima dată, îngerul avea trăsăturile ducesei de Montpensier. Jacques Clément, scos din minţi, întinse braţele spre această apariţie. Deodată, îngerul se apropie de el şi-i şopti:

— Astăzi, Jacques Clément, vei afla pe ce căi vei ajunge la nemurire, la gloria cerească… şi la fericirea pământească. Suverana pontificală este însărcinată să-ţi comunice… Ascult-o…

Îndată, îngerul se retrase subit şi călugărului i se păru că fiinţa aceea se evaporase. Lumina reapăru din nou în cameră.

Călugărului nici nu-i trecea prin minte că totul putea fi o înşelătorie.

— În numele Cerului, doamnă, exclamă el ştergându-şi sudoarea rece ce-i acoperea obrazul, n-aţi văzut nimic în această cameră în timp ce s-a făcut întuneric?

— Călugăre, revino-ţi în fire, te rog… Lumina a strălucit neîntrerupt.

— Cum, odaia aceasta n-a fost o clipă cufundată în întuneric?

— În nici un caz.

— Şi n-aţi văzut un corp aerian, acolo, în faţa acelei draperii?

— Nu te-am văzut decât pe tine, călugăre...:

— Dumnezeu să-mi apere minţile! continuă Jacques Clément.

— Crede-mă, călugăre, Dumnezeu ţi le va apăra atâta vreme cât le vei pune în slujba lui.

— Dar ce trebuie să fac? ... izbucni tânărul călugăr. Ştiţi oare?

— Ştiu, răspunse Fausta, că ai primit de la un înger un pumnal asemănător cu cel pe care l-am primit şi eu şi pe care ţi l-am arătat. Cu pumnalul acela trebuie să-l loveşti pe Valois...

— Aşadar, rosti călugărul cu o înflăcărare în care se mai putea ghici încă o şovăială, este cu adevărat îngăduit să ucizi un rege?

— Cine se mai îndoieşte, dacă regele este un criminal!

— Şi voi avea deplina iertare?

— O ai! zise cu gravitate Fausta.

Apoi, ridicând mâna dreaptă într-un gest de binecuvântare, ea pronunţă cuvintele sacramentale, pe care Jacques Clément, înmărmurit, le ascultă cu nesaţ.

Călugărul se înclină:

— Ordinele dumneavoastră? întrebă el. Singur şi slab cum sunt cum aş putea eu ajunge la Valois?

— Poimâine, răspunse Fausta, va pleca din Paris marea procesiune spre Chartres, pentru a prezenta regelui doleanţele poporului din Paris. Intră în cortegiu. Nimeni nu se va mira văzându-te acolo. Amestecat cu modestie în mulţime, roagă-te în sinea ta şi gândeşte-te că eşti purtătorul în acelaşi timp al cuvântului Domnului, cât şi al soartei noii Biserici!

— Şi odată ajuns la Chartres? între călugărul.

— O să mă regăseşti acolo ca să-ţi îndrept paşii... afară de cazul când s-ar putea să fii condus chiar de înger...

— Îngerul! rosti Jacques Clément tresărind. Îl voi vedea deci?

— Cred că-l vei vedea, dacă nu sub forma lui aeriană, cel puţin sub forma lui materială.

Jacques Clément aţinti de data aceasta asupra Faustei o privire neîncrezătoare şi întrebă:

— Cum, doamnă, cunoaşteţi deci această formă materială? Cum o cunoaşteţi?

— Aşa cum o cunoşti şi dumneata. Am văzut şi eu ceea ce ai văzut şi dumneata în alte locuri şi în alte momente, asta-i tot. Am auzit şi eu ceea ce ai auzit şi dumneata. Te îndoieşti oare de aceste apariţii, călugăre?

— Ferească Sfântul! răspunse călugărul cu înfocare.

— Deci, dacă-ţi spun că poate îl vei vedea pe înger în întruchiparea lui materială, înseamnă că ducesa de Montpensier se va afla la Chartres, în acelaşi timp cu dumneata şi cu mine.

Fruntea palidă a călugărului se împurpura. Îşi coborî pleoapele pentru a-şi ascunde arsura din sânge şi bâigui acest singur cuvânt:

— Marie!

Atunci Fausta zâmbi livid şi, reluându-şi tonul de autoritate suverană, cu care insufla respect unor minţi chiar mai viguroase decât aceea a călugărului, spuse:

— Priveşte-mă atent. Crezi într-adevăr că sunt în legătură cu puterea cerească?

— O cred din tot sufletul…

— Ei bine, atunci trebuie să crezi că toate cuvintele mele sunt dictate, inspirate chiar…

— Oh, gemu călugărul, ce vreţi să-mi spuneţi?

— Doar atât: pe cât trebuie să ai încredere în forma aeriană a îngerului, pe atât trebuie să te fereşti de forma lui materială.

— Să mă feresc de Marie? murmură călugărul.

— N-a încercat oare o dată să te târască într-un păcat mortal? Adu-ţi aminte de încăperea pe care ai trebuit s-o

străbaţi ca să ajungi aici! Adu-ţi aminte de seara când ai fost atras în ea…

— Ah, ştiţi, aşadar, toate, dacă ştiţi şi că am fost groaznic de zguduit în inima mea…

Călugărul răcnise aceste ultime cuvinte scrâşnind din dinţi. Fausta îl examina cu atenţia rece a unui chirurg, care face să pârâie pielea sub bisturiu şi văzându-l pe tânăr gâfâind, se grăbi să continue:

— Aminteşte-ţi că din noaptea aceea fatală, în vinele tale pare să curgă lavă aprinsă şi că buzele tale arse de friguri caută în noapte un sărut ca acela pe care ea ţi l-a dat atunci! …

— Îndurare, doamnă şi suverană, horcăi călugărul. Nu ştiu prin ce minune cunoaşteţi senzaţiile pe care nu îndrăznesc să mi le mărturisesc mie însumi, dar aceste senzaţii le descrieţi cu o precizie înfricoşătoare!

— Fie, reluă Fausta cu o neţărmurită blândeţe. Să nu mai vorbim de trecut şi să ne gândim la viitor. Iată-te deci pus în gardă. Şi dacă te vei găsi în faţa ducesei de Montpensier…

— Ei bine? bolborosi călugărul.

— Ei bine, ţi-am spus: fii neîncrezător… căci…:

— Doamnă, suverană, îndurare…

— Ei bine, ea te iubeşte! încheie Fausta.

Călugărul dădu un strigăt teribil şi căzu prosternat, cu faţa la pământ. El rămase multă vreme aşa, cu acest singur gând viu în el, scânteietor ca un fulger care l-a orbit:

— Mă iubeşte! … Să mă feresc de ea… eu! Ah, chiar de-ar fi să ajung în iad! …

Când se ridică, văzu cu surprindere că Fausta dispăruse. În locul ei o fată tânără, zâmbitoare, îl aştepta. Ea îl luă de mână şi-l conduse spre o uşă, care la un semnal al ei, se întredeschise.

Călugărul trecu prin această uşă şi găsindu-se din nou la hanul „Teascul de Fier”, ar fi putut crede că totul n-a fost decât un vis. Dealtfel, fără să mai întârzie, el părăsi hanul şi se îndepărtă în grabă.

Fausta intrase într-o cameră vecină cu cea în care l-a primit pe Jacques Clément. Acolo o regăsi pe femeia care o aştepta fără îndoială cu nerăbdare, căci la vederea Faustei ea îi ieşi repede în întâmpinare. Şi dacă călugărul s-ar fi aflat acolo, ar fi recunoscut numaidecât costumul din lână albă şi părul lung auriu al îngerului care-i apăruse.

Numai trăsăturile acestui înger, din grave şi melancolice, deveniseră zâmbitoare, iar chipul bănuitor al ducesei de Montpensier ar fi dat o lovitură de moarte sentimentelor de credinţă ale călugărului.

Oricum ar sta lucrurile, când îngerul ieşi în faţa Faustei, aceasta îi cuprinse mâinile, o sărută pe frunte şi-i zise:

— Eşti într-adevăr un înger gingaş şi de o frumuseţe surâzătoare în toiul acestei cumplite bătălii, în care totul în jurul nostru este atât de negru şi de trist…

— Aşadar, exclamă Marie de Montpensier, el crede cu adevărat că sunt un înger?

Izbucni în râs şi adăugă numaidecât:

— Bietul tânăr!

Fausta o privi lung pe ducesă cu o severitate pătrunsă de o undă de răceală glacială şi spuse:

— Cu toate că mintea ta păcătoasă nu poate concepe unele adevăruri care-ţi scapă, află că eşti chiar îngerul ales, mai mult decât ţi se pare ţie însuţi…

— Dar…, gângăvi ducesa, înlemnită şi aproape îngrozită.

— Dar, continuă Fausta, a venit momentul să părăseşti acest rol. Slabă cum eşti, nu-l vei mai putea suporta multă vreme. La Chartres n-ai să-i mai apari călugărului Jacques Clément sub forma unui înger, ci Marie de Montpensier va fi aceea care-l va conduce până la capăt.

— Dacă-i după mine, murmură ducesa, îmi place mai bine aşa.

— Jacques Clément se va afla în marea procesiune, continuă în treacăt Fausta.

— Mă voi afla deci lângă el în timpul drumului, pentru că eu voi face drumul pe jos, da! De mi-ar fi cel puţin iertate

păcatele! … Păcatele prezente şi viitoare!

După ce făcu o uşoară reverenţă, ducesa se îndepărtă sprintenă, ieşind curând prin uşa principală de fier. În ce o priveşte pe Fausta, ea se duse în încăperea învecinată cu hanul „La Teascul-de-Fier”’ care, după cum am văzut, era refugiul ei favorit. Acolo murmură:

— Hernic al III-lea va muri, deci! … Zarurile au fost acum aruncate.

În clipa aceea, una dintre însoţitoare intră şi-i şopti Câteva cuvinte. Fausta tresări surprinsă, dar spuse:

— Adu-l aici, Myrthis…

Însoţitoarea ieşi, apoi reveni după câteva clipe cu un bărbat care se înclină în faţa Faustei, fără să scoată vreun cuvânt.

— Ei, ce-i? întrebă Fausta eu acea veselie care părea să fie doar expresia unei muşcătoare ironii. Chiar dumneata eşti, domnule de Maurevert? Nu ai primit oare cele o sută de mii de livre convenite de la casierul meu?

— E lucru făcut, doamnă…

— Atunci de ce nu te afli la mănăstirea Montmartre?

— Da, ar trebui să mă găsesc lângă ViolettA. Dar am să vă spun, doamnă: monseniorul de Guise mi-a interzis categoric să mă apropii de mănăstire – atât este de chinuit de gelozie.

— Ah, se răsti Fausta. Şi eu voiam s-o las în viaţă! …

— Să vă povestesc mai departe, continuă Maurevert, vorbind şi el cu o ironie furioasă. Trebuie să mă cunoaşteţi din moment ce aţi recurs la mine. Trebuie deci să bănuiţi că, în ciuda interdicţiei monseniorului de Guise: aş fi ajuns la mănăstire, aş fi răpit-o pe soţia mea, căci la urma urmei e soţia mea! Într-un cuvânt, m-aş fi aflat acum departe de Paris împreună cu Violetta.

— Este oarecum ceea ce ne-am înţeles.

— Da, dar a intervenit o mică întâmplare care mi face să nu mai vreau să fug singur, întrucât ducele îmi acordă o protecţie sigură.

— Care-i întâmplarea?

— Domnul de Pardaillan a evadat de la Bastilia!

Dacă Maurevert ar fi putut avea cea mai mică bănuială asupra sentimentelor Faustei faţă de Pardaillan, atunci bănuiala s-ar fi risipit chiar în clipa aceea. Într-adevăr, este imposibil de redat perfecţiunea nepăsării cu care Fausta a primit această ştire, care a bubuit brusc în urechile ei ca o lovitură de trăsnet!

Şi, în timp ce gândurile începură să i se învârtejească în furtuna nebuniei, zâmbitoare, calmă, cu aceeaşi nuanţă de ironie în care străbătea totuşi puţină milă, întrebă:

— Sărmane domnule de Maurevert, ce ai să te faci acum?

Maurevert scrâşni din dinţi. Fausta exprimase într-un singur cuvânt ceea ce era straniu şi înspăimântător în viaţa sa: dacă Pardaillan era liber, ce va face el, Maurevert?

— Ce voi face? întrebă Maurevert cu un oftat de ostenealã. Trebuie să mă bizui pe de Guise. Acum suntem patru care-l urâm pe acest om: de Guise, Leclerc, Maineville şi Maurevert, iată patru duşmănii… patru spaime dacă vreţi…

— Spaime? exclamă Fausta. Ai pronunţat cuvântul „spaime”?

Şi gândindu-se mai adânc la propria-i fiinţă, Fausta văzu că în inima ei îşi făcuse loc ceva ce nu mai simţise până acum: spaima…

— Doamnă, strigă Maurevert, lui de Guise îi e frică, la fel şi lui Bussi-Leclerc. Maineville se teme, ca şi Maurevert. Şi numai astfel am putea scăpa, înmănunchind cele patru spaime, ca din ele să ţâşnească trăsnetul! Ducele de Guise, doamnă, continuă el, ne-a vorbit astfel: „Cred că toţi patru vom muri de mâna blestematului de Pardaillan!” N-aveam nevoie să-mi spună mie acest lucru, care-l ştiu de şaisprezece ani!

Atunci, Maurevert povesti în câteva cuvinte cele întâmplate la Bastilia. Fausta ascultă cu acelaşi calm compătimitor. Apoi Maurevert conchise:

— Iată ce am venit să vă spun, doamnă: că ducele, eu, Leclerc şi Maineville ne unim de acum încolo ca să lovim în

duşmanul comun. Cu alte cuvinte, doamnă, că nu mai pot rămâne la mănăstirea Montmartre. Ducele pleacă la Chartres, plecăm împreună toţi patru.

— E foarte bine, răspunse liniştită Fausta. Dar de azi-dimineaţă, de când omul acela a fugit din Bastilia, ce aţi făcut ca să-l prindeţi?

— I-am pus capul la preţ: cinci mii de ducaţi de aur…

— Întoarce-te la duce, spuse Fausta, cu acelaşi calm. Vom relua executarea planurilor noastre, domnule de Maurevert, după ce, cu ajutorul celor trei prieteni, îl vei fi nimicit pe duşman.

Maurevert se înclină şi voi să se îndrepte spre uşa pe care venise.

— Nu, zise Fausta, treci pe aici…

Ea-i arătă uşa care făcea legătura între palat şi han. Era un principiu practicat în palatul Faustei: să fie văzută cât mai puţină lume intrând sau ieşind, mai cu seamă în timpul zilei.

Maurevert, după ce-o salută pe Fausta, ieşi deci şi se găsi în han, sau cel puţin în salonul acela luxos, care părea să fie o prelungire a palatului. Îl străbătu şi ajunse într-o odăiţă, în momentul în care una din hangiţe, Pâquette, intra tocmai pe o altă uşă. Pâquette, zărindu-l pe străin, închise repede uşa, ca şi cum s-ar fi temut ca acesta să nu vadă personajele aflate în camera alăturată. Maurevert intrase în salonul comun şi se pare că numai când Pâquette îl întrebă ce dorea, îşi dăduse seama că se afla într-un han. Clătină din cap şi ieşi.

„E vreun nebun”, gândi Pâquette care, luând o mică damigeană cu vin de Saumur, se întoarse în odăiţa din care ieşise când l-a întâlnit pe Maurevert.

— Am tras o spaimă, spuse Pâquette intrând acolo.

— De ce? se auzi glasul zeflemitor al lui Pardaillan.

Persoanele pe care Maurevert fusese gata să le vadă, sau care l-ar fi putut zări pe el, dacă Pâquette n-ar fi închis atât de repede uşa, persoanele acelea erau Pardaillan şi Charles

d’Angoulęme care, după plecarea lui Jacques Clément, rămăseseră la aceeaşi masă, în aceeaşi cameră.

— De ce? reluă Pâquette, din cauza unui om cu un chip oribil, care nu mi-a răspuns nici un cuvânt atunci când i-am vorbit şi care intrase în han Dumnezeu ştie cum şi s-ar putea să fie din cei ce vă caută!

— Ei bine, n-are decât să mă caute, rosti nepăsător cavalerul. Aşadar, frumoasa mea Roşcovană, nu sunteţi aici ca stăpâne ale „Teascului-de-Fier”, după cum arată firma, ci ca nişte persoane în serviciul acelei doamne misterioase…” Servantele ei! Poate că spioanele ei? …

Cuvintele nu le jigniră de fel pe cele două foste femei de stradă.

— Nici servante, nici spioane, răspunse simplu Pâquette. Iată adevărul: a doua zi după ce am deschis aici un han al cărui nume l-am dat în memoria dumneavoastră şi a lui Catho, în ziua aceea am primit vizita unui om înalt şi frumos, care ar fi fost măreţ şi plăcut la vedere, dacă n-avea o înfăţişare aspră şi o tristeţe cum nu mai văzusem până atunci. E adevărat, Roşcovano? …

— E adevărat. Monseniorul Farnese era în acelaşi timp un cavaler admirabil şi preotul cel mai mohorât ce se poate închipui.

— Monseniorul Farnese! exclamă cu glas sugrumat Charles d’Angoulęme.

— Era numele acelui om, după cum am aflat mai târziu. Se pare că este cardinal. În sfârşit… ne-a propus să ne ajute în instalarea hanului nostru, până într-atât încât a plătit cele opt mii de livre cât a costat hanul. Nu s-a mulţumit numai cu atât şi ne-a asigurat că ne va face o rentă de şase sute de scuzi pentru noi două, dacă vom consimţi să-i închiriem pe veci o sală din fundul hanului şi să lăsăm să se pună acolo o uşă de trecere spre casa învecinată. Se înţelege că am fost de acord cu toate. Şi, puţin câte puţin, omul acesta ne-a dezvăluit ceea ce aştepta stăpâna lui de la noi… Sala din fund a fost luxos mobilată… şi din când în când se

desfăşurau acolo orgii nemaipomenite… iar altădată erau atraşi acolo oameni pe care nu-i mai revedeam niciodată.

Când am văzut că se petrec lucruri necurate, continuă Pâquette, ne-a părut rău, dar era prea târziu. Dar, la urma urmei, ce ni se cerea nouă? Să conducem doar până-n sala respectivă persoanele care veneau şi ne făceau un semn.

— La fel cu cel pe care vi l-a făcut adineauri tânărul acela?

— Întocmai… Noi nu ştim ce se întâmplă în casa de alături…

— Şi n-aţi încercat niciodată să pătrundeţi acolo? …

— O, ba da! … exclamă cu naivitate Roşcovana. Numai că…

— Numai că? întrebă Pardaillan.

— Ei bine, continuă Roşcovana, într-o zi am vrut să deschidem uşa şi n-am putut. Atunci ne-a cuprins curiozitatea pe amândouă şi Pâquette s-a hotărât să bată la uşă după semnalul convenit.

— Şi care e acest semnal? întrebă ca în treacăt cavalerul.

Roşcovana şi Pâquette se priviră speriate.

— Semnalul? bâigui Pâquette.

— Da, te întreb cu ce semnal ai deschis uşa, căci isteţe cum sunteţi amândouă, probabil că aţi izbutit.

— Din nefericire, nu, domnule cavaler. Nu vă daţi seama că ne riscăm viaţa vorbindu-vă de asemenea lucruri? Cine ştie ce ni s-ar putea întâmpla dacă am face dezvăluirea pe care ne-o cereţi!

— Ei bine, atunci să nu mai vorbim despre asta! spuse Charles d’Angoulęme.

— Chiar aşa, întări Pardaillan. Să nu mai vorbim de semnal. Dar vă puteţi continua povestirea.

Roşcovana, care avea mâncărime de limbă ca o preacinstită cumătră ce era, continuă deci:

— Pâquette fu aceea care a bătut la uşă. De-abia a ciocănit că uşa s-a şi deschis. Şi noi am vrut să dăm înapoi…

— Dar cum, era atât de groaznic?

— O să vedeţi, reluă Roşcovana înfiorându-se. Din clipa în care am intrat, uşa s-a închis de la sine… lumina care inunda încăperea se stinse. Am dat un ţipăt puternic şi am căzut în genunchi… Am închis ochii! …

— Şi eu la fel!

— Când am deschis din nou ochii, continuă Roşcovana, am văzut că se făcuse puţină lumină în odaie, destul ca să se poată vedea atârnând de tavan două funii, iar la capătul fiecăreia din ele câte un laţ frumos. Atunci am înţeles că vom fi spânzurate şi am început să plâng. Deodată, apărură doi oameni, doi uriaşi cu măşti negre. Nu ştiu ce simţea Pâquette, dar eu nu mai puteam gândi nimic. Unul dintre uriaşi apucă laţul care se legăna deasupra mea, coborî nodul până la mine, care căzusem în genunchi şi îndată am simţit că funia mă strânge de gât…

La aceste cuvinte, Roşcovana duse mâna la gât fără să-şi dea seama şi respiră adânc. Pâquette murmură:

— Între timp, celălalt uriaş mă strângea pe mine de gât!

— Şi cum aţi fost salvate?

— Veţi vedea, continuă Roşcovana. Când mi s-a pus funia de gât am început să spun în minte o rugăciune ca să încerc să-mi salvez sufletul, dacă nu-mi mai puteam salva trupul. Întredeschizând un ochi, văd că cei doi uriaşi au dispărut. Ne găseam una în faţa celeilalte, în genunchi, fiecare cu funia de gât. Nu ştiu cum arăta chipul meu, dar cel al Pâquettei m-a înspăimântat. Am vrut să-i vorbesc, dar cuvintele mi se opreau în gâtlej. Atunci, domnule cavaler, oh, atunci se întâmplă un lucru într-adevăr înfricoşător. Ascultaţi… În timp ce o priveam pe Pâquette, pe care o vedeam albă ca o moartă, cu trăsăturile schimonosite, am observat că funia pe care o purta la gât şi care avea celălalt capăt atârnat de tavan… da… funia aceea începuse să se întindă! …

Pâquette dădu un ţipăt. În aceeaşi clipă se ridică în picioare. Tot atunci am simţit, că funia din jurul gâtului meu

se întindea şi ea, iar eu dădui la rândul meu un ţipăt asemănător.

— Da, ţipătul pisicii sălbatice, nu?

— Da, domnule cavaler, răspunse Roşcovana înmărmurită. M-am ridicat şi eu în picioare! apoi am încercat să-mi desfac nodul. Imposibil! Funia se întindea întruna. Mă trăgea spre tavan, dar se întindea încet, atât de încet încât se putea vedea cu ochii, domnule. Oh, am vrut s-o opresc, am apucat-o, dar ea continua să se întindă. Încă puţin, încă o mică mişcare şi funia mă va ridica, voi atârna, voi fi spânzurată.

— Taci! Taci! gâfâi Pâquette ieşită din minţi.

Se lăsă o clipă de tăcere, timp în care Roşcovana şi Pâquette îşi reveniră din emoţiile lor, golind câte un păhărel de vin, pe care Pardaillan li-l turnă din damigeană.

— Am rămas cu o sperietură de moarte, reluă apoi Roşcovana. Dar, în sfârşit, pentru a termina povestea, iată că o văd deodată pe Pâquette apucând un scaun de lângă ea, în clipa în care funia avea s-o ridice de la pământ! Se urcă pe scaun, iar eu, într-o ultimă privire, văd de asemeni un scăunel lângă mine. Îl trag în dreptul meu şi mă urc pe el. Iată-ne salvate… salvate pentru zece minute, căci blestematele de funii continuau să se întindă din ce în ce mai mult! Deci, zece minute cât zece veacuri, domnilor, zece agonii, zece morţi! La capătul acestui răgaz voi vedea funiile din nou întinse. Şi atunci nu mai rămânea nici o speranţă! M-am ridicat în vârful picioarelor şi, deodată, ca apucată de o nebunie, am început să strig: Iertare! Iertare! …

— Şi eu la fel, se alătură Pâquette. Auzind-o pe Roşcovană, am început şi eu să strig: Iertare! Iertare! …

— Şi, nu uitaţi: acolo nu se afla nimeni! Dar eu strig din ce în ce mai tare: „Iertare! N-am să mai fac…” Atunci funia s-a oprit deodată din mişcarea ei! Ba chiar a fost slăbită puţin!. „Iertare! Niciodată n-am să mai intru aci! …” Funia se destinde şi iată că un glas ieşit de nu ştiu unde, un glas care m-a îngheţat de frică, un glas cu toate acestea plăcut, ne

spune: „Vă căiţi oare?” „Da, da!” strigarăm hohotind de plâns amândouă.

„O să mai încercaţi să surprindeţi taine sfinte?” „Niciodată, oh, niciodată!” „Ei bine, de data aceasta, Dumnezeu v-a iertat. Mergeţi şi rămâneţi credincioase! …” La rostirea acestor cuvinte, continuă Roşcovana cu emoţie, iată că funiile sunt pe deplin slăbite. Sar jos de pe scăunel şi Pâquette la fel. Leşin. Când mi-am revenit mă găseam întinsă într-o odaie a hanului, cu Pâquette lângă mine.

Roşcovana tăcu câteva clipe şi-şi frecă încetişor gâtul.

— Iată, zise Pâquette, ce ni s-a întâmplat când am vrut să vedem ce se petrece dincolo de uşă.

— Drace, exclamă Pardaillan, dar mie, tot ce mi-aţi povestit până acum, îmi dă o poftă nebună să mă duc să văd…

Cele două hangiţe speriate se priviră îngălbenindu-se.

— Feriţi-vă de una ca asta! murmură una din ele.

— O să vi se întâmple o nenorocire! adăugă cealaltă.

— Ei, asta-i! Cred că exageraţi puţin. Şi la urma urmei tot nu va fi mai groaznic decât teascul de fier la care mă face firma voastră să mă gândesc…

Ziua se scursese pe îndelete, cu aceste poveşti, venise seara. În han se aprinseră torţe. Între timp, damigeana se golise. După damigeană, numeroase sticle îşi dădură sufletul în urma atacurilor repetate. Şi nu trebuie să mai spunem că Roşcovana se făcuse mai roşie ca oricând şi că Pâquette se îmbujorase ca un mac. Oricât erau de bune băutoare, Pardaillan, care era un mare băutor când îşi punea mintea, le doborâse.

— Ei şi acum ce-aţi spune voi dacă v-aş cere să-mi dezvăluiţi semnalul?

— Semnalul? se bâlbâi Roşcovana.

— Da, faimosul semnal care deschide uşa de trecere…

Pardaillan zâmbea nevinovat vorbind astfel. Roşcovana şi Pâquette erau aproape bete, dar după cum am mai spus, erau două cumetre zdravene, nişte sugative în stare să bea

fără să-şi piardă minţile mai mult decât voiau ele. La întrebarea lui Pardaillan, Roşcovana, femeie prevăzătoare, îşi pregăti retragerea:

— Hai, Pâquette, zise ea, zboară timpul de care avem nevoie, să pregătim cina studenţilor în timp ce pălăvrăgim aici, servitoarele noastre ticăloase probabil că lasă să se ardă vânatul. Vino, Pâquette…

Ea se înclină adânc în faţa lui Pardaillan, retrăgându-se. Pe neaşteptate, cavalerul o înşfăcă de braţ, spunându-i:

— Bagă de seamă, copilo, că ai să cazi. Iată acum că şi Pâquette îşi îndoaie genunchii într-o reverenţă. Ţine-o bine! Susţine-o! Nu-i da drumul, bunul meu prieten! E uimitor cum vinul acesta uşor de Saumur taie picioarele femeilor şi dă putere braţelor bărbaţilor!

Ducele d’Angoulęme înţelese de la primul cuvânt şi din prima ochire şi o urmă pe Pâquette, pe care o ţinea strâns. În acelaşi timp, Pardaillan se ridicase, împinse cu genunchiul uşa întredeschisă şi întorcând capul spuse cu mare blândeţe:

— Nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Domnule cavaler, i se adresă Roşcovana cu un fel de demnitate, ascultaţi-mă: m-am bătut pentru dumneavoastră altădată. Am intrat în închisoarea Temple chiar înaintea lui Catho, iar Pâquette şi-a pus şi ea viaţa la bătaie ca s-o salveze pe a dumneavoastră. De atunci s-a scurs multă vreme şi n-a trecut o zi în care să nu vorbim de dumneavoastră cu o mare admiraţie. În aşa fel, domnule cavaler, că am ajuns să vă vedem cu ochii închipuirii ca pe un rege… Să fim oare forţate să regretăm? …

Şi preacinstita gazdă vărsă câteva lacrimi, în timp ce Pâquette continuă la rândul ei:

— Ah, domnule cavaler, n-am crezut niciodată că într-o zi dumneavoastră veţi face să apese o vină atât de mare asupra Roşcovanei şi a bietei Pâquette. Căci, dacă vă răspundem, vom fi ucise fără milă!

Pardaillan răspunse grav:

— Îmi sfâşiaţi inima amândouă. Aveţi deplină dreptate. Sunt un ingrat!

— Vă bateţi joc de două biete fete, rosti trist Roşcovana.

— Credeţi? Sunteţi sigure? Eu nu cred. Ceea ce cred însă este că-mi veţi preda semnalul, sau sunt hotărât să vă înjunghii cu mâna mea.

Pardaillan trase pumnalul. Cele două femei se consultară din ochi cu o privire deznădăjduită, oftară din răsputeri, iar Roşcovana bolborosi în cele din urmă:

— Pe uşă se află o cruce făcută din cinci cuie mari. Ciocăniţi pe rând pe acele cinci cuie, sus, jos, la stânga, la dreapta şi în sfârşit la mijloc: uşa se va deschide! …

Imediat îşi acoperi obrazul cu mâinile şi şopti plângând:

— Suntem pierdute! …

— Sunteţi nişte fete cumsecade, zise Pardaillan cu multă căldură. Vă rog să mă iertaţi dacă am fost brutal cu voi… Hanul vostru face cam douăsprezece până la cincisprezece mii de livre… Vi-l cumpăr!

Odată cu cuvintele deşertă pe masă conţinutul brâului său de piele şi-i făcu semn lui Charles, care-l imită fără şovăire. Roşcovana şi Pâquette, dând cu ochii de grămada de ducaţi de aur, se potoliră pe loc, cu toată frica de răzbunarea la care se expuneau şi la care se mai gândeau oarecum.

— Cu aurul ăsta, zise Charles, puteţi fugi…

— Uşurel, uşurel! exclamă Roşcovana, mai îmbătată de vederea ducaţilor decât fusese de vinul băut. De ce să fugim, domnule?

— Dar funiile? … Faimoasele funii care se întind atât de încet?

— Nu-i nimic. O să jurăm că aţi intrat în han împreună cu cavalerul de adineauri şi că el v-a arătat semnalul.

— Şi dacă nu vi se dă crezare?

— O să avem atunci timp să fugim.

Pardaillan se minună cu câtă uşurinţă ştiau femeile să rezolve cazurile de conştiinţă. Apoi, urmat de Charles d’Angoulęme, se îndreptă spre încăperea luxoasă care

servea, ca să zicem aşa, ca loc de trecere între han şi palat. Se duse drept la uşă şi văzu cele cinci cuie mari arătate de Roşcovană. Ciocăni cu pumnul în ele, în ordinea care-i fusese indicată. La a cincea lovitură uşa se deschise! …

După plecarea lui Maurevert, Fausta ceru femeilor s-o lase singură.

Ea primise cu o linişte ciudată vestea evadării lui Pardaillan. Rămasă singură, încuie cu grijă uşile, coborî draperiile care le ascundeau, se duse încet să se aşeze şi începu să chibzuiască: „Omul acesta mi-a mărturisit că se va împotrivi planurilor mele. Şi se ţine de cuvânt. Toate mi-au reuşit până-n ziua când a apărut el în viaţa mea. Toate se prăbuşesc din clipa în care l-am cunoscut! …”

În sufletul ei se petrecu ceva îngrozitor.

Fausta simţea, îşi dădea seama că plângea. Dar lacrimile ei, în loc să inunde pleoapele şi să devină picături vizibile care să-i ardă obrajii, erau nişte lacrimi nevăzute şi păreau să-i cadă înapoi pe inimă ca un plumb topit.

Ceea ce suferea în ea, ceea ce se zbătea, era fiinţa omenească, femeia. Iar ceea ce rămânea neclintit în fotoliul acela era o Fausta, să spunem aşa, artificială, suverana orgolioasă, aceea care nu se văzuse niciodată plângând şi nu s-a temut vreodată de ceva.

„Acest Maurevert mi-a vorbit de groaza lor, a tuturor. Dar eu? … Spaimă, ce însemni tu? … Spaimă, nici nu vreau să te cunosc! …”

Dar văzu că de acum încolo spaima nu mai era ceva necunoscut. Înţelese că atâta vreme cât Pardaillan va fi liber, ea va tremura.

„Propria mea slăbiciune face puterea lui, continuă ea. Există în mine un sentiment pe care n-ar fi trebuit să-l cunosc. Astfel a fost încheiat pactul dintre mine şi Dumnezeu. Trebuia să rămân fecioară imaculată nu numai cu trupul, dar şi în gândurile mele cele mai ascunse… Acum nu mai sunt fecioara…”

Fausta pronunţă aceste cuvinte aproape cu glas tare. Cine le-ar fi auzit nu-şi putea închipui turbarea, groaza, ruşinea care răvăşeau acest suflet.

Totuşi, puţin câte puţin, ea se potoli.

„Dar, pentru a-mi duce la bun sfârşit planul, mormăi ea la un moment dat, trebuie neapărat ca acest om să fie regăsit şi să ajungă din nou în puterea mea! Dar dacă aceasta nu se va întâmpla niciodată?”

În timp ce chibzuia astfel, la uşa de trecere spre han se auzi un ciocănit.

„Cine poate veni?” gândi Fausta.

Se auzi o a doua bătaie în uşă.

„Să fie de Guise? … Să fie călugărul? Cine este?”

După executarea celor cinci lovituri, uşa se deschidea automat. Dar Fausta putea să împiedice deschiderea ei. Împingând doar un zăvor uşor, care oprea funcţionarea mecanismului. La a patra lovitură, îi veni deodată gândul să împingă zăvorul. Un sentiment straniu o îndemna să nu-l primească pe cel ce bătea. Se ridică repede şi se îndreptă spre uşă.

Dar în clipa aceea căzu a cincea lovitură şi uşa se deschise. Fausta se opri încremenită: Pardaillan se afla în faţa ei. Cavalerul se întoarse spre Charles d’Angoulęme aflat încă în camera de trecere şi rosti pe un ton ciudat:

— Monseniore, mă bizui pe dumneata să-l păzeşti pe acest prizonier… „Care prizonier?” se întrebă Charles înmărmurit.

— Dacă până întrun ceas nu mă întorc, ucide-l fără milă, apoi sări pe cal, repede te la Chartres în galop mare şi anunţă-l pe rege… „Despre ce trebuia să-l anunţe pe rege?” bodogăni în sinea lui tânărul duce, ameţit.

Încrederea lui în forţa şi fantezia născocitoare a lui Pardaillan era neţărmurită. Dar simţea că acum cavalerul juca o carte înfricoşătoare şi Charles, în loc să răspundă, îşi spuse că ar fi ultimul dintre laşi dacă nu intra o dată cu

prietenul lui în vizuina Faustei. Făcu deci cu hotărâre un pas înainte.

— Monseniore, zise Pardaillan apucându-l de braţ, m-ai înţeles cum trebuie, nu-i aşa?

De data aceasta tonul era astfel încât Charles înţelese că succesul expediţiei şi viaţa cavalerului depindeau de ascultarea lui orbească.

— Fii liniştit, răspunse el, dacă într-o oră nu te-ai întors unde ştim noi, ucid şi Henric al III-lea va fi prevenit încă în noaptea aceasta.

— Admirabil! răspunse Pardaillan.

Apoi intră în cameră, încetând să mai ţină uşa întredeschisă. Atunci uşa grea se închise de la sine.

Pardaillan înaintă spre Fausta, cu capul descoperit şi, măturând podeaua cu penajul pălăriei, se înclină.

— Doamnă, i se adresă el îndreptându-şi spinarea, veţi avea oare bunăvoinţa de a mă ierta pentru faptul că mă prezint la dumneavoastră la o oră atât de târzie şi pe o uşă ascunsă?

Fausta se aşezase. O bucurie prezicătoare de nenorociri strălucea în privirea ei. Îşi sprijinise coatele pe braţele fotoliului şi era de o paloare şi de o încremenire, încât uşor putea fi luată drept o marmură frumoasă. Pardaillan vorbi din nou:

— O discuţie între noi doi era necesară şi urgentă. M-am introdus la dumneavoastră aşa cum am putut. Îmi iertaţi această gravă înfrângere a regulilor etichetei, fie ea princiară, regală sau pontificală?

De data aceasta Fausta făcu o mişcare şi bătu cu un ciocan într-un clopoţel. Intră un om care nu se arătă deloc mirat de prezenţa străinului.

— Câţi guarzi sunt în palat? întrebă Fausta cu glas potolit.

— Cei doisprezece obişnuiţi, dar…

— Tăcere! Guarzii să se înarmeze şi să păzească toate ieşirile. Gentilomii de serviciu să fie pregătiţi să intre aici la primul fluierat. Puteţi pleca.

Omul se înclină şi ieşi. Pardaillan zâmbi. Măsurile luate de Fausta îl uşurau de o grijă! Fausta aceasta era poate o tigroaică, dar rămânea femeie. Acum era însă sigur că va avea de-a face cu bărbaţi şi aceasta îl liniştea.

— Cine sunteţi? întrebă Fausta, ca şi cum l-ar fi văzut pentru prima dată pe omul din faţa ei.

— Doamnă, răspunse Pardaillan, sunt acela care v-a împins să faceţi o greşeală de neiertat. Datorită priceperii dumneavoastră de a vă deghiza, datorită sprintenelii neasemuite cu care mânuiţi spada, m-aţi făcut, în faţa hanului Deviničre, să cred o clipă că aveam în faţa mea un bărbat. M-aţi obligat să îmi încrucişez spada cu o femeie şi s-o lovesc pe această femeie drept în frunte. Este un lucru pe care nu mi-l voi ierta niciodată, doamnă… – Pardaillan, cu pălăria în mâna dreaptă, cu mâna stângă sprijinită în garda spadei, cu o privire plăcută, cu chipul destins, vorbea cu un accent de adâncă sinceritate. Fausta îi aruncă o privire fugară şi ochii i se tulburară, iar inima îi zvâcni în piept.

Este sigur că aşa cum ea era expresia splendorii femeieşti, tot aşa Pardaillan, în această atitudine puţin teatrală, dar care îi şedea de minune, cu chipul strălucind de generozitate, era un admirabil tip de frumuseţe bărbătească.

Fausta îşi dădu seama că avea în faţă un adversar demn de forţa ei.

— Domnule de Pardaillan, spuse ea, vă iert că aţi intrat aici fără să fiţi chemat. Vă iert şi lovitura din frunte. Dar vă declar că nu veţi ieşi viu de aici. Aţi auzit ordinele pe care le-am dat?

Pardaillan făcu din cap un semn de încuviinţare. Fausta continuă cu un zâmbet livid.

— Vă iert, de asemeni, deoarece veţi muri peste puţin, că aţi surprins taina mea şi că aţi aflat cine sunt.

Pardaillan se înclină.

— Doamnă, răspunse el cu acea încântătoare naivitate a glasului şi a privirii care-i aparţineau numai lui, deoarece binevoiţi să-mi iertaţi toate acestea, atunci de ce vreţi să mă ucideţi?

Fausta păli şi mai tare şi răspunse cu o voce ştearsă, fără nici un accent:

— Veţi înţelege imediat, domnule de Pardaillan, cât vă admir, cât vă respect şi cât sunt de sigură că am să vă ucid îndată. Vreau să vă omor, domnule, pentru că m-aţi lovit nu în frunte, ci în inimă. Dacă v-aş urî, v-aş lăsa să trăiţi. Dar trebuie să muriţi pentru că vă iubesc.

Pardaillan se cutremură. Ceea ce auzise i se părea de o mie de ori mai de temut decât ordinele date în prezenţa lui. Se simţea pierdut. Şi totuşi, voi printr-un calm desăvârşit, să rămână demn de înfricoşătoarea lui adversară şi destul de stăpân pe sine pentru a o doborî. Iată ce-i răspunse:

— Mă iubiţi, doamnă. Iar mie îmi apăreţi de o atât de monstruoasă strălucire, în ochii mei vă arătaţi ca o neînchipuită forţă de frumuseţe, de moarte şi de teroare, încât v-aş iubi, da, v-aş iubi, dacă inima mea n-ar fi dată.

— Iubiţi? întrebă Fausta fără mânie, nici curiozitate, nici dragoste, nici ură, ci numai cu acea înspăimântătoare răceală de care am mai vorbit.

— Da, iubesc, rosti Pardaillan, cu o neţărmurită duioşie. Şi voi iubi până la ultima clipă a vieţii mele. În sufletul meu nu încape nici un alt sentiment, în afara acestei iubiri pentru care trăiesc şi fără de care n-aş mai exista, O iubesc, doamnă, o iubesc moartă…

— Moartă! …

Faustei îi scăpă aproape un ţipăt, o exclamaţie înăbuşită, în care se îmbinau uimirea, bucuria şi, poate, cine ştie, părerea de rău. Căci Fausta, sinceră în rolul ei de fecioară, ar fi învins în inima ei gelozia pentru o femeie în viaţă.

— Vă gândiţi poate că sunt un biet nebun, continuă Pardaillan. Dar aşa stau lucrurile. O iubesc pe moartă de şaisprezece ani de când a murit. Iată de ce, doamnă, vă jur

pe cinstea mea, că aş binecuvânta clipa când asasinii, pe care i-aţi aşezat la pândă, se vor năpusti asupra mea, dacă n-aş mai avea un ţel pentru care vreau să mai trăiesc. Deci, fiindcă trebuie, voi mai trăi.

Pentru a doua oară Fausta se simţi oarecum umilită. Aşa cum spusese Pardaillan, ea puse la pândă asasini gata să se năpustească. Iar Pardaillan, cu toate acestea, afirma cu minunata lui simplicitate: „Pentru că trebuie, voi mai trăi…”

Fu gata să dea semnalul. O mare curiozitate, o dorinţă fierbinte de a-l cunoaşte mai bine pe om o reţinură. Ea îl privea atentă, cu o nemăsurată uimire. El plecase capul, îngândurat după cele spuse. Deodată ridică fruntea. Un zâmbet subtil îi flutura pe buze.

— Doamnă, zise el, înainte de a începe să mă încaier cu oamenii dumneavoastră şi să-i pun la locul lor…

— Credeţi că-i veţi nimici? îl întrerupse Fausta.

— Doamnă, nu voi ieşi de aici fără să fi obţinut ceea ce e necesar să obţin, răspunse fără ocol Pardaillan. Iar pentru aceasta trebuie să vă spun mai întâi cum am putut intra aici.

Iar în gândul lui, Pardaillan exclamă: „O, buna mea Pâquette şi duioasă Roşcovană, asta o spun ca să vă apăr puţin pe voi.”

— Trebuie să ştiţi, continuă el cu glas tare, că am un duşman… iertaţi-mă, doamnă, dar aceste amănunte sunt necesare: acest duşman este un călugăr iacobin şi se numeşte Jacques Clément. Pe acest călugăr. Urmă el, am pus mâna adineaori, când a ieşit din palatul dumneavoastră. Şi ştiu ce vrea să facă.

Pardaillan ştia numai un singur lucru: că Jacques Clément voia să-l omoare pe Henric al IlI-lea şi că intrase la Fausta. Tot restul îl presupunea cu imaginaţia lui vie. În timp ce vorbea, îşi spunea: „Dacă mă înşel, sunt mort. Dacă Fausta n-a înarmat chiar ea braţul lui Jacques Clément, dacă ea nu are un mare interes să-l ucidă pe Valois, nu mai ies de aici…”

Fausta închise ochii şi el nu putea afla ce gândea ea, dar continuă cu îndrăzneală:

— Fratele Jacques Clément, doamnă, trebuie să-l omoare pe Henric al III-lea. Iar dumneavoastră sunteţi aceea care-l împinge la acest omor! Iată ce ştiu, doamnă! De la Jacques Clément, obligându-l să vorbească, am aflat cum se intră aici, am aflat care-i este gândul, acelaşi cu al dumneavoastră. Îl cunosc de multă vreme pe călugăr, doamnă. Alegându-l pe el, pot să vă spun că aţi găsit un instrument înfricoşător. Va izbuti. Îl va suprima pe Valois, iar datorită acestui fapt domnul duce de Guise va fi rege.

Vorbea rar, cum se înaintează pas cu pas pe un teren necunoscut, plin de hârtoape.

— Pentru ca Jacques Clément să reuşească, continuă el, de ce are el nevoie în primul rând? Trebuie să fie liber… Apoi, trebuie ca Henric al III-lea să nu afle că ducele de Guise are intenţia să-i ia viaţa…

De data aceasta lovitura fusese atât de grea, încât Fausta tresări. Pardaillan zări această tresărire şi respiră adânc.

„Încep să cred că încă nu mi-a sunat ceasul!” gândi el.

— Aşadar, zise Fausta, călugărul v-a povestit că vrea să-l omoare pe Henri de Valois!

— Am zis eu aşa ceva, doamnă? Să spunem că m-am înşelat, pentru că Jacques Clément nu mi-a spus nimic. Ştiu numai că el trebuie să-l ucidă pe rege în favoarea lui de Guise şi, ştiind aceasta, l-am capturat. Dacă voi fi liber, dacă-mi acordaţi graţia pe care v-o cer, Jacques Clement va fi şi el liber şi va merge unde vrea şi va face ce vrea. Pentru că ce mă interesează pe mine dacă Valois trăieşte sau moare! Dar, după cum v-am mai spus, moartea regelui îl interesează pe ducele de Guise. Dacă Valois nu moare în scurt timp, de Guise este pierdut. El o ştie. Şi dumneavoastră o ştiţi. Rămânerea în viaţă a lui Henric al III-lea înseamnă moartea lui de Guise şi a dumneavoastră!

La expunerea aceasta pe cât de simplă şi înfricoşătoare, pe atât de adevărată, a întregii politici a epocii, Fausta

înţelese că n-avea în faţa ei un om numai de un excepţional curaj, ci şi de o profundă şi sensibilă inteligenţă. Ea oftă şi în clipa aceea gândi: „De ce acest biet gentilom fără nici un căpătâi nu se numeşte ducele de Guise? …”

— Aşadar, reluă cavalerul, ştiind sigur că de Guise şi dumneavoastră i-aţi pus arma în mână lui Clément, ştiind de asemeni că multă vreme n-aţi putea găsi un om în stare cu o lovitură a braţului său să schimbe soarta regatului şi a Bisericii, eu, Pardaillan, l-am răpit pe acest călugăr. Şi, dacă mă omorâţi, moare şi el, aşa cum aţi putut auzi că mi-a făgăduit adineaori monseniorul duce d’Angoulęme. Călugărul va muri, iar Henric al III-lea este înştiinţat că de Guise vrea să-l ucidă. De Guise va fi deci pierdut şi odată cu el şi dumneavoastră. E limpede, nu?

Fausta, albă ca o moartă, Fausta suferea în clipa aceea cum nu suferise niciodată, îl ura pe acest om care o înfrunta, cu o ură turbată, cu o ură omenească… ea care voise să se ridice deasupra întregii omeniri… şi era gata să se arunce la picioarele lui, să strige cerând îndurare, să-şi mărturisească înfrângerea, să-şi umilească orgoliul, să-şi strige sus şi tare dragostea, în sfârşit, să uite că nu era decât o femeie! …

— Ce doriţi? întrebă ea cu asprime.

— Puţin lucru: pentru libertatea lui Jacques Clément vă cer viaţa şi libertatea a doi oameni. Înseamnă oare o plată prea mare pentru moartea unui rege?

— Doi oameni? întrebă Fausta surprinsă.

— Iată, deci, despre ce e vorba, zise Pardaillan. Am să vă spun, doamnă. Pe aceşti doi oameni eu nici nu-i cunosc. Viaţa sau moartea lor mi-e indiferentă ca şi aceea a lui Valois. Numai că, l-aţi văzut adineauri pe tânărul care acum se pregăteşte să-l omoare pe Jacques Clément, dacă nu mă revede imediat? Ei bine, acest tânăr are o mamă care se numeşte Marie Touchet. Iar această femeie, într-o zi când tatăl meu urma să fie torturat şi executat, a apărut la închisoare şi l-a salvat pe tata… şi pe mine, cu acelaşi prilej.

Pentru mine, fiul Mariei Touchet e lucru sfânt, Acum vedeţi cât e de simplu? În mod foarte firesc am început să iubesc şi eu ceea ce iubeşte seniorul duce şi să simt o puternică prietenie pentru această sărmană ţigăncuşă, pe care aţi vrut s-o ardeţi de vie… Mă urmăriţi, doamnă?

— Da, vreţi să mi-o cereţi pe Violetta, dar nu ştiu unde poate fi.

— Vin, o întrerupse Pardaillan, să vă cer viaţa tatălui Violettei şi a unui alt năpăstuit. Prinţul Farnese şi meşterul Claude sunt închişi aici, condamnaţi la moarte. Pe aceşti oameni am venit să vă rog respectuos să-i scoateţi iar la lumina zilei.

În clipa aceea Fausta hotărî la repezeală, în mintea ei, că cineva din anturaj o trăda. Căci, cum altfel ar fi aflat Pardaillan că Claude şi Farnese erau închişi în palatul ei? Nici nu voi să se gândească cine ar putea fi trădătorul.

— Aşadar, rosti ea cu un glas plin de o stranie gingăşie, aţi venit să vă lăsaţi ucis aici în speranţa că veţi salva doi oameni pe care nu-i cunoaşteţi?

— Cred că vă înşelaţi, doamnă, răspunse Pardaillan. Este adevărat că am venit să-i scap pe cei doi oameni, dar n-am venit să mă las ucis, deoarece, după cum v-am spus, dimpotrivă, trebuie să trăiesc. Vă propun o învoială, asta-i tot, socotind că viaţa lui Jacques Clément, care e în mâna mea, vă este mai preţioasă decât viaţa lui Farnese şi a lui Claude. Să mă fi înşelat oare? adăugă el cu o îngrijorare adevărată, atât de adevărată încât oricui în afară de Fausta i-ar fi putut părea simulată.

— Nu v-aţi înşelat, răspunse ea solemn. Ca dovadă, îi iert pe aceşti doi oameni, cu toate că sunt condamnaţi de un tribunal ale cărui sentinţe sunt fără apel.

Pardaillan rămase înmărmurit. Nu putea crede că naivul şiretlic pe care-l întrebuinţase a reuşit atât de bine.

Dar Fausta bătu de două ori într-un clopoţel. Intră un om şi în clipa când acesta ridicase draperia, Pardaillan putu să vadă în spatele ei, nemişcaţi, nişte oameni cu spada trasă.

— Ce fac prizonierii? întrebă Fausta.

— Prinţul Farnese şade într-un fotoliu, iar călăul e întins pe un covor.

„Călăul!” exclamă Pardaillan în sinea lui.

Fu cuprins de un fel de spaimă. O sudoare rece îi apăru pe frunte. Cine era acest călău? Ce apropiere misterioasă putea exista între călău şi Violetta? … Fiindcă acest călău era cel numit meşterul Claude! Acela pe care Violetta îl iubea mai mult decât pe propriul său tată! …

— Ce spun? continuă Fausta.

— Nu spun nimic. Par lipsiţi de orice simţire. Totuşi, mai trăiesc. Pieptul cardinalului se lasă şi se ridică cu greutate şi se aude respiraţia gâfâită a meşterului Claude.

— Groaznic! murmură Pardaillan pălind.

Fausta zâmbea cu zâmbetul tăios care-i descoperea dinţii, admirabile perle strălucitoare sub carminul buzelor ei pline.

— Ce-au spus? Ce-au făcut de când au început să moară?

— În primele ceasuri care au urmat sentinţei sfântului tribunal, cei doi condamnaţi au rămas în nemişcare, fiecare într-un colţ, apatici şi abătuţi. Apoi călăul a căutat o cale de ieşire. Când a constatat că era cu neputinţă să fugă, s-a liniştit. S-au scurs câteva ore. Apoi au început să sufere cu adevărat, pentru că s-au apropiat unul de celălalt şi au căutat într-un schimb de cuvinte uitarea trecătoare a suferinţei lor.

Omul vorbea pe un ton neutru. Nu povestea, ci făcea un raport, nimic mai mult.

— Apoi, continuă el, ei s-au despărţit din nou. Cardinalul s-a aşezat într-un fotoliu şi a închis ochii, iar călăul a rămas în picioare în colţul opus, privind fix în faţa lui. În sfârşit, au început să sufere crunt. Mai întâi s-au auzit nişte tânguiri. Apoi acestea au devenit strigăte, iar strigătele s-au preschimbat în urlete. S-a declarat o stare de nebunie furioasă. Amândoi s-au repezit la uşă, în care au bătut cu

lovituri puternice. Apoi, treptat, după câteva ore de furie, au început să plângă şi au cerut un strop de apă…

— Groaznic! Oh, e groaznic! gemu Pardaillan.

— Continuă, porunci simplu Fausta.

— Apoi au început să horcăie. Marile suferinţe au trecut şi cred că agonia e foarte apropiată.

Fausta se întoarse spre Pardaillan care, livid, îşi ştergea fruntea. Ea îi spuse:

— Am vrut, domnule, să vă aduc la cunoştinţă că cei doi oameni nu sunt departe de moarte…

Pardaillan făcu un efort pentru a se scutura de acea impresie de groază care-l paraliza.

— Să se deschidă uşa camerei lor şi condamnaţii să fie reînsufleţiţi. Să fie readuşi la viaţă şi să li se refacă forţele printr-o atentă folosire a licorii de care ne servim în asemenea caz. Apoi, când vor fi din nou în stare să umble, să fie duşi până-n stradă şi să fie lăsaţi liberi, spunându-li-se că au fost graţiaţi datorită intervenţiei domnului cavaler de Pardaillan.

— Doamnă! murmură Pardaillan.

Fausta făcu un gest trufaş care însemna: „Aşteaptă! Între noi lucrurile nu s-au terminat! …”

Omul care raportase se retrase. Se aşternu o tăcere de moarte. Pardaillan o privea pe această femeie cu o repulsie nelămurită, cu toate că ea-i dăduse deplină satisfacţie. În acest fel s-a scurs jumătate de oră. Apoi, omul apăru din nou spunând:

— Condamnaţii au fost readuşi în puteri conform ordinului primit. N-a mai rămas decât să fie duşi în stradă.

— Domnule cavaler de Pardaillan, i se adresă Fausta, însoţiţi-vă prietenii până în marele vestibul… Eu vă aştept aici… căci, dacă vă dovedesc că am primit învoiala propusă, trebuie la rândul dumneavoastră să-mi dovediţi că omul meu e liber ca şi cei doi ai dumneavoastră…

Ea făcu un semn, omul cu raportul se înclină şi ieşi urmat de Pardaillan. Cavalerul străbătu cu repeziciune, urmându-l

pe ghid, două sau trei vaste saloane bogat ornamentate, merse de-a lungul unui culoar şi ajunse la o uşă deschisă.

— Aici, indică ghidul.

Cavalerul intră şi-i văzu pe prinţul Farnese şi pe meşterul Claude aşezaţi în fotolii. Un personaj înveşmântat în negru, fără îndoială un medic, era aplecat asupra lor şi desăvârşea readucerea lor la viaţă.

Trecură câteva minute. Pardaillan aştepta sugrumat de emoţie, privind cu o curiozitate bolnăvicioasă chipurile celor doi oameni pe care suferinţa lăsase urme cumplite.

Apoi, personajul în negru se ridică cu un râs înăbuşit de satisfacţie şi se întoarse spre Pardaillan:

— Au să-şi revină, zise el cu o strâmbătură care voia să însemne, fără îndoială, un zâmbet. Au să se refacă dacă vor avea grijă să mănânce şi să bea cu multă cumpătare timp de opt zile. Lăudată fie suverana noastră sacră şi plină de îndurare!

Acestea spuse, personajul în negru făcu o plecăciune şi dispăru. Pardaillan privi repede în jurul lui, văzu că era singur şi, apropiindu-se de Farnese, îi strecură acestuia în grabă la ureche:

— Ieşind de aici, intraţi în hanul vecin, căutaţi-l acolo pe ducele d’Angoulęme şi mergeţi toţi trei să mă aşteptaţi la Deviničre, în strada Saint-Denis. Ei bine, domnule, continuă el cu glas tare, cum vă mai simţiţi? …

Cardinalul şi călăul schimbară o privire speriată, şovăielnică, cuprinsă de acea nemăsurată uimire care duce la rătăcirea gândurilor. Erau palizi ca nişte arătări. Aveau obrajii traşi, ochii adânc înfundaţi în orbite, Dar, aproape numaidecât şi cu o iuţeală fulgerătoare, sângele le reveni în obraji. Licoarea acţiona astfel. Se ridicară şi prima mişcare fu aceea de a se îndrepta spre uşă, dar se opriră dintr-o teamă copilărească.

— În numele Violettei! murmură cu înflăcărare cavalerul.

— Violetta? bâigui Farnese, ca şi cum i-ar fi venit foarte greu să-şi aducă aminte, dar şi mai greu să vorbească.

Numele pronunţat astfel avu asupra lui Claude, un efect asemănător cu cel pe care produsul acela biciuitor îl avusese asupra corpului său. Se auzi un fel de mormăit şi pumnii lui uriaşi se strânseră.

— Spuneaţi Violetta? gemu el.

— Da! răspunse Pardaillan într-un suflet. Dacă o iubeşti fă ce-ţi spun eu: intră „La Teascul-de-Fier”, găseşte-l pe ducele d’Angoulęme ţi toţi trei duceţi-vă să mă aşteptaţi la Deviničre. Tăcere! Suntem ascultaţi…

În acelaşi timp, Pardaillan apucă o mână a lui Farnese şi o alta a lui Claude, trăgându-i după el.

— Veniţi, le spuse el, n-aţi auzit că Fausta cea glorioasă v-a graţiat?

Cei doi oameni porniră. Ce li se va întâmpla? Unde mergeau? Cine era omul acela? Nu ştiau nimic. În capul lor era un mare gol.

Câteva clipe mai târziu, ajunseră în marele vestibul, târâţi de cavaler, care la rândul lui era condus de omul Faustei. Toate camerele, toate coridoarele ce se perindau păreau pustii. Dar în vestibul se găseau vreo douăzeci de guarzi. Uşa, greaua uşă de fier, se întredeschise. În aceeaşi clipă, Farnese şi Claude se găsiră afară.

Oricât de puţin timp fusese întredeschisă uşa de fier, cavalerul ar fi putut poate profita ca să facă, aşa cum spunea el, o străpungere printre guarzii adunaţi acolo şi să se repeadă afară. Fu reţinut însă de gândul că, în starea în care se găseau cei doi condamnaţi graţiaţi, nu puteai spera la un ajutor din partea lor. Ar fi fost urmăriţi, ajunşi din urmă şi tot ceea ce pusese la cale Pardaillan până atunci s-ar fi dus de râpă.

Lăsă deci să se închidă uşa la loc şi, urmându-l pe acelaşi om care-l condusese, se regăsi, câteva clipe mai târziu, în prezenţa Faustei. Se înclină în faţa ei, nu fără emoţie, şi-i spuse:

— Doamnă, s-a făcut: cei doi năpăstuiţi sunt liberi.

Şi, pentru că Fausta nu răspundea nimic, cufundată cum era într-o visare adâncă, el continuă:

— Oricât de puţin lucru sunt eu şi oricât de puternică şi glorioasă sunteţi dumneavoastră, nu se ştie dacă recunoştinţa unui biet cavaler nu vă va fi într-o zi de folos?

Fausta întoarse încet capul spre el şi-l întrebă:

— Unde e călugărul Jacques Clément…

— E liber, doamnă, răspunse Pardaillan fără şovăire. Tot atât de liber ca şi cardinalul şi călăul, care tocmai au ieşit din această locuinţă. Doamnă, urmă el, în timp ce înflăcărarea vitejiei şi a cutezanţei îi împurpură obrajii, sunteţi liberă să mă consideraţi drept ostatec. Dar nu veţi putea dovedi că v-am înşelat după actul de generozitate pe care l-aţi săvârşit la umila mea rugăminte. Mărturisindu-vă, ştiu că pierd orice speranţă de scăpare, dar trebuie să ştiţi: Jacques Clément n-a fost nici o clipă prizonierul meu, aşa cum nici acum nu se află în mâna ducelui d’Angoulęme…

— Aşadar, rosti Fausta, pot să ordon uciderea dumneavoastră, fără ca planurile călugărului privindu-l pe Henric al III-lea să fie împiedicate.

— Puteţi s-o faceţi, doamnă!

Atunci, Fausta, cu acel glas fără expresie care-i făcea să se cutremure şi pe cei mai bravi, continuă:

— În acest caz am să dau ordinul. Pregătiţi-vă să muriţi, cavalere!

Cavalerul îşi trase spada cu o mişcare înceată, o privi pe Fausta în faţă şi spuse:

— Sunt gata, doamnă! …

Fausta se ridică şi se apropie de Pardaillan.

Acesta o recunoscu cu greu.

Nu mai era acea statuie de răceala gheţii. Nu mai era nici acea întruchipare a orgoliului, acea ilustrare a majestăţii care făcea să se plece frunţile şi inspira groază. Aceea care se apropia de el era o femeie în toată strălucirea frumuseţii ei glorioase, în toată splendoarea dragostei dezlănţuite şi care se oferea!

Ochii acestei femei, minunaţii ei ochi negri, asemănători diamantelor negre, scăpărau de pasiune cu flăcări dogorâtoare. Ochii aceia plângeau. Lacrimile prelungi, tăcute şi fierbinţi, se uscau pe obrajii ei încinşi.

Pardaillan se sprijini cu amândouă mâinile în garda spadei, al cărei vârf era înfipt în podea. Stătea ţeapăn, într-o nemişcare împietrită.

Când Fausta ajunse lângă Pardaillan, fremătătoare, cu sânul palpitând de furtuna pasiunii dezlănţuite, cu ochii înecaţi într-o imensă suferinţă, ea îşi ridică ambele braţe. Şi aceste braţe se încolăciră deodată în jurul gâtului lui Pardaillan. Apoi, sprijinindu-se de el, îi prinse capul în palme şi… încet îi atrase capul spre ea, Apoi buzele ei palide se apropiară de cele ale cavalerului…

Înfocarea acestui sărut îl făcu pe Pardaillan să tresară până în adâncurile fiinţei sale… dar buzele lui rămaseră mute!

Pardaillan primise sărutul, violentul, delirantul sărut al fecioarei. Dar nu răspunsese la el… Pardaillan avea s-o iubească pe moartă până la ultima lui suflare!

Fausta îşi retrase încet braţele şi păşi înapoi…

Când ajunse departe, în fundul salonului, gata sa dispară, ea vorbi. Iar glasul ei ajunse până la cavaler ca un ecou îndepărtat, poate o voce de dincolo de mormânt sau de dincolo de cer. Iată ce spunea:

— Pardaillan, vei muri. Nu pentru că te-ai ridicat împotriva puterii mele, nu pentru că mi-ai smuls-o pe Violetta, sau pentru că ai luptat cu mine şi m-ai învins… Pardaillan, vei muri pentru că te iubesc! …

Se opri o clipă. Cavalerul tot nemişcat şi ţeapăn, în acelaşi loc, însă sprijinit în spada înfiptă în faţa lui, o privea, o asculta şi i se părea că vede o umbră care se mistuie, i se părea că aude muzica unor hohote de plâns.

Glasul de o nemaipomenită gingăşie, melopee de dragoste şi de durere, cu siguranţă mai frumos decât orice voce

omenească, pentru că Fausta, în acest moment unic, se ridica în adevăr deasupra omenescului, acest glas continuă:

— Eşti iubit de aceea care n-a iubit niciodată: fecioara orgolioasă şi pură s-a umilit în faţa ta, Pentru că eu n-am voie să iubesc, omul pe care-l iubesc trebuie să moară, Pardaillan, plâng după tine şi totuşi te omor. Iar tu, care o iubeşti pe moartă, tu care ai înţeles gloria şi armonia devotamentului, tu care porţi în suflet o moartă, o moartă vie, vei înţelege tâlcul sărutului pe care fecioara l-a dăruit buzelor tale. Deoarece cineva, cu toată înverşunarea opunerii mele, a pătruns în inima aceasta unde nimeni nu are voie să pătrundă, acel pe care-l voi purta în suflet va fi un mort, ca şi moarta pe care o porţi tu în sufletul tău. Adio, Pardaillan!

Acestea spuse, Fausta se îndepărtă şi mai mult, unduioasă şi plutitoare ca o umbră, apoi, deodată, Pardaillan nu mai văzu nimic. Rămăsese singur. O tăcere de moarte, o tăcere de noapte adâncă îl copleşea.

Dar el nu era omul să rătăcească multă vreme printre vise. Nu întârzie deci să se întoarcă pe pământ şi asigurându-se că spada se găsea încă în mâna lui, zâmbi: „Să mor!” murmură el. „E uşor de spus. Doamna Fausta, o fiinţă într-adevăr frumoasă şi e păcat că un trup atât de frumos ascunde în el atâta răutate… mă asigură că voi fi ucis. De ce? Pentru că m-a îmbrăţişat? Pe cuvântul meu, motivul mi se pare insuficient!”

Între timp, pentru că singurătatea şi tăcerea continuau să fie tot atât de desăvârşite în camera aceea, Pardaillan începu să se întrebe ce fel de moarte îi pregătea strania magiciană.

Încercând podeaua la fiecare pas, cu ochii la pândă şi cu spada în mână, el se îndreptă spre uşa pe care intrase, adică aceea care comunica cu „Teascul-de-Fier”. Încercă s-o deschidă, dar nu exista nici broască, nici zăvor. Uşa care se deschidea printr-un mecanism trebuia să se închidă la fel. Pardaillan se convinse, în scurt timp, că aşa era.

„Trebuie totuşi să plec!”

Şi, hotărât, se îndreptă spre fundul încăperii, spre draperia în spatele căreia dispăruse Fausta. Ridică draperia şi se găsi în faţa unui coridor pustiu. Unde ducea acest coridor?

— Ce naiba! murmură el înaintând, nu înseamnă că am să aştept aici bunul plac al acestei blestemate vrăjitoare, ca o vulpe în vizuina ei. Înainte, deci şi la dracu cu toate misterele!

Porni deci cu paşi mari şi în curând ajunse într-o sală goală. Dar, în clipa în care intră, uşa se închise în urma lui. În acelaşi timp se deschise o altă uşă la celălalt capăt al sălii… „Se pare deci că pe aici trebuie să trec.”, gândi Pardaillan. „Să trec, deci!”

Continuă să meargă cu spada în mână. Înainta în tăcere. Palatul era pustiu. Numai că, pe măsură ce trecea printr-o uşă, aceasta se închidea după el. Străbătu astfel mai multe încăperi.

Începu să fie oarecum cuprins de o groază copleşitoare. Exista vreun pericol de moarte? Şi unde era acest pericol? În ce consta el? Simţea ca o ameninţare sinistră cuprinsă în acele uşi care se închideau singure în urma lui, ca pentru a-i spune: „Pe aici n-ai să mai treci niciodată înapoi! …”

Totuşi, nu se opri.

„Undeva tot am să ajung”, bodogăni el furios, asemănător prinţului din legendă, care străbătea cu spada în mână tot un astfel de palat fermecat.

Şi cu toată tăria lui de caracter, simţea ameţeala pericolului necunoscut.

Mai trecu printr-o sală imensă şi luxoasă cu coloanele ei de jasp… era sala tronului. Apoi încă două sau trei odăi, pe care Pardaillan le străbătu aproape alergând, cu ochii ieşiţi din cap, cu spaima în suflet, strigând cât putea de tare:

— Dar ce-i asta? Tuturor le este frică de spada mea, în acest cuib de ucigaşi? …

Pardaillan se înşela: el era cel îngrozit… Îngrozit de tăcerea, de pustietatea şi necunoscutul de acolo. Deodată, se linişti. Pătrunsese, în sfârşit, într-o sală cu pereţii goi, dar acolo se aflau oameni, oameni în carne şi oase, făcuţi ca şi el! … Respiră adânc şi începu să râdă, luând totuşi poziţia „în gardă”.

Oamenii aceia erau vreo treizeci. Erau înarmaţi cu spade şi pumnale. Stăteau în picioare, în jurul sălii, rezemaţi de pereţi. Nimeni nu făcu nici o mişcare la intrarea lui Pardaillan şi astfel, în minutul următor, el avu timp să-şi dea mai bine seama de situaţie. Era îngrozitoare…

În primul rând, uşa, ca şi celelalte, se închisese. Apoi, în mijloc, chiar în mijlocul podelei se căsca o gaură pătrată. În fundul acelei găuri, se auzea vuietul apelor Senei. Dacă făcea un singur pas greşit în timpul luptei, ar fi căzut în gaură. Dacă se deplasa înainte sau înapoi, la stânga sau la dreapta, se lovea de oţelele care luceau tulbure în această peşteră de-abia luminată! Pardaillan se găsea în sala execuţiilor, adică în aceeaşi sală unde pătrunsese meşterul Claude ca s-o sugrume pe Violetta.

S-a produs, aşa cum am mai spus, o clipă de tăcere.

„De-aş putea numai să mă adăpostesc în unul din aceste unghere!” gândi Pardaillan.

Deodată, de dincolo de ziduri, răsună un zgomot strident şi prelung, asemănător celui produs de două cimbale puternic lovite între ele. Atunci, statuile rezemate de ziduri se însufleţiră şi se puseră în mişcare, cu spadele în gardă. Brusc Pardaillan se văzu în mijlocul unui cerc de oţel.

Cercul se strângea fără grabă. Fiecare dintre oamenii aceia, cu spada trasă înainte, se îndrepta spre căscătura găurii negre. Păreau că nici nu-l văd pe Pardaillan şi nu se sinchiseau de el. Manevra îi păru cavalerului de o admirabilă simplitate: în orice parte s-ar fi întors se găsea un vârf de spadă îndreptat spre pieptul lui. Era sigur că va fi sfâşiat de lovituri de spadă şi că, retrăgându-se întruna, va trebui în cele din urmă să sară în gaură! …

Chiar în clipa când statuile se însufleţiră şi se puseră în mişcare, el se repezi înainte voind să străpungă cercul de oţel şi dădu în faţă două sau trei lovituri cu vârful spadei. Un fior de groază îl străbătu atunci din creştet până-n tălpi: era sigur că-i lovise pe cei doi dintre atacanţi… că-i atinsese de moarte! Şi niciunul nu căzuse! …

Înţelese că toţi oamenii aceia erau înveşmântaţi în zale, care-i făceau invulnerabili, în afară de partea descoperită a obrazului! Şi atunci le privi chipurile, căci avu destul timp, atacatorii înaintând cu o încetineală înfricoşătoare. De-abia acum spaima i se strecură în suflet…

Deoarece înţelese că aceste chipuri încremenite, fără o cută, fără expresie, asemănătoare cu cele ale morţilor, nu erau decât nişte măşti… Nu, nici în obraz nu putea să lovească aceste statui ameninţătoare, care înaintau încet spre eL. Atât de încet!

Aruncă o privire în spate. Se găsea la trei paşi de gaura căscată care-l aştepta. Se năpusti pentru a doua oară, tăcut, gâfâind, cu părul zbârlit. Trebui să dea înapoi: niciunul dintre oameni nu fusese rănit, dar el fusese lovit la umăr lipsindu-i pieptarul de bivol.

Se opinti atunci din răsputeri.

Cercul de oţel se strânsese şi mai mult… Statuile făcuseră încă doi paşi şi acum cercul foarte strâmt avea o adâncime de doi sau trei oameni.

În clipa aceea, din tainicele adâncuri ale palatului se înălţă o melodie funebră, ca şi cum un mare număr de călugări sau de preoţi ar fi fost adunaţi pentru un De profundis. În acelaşi timp un clopot începu să bată dangătul morţilor şi vuietul unei orgi se răspândi în largile volute ale unei muzici jalnice şi ameninţătoare.

Pardaillan fu zguduit de un fior de moarte! Pentru el bătea dangătul morţilor. Recăpătă deodată acel sânge rece nemaipomenit, acea luciditate, acea fulgerătoare rapiditate de decizie, care stau la baza „loviturilor nebuneşti”.

Tocmai în momentul în care vârfurile spadelor erau gata să-l ajungă şi să-l împingă în gaură, el se aplecă, se opinti şi se destinse brusc. Printre picioarele atacatorilor se produse o scurtă viermuială, ca a unei fiare care trece muşcând, ca a unui mistreţ care se năpusteşte cu colţii înainte. Izbucniră două sau trei urlete de durere şi doi oameni se prăbuşiră spintecaţi de spada lui Pardaillan care, neputând lovi nici chipurile mascate, nici piepturile înzăuate, le smulgea măruntaiele! O clipă după aceea, el se găsi în afara cercului infernal şi, ridicându-se dintr-o săritură, se refugie într-un colţ, unde se adăposti.

Un moment de răgaz în timpul căruia glasurile grave ale călugărilor îndepărtaţi, vuietul orgii şi bătaia clopotelor acopereau orice alt zgomot.

Călăii, oamenii înarmaţi ai Faustei, trecură printr-o clipă de zăpăceală. Apoi, unul dintre ei, fără îndoială şeful lor, rosti câteva vorbe scurte şi aspre şi, numaidecât, într-o mişcare rapidă şi tăcută, cercul se sparse. Ei se aşezară pe trei sau patru rânduri şi se îndreptară spre colţul unde se refugiase condamnatul.

În momentul acela, Pardaillan vibrând din tot corpul, cu nervii încordaţi să se rupă, cu capul înfierbântat, aruncă o privire de fiară prinsă în capcană. Respiră adânc, o răsuflare şuierătoare… În acelaşi timp îşi vârî spada la loc în teacă şi apucă un obiect agăţat de perete. Sala era aceea a execuţiilor. Acolo erau ucişi cei condamnaţi de tribunalul secret. Era sala călăului… Şi, fiind sala călăului, peste tot pe pereţi atârnau frumos rânduite instrumentele acestuia: ici colaci de funie, colo o măciucă cu care să zdrobeşti, apoi nişte cuţite lungi, mai departe nişte satire.

Obiectul pe care-l apucase Pardaillan era o măciucă grea. Ea se compunea dintr-o enormă bilă de fier plină de ţepi ascuţite şi un mâner dintr-un lemn aspru, nelustruit.

După cum am spus, se produsese clipa aceea de răgaz, în care ucigaşii se organizară pentru un nou sistem de atac.

Pardaillan, cu măciuca în mână, îi văzu apropiindu-se cu pasul lor egal.

— Dacă aştept, sunt un om mort, îşi zise Pardaillan.

Şi atunci, apucă măciuca cu amândouă mâinile şi se avântă! Mlădios, viguros, înfricoşător la vedere în clipa aceea, făcu trei paşi. Enorma măciucă se ridică, se învârti deasupra capului său, şuieră şi se abătu. Lovituri înfundate, scurte gemete de animale doborâte, trupuri ce se prăbuşeau dintr-odată cu faţa la pământ, capete sfărâmate. Apoi, o zarvă îngrozitoare, o dezordine turbată în ceata care uitase de orice disciplină, de orice consemn de mutism. În plus urletele blestemelor şi totul acoperit de mugetele orgii.

Pardaillan se afla în mijlocul acelei cete înnebunite care se învârtejea, urla, striga, încerca să-i dea lovitura de moarte… Dar cum s-ajungi până la el? Măciuca, teribila măciucă de fier descria un cerc al morţii! Proptit pe amândouă picioare, ca şi cum s-ar fi aflat acolo de când lumea, fără să rostească un cuvânt, cu o scăpărare roşie în colţul ochilor unde sclipea reflexul straniu al unei ironii triumfătoare, el făcea deasupra trupului, deasupra capului doar o mişcare uniformă şi fulgerătoare cu ambele braţe învârtind măciuca.

Ceata dădea înapoi într-o mare debandadă. Pe podea zăceau şapte cadavre. Şi, în această retragere nebunească, un întreg ciorchine omenesc era împins spre trapă! … Unul cădea, se agăţa, trăgea pe altul după el şi astfel dispărură cinci dintre ei, cu nişte urlete îngrozitoare! …

Apoi, după acest atac care a durat poate trei secunde, Pardaillan începu să înainteze! Nu stătea să aleagă! Mergea drept în faţa lui, neuitându-se unde nimerea, lăsând enormei măciuci grija de a-şi alege victimele în mijlocul zăpăcelii aceleia dezlănţuite, a cetei sfărâmate, fărâmiţate, înspăimântate.

Când ajunse în cealaltă parte a marii încăperi, el se întoarse, se odihni o clipă sprijinindu-se în măciucă şi apăru

inundat de sudoare, gâfâind, cu pieptul lui lat umflat de sforţarea respiraţiei repezite, cu capul îngrozitor la vedere, cu flăcări de trăsnet ţâşnind din ochi, cu nările umflate, cu un râs înăbuşit ieşit din minţi, acel înspăimântător râs care-i descoperea dinţii, răsfrângându-i buzele…

Suflă un moment şi în secunda aceea, ca printr-o pâclă roşie, văzu pe podea vreo douăsprezece trupuri ghemuite în poziţia ultimei lor spaime, văzu că pe jos erau presărate spade frânte şi măşti din plase metalice, mari băltoace de sânge, iar pe pereţi împroşcături roşii. Apoi, în locul unde se afla desigur uşa, câţiva oameni înfuriaţi loveau scoşi din minţi, cu mânerul spadei într-un panou, urlând cu glasurile lor delirante de spaimă…

Uşa, închisă cu un mecanism, nu se deschidea! Supremă precauţiune a Faustei care voise moartea lui Pardaillan, fără nici o speranţă de evadare… Poate chiar pentru a se feri pe ea însăşi de a ceda unui sentiment de milă!

El îşi dădu seama pe loc de toate acestea! Şi ei, oamenii Faustei, înţeleseră. Căci, oprindu-se deodată din zadarnicele lor chemări, se adunară într-un grup şi, înfuriaţi, răcnind blesteme sălbatice, se năpustiră asupra lui…

Înaintară doi paşi şi iată că măciuca se ridică! Acea măciucă pe care călăul o ridica cu greu pentru a o lăsa să cadă o singură dată, enorma măciucă începu din nou să se rotească! Cu neputinţă de ajuns până la ei! … Dădură înapoi! Iar el începu să înainteze!

Merse de la un capăt la celălalt al sălii şi deodată, fu scuturat de un râs nervos: în fuga lor nebună, ciocnindu-se între ei, sărind în toate părţile, încă trei oameni căzură în gaura neagră. Acum nu mai rămăseseră decât şapte sau opt.

Iar aceştia erau scoşi din minţi de spaimă, fără glas, răguşiţi de ţipetele lor disperate.

Încercară încă de trei ori să se repeadă asupra lui, să-l lovească unde se nimerea, la braţ, la obraz, la picioare… De

fiecare dată era sfărâmat câte un craniu! Măciuca îşi îndeplinea misiunea, se rotea, întâlnea un cap, un umăr, un braţ, zdrobea, măcina… Şi deodată Pardaillan văzu că rămăsese singurul în picioare! Atunci, măciuca îi căzu din mâini, încercă s-o ridice, dar fără succes şi murmură:

— Bieţii oameni!

În palat, glasurile funebre continuau să cânte psalmi pentru moartea lui…

Pe neaşteptate, se lăsă o mare tăcere. Pardaillan înţelese că cineva avea să vină să deschidă uşa şi să constate dacă treaba fusese făcută, adică dacă fusese ucis şi aruncat în fluviu. Gândul acesta îl cutremură şi făcu să-şi recapete tot sângele rece.

„Fiecare îşi apără pielea cum poate.”, bodogăni el. „Aici e un câmp de luptă. Am omorât ca să nu fiu omorât. Dar pentru că am luptat atâta pentru a mă apăra, cred că a sosit momentul să părăsesc această locuinţă.”

Spunându-şi aceasta, trăgea cu ochiul la gaura unde trebuise să fie aruncat. Era în adevăr singura lui ieşire pentru a fugi de acolo. Se apropie de marginea ei, îngenunche, privi şi nu văzu altceva decât întunericul. Dar, în fund, auzi foarte bine apele fluviului care se rostogoleau cu un murmur surd şi alunecări mătăsoase.

Nu mai avea nici o clipă de pierdut. Se agăţă cu amândouă mâinile de margini şi, atârnând astfel, se lăsă să cadă în gaură. Atunci, cu vârful picioarelor legănându-se în gol, căută… Şi, ceea ce prevăzuse el, se realiză.

Sala execuţiilor, după cum am spus, era situată deasupra fluviului. Ea nu făcea parte din construcţia propriu-zisă a palatului. Era o anexă. Podeaua se sprijinea pe o schelă de bârne, care ieşeau din apă. Picioarele lui Pardaillan se loviră de una dintre aceste bârne. Aceasta pleca de la o altă grindă şi se ridica în diagonală până la podea.

Picioarele lui Pardaillan, trase în sus şi pipăind, urmară această linie diagonală, care se termina aproape de deschiderea trapei. Un fel de urlet surd scăpă atunci de pe

buzele lui Pardaillan: era strigătul de bucurie al omului care se ştia salvat!

Prin forţa mâinilor el se ridică atunci până când simţi că bârna era din ce în ce mai apropiată de gaură, din ce în ce mai apropiată de el şi apoi o înlănţui cu amândouă picioarele, cu forţa înzecită a unuia care nu voia să moară. Iar când izbuti să fie astfel agăţat, mâinile sale părăsiră marginea gaurei de care erau prinse, încolăcindu-se în jurul bârnei şi… se lăsă să alunece.

În mai puţin de o secundă ajunse la locul unde grinda diagonală se rezema de o grindă verticală, ca o cracă sprijinită de trunchiul copacului. Se lăsă să alunece mai departe şi curând simţi că intra în apă.

„Să ne odihnim puţin”, gândi el, „apoi am să încep să înot şi mare ghinion ar trebui să am, ca să nu ajung la unul sau la celălalt mal.”

În timp ce-şi spunea acestea, fu lovit de un corp moale. Pardaillan pipăi obiectul şi fu străbătut de un fior de groază: obiectul era un cadavru, cadavrul unuia din cei căzuţi în fluviu. Aproape în acelaşi timp, dintr-o altă direcţie, fu atins de un alt cadavru ridicat de valuri. Apoi de un altul şi de alte cadavre din jurul lui, din jurul bârnei de care era agăţat. Valurile le legănau, le ridicau, le dădeau la fund, dar nu le luau cu ele!

De ce nu le târau cu ele?

Toate aceste leşuri îl înconjurau şi se învârteau în voia vârtejurilor de apă care se formau acolo. S-ar fi spus că-l chemau, că-i făceau semn să vină după ele, căutând să-l târască pe urma lor. Toate acestea depăşeau orice limite ale grozăviei…

Cavalerul se găsea în fundul acelei găuri negre, agăţat de bârnă, cu unghiile înfipte în muşchiul vâscos al lemnului atârnând deasupra apelor întunecate care alunecau printre celelalte grinzi şi se zbăteau lovind în temeliile palatului. Aproape de el, în jur, se legănau cadavrele care nu voiau să

se îndepărteze, care-l atingeau, îl loveau, îl înlănţuiau în hora lor înfricoşătoare!

Pardaillan rămase înlemnit de groază, cu părul zbârlit, cu gura căscată într-un strigăt care nu ieşea, cu ochii holbaţi ca să vadă... dar nu putea vedea, sau nu distingea decât puţin şi nelămurit. Primul lucru care i se bloca a fost gândirea, căreia îi luă locul spaima şi întunericul. Apoi, senzaţia de groază, ameţitorul dezgust pentru cadavrele strânse în jur, mişcându-se prin apă, fură atât de crunte încât simţi redeşteptându-i-se gândirea.

Dar şi această impresie se risipi şi, printr-un efort extraordinar, Pardaillan izbuti să îndepărteze parţial spaima. Ridică capul şi, acolo sus, deschiderea pătrată a găurii îi apăru într-o lumină nesigură. Atunci se gândi să scape din acea strânsoare macabră, de atingerea cadavrelor, căţărându-se din nou până sus. Poate va găsi un alt mijloc de, a ieşi din palat.

Începu să se ridice şi îndată scăpă de atingerea cadavrelor. Sub el le auzea ciocnindu-se încet, continuându-şi hora misterioasă a morţii. O sudoare înţepătoare şi îngheţată i se prelingea pe obraji, dar nu se putea şterge şi nici nu se putea gândi la ea, toată forţa lui fiind folosită într-un singur scop: să se ridice iar până în sală şi să fugă, să fugă cu orice preţ!

Şi, pe când se găsea cam la jumătatea drumului între deschiderea de sus şi cadavrele de jos, auzi glasuri. Un fior mortal îi străbătu şira spinării. Nu se mai putea urca în sală, căci acolo răsunau acum paşi numeroşi, strigăte, blesteme...

Deci, dacă cobora, cădea din nou în oribilul coşmar al cadavrelor şi se prăbuşea în bezna nebuniei. Dacă se ridica, în clipa în care capul i-ar fi fost zărit în gaură, ar fi fost doborât şi aruncat printre cadavre...

Pardaillan, cu ambele braţe şi picioare frenetic încolăcite în jurul bârnei, se opri gâfâind, dezorientat, cu minţile

rătăcite. Deodată, zgomotul din sală se linişti şi auzi un glas, pe care-l recunoscu, rostind:

— Ce se întâmplă? … Unde-i condamnatul?

Pardaillan ascultă răspunsul:

— Sanctitatea-voastră poate vedea că domnul de Pardaillan a fost aruncat în apă de oamenii noştri, dar lucrul ne costă foarte scump! Ce măcel! …

Pardaillan ridică privirea şi văzu nişte umbre aplecându-se în gol. O recunoscu limpede pe Fausta. O privi timp de aproape un minut. Auzi suspinul adânc ţâşnit din pieptul ei. Apoi, încet, ea se ridică. Omul care vorbise îi spuse atunci:

— Fericită idee a avut sanctitatea-voastră ca să se pună drept capcană o vârşă de fier!

„Vârşa!” mormăi Pardaillan în sinea lui, cuprins de o nouă groază.

— În felul acesta, continuă omul, nu se mai poate fugi pe acolo, aşa cum s-a întâmplat cu Claude…

Urmară câteva clipe de tăcere. Pardaillan gândi: „Ei vor pleca, iar eu am să mă caţăr sus şi, pentru că mă cred mort, am şanse să scap. Dar ce-i cu vârşa aia? …”

În sală se auzea un du-te-vino. Apoi, mai îndepărtată, dar încă limpede, ajunse până la el vocea Faustei:

— Mâine să fie desfăcută vârşa pentru ca trupurile acelea să fie duse de ape… şi să se închidă la loc trapa…

În aceeaşi clipă, firul de lumină de deasupra capului său se stinse brusc şi auzi un zgomot înfundat: trapa fusese închisă! Gaura pătrată fusese astupată!

Pardaillan fu izbit atunci de valul unei deznădejdi fără scăpare: era pierdut şi nimic nu-l mai putea salva. În adevăr, toate ieşirile pe sus îi fuseseră tăiate. Iar în ce priveşte fuga pe calea fluviului, înţelegea acum că era cu neputinţă! Înţelegea, în sfârşit, de ce, apa nu târa cadavrele după ea! Înţelegea, îşi închipuia cum drăcească Fausta, în urma evadării lui Claude, a dispus să se fixeze un fel de puţ din împletitură, care să se prelungească până la albia

fluviului, sau mai bine, aşa cum spusese omul acela, o vârşă din care nu se putea ieşi! …

Într-o ultimă sforţare, se căţără până la punctul unde se proptea bârna diagonală pe care coborâse şi putu să se aşeze pe furca formată de aceasta. Era şi timpul! Se afla la capătul puterilor şi al rezistenţei. Acolo răsuflă puţin şi aproape îndată se petrecu o reacţie în sufletul acela minunat…

Călare pe furcă, cu spatele sprijinit de bârna diagonală, Pardaillan simţi atunci o odihnă a trupului şi a minţii care i se păru o desfătare. Toate senzaţiile de spaimă şi teroare pe care le simţise dispărură. Închise ochii şi zâmbi, în timp ce în el cobora o mare linişte.

„În vârşă!” murmură el, cu un mormăit nedesluşit. Nici mai mult nici mai puţin ca un guvid din Sena. Dar eu nu sunt un guvid, doamnă! …”

Deodată, murmurul încetă şi nu se mai auzi decât o respiraţie regulată, în timp ce, jos, susurau alunecările mătăsoase ale apei şi se auzeau ciocniturile moi ale cadavrelor care se loveau încet între ele, continuându-şi hora macabră…

Pardaillan dormea! …

SFÂRŞIT

1 Agrippa d’Aubigné, hughenot militant şi unul dintre cei mai fideli căpitani ai lui Henri de Béarn, era cunoscut ca un complotist de temut, iar pe capul lui se pusese un premiu de către conducătorii Ligii Catolice învingătoare la Paris. (n.a.)